

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

02 Temmuz 2014 Çarşamba

İÇİŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

02 Temmuz 2014 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

**Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin
Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/941)**

1:127

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:31

Oktay VURAL	(İzmir)	1:6, 10:11
Mehmet Akif HAMZAÇEBİ	(İstanbul)	6:7, 17:19
Ahmet AYDIN	(Adıyaman)	7, 22:24
Faruk BAL	(Konya)	8:9
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	9
Özcan YENİÇERİ	(Ankara)	9:10
Yusuf HALAÇOĞLU	(Kayseri)	11:12, 19:21, 27:28
Beşir ATALAY (Başbakan Yrd.)	(Kırıkkale)	12:17
Pervin BULDAN	(İğdır)	21:22
İdris BALUKEN	(İzmir)	25, 28:31
Mustafa Sezgin TANRIKULU	(İstanbul)	26

İKİNCİ OTURUM

32:62

Mustafa Sezgin TANRIKULU	(İstanbul)	32:34
Faruk BAL	(Konya)	34:39
Ayla AKAT ATA	(Batman)	39:40
Özcan YENİÇERİ	(Ankara)	40:46
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	46
Salih FIRAT	(Adıyaman)	47:49
Reşat DOĞRU	(Tokat)	49:51
Ahmet TOPTAŞ	(Afyonkarahisar)	51:53
Ali SARIBAŞ	(Çanakkale)	53:54
Rıza TÜRMEN	(İzmir)	54:56
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	56:62

ÜÇÜNCÜ OTURUM**63:81**

Seyfettin YILMAZ	(Adana)	63:65
Efkan ALA (İçişleri Bakanı)		65
Atilla KART	(Konya)	66:70
Ayla AKAT ATA	(Batman)	70:74
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	75:78
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	79:81

DÖRDÜNCÜ OTURUM**82:127**

Altan TAN	(Diyarbakır)	82:84, 91:93
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	84:88
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	88:91, 96
Ayla AKAT ATA	(Batman)	93:95, 96
Sinan OĞAN	(Iğdır)	96:101, 115, 121:122
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	101, 120:121
Cemalettin ŞİMŞEK	(Samsun)	101:103, 123
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	103:104
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	105:110, 122:123
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	111:112
Şuay ALPAY	(Elazığ)	113:115
Adil ZOZANI	(Hakkari)	115:117
İdris ŞAHİN	(Çankırı)	117:120
Efkan ALA (İçişleri Bakanı)		124:127

Açılma Saati: 10.44**Kapanma Saati: 02.19**

2 Temmuz 2014 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.44

BAŞKAN: Mehmet ERSOY (Sinop)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

SÖZCÜ: Alpaslan KAVAKLIOĞLU (Niğde)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcım, sayın milletvekillerimiz; toplantı yeter sayımız vardır, Komisyonumuzun 24'üncü Dönem 24'üncü Toplantısını açıyorum.

Gündemimize geçmeden önce, Komisyonumuzda yeni görevlendirilen Adalet ve Kalkınma Partisi kontenjanından Çanakkale Milletvekili Sayın Mehmet Daniş'e, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Altan Tan'a ve Cumhuriyet Halk Partisi adına Çanakkale Milletvekili Sayın Ali Sarıbaş'a "Aramıza hoş geldiniz." diyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Gündemimizde bulunan ve Başkanlıkça Komisyonumuza esas olarak havale edilen **(1/941) esas numaralı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı**'nın görüşmelerine başlıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, başlayamazsınız. Dün Genel Kurulda..

Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Sayın Başkanım, çok özür diliyorum, hemen dinleyeceğim sizi.

Görüşmelere geçmeden önce, eğer...

OKTAY VURAL (İzmir) – "Görüşmelere geçmeden önce" zaten. Siz dediniz ki...

BAŞKAN – Efendim, sizi dinleyeceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır efendim, bunun "Görüşülmesine başlıyoruz." dediniz. Ben de diyorum ki...

BAŞKAN – "Başlıyoruz." dedim efendim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – "Başlayamayız." diyoruz biz de.

OKTAY VURAL (İzmir) – "Başlayamazsınız." diyorum.

BAŞKAN – Çok özür diliyorum. Müsaade eder misiniz.

Eğer kameralarımız görüntülerini aldıysa, lütfen...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bir müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Kameralardan müsaade isteyeyim efendim, ben sizi dinleyeceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bırakın... Eğer bu konuda getirilen yasa tasarısında "kamuoyunun bilgilendirilmesi" konusunu yazıyorsanız buradaki görüşmeleri kameralardan, basından niye saklıyorsunuz? Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Estağfurullah, öyle şey...

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletvekilleri milletin vekilidir. Buyurun, televizyonlarda çıksın, görsünler. Millet bilsin, saklamayın.

BAŞKAN – Sayın Başkan Vekili, ben gazetecileri dışarı çıkarmıyorum. Çalışmamızın suhuleti açısından, daha önce edindiğimiz deneyimlerden de hiç kimseye söz vermeden, kameraların dışarı çıkmasını arzu ettim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Milletin gözünü neden kapatıyorsunuz ya böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN – Hayır hayır, niye kapatayım? Bütün basın mensupları burada.

OKTAY VURAL (İzmir) – Parlamento bütündür, Parlamento açıktır; Medis Televizyonu Genel Kurulu yayınlıyorsa burayı niye yayınlamıyor?

BAŞKAN – Sayın kameraman arkadaşlar, görüntülerinizi aldıysanız lütfen müsaade eder misiniz.

Lütfen arkadaşlar...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – 2'nci maddenin (ç) fıkrası “doğru bilgilendirme” diyor. O zaman kapatmayın, niye kapatıyorsunuz?

BAŞKAN – Kapatmış yok efendim, bütün basın mensupları içeride. Sadece görüntülü...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, “Siz görüşmelere başlayamazsınız.” diyorum. “Başladım.” diyemezsiniz. Öncelikle...

BAŞKAN – Efendim, ben “Başladım.” dedim zaten.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, “Diyemezsiniz.” diye itiraz ettim zaten.

BAŞKAN – İtirazınızı dinleyeceğim efendim, itirazınızı dinleyeceğim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, itirazımı bu ifadenizi kullanmadan önce dinleyeceksiniz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Önce dinleyin, sonra başlayıp başlamamaya karar verin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani bir terör örgütünün tehdidiyle komisyon çalışır mı canım? (MHP ve HDP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Ne münasebet canım? Böyle bir şeye müsaade eder miyiz?

PERVİN BULDAN (İğdır) – Şov yapıyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Vural, siz bir grup başkan vekilisiniz.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Şov yeri değil burası!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, İç Tüzük'ü işletin. Kimse burada şov yapmasın.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, müsaade eder misiniz, ben görevimi yapıyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Doğru düzgün yapın. Böyle bir şey mi olur ya?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Dağ başı mı burası?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sakin olun...

PERVİN BULDAN (İğdır) – Siz de sakın olacaksınız.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hükümet konuşsun...

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, sabır gösteriyoruz...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Ne sabrı gösteriyorsunuz ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Terör estiriyorsunuz. Komisyon nasıl başlayamazmış?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ben Başkan olarak gündemime hâkimim. Lütfen, Komisyon Başkanı olarak görevimi yapmama izin verin.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, toplantıyı yönetmenizi istirham ediyoruz.

BAŞKAN – Lütfen, benim görevimi yapmama izin verin. Komisyon Başkanı olarak ne yapacağımı biliyorum. Hiç kimsenin...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Burada muhatap sizsiniz, bunlar kim oluyor? (MHP ve HDP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar)

PERVİN BULDAN (İğdır) – Sen kim oluyorsun?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sen kim oluyorsun? Milletin iradesiyle geldik, seçimle geldik, sandıkla geldik; milletin iradesiyiz. Siz kim oluyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, eğer...

Kameraman arkadaşlar, lütfen müsaade eder misiniz. Siz de anlayış gösterin lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, milletin iradesine saygısızlık...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, eğer siz karşılıklı konuşarak görevimi yapmama engel olursanız burada hiçbir şeyi halledemeyiz. Ben hem itirazı olan arkadaşların itirazını hem de grup başkan vekillerimizi bu konuda ayrı ayrı zaten dinleyeceğim.

Ancak, Milliyetçi Hareket Partisinin dün ifade ettiği itiraz üzerine Meclis Başkanlığına cuma günü bildirilen toplantımla ilgili herhangi bir geri dönüş olmamıştır. Ben Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına cuma günü saat 10.30'da bugün bu toplantıyı

yapacağımı bildirdim. Şu ana kadar, toplantının gidişatıyla ilgili Komisyonumuza herhangi bir şekilde bir bilgilendirmede bulunulmamıştır. Hâliyle ben, İçişleri Komisyonu olarak daha önceden ilan ettiğimiz üzere bugün bu toplantıyı gerçekleştiriyorum. Bu arada, sizin itirazınız varsa zaten hemen Hükûmet Temsilcisinden sonra sizlere sırayla söz vereceğim, orada gene geneli üzerinde düşüncelerinizi izah edebilirsiniz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bakın, önce benim bu konudaki itirazımı dinleyeceksiniz ve Genel Kurulda getirdiğimiz... Burada değerli milletvekilleri haberdar olacak. Ondan sonra bununla ilgili, bu önünüze gelen, havale edilen konuyla ilgili itirazın neticelenip neticelenmediğini Komisyon tespit edecek; neticelenmişse devam edeceksiniz. Müsaade edin de bu konuda İç Tüzük'ten kaynaklanan ve Meclis Genel Kurulunda ifade ettiğim usule ilişkin havaleye itirazla ilgili değerlendirmeme Komisyon huzurunda ifade etmek istiyorum. O bakımdan...

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Lafı beni ağzıma tıkamayın, anlatayım...

BAŞKAN – Estağfurullah, lütfen... Yani bana da bunu söylerseniz gerçekten alınırım.

OKTAY VURAL (İzmir) – E, anlatayım, müsaade edin.

BAŞKAN – Şimdi, arzu ederseniz, hem size o zaman...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim bakın, ben...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, gruplara söz verin.

OKTAY VURAL (İzmir) – Benim şu anda bu kanunla ilgili müzakereyle değil, doğrudan doğruya Meclis Başkanlığının usulen tekemmül ettirilmiş bir havalesi olmadan yapıldığına ilişkin itirazım vardır. Müsaade edin, bunlarla ilgili değerlendirmemi sunayım çünkü önünüze havale edilmemiş ya da havalesi askıda olan bir konuyu görüşemezsiniz, gündem oluşturamazsınız takdir edersiniz ki. Dolayısıyla, öncelikli olarak bu konuyla ilgili, bunun görüşmesiyle ilgili yapılan havale konusunda yaptığım itirazı ve bu çerçevede, İç Tüzük çerçevesinde bununla ilgili iddiamı paylaşayım, ondan sonra İç Tüzük çerçevesinde nasıl bir usul ihdas edilecekse o usul çerçevesinde değerlendirmeyi yapalım. Bilahare, grup başkan vekillerine eğer tasarıyla ilgili bir görüş konusunda bir usul bildirerseniz o çerçevede tasarıyla ilgili görüşlerimizi de ifade ederiz.

Müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Peki, şimdi, ben sizin bu şeyiniz üzerine bir şeyler söyleyebilir miyim Sayın Vural?

OKTAY VURAL (İzmir) – Tabii, estağfurullah.

BAŞKAN – Şimdi, sizin, Meclis Başkanlığına yapmış olduğunuz itirazdan benim ne haberim var ne de Meclis Başkanlığının...

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim...

BAŞKAN – Hayır, bakın, siz de müsaade edin..

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır, şunu demek istiyorum: Değerli milletvekilleri önce itirazımla ilgili bir bilgi sahibi olsun.

BAŞKAN – Anladım efendim. Bir komisyon, Meclis Başkanlığına yapılan ve kendisinin gündeminde olmayan herhangi bir itirazla ilgili nasıl karar alabilir? Öyle bir karar alma şansım yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, bir dakika...

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, bu komisyon ne komisyonu?

BAŞKAN – İçişleri Komisyonu.

FARUK BAL (Konya) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin komisyonu. Meclis Başkanlığına...

OKTAY VURAL (İzmir) – Hayır efendim, sizin haberiniz vardı, siz o sırada Meclis Genel Kurulundaydınız.

BAŞKAN – Hayır, ben Komisyonu kastediyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, ben Meclis Genel Kurulundakini diyorum.

BAŞKAN – Tamam.

OKTAY VURAL (İzmir) – Şimdi dediniz ki: “Haberim yok.”

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan oradaydı, hatta Sayın Başkana...

BAŞKAN – Sayın Vural, lütfen, istirham ediyorum... “Bir komisyon kendisine gelmemiş, havale edilmemiş bir konuyla ilgili, haberi olmadığı bir itirazla ilgili nasıl karar verebilir.” dedim, “Haberim yok.” demedim ki, ben sizi dinledim dün.

OKTAY VURAL (İzmir) – Değerli Başkanım, böyle karşılıklı yapmamız yerine -milletvekillerine de saygısızlık olmasın- ben muradımı anlatayım...

BAŞKAN – Evet, aynen öyle.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, İç Tüzük 73' üncü madde diyor ki:

“Kanun tasarıları ve komisyonlara havale

Hükümetçe hazırlanan kanun tasarıları bütün bakanlarca imzalanmış olarak ve gerekçesi ile birlikte Meclis Başkanlığına sunulur.

Gerekçede tasarinın tümü ve maddeleri hakkında bilgiler, kaldırılması veya eklenmesi istenilen hükümlerin neler olduğu ve neden kaldırılması, değiştirilmesi veya eklenmesi gerekli olduğu açıkça gösterilmek lâzımdır.

Başkan, gelen tasarıları ilgili komisyonlara doğrudan doğruya havale eder ve bunu tutanak dergisine ve ilan tahtasına yazdırır.

Bu havaleye bir milletvekili itiraz etmek isterse oturumun başında söz alır.”

Dolayısıyla, bu konuda Başkan doğrudan doğruya havale yetkisini kullanmıştır.

BAŞKAN – Evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Doğrudan doğruya yapılan havaleye de dün sizin de muttali olduğunuzu, doğrudan doğruya bu itirazdan haberdar olduğunuzu gayet iyi biliyorum.

BAŞKAN – Ben de dinledim sizi.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Sadık Yakut da o günkü toplantıda “Bununla ilgili bu görüşler Başkanlıkça değerlendirilecektir.” diye Başkanlığın bu havaleyi yeniden değerlendireceğine ilişkin kararını vermiştir. Bu durumda, benim iddiam şu, ben diyorum ki: Bu yapılan havaleye itiraz ediyorum. Havaleye itirazımın temel sebeplerinden birincisi; konusu suç teşkil eden, suç işleme imtiyazı olan böylesine bir kanun teklifi görüşülemez. İçişleri Komisyonunda görüşülmesi de doğru değildir. Bunun, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonunda görüşülmesi benim fikrim, başka bir komisyon da olabilir. Bunlarla ilgili itirazlarımı ifade ettim.

Ayrıca, bilindiği gibi “Gerekçede, tasarıda eklenmesi istenilen hükümlerin neler olduğu, neden kaldırılması, değiştirilmesi veya eklenmesi gerekli görüldüğü açıkça gösterilmek lâzımdır.” demek suretiyle bu kanun tasarisının...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, çok özür dilerim... Danışmanları dışarı çıkarın diye talimat mı verdiniz efendim?

BAŞKAN – Sayın milletvekillerimiz, lütfen... 95 kişilik bir salondayız. Birbirimize anlayışlı davranalım. İlk geldiğimizde milletvekillerimiz için oturacak yer kalmadığı için görevliler bana “Danışmanları dışarı alabilir miyiz?” dediler, ben de önceliği milletvekillerimize ve Komisyona davet edilen görevlilere verelim dedim. Bunda kızacak bir şey yok. Boş yerimiz kaldıysa, buyursun kalsınlar.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ayakta bekliyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bekleyebilirler ayakta.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Niye dışarı çıkarıyorlar o zaman?

BAŞKAN – Hayır, yanlış anlaşılma olmuştur. Lütfen birbimize daha anlayışlı davranalım, yanlış anlaşılma olmuştur. Herkese açık bir toplantıyı danışmanlara niye kapatalım?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Zorla dışarıya çıkarmaya çalışıyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gelen milletvekillerimiz ve davetlilerimize yer kalmadığı için milletvekili danışmanlarından yardım isteyelim dedik arkadaşlarımıza. Yoksa kimseyi zorla salondan dışarı attığımız falan yok.

OKTAY VURAL (İzmir) – Müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet, Sayın Vural, buyurun.

OKTAY VURAL (İzmir) – Dolayısıyla, bu konuyla ilgili bir kere gerekçe kanun tasarisının asgari standartlarına uymamaktadır. Bu bakımdan, Meclis Başkanının bunu iade etmesi gerektiğini ifade ediyorum. Takdir edersiniz ki bu, aynı zamanda biraz sonra yapılacak görüşmelerde Komisyonun da dikkate alması gereken hususlardan biridir. Dolayısıyla, itirazım vardır.

Burada “Gelen tasarıları ilgili komisyonlara doğrudan doğruya havale eder.” demek suretiyle Meclis Başkanının ilk havale işlemini yapmakta, doğrudan doğruya havale etmekte yetkili olduğunu ifade ediyor ama buna yapılan bir itirazsa artık doğrudan doğruya

havaleyi bu itiraz sonucunda yeniden değerlendirmesi, ondan sonra bu itirazı sonlandırması gerekiyor. O bakımdan, bugün burada görüştüğümüz bu hususa itiraz edilmiştir, İç Tüzük'e göre bu itirazın bir sonucu olmalıdır takdir edersiniz ki. "Başkanlıkça değerlendirilecektir." dendiğine göre, havale sahibi de Başkan olduğuna göre, Başkanın havale etmediği bir kanun tasarısı ya da teklifini siz de görüşemeyeceğinize göre, bu durumda sizden istirhamım, bu konuda Meclis Başkanlığıyla irtibata geçerek... Ben de şu ana kadar takip ediyorum, henüz bu konuda Başkanlık bu havaleyle ilgili kararını da bildirmiş değildir. Dolayısıyla, bu konuda milletvekillerinin İç Tüzük'ten kaynaklanan hakkı gereğince Başkana yaptığı itirazın Başkan tarafından sonlandırılmasından sonra size havale edilen işleri görüşmeniz İç Tüzük çerçevesinde mümkündür. O bakımdan, bu itirazımızı açıkçası, sonlandırarak... Siz dediniz ki: "Bana bir şey gelmedi.", ben de biraz önce sordum, henüz bana da intikal etmiş bir konu değil çünkü intikal etmiş olsaydı Komisyonunuza bununla ilgili, başka iddiayla ilgili itirazımı ifade edecektim. O bakımdan, sizden istirhamım, dün Genel Kurulda yaptığım itiraz üzerine bu havaleyle ilgili Başkanlığın nihai değerlendirilmesinin beklenmesi gerekmektedir.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yazılı olarak da yaptık.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yazılı olarak da bu konuda Meclis Başkanlığına havale edildi. Takdir edersiniz ki Meclis Başkanlığının doğrudan havale ettiği işlerle ilgili komisyona bir görüş ifade etmesi söz konusu değildir çünkü Meclis Başkanının asıl görevidir bu. Bu bakımdan, milletvekilinin yaptığı bu itirazla ilgili sizden istirhamım, bu toplantıyı şu anda gündeme almayın, Meclis Başkanıyla istişare ederek bunu sonuçlandırın. Meclis Başkanının takdiri farklı olabilir, ona bir diyeceğimiz olmaz ama yaptığımız bu itirazla ilgili olarak zannederim usulî bir itirazdır bu. Usul tekemmül etmeden bu konuda bir karar alınması doğru değildir açıkçası. Biliyorsunuz, usulüne uygun olmayan işlerin esasına geçilmesi de mümkün değildir. Benim istirhamım, bu konudaki itiraz sonucunu lütfen Sayın Meclis Başkanından sonlandırılmış olup olmadığını ifade etmek istiyorum.

Buna karşılık siz "Efendim, bana bir şey gelmedi, ben onu beklemek durumunda değilim." dersanız bu durumda İç Tüzük gereğince milletvekilinin itiraz etmiş olduğu ve Başkanlığın henüz karar vermediği bir konuda tamamen hukuken aykırı, İç Tüzük hükümlerine aykırı hareket etmiş olabilirsiniz. Böyle bir oldubittiyle, Komisyonunuzun, zıtlarınızın bir oldubittiyle bunu yapmayacağınızı umut ediyorum. Bu bakımdan, bu konuda, eğer... Yani, zamanımız var, vaktimiz var, bu konuda her şeyden önce hukuku tekemmül ettirmek, İç Tüzük hükümlerine uygun hareket etmeyi sağlamak da Komisyonun temel görevlerinden biridir. Bir milletvekili olarak bu itirazımla ilgili Meclis Başkanlığının... Tutanaklarda var, siz de zaten muttalisiniz, herhâlde bu konuda bir itirazınız yok yaptığımıza ilişkin. O bakımdan, muttali olduğuna göre Sayın Başkan, bu havaleyle ilgili nihai Başkanlık görüşünün tevdi edilmesi hususunu Komisyona arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

Dün konuşmanızı dinledim ve ben de Genel Kuruldaydım, itirazınızı biliyorum. Ancak, dün yaptığınız itirazdan bu ana kadar, Meclis Başkanlığının o itirazı gündeme alıp almadığına, işleme alıp almadığına ya da işleme aldıysa nasıl neticelendirdiğine ilişkin, tekrar ediyorum, cuma günü bildirdiğim toplantı gündemiyle ilgili Komisyonumuza herhangi bir dönüşte bulunulmamıştır. Çalışmalarımıza bu sebeple ara vermemizi gerektirecek bir neden yoktur.

FARUK BAL (Konya) – Telefon edin, sorun şuradan.

BAŞKAN – Şayet Meclis Başkanlığı farklı bir görüş izhar ederse, Komisyonumuz elbette Meclis Başkanlığının o görüşüne de uymak zorundadır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Ama, komisyonun kendisine havale edilmemiş bir işi görüşmesi, kekenlemyekün o komisyon toplantısının yok sayılması hükmünü...

BAŞKAN – Eştâfurullah.

OKTA VURAL (İzmir) – Şimdi, bu konuda bununla ilgili...

BAŞKAN – Sayın Vural, karşılıklı...

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, acele etmeye gerek yok. Bakın, mübarek ramazandayız.

BAŞKAN – Aynen, evet.

OKTAY VURAL (İzmir) – Usule davet ediyorum, istirham ediyorum. Bakın, itirazı işleme alıp almama gibi bir yetkisi yok. Ben diyorum ki...

BAŞKAN – Sayın Vural...

OKTAY VURAL (İzmir) – Bakın, İç Tüzük 63'e göre usul tartışmaları önce yapılır. Bu bakımdan, usulle ilgili bu iş sonlandırılmadan siz yapamazsınız, onu diyorum.

BAŞKAN – Ben de diyorum ki sizin itirazınızın muhatabı Komisyonumuz olamaz. Sizin itirazınızın muhatabı Meclis Başkanlığıdır. Meclis Başkanlığı bu konuda Komisyonumuza ne emir buyurursa Komisyonumuz elbette ki buna uymak zorundadır.

Bu çerçevede, ben, önceden ilan ettiğimiz şekilde gündeme geçiyorum ve genel görüşmelere başlıyorum.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, havale konusunda usul tartışması açıyoruz efendim.

BAŞKAN – Tamam. (Gürültüler)

FARUK BAL (Konya) – Aleyhte.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Lehte.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Lehte.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun. Çok çok özür diliyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Havale konusunda sorun yok ki Sayın Başkan!

BAŞKAN – Efendim, tamam, usul tartışması açmıştır Sayın Vural, söz vereceğim ama Sayın Hamzaçebi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben on beş dakikadır burada nezaketen söz istiyorum, bunu da yaktım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Fakat, siz beni görmemekte ısrar ediyorsunuz.

BAŞKAN – Estağfurullah!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Gerçekten tutumunuzu yadırgıyorum. Yani, ayağa kalkıp burada söz mü istemek gerekiyor yoksa bu modern teknolojinin imkânlarıyla donatılmış salonda düğmeye basmak yeterli mi, el kaldırmak yeterli mi? Yani ayağa kalkıp baskın mı çıkmak gerekiyor Sayın Başkan? Doğrusu, ben, usul tartışması konusunda izlediğiniz usulü doğru bulmuyorum, son derece yanlış buluyorum.

BAŞKAN – Şimdi hemen bir cümle söyleyeyim mi, yoksa sözünüz bitince mi söyleyeyim?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Buyurun.

BAŞKAN – Tabii ben sizin söz istediğinizi gördüm ancak Sayın Vural ısrarla konuşmasına devam ettiği için, o geçen süre içinde "Usul tartışması açıyorum." deyince, bu arada, lütfen, önce Akif Bey söz istedi diyemedim. Eğer burada bir yanlış anlamaya neden olduysam kusura bakmayın lütfen. Yoksa, sizi görmezlikten gelmek gibi bir şeyimiz asla olamaz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır. Sayın Oktay Vural görüşlerini ifade ediyor. Gayet tabii onun görüşlerini ifade etmesinin sonunu bekleyeceksiniz, ona herhangi bir itirazım yok. Ama, Sayın Vural konuşmasını bitirdikten sonra "Şimdi görüşmelere başlıyorum." diyerek benim söz talebimi görmezlikten geliyorsunuz. Buna hakkınız var mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Yok, öyle bir şey yapmak istemedim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama yaptınız bunu.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Başkanım, biz de söz istiyorduk ona bakarsanız.

BAŞKAN – Yani, herkes... Şimdi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki.

Benim usul konusunda söyleyeceğim herhangi bir şey yok, esasa geçince... Usul konusunda bu konuda tutumunuzu eleştiriyorum.

Aslında o zaman söyleyeceğim şuydu: Bir kanun tasarısı veya kanun teklifi görüşülürken, tasarıysa Hükûmet görüşünü ifade eder. O görüşün öncesinde eğer usul tartışması varsa tabii ki bu tartışmalar yapılır, bu çok doğaldır, İç Tüzük bunu emreder, onun sonrasında Hükûmet görüşünü ifade eder. Hükûmet görüşünü ifade ettikten sonra tasarının esasına geçilir. Tasarının esasına geçilinceye kadar basın salonda olur Sayın Başkan. Yani basını salondan çıkarmanızı ben yadırgadım, basın...

BAŞKAN – Basın çıkmadı Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani, hayır, daha doğrusu televizyon kameraları salonda olur. Bilemiyorum, İçişleri Komisyonunun usulü farklı mıdır, her komisyon farklı bir usul mü benimsiyor ama örneğin Türkiye Büyük Millet Meclisinin en temel komisyonlarından biri olan Plan ve Bütçe Komisyonu halen bu şekilde yönetilmektedir. Tasarının veya teklifin esasına geçilinceye

kadar televizyon salonda olur, görüntüleri alır, konuşmaları kaydeder, ondan sonra ayrılır. Ben bu nedenle söz istemiştim ama şu ortamda artık bu söz talebimin gereği kalmadığı için usul tartışması bölümünde konuşmayacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki. Anlayışınıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bal, siz aleyhte, Sayın Kaplan lehte, Sayın Aydın lehte...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Ben de lehte.

BAŞKAN – Yok, aleyhte olacaksınız zaten, aleyhte kaldı.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Aleyhte o zaman.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok Değerli Başbakan Yardımcım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekili arkadaşlarımız; aslında böylesine mübarek bir günde bence tarihî bir toplantı yapıyoruz. Bu toplantının son derece önemsenmesi, Türkiye'nin geleceği açısından, aydınlık yarınları açısından değerlendirilmesi hususunda özellikle hepinizden istirham ediyorum, hepinizin katkısını bekliyoruz açıkçası. Çünkü, Türkiye yüz yıllık bir sorundan kurtuluşun arifesinde. Ayağımıza pranga teşkil eden çok temel sorunlarımızı artık çözmek kabiliyetini haiz bir ülkeyiz ve böylesine güçlü bir irade ortaya koymuş durumdayız. Bu iradenin neticelenmesi anlamında da tabii ki basit usuli birtakım itirazlar olabilir, onlar burada değerlendirilebilir. Ama, değerli arkadaşlar, Anayasa ve İç Tüzük çok açık, bugüne kadarki yapılan tüm komisyon toplantılarının teamülleri çok açık. Hâl böyleyken, hiç, ne Anayasa'da ne İç Tüzük'te yeri olmayan... Tabii ki birtakım itirazlar olabilir. Meclis Başkanlığı ilgili tasarımı havale etmiş, üzerinde havale tarihi var, Komisyona gelmiş bu tasarı. Komisyon toplantı gündemi ve saatini belirlemiş ve Meclis Başkanlığı da bunu biliyor. Buna ilişkin başka birtakım itirazlarınız olabilir. Bütün bu itirazlar Meclis Başkanlığına muhakkak yapılabilir, yapılmaz demiyorum ama Meclis Başkanlığı bu itirazları eğer haklı görseydi, muhtemelen Komisyon toplantı saatinden önce Komisyona bildirirdi. Eğer Komisyona bildirmemişse, toplantı saatini bildiği hâlde böyle bir itirazı değerlendirmemişse demek ki itirazlar haklı bulunmamıştır. Birincisi bu.

İkincisi: Değerli arkadaşlar, burada konusu suç teşkil eden bir tasarımı görüşmüyoruz ya. Bu derece böyle ağır ithamları kabul etmek tabii ki mümkün değil. Yani, hakikaten, çok temel bir problemi çözme arifesindeyiz, bunun böyle değerlendirilmesi lazım. Toplumsal bütünleşmeyi sağlayalım diyoruz, ötekileştirmeyelim. Bu ülkede yaşayan her bir vatandaşın, 76 milyonun hakkı, hukuku, adaleti, eşitliği adına, birliği ve kardeşliği adına, toplumsal bütünleşmemizin pekişmesi adına ve bunun aynı zamanda devlet politikasına dönüşebilmesi noktasında son derece önemli bir tasarı. Bu tasarının burada, daha tabii ki haklı itirazlar olabilirse bunun da gündeme getirilerek görüşülmesi gerekiyor.

Yine, tüm komisyonlar birbirine eşittir. Komisyonlar arasında hiyerarşik bir ilişki yoktur. Anayasa Komisyonu bütün komisyonların üstündedir diye bir algı yok. İç Tüzük'ümüz gereği, bütün komisyonlar, kendine havale edilen tasarı ve tekliflerin Anayasa'ya aykırılık iddiasını incelemek durumundadır zaten. Varsa böyle bir iddia, bunu İçişleri Komisyonu da yapabilir, başka herhangi bir komisyon da yapabilir. Dolayısıyla, aralarındaki ilişki üstlük-üstlük ilişkisi değil. Aralarında bir iş bölümü ilişkisi var ve Meclis Başkanlığı gelen tasarının niteliğine göre ilgili komisyonlara havale ediyor. Her komisyon zaten öncelikle, varsa bu tür Anayasa'ya aykırılıkları incelemek durumunda. Dolayısıyla, İçişleri Komisyonumuzda da eğer olursa zaten bunlar değerlendirilir. Kaldı ki böyle bir şeyde Anayasa'ya aykırı herhangi bir durumu da görmediğimi özellikle başta ifade etmek istiyorum.

Yine, arkadaşlar, bu manada, bu tür toplantılarda tabii ki daha derinlikli, daha içtenlikli, daha samimi gayretlerimizi hakikaten ortaya koyalım diye ben düşünüyorum. Bu toplantının tarihî öneme sahip bir toplantı olduğunu biliyorum, farkındayız. Ülkemiz adına, milletimizin geleceği adına bu toplantıda değerli katkılarınızla birlikte inşallah daha da olgunlaşacak olan bu tasarımı istiyoruz ki bir an önce Komisyondan çıkıp Meclis Genel Kurulundan da çıkarak Türkiye'de artık çözümün yasal bir dayanağının olduğunu, bu sürecin artık yasal bir altyapısının olduğunu, bunu tabii ki Bakanlar Kurulu uhdesinde ve yetkisinde olarak, Bakanlar Kurulunun görevlendirmesiyle bu sürecin Hükümet'in inisiyatifiyle devam ettirilmesi ve bunun daha sonraki süreçte de aynı şekilde bir devlet politikası niteliğinin pekiştirilmesi adına önemsiyoruz.

Dolayısıyla, bu usuli tartışmaları yerinde bulmadığımı ifade ediyorum. Başkanımızın tutumunun lehinde olduğumu tekrar ifade ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

Aleyhte, Sayın Bal.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Görüşüğümüz kanun tasarısı, Oslo görüşmeleriyle ortaya çıkan, PKK terör örgütüyle Türkiye Cumhuriyeti devletinin Başbakanının talimatıyla birtakım görevlilerinin yapmış olduğı müzakerelerin neticesinde bugüne kadar gelen vaziyeti ortaya koymaktadır. Bu tasarının Oslo’da başlayan ve “şeref” laflarının ortada dolaştığı süreçte geldiğimiz nokta şudur: Güneydoğı Anadolu Bölgesi’nde devlet hakimiyeti kalmamıştır. Güneydoğı Anadolu Bölgesi’nin önemli bir kısmında, il ve ilçelerinde PKK terör örgütü vergi toplamaktadır, haraç; PKK terör örgütü dağı militan götürmektedir “asker” adı altında; PKK terör örgütü asayiş kontrolleri yapmaktadır; polise, jandarmaya kimlik kontrolü dâhil, yol kesme dâhil yirmi beş gün iki vilayet arasındaki karayolunu kapatmak dâhil. Mahkemeler kurmaktadır ve dolayısıyla dört tane temel unsuru hayata geçirmektedir. Vergi toplayan, askeri alan, asayiş sağlayan ve mahkeme kuran gücün adı devlettir. Şimdi orada fiilî bir yapı oluşmuştur. Bu kadar vahim bir durum Türkiye Cumhuriyeti devletinin Wilson Prensipleri’yle başlayan, Sevr Antlaşması’yla süren küresel bir dayatma ve Osmanlıyı çökerten hainane planların muhatabı olduğı ortadadır. Bu plan çerçevesi içerisinde de Türkiye Cumhuriyeti devleti Kurtuluş Savaşı’yla elde etmiş olduğı kazanımlarının tartışıldığı bir müzakereyi yöneteceksiniz siz.

Bu, Anayasa’nın başlangıç hükmünün tamamına, “Değıştirilemez.” diye ifade edilen hukuk devleti ilkesine, 3’üncü maddedeki “Türkiye Cumhuriyeti devletinin ülkesi ve milleti bölünmez bir bütündür.” ifadesine, 4’üncü maddesindeki egemenlikle ilgili hükümlere, 7’nci maddesindeki kaynağını Anayasa’dan almayan hiçbir yetkinin hiçbir makamca Türkiye Cumhuriyeti devletinin Meclisi dâhil, bu Komisyon dâhil kullanamayacağına, yürütme yetkisinin Anayasa ve kanunlar çerçevesi içerisinde iktidar tarafından kullanılacağına, Anayasa’ya aykırı ve kanunlara aykırı yürütmenin iş ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olduğuna, Meclis denetimine tabi olduğuna, herkesin kanun önünde eşit olduğuna dair 10’uncu maddesine, 11’inci maddesindeki Anayasa’nın üstün bir hukuk normu olduğunu ve herkesi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Meclisi dâhil, İçişleri Komisyonu dâhil, Meclis Başkanı dâhil herkesi bağladığına, 14’üncü maddesindeki temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılamayacağı ilkesine, 81’inci maddesindeki hepimizin ettiğı yemine, 87’nci maddesindeki af çıkarılmasına ilişkin orana, beşte 3 oranına, 137’nci maddesindeki kanunsuz emir verilemeyeceğine ilişkin düzenlemeye ve diğer alt başlıklarda da sıralayacağımız pek çok maddesine aykırıdır.

Bu kadar aykırı olan husus Sayın Grup Başkan Vekilimiz tarafından Meclis Başkanlığına verilmiştir, dilekçe olarak verilmiştir, gizli saklı bir şey değil ve 73’üncü maddesinin sondan ikinci fıkrası diyor ki: “Başkan, gelen tasarıları ilgili komisyonlara doğrudan doğruya havale eder ve bunu tutanak dergisine ve ilan tahtasına yazdırır.” Yazdırdı. Son fıkrasında da diyor ki. Bu havaleye bir itiraz varsa bu itirazın değerlendirilmesi lazım, oturumun başında değerlendirilmesi lazım. Siz buna diyorsunuz ki, bu kadar ağır, vahim Anayasa’ya aykırılık iddiaları, bir grup, MHP Grubunun Başkan Vekili tarafından Meclis Başkanlığına iletilmişse işi ciddiye alıp oradan bir sonucu almanız mümkün. Yani, biriniz Ay’da, biriniz Mars’ta mı Meclis Başkanıyla İçişleri Komisyonu? Bir telefonun ucundasınız. Ne oldu bu itirazın sonucu kardeşim? Bu itirazın sonucu evet veya ret olacaktır, ortası yoktur ama siz ortadasınız şu anda. Evet de yok, hayır da yok, ortadasınız ve bir karambol içerisinde Komisyon ilerleyecek. Nereye gideceğiz Sayın Başkan? Biraz önce söylediğim sözlerin, Anayasa’ya aykırılıkların tamamı doğrudur, tamamı bilimsel değerlendirmelerdir. Ve biz böyle parmak çoğunluğunu elde etmiş bir toplantıda Kurtuluş Savaşı’yla kurulmuş ve kazanılmış bir devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bir terör örgütünün müzakere masasında terk edecek kadar âciz bir milletin evladı mıyız, böyle bir milletin mümessili miyiz, böyle bir milletin mi vekiliyiz? Böyle bir şey olabilir mi?

Dolayısıyla, bu her yönüyle Anayasa’ya aykırıdır ve ben dünya açısından incelemedim ama cumhuriyet tarihi açısından inceledim. Hiçbir komisyonda ve Meclis tarafından verilen kanunda geleceğe yönelik “Ne yaparsa yapsın suç değildir.” diye bir kanun maddesi yok, bunu siz uyduruyorsunuz. Burada görüşeceğimiz maddenin özü de bu. Yani, aslında bu toplantının özü PKK’yla müzakere vesaire değil, paçayı kuyruktan kurtarma yani paça kapiya sıkıştı, kuyruk kapiya sıkıştı, onu kurtararak şimdiye kadar suç işletmiş, anayasal suç işletmiş olduğunuz devlet memurlarını veya varsa siyasilere -onu da bilmiyoruz- onların suçunu affetmek ve geleceğe yönelik bundan sonra da ne yaparlarsa yapsın, bölsünler, çarpsınlar, ne yapacaklarsa yapsınlar; gitsinler, silaha, teröre teslim olsunlar, bu suç olmaz, bunun kanunu bu.

Dolayısıyla, Sayın Başkan, tutumunuz yanlıştır, Anayasa’ya, İç Tüzük’e aykırıdır. Dolayısıyla, benim önerim Sayın Meclis Başkanıyla -bir ara verin- görüşün, ne oldu bu mesele? Anayasa’ya aykırılık iddiaları da var, orada da ileri sürülmüş. Eğer havalenizde bir değışiklik yapacaksanız bize bildirin, yapmayacaksanız onu da bildirin. Ona göre neticeye ulaşalım diye bir ara vereceksiniz.

Toplamı, bunun alacağı beş dakika, on dakikalık bir aradır. Bu kadar ciddi bir durumu on dakikalık bir zaman sınırlamasına tabi kılmanızı ben yakıştıramadım size.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bal.

Değerli milletvekillerimiz, bunun bir usul tartışması olduğunun bilinciyle lütfen makul sürede... Ben süre kısıtlaması koymadım ama geleneksel bir şekilde, makul bir sürede sonuçlandırmanızı rica ediyorum.

Sayın Kaplan, lehte, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcısı, değerli Komisyon üyeleri, milletvekilleri; Türkiye geleceğini konuşuyor bugün bu Komisyonunda. 50 bini aşkın insanımıza ve 1 trilyon dolara yakın ekonomik kaybımıza mal olan bir sürecin sonlandırılması, bunun da siyaset kurumu kanalıyla Parlamentoda konuşularak demokratik bir şekilde çözüm arayışı, yasal dayanağı ve şeffaflığının sağlanması gibi tarihî bir noktadayız. Hepimiz 77 milyon insanımızın geleceğini, huzurunu, ülkenin geleceğini, Ortadoğu'daki bu kaygan zeminde, dünyadaki bu kriz sonrası gelişmeler karşısında Türkiye'de bütün farklı kimlik ve inançların eşit ve özgür yurttaşlar olarak yaşayacağı bir ortamı hazırlamaları bütün siyasilerin insani, vicdani, hukuki, olmazsa olmaz sorumluluğudur, bu kadar açık ve net. Ve bütün partiler, bütün siyasetçiler ve milletvekilleri tarihî bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak bu arkadaşlarımız çok fazla kanun teklifleri verdik Meclise, bu konuda verdik, araştırma önermeleri verdik ve iki yıla yakın bir sürede ülkemizde çatışmanın olmaması, cenazelerin gelmemesi, bu sürecin uygun ikliminin artık Parlamentoya yansması, Parlamentoda her kesimin fikirlerini katabileceği, bu süreci hızlandırabileceği, bir çabanın içinde olma sorumluluğunu üstlenebileceği bir sürece geldik. İşte, komisyon kuruldu, akıl insanlardan geçildi, heyetler görüştü, heyetler gidiyor geliyor. Bence Ankara tarihinin en önemli sorununu, en önemli, "a" diyeceğimiz, "başlangıç" diyebileceğimiz bir çerçeve yetki Hükûmet tasarısını burada tartışmaya açıyor. Elbette ki siyasi partilerin farklı görüşleri olabilecek, farklı önerileri olabilecek, belki geliştirebileceksiniz ama külliye yok saymanın, reddetmenin ve bunu önlemeye yönelik bir tarzın, usulün ne İç Tüzük'te ne Anayasa'da olmadığını ifade etmek istiyoruz. Keşke Komisyonun başlangıcındaki o gereksiz tartışmaları yaşamasa'ydı. Bir arkadaşınız olarak, iki dönem Anayasa, İç Tüzük -Meclisin oluşturduğu, her partiden 2 milletvekilinin katıldığı- Komisyonunda çalışan bir arkadaşınız olarak bunu ifade ediyorum.

Torba Kanunu görüşüyoruz yukarıda arkadaşlar. Bu bir tasarı, bir konuda bir yetki tasarısı. Ve benim İç Tüzük Komisyonunda çalışan biri olarak ilk baktığım şey havaleye bakmak oldu. Şuraya baktım, tali komisyon Anayasa, Adalet esas komisyon İçişleri; sonra tarihe baktım, 26 Haziran; İç Tüzük'e baktım, "komisyonlara havale ve teklif" konusu; Meclis Başkanlığı, onun da imzası var, uygun. Sonra, hani "kırk sekiz saat" şartı var ya, "Komisyonlarda partiler yeterince hazırlansın, ondan sonra görüşülsün." diye bir kural, ona da baktım, "iki gün önceden" diyor İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi. Ve 26 Hazirandan bu yana çok daha fazla süre geçmiş.

Şimdi, ben bu durumda İç Tüzük'te yaşanan sıkıntılı bir durumun olmadığını çok net olarak, açık olarak görüyorum, sonuçta bu Hükûmet tasarısı olarak geliyor. Bizim de eksik bulduğumuz, geliştirilmesini istediğimiz veya değiştirilmesini istediğimiz, önerge vereceğimiz konular olacaktır ama bir komisyonun Türkiye'nin geleceği, Türkiye'deki bütün, 77 milyon yurttaş eşit kılacak, birlikte yaşama arzusunu öne çıkaracak, demokratikleşmesini sağlayacak ve Meclisin tarihinde ilk kez ele alacağı bir konuda bütün partilerin sorumluluk altında olduğunu ifade ediyoruz. Biz bu sorumluluk duygusuyla hareket edeceğiz. Sayın Başkanın tavrının bu nedenle bir yanlış olmadığını ifade etmek istiyoruz, görüşmelerin başlaması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Aleyhte son söz Sayın Yeniçeri'nindir.

Buyurun.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şimdi, son derece hayati ve önemli bir teklifle, daha doğrusu bir dayatmayla, tasarıyla karşı karşıyayız. Şimdi, bu tasarının hukuki anlamda bütün şartları içermesi gerekiyor. Bu şartları içermediği gibi daha işin başından usul anlamında bütün prosedürlerin tamamlanmadığı açık bir şekilde belli oluyor. İç Tüzük 73'üncü madde: "Gerekçede tasarının tümü ve maddeleri hakkında bilgiler, kaldırılması veya eklenmesi istenilen hükümlerin neler olduğu ve neden kaldırılması, değiştirilmesi veya eklenmesi gerekli görüldüğü açıkça gösterilmek lazımdır. Başkan, gelen tasarıları ilgili komisyonlara doğrudan doğruya havale eder ve bunu tutanak dergisine ve ilan tahtasına yazdırır. Bu havaleye bir milletvekili itiraz etmek isterse oturumun başında söz alır." diyor.

Şimdi, burada Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına söz konusu edilmiş bir başvuru var. Bu başvuru neticelendirilmemiştir yani Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bu başvuruyu kabul mü etti, ret mi etti, bunu bilmiyoruz. “Efendim, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı eğer bunu bize bildirmemişse veyahut bununla ilgili bir kanaat hasıl etmemişse, o zaman demek ki bu başvuruyu kabul etmiyor.” şeklinde bir görüş kabul edilebilir ve tartışılabilir bir görüş değil, bu şiddetli bir şekilde reddedilmesi gereken bir görüş. Ya da, işte “Biz çok iyi niyetle bu yasa tasarısını getiriyoruz. Türkiye’ye barışı, cenneti getireceğiz, kardeşliği ve dostluğu kuracağız.” şeklindeki bir algıyla, bir ön yargıyla bu tür bir tasarının burada yasalaştırılmasına gidecek bir süreci açmak da son derece yanlış ve tehlikelidir. Hatırlayın, hatırlatırız: Mondros Antlaşması’nı imzalayanlar da sizler gibi konuşuyorlardı yani bu tip “Efendim, bu barışı getirecek anlaşma, başka çaremiz yoktur.” Hatta o anlaşmayı imzalayan Feylosof Rıza Tevkif kalemini de getirmiş, imza attığı kalem de Galatasaray Lisesine getirerek tabiri yerindeyse bağışlamıştı “Çok büyük, başarılı bir iş yaptın.” diye. Demek ki cehenneme giden yolların iyi niyet taşlarıyla döşeli olduğu sözü boşuna söylenmiş bir söz değil. O bakımdan, getirilen tasarıyla murat edilen sonuç acaba sizin tahayyülünüzde ve aklınızdan geçen bir sonuç mu üretecektir yoksa tam tersi, bu ülkenin belli bir bölgesinde veya bu ülkeye bir dayatmada bulunan, silahla dayatmada bulunan bir terör örgütünün birtakım yerlerde egemenlik kurmasını mı daha kökleştirecek? Bunun üzerinde yoğunlaşmak ve bunun üzerinde durmak lazım.

Tasarı bir defa usul olarak tamamlanmamış, aşamaları geçmemiş, hedef olarak sorunlu, üslup olarak berbat, kapsam olarak kabul edilemez bir tasarıdır. Anayasa’ya, Anayasa’nın –biraz önce Sayın Bal’ın ifade ettiği gibi- neredeyse bütün hükümlerine aykırılık özellikleri arz ediyor. Ha “Bizim çoğunluğumuz var. Biz konuştururuz, sonra da formaliteden geçiririz, bunları çıkarırız.” şeklinde bir yaklaşım tarzıyla da davranabilirsiniz ki genellikle de öyle oluyor. Çıkarırsınız ama bunun bedelinin de bu büyük millet tarafından ağır bir şekilde ödeneceğini söylemek için herhâlde çok da kâhin olmaya gerek yok.

Ben bu tasarının... En azından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanıyla görüşülmesini ve oradan alınacak sonuca göre, komisyonun devam edip etmeyeceğine ondan sonra karar verilmesini, toplantının devam edip etmeyeceğine ondan sonra karar verilmesini öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Yeniçeri.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, bakın, biz de kanun, İç Tüzük ve Anayasa çerçevesinde görev yapıyoruz. Dolayısıyla, burada bizim bu konudaki itirazlarımız... Bunlarla ilgili bu kadar tartışmaya gerek yok, acelemiz yok. Bakın, ben de takip ediyorum, Meclis Başkanından takip ettim ve şu anda benim yaptığım itirazla ilgili görüşünü bildirdi. Şimdi, bu görüşle ilgili -bu görüşü bildirdi- siz eğer lütfedip bir on dakika yapsaydınız bununla ilgili bir usul tartışması açmadan, bir milletvekilinin yaptığı itiraz konusunda Başkanlığı beklediniz ve şu anda geldi, takip ettim, Özcan Bey konuşmaya başlarken bana geldi bu. Yani bunlara gerek yok, ben burada on dakika geciktireceğim diye değil, ben hukuktan kaynaklanan hakkımı kullanıyorum. Benim hukukumu kimse engelleyemez, kimse yok sayamaz. Birbirimizin hukukunu yok sayarsak bundan sonraki hukuksuzlukların mağduru olmaya herkes devam eder ve ben size açıkça bunu ifade ettim. Büyük bir nezaket çerçevesinde “Usul tartışmasını, bununla ilgili, bir on dakika bekletin, görüş hazırlanıyordur herhâlde.” dedik, geldi. Sayın Başkan bana hitaben şöyle yazmış: “Genel Kurulun 1 Temmuz 2014 tarihli 110’uncu Birleşiminde esas komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Anayasa ve Adalet Komisyonlarına havale edilen (1/941) esas numaralı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı’nın havale edilmesine yönelik itiraz Başkanlığımızca incelenmiştir.” Birincisi, demek ki Başkanlığın bunu incelemesi gerekiyormuş Ahmet Bey.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Toplantı tarihini ve saatini de biliyor ama.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, haber verdi, vermedi, yoktur hükmündedir diye bir şey olmaz. Cevap vermemişse yok... Zaten itirazla ilgili olursa muhatabı İçişleri Komisyonu olur zaten. Bana bununla ilgili müracaat...

Devam ediyor: “Başkanlığımıza intikal eden kanun tasarısı ve teklifleriyle kanun hükmünde kararname ve tekliflerin Başkanlıkça ilgili komisyonlara havalesi, Anayasa ve İç Tüzük gerekçesi, ilgili kanunlardaki hükümler ve geçmiş uygulamalar çerçevesinde yapılmaktadır. Söz konusu tasarının terör olaylarının sona erdirilmesi ve çözüm sürecine yönelik düzenlemeler içermesi nedeniyle havalesi esas olarak İçişleri Komisyonuna, Anayasa hükümleriyle ilgisi ve cezai hükümler içermesi nedeniyle de tali olarak Anayasa ve Adalet Komisyonlarına yapılmıştır.

Aynı birleşimde öne sürdüğünüz, tasarının Anayasa’ya aykırılık iddianıza ilişkin olarak İç Tüzük’ün 38’inci maddesine göre bütün komisyonlar kendilerine havale edilen tasarı ve teklifleri ilk önce Anayasa’nın metin ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdür.

Bu nedenlerle, isteminiz hakkında Başkanlığımızca yapılacak başka herhangi bir işlem bulunmamaktadır. Bilgilerinizi rica ederim.”

Sayın Başkanım, bütün bunlara ne gerek vardı? Yani belirli ölçüler içerisinde bunlarla ilgili şeyleri yapıyoruz. Dolayısıyla, bir usul tartışmasına bile gerek kalmadan çözülebilecek bir konuyu bu noktaya getirmeniz... Ki Başkanlık özellikle bunun Anayasa'ya, Anayasa'nın metin ve ruhuna, Anayasa hükümleriyle ve cezai hükümler bakımından da tali komisyonlar olarak Anayasa ve Adalet Komisyonunu da gördüğüne göre, zannedirim, bu cevaptan da Meclis Başkanlığı özellikle bu tasarıyla ilgili bu hükümleri itibarıyla Anayasa ve Adalet Komisyonlarının, tali komisyonların da görüşünün alınması gerektiğini de bu vesileyle ifade etti. Bunlarla ilgili tartışmaları daha sonra yaparız. Ama metin geldi, dolayısıyla bizim itirazımızı reddetmişler. Bunu ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

Kesinlikle sizin itirazınızı, görüşlerinizi, düşüncelerinizi yok saymak ya da kabul etmemek anlamında bir tutum değildi benimki, sadece yorum farkıydı. Elbette ki bugün, hemen on beş dakika içinde bunu oylayacak ve görüşmeleri tamamlayacak değildik. Bu süreçte Meclis Başkanlığından herhangi bir şekilde komisyonumuz muhatap alınır, bir bildirimde bulunulursa gereği mutlaka yapılır düşüncesinden kaynaklanmıştır.

Sonuçta itiraz da sonuçlandığına göre tutumumla ilgili tartışma konusu da bir anlamda ortadan kalkmıştır. Tutumumda bir değişiklik yapmadan görüşmelere geçiyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bir cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, artık görüşmelere geçelim, hepinize söz vereceğim Sayın Halaçoğlu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sadece bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkanım, şimdi, kanunun tekemmül edip etmediği konusunda şimdi hem Adalet Komisyonuna hem de Anayasa Komisyonuna havale edilmesinden de söz ediliyor, biliyorsunuz, tali komisyon olarak. Buradan herhangi bir cevap alındı mı? Bu bir. İkincisi, bu toplantılar yapıldı mı? Sonra, bu konuyla ilgili böyle bir kanun hazırlanırken Millî Savunma Bakanlığının herhangi bir görüşü söz konusu mudur? Bunları merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Halaçoğlu.

Tabii, kanun, Komisyonumuza bir tasarı olarak havale edilmiştir. Bütün bakanların imzasının olduğu bir tasarıdır. Çalışmalar aşamasında kimlerin görüşlerinin alınıp alınmadığı bizim Komisyonumuzun...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Komisyondan bahsediyorum Sayın Başkan, tali komisyon olarak havale edilmesi...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz...

O konuda bir inceleme doğal olarak yapılmaz ancak tali komisyon olarak havale edilen Anayasa ve Adalet Komisyonları cuma günü itibarıyla toplantı yapmayacaklarını, bu konuyu komisyonlarında görüşmeyeceklerini Komisyonumuza bildirdikten sonra toplantı çağırısı yapmış.

FARUK BAL (Konya) – Komisyon değil, başkanlar bildiriyor Sayın Başkan.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Komisyon başkanları diyor tabii bunu.

BAŞKAN – Tabii. Efendim, bu tür bildirimleri komisyon başkanları yaparlar. Zaten komisyon başkanlığından bize bu konuda bildirimde bulunulmuş ve toplantıya...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani başkan mı ihtiyaç duymamış?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Başkan ihtiyaç duymamış.

BAŞKAN – Evet.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Tali komisyonlar ihtiyaç duymamış ama Meclis Başkanı duymuş.

BAŞKAN – Meclis Başkanı havale etmiş, tali komisyon başkanları da, her iki komisyonun başkanı da komisyonlarında bu konuyu görüşmeyeceklerini Komisyonumuza...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yalnız, tek başlarına mı karar veriyorlar?

BAŞKAN – Yazıları tek başlarına yazıyorlar efendim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hukuki mi?

BAŞKAN – Bir itiraz varsa o komisyonlara yapılabilir ama bizce hukuki. O komisyon başkanının bana bildirdiği bildirimi, kararını nasıl aldığını sorgulamak gibi bir şeyim yok.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, o zaman bu komisyona gerek yok, siz karar verin, bitsin.

BAŞKAN – Eşağfurullah efendim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama aynı mantık.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu komisyonlardan gelen yazıların bir fotokopisini gönderir misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tabii, Sayın Başkanım.

Tüzük yetki veriyor...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Öyle şey olur mu, o komisyonlara niye havale ediliyor o zaman?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – İç Tüzük böyle bir yetki veriyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tutumumda bir değışiklik yoktur ve terörün sona...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Çok özür diliyorum ama “Sayın Başkan” dedikçe, ben...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Adalet Komisyonu ile ilgili bir beyanda bulunmak istiyorum efendim.

BAŞKAN – Efendim, sonra alsam beyanlarınızı, artık usul tartışmasını kapattım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama şimdi bu konu tartışılıyor.

BAŞKAN – Hayır, tartışılmıyor efendim, gündem dışı...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, ama bakın, Sayın Halaçoğlu’na söz verdiniz ama bana Adalet Komisyonu üyesi olarak söz vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, hayır, sayın grup başkan vekilleri söz istedikleri zaman nezaketsizlik olmaması adına bütün grup başkan vekillerimize aynı nezaketi göstermeye özen gösteriyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, grup başkan vekilleri dışında milletvekillerinin özgür iradesi yok mu yani?

BAŞKAN – Lütfen...

Tutumumla ilgili yapılan tartışmayı sona erdirdim. Bundan sonra, önce Sayın Başbakan Yardımcımıza Hükûmet adına, ondan sonra grup başkan vekillerimize gruplar adına, daha sonra da söz isteme sırasına göre sayın milletvekillerimize söz vereceğim.

Tasarının görüşmelerine başlıyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım, buyurun efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, dilekçemiz ne oldu? Biz şimdi Anayasa’ya aykırılıkla ilgili dilekçemizi gönderdik. Önce Anayasa’ya aykırılık iddiası konuşulmadan görüşmelere geçemezsiniz.

BAŞKAN – Efendim, önce Sayın Başbakan Yardımcımız sunumunu yapsın, tümü üzerindeki genel görüşmeleri yapalım. Önergeye ancak ondan sonra geçebiliriz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bunun tümünün Anayasa’ya aykırı olduğunu zaten biz baştan beri iddia ediyorduk.

BAŞKAN – O görüşmeyi yapalım, önergenizi ondan sonra ele alabiliriz.

Buyurun Sayın Atalay, buyurun Sayın Başbakan Yardımcım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEŞİR ATALAY (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçişleri Komisyonunun Değerli Başkanı, değerli üyeleri, değerli milletvekilleri; önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çalışmalarımızın verimli geçmesini diliyorum.

Hükûmet olarak, münhasıran, çözüm sürecine ilişkin olarak 26 Haziran Perşembe günü Meclise sevk ettiğimiz Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı’nın Komisyonunuzdaki görüşmeleri vesilesiyle bu tasarı hakkında sizlere bilgi sunacağım.

Genel manada çözüm sürecini hazırlayan gelişmelerle ilgili bir iki hususa değineyim önce. Bilindiği gibi, AK PARTİ hükûmetleri, ülkemizin istikrarı ve gelişmesi önündeki en ciddi engellerden birisini oluşturan terör meselesini ve altında yatan sorunları ülke gündeminden çıkarmak için, iş başına geldiği 2002 yılından bu yana kararlı ve cesur bir yaklaşım sergilemiştir. Bu alandaki paradigma değişiminin ve çözüm merkezli yeni stratejinin en önemli unsurunu bu konudaki istismar alanlarının ve sorunların ortadan kaldırılması oluşturmuştur. Hükûmetlerimiz bu süre zarfında vatandaşlarımızı kazanmak, devlete güvenlerini artırmak ve terörün yıllardır istismar ettiği zemini ortadan kaldırmak yolunda riskler üstlenmiş ve çok önemli çalışmalar yürütmüştür. Bugüne kadar toplumun tamamını düşünerek attığımız demokratikleşme, sivilleşme ve normalleşme adımları her türlü sorunun tartışılarak çözüm

perspektiflerinin geliştirilebildiği yeni bir Türkiye'nin önünü açmıştır. Ülkemizde siyasal ve toplumsal yaşamı normalleştiren bu adımlar atılırken özgürlük için güvenlikten, güvenlik için de özgürlükten vazgeçmediğimizi özellikle vurgulamak isterim. Bu adımların bölge insanı açısından ret, inkâr ve asimilasyon politikalarının sona ermesi, olağanüstü hâle son verilerek gündelik hayatın normalleştirilmesi ve geçmişte yaşanmış mağduriyetlerin telafisi gibi pek çok önemli yansımaları olmuştur.

Bugün geriye bakıldığında, ülke ve millet olarak ne büyük mesafeler aldığımız ve çözümü hayal bile edilemeyen sorunları ülke gündeminden bir bir nasıl çıkardığımız açık bir şekilde görülmektedir. İnşallah, çözüm sürecini başarıya ulaştırarak ülke ve millet olarak bu yakıcı sorunu da geride bırakacağız. Ülkemizin ve insanımızın enerjisini bölgesinde ve dünyada örnek gösterilen bir Türkiye için harcayacağız. Çözüm süreci ülkemizin on bir yıllık demokratikleşme ve normalleşme birikimi üzerine inşa edilmiştir. Bu süreç, Sayın Başbakanımızın 2005 yılındaki Diyarbakır konuşmasıyla işareti verilen paradigma değişiminin ve 2009 yılında bir devlet politikası olarak başlatılan millî birlik ve kardeşlik projesinin devamı niteliğindedir. Bizim bu süreçteki tüm çabamız terörün, şiddetin sona ermesi buna mukabil söyleyecek sözü olan herkesin düşüncelerini açıklıkla ifade edebilmesi ve özgürce siyaset yapabilmesidir. Çözüm sürecinin özü ve nihai hedefi budur.

Çözüm sürecinin amacı, vatandaşlarımızın talep ve beklentilerini dikkate alarak ve geçmişte yapılan haksızlıkları telafi ederek Türkiye'yi normalleştirmektir. Bu yönüyle, çözüm süreci çok büyük hassasiyetle, büyük dikkatle ve karşılıklı güven tesis etme ve kardeşlik hukukunu yüceltme sürecidir. Bu süreçte toplumsal desteği arkamıza almaya, tüm kesimlerle diyalog ve işbirliğe, kamuoyunu bilgilendirmeye ve şeffaflığa önem verdik, vermeye devam ediyoruz. Bu büyük kamuoyu desteği sayesinde ki süreçte ortaya çıkan pek çok provokasyon aşılabildi ve sürecin ilerletilmesi mümkün olabildi. Gerçekten, sürece büyük bir kamuoyu desteği var. Tabii, Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'nde daha fazla destek var ama genel manada çok büyük bir toplumsal memnuniyet ve destek devam ediyor. O konuda giderek artan yani artık daha somut adımların atılması yönünde büyük bir toplumsal beklenti var.

Öte yandan, süreç başladığından bugüne amacımız doğrultusunda ciddi bir mesafe aldığımızı da söylemek istiyorum. Bundan sonraki başlıca hedefimiz, örgüt mensuplarının silahlarını bırakması, devletin de bu insanların evlerine, normal hayata dönmeleri için gerekli çalışmaları yapmasıdır. Kısaca ifade etmek gerekirse, çözüm sürecinin nihai hedefi, tıpkı 23 Nisan 1920'de olduğu gibi, bu vatanın tüm insanlarını kapsayacak ortak ruhu yakalamak ve daha güçlü, daha müreffeh ve daha özgür Türkiye'ye ulaşabilmektir.

Belirtmek istediğim diğer bir husus: Bu sürecin partiler üstü millî bir mesele olarak ele alınması dileğimizdir. Uluslararası örneklere baktığımızda, siyasi partilerin bu konuda görüş ayrılığı gözetmeksizin benzer süreçlerin yürütülmesine destek verdiklerini görüyoruz. Bu konuda ülkemizde de siyasetin iktidar ve muhalefetiyle daha yapıcı ve pozitif bir tutum içinde olması bizim savunduğumuz tezdır ve dileğimizdir. Bu kanun tasarısı vesilesiyle muhalefete mensup bazı siyasetçilerin de kamuoyuna yansıyan beyanlarında bu yaklaşımı görmekten de doğrusu büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Komisyonumuzda görüşeceğimiz bu önemli tasarı bir yönüyle Meclis iradesini devreye sokarak siyasetin önünü açacak, siyaset alanını genişletici bir özellik taşımaktadır. Esasen Türkiye'nin bütün sorunlarını burada yüce Meclisin çatısı altında, bu komisyonlarımızda, bu Genel Kurulda görüşülerek çözülmesi bizim temel hedefimizdir yani millî iradenin kendi bütün meselelerini kendisinin değerlendirmesi ve çözüm bulması esastır. Bu manada, bu tasarıda siyaset alanını genişletici bir özellik taşımaktadır ve konuya bu yönüyle de bakılmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca, akil insanların raporunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan komisyonun raporlarında da bu yöndeki düzenlemelere ihtiyaç tabii ifade edilmektedir.

Hepimizin bildiği üzere, çözüm süreci sayesinde akan kan durmuş, anaların gözyaşları dinmiştir, ülkemizin her yerindeki ailelerin, evlatlarının geleceğine dair endişeleri yerini artık umuda bırakmıştır. Çözüm sürecinde, bu son iki yıl içinde, hem can kayıpları olmamış ve bölgeye huzur gelmiş hem de bölgedeki ekonomik hayat canlanmıştır. İnsanlarımızın on yıllardır özlemini çektiği normalleşme görüntüleri ortaya çıkmıştır. Terörle, şiddetle varılacak bir yer olmadığı açıkça görülmüştür. Bütün çabamız, bu huzur ve normalleşme ortamını kalıcı hâle getirmek içindir. Terörün sona ermesinden Türkiye, bölge ve insanlık olarak hep birlikte kazanacağız. Terörsüz bir Türkiye ve bu bölge daha fazla barış, kardeşlik, insan hakları ve demokrasi demektir.

Gerçekten, değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bölgede, bu yönde, son seçimlerde de görüldü yani insanımız normal bir hayatı neredeyse yeni yaşıyor ve onun için bu çözüm sürecinin devamı yönünde, sonuçlandırılması yönünde çok büyük bir beklenti var. Sizler de dikkat ediyorsunuz, ilk defa, anaların bir protest hareketi ortaya çıktı. Bunlar çözüm süreci sayesinde. Yani, insanlar da artık şiddetle varılacak bir yer olmadığını hepsi düşünüyor. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri de dâhil olmak üzere ülkemizin tamamının kalıcı huzura kavuşması en temel arzumuzdur. Bu kapsamda, çözüm sürecinin amacına ulaşması için çok yönlü, çok boyutlu, çok aşamalı bir strateji üzerinde çalışmaya devam edilmektedir.

Biz çözüm sürecinin toplumsal bütünleşmeye hizmet ettiğine tüm samimiyetimizle inanıyoruz. Bunun pratikteki yansımalarını da milletimiz görüyor ve değerlendiriyor. Ülkemizin daha da güçlenmesinin ve daha müreffeh hâle gelmesinin çözüm sürecinin başarısından geçtiğini milletimiz çok iyi biliyor, hissediyor. Çözüm sürecindeki kararlılığımızın en önemli nedeni, bu konuda milletimizle aynı paralelde, aynı düşüncede oluşumuzdur. Çözüm süreci, hâlihazırda, Anayasa ve ilgili mevzuatta Hükûmete tanınan genel yetkileriyle ilgili kurumların kendi mevzuatları çerçevesinde yürütülmektedir. Artan kamuoyu desteğiyle birlikte sürecin olgunlaştığı bir safhada bulunuyoruz ve nihai çözüme doğru kararlı bir şekilde ilerliyoruz. Bu konudaki çalışmalar olgunlaşma safhasına gelmiştir, Hükûmet olarak böyle değerlendiriyoruz. Bu çerçeve yasa tasarısı tam da bu sırada bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Bu çerçeve yasa Hükûmetin, devletin çözüm süreciyle ilgili ne kadar kararlı olduğunun da bir ifadesidir. Daha önce de ifade ettiğim gibi, inşallah, sonuca doğru yaklaşılmaktadır. Bu sorunların çözülmesi, şiddetin bitmesi, insanların silahlarını bırakarak dağdan inmesi ve rehabilitasyon sürecinin ardından normal toplumsal hayat içinde yaşaması safhası yaklaşmıştır.

Gelinen noktada sürecin ilerletilmesi, ihtiyaç duyulan adımların zamanında, etkili ve koordineli bir şekilde hayata geçirilmesi açısından münhasıran çözüm sürecine ilişkin bir çerçeve kanun olarak görülebilecek bir düzenleme yapılmasında fayda görülmüştür. Esasen bu, büyük bir talep olarak da hem siyaset kesiminin hem toplumsal kesiminin önündedir. Sorunun çözümü noktasında ilk defa böylesi bir yasal düzenlemelerin yapılıyor olması yine Hükûmetimizin kararlılığının ve ciddiyetinin de bir göstergesidir ve sürecin nihai hedefe doğru ulaşmaya gittiğinin bir göstergesidir. Sürecin bu şekilde açık bir siyasal çerçeveye oturtulması devamlılığının garantisi açısından da önem taşımaktadır. Öte yandan, tasarıyla çözüm sürecini yürütenlerin ve bu süreçte rol alanların hukuki anlamda kendilerini daha güvende hissetmeleri ve sürece daha fazla katkıda bulunmaları sağlanacaktır.

Dünyadaki benzer süreçler incelediğinde de sorunun niteliği ve ülkelerin kendi özgün şartlarından kaynaklanan farklı fiili ve yasal uygulamaların söz konusu olduğu dikkat çekmektedir. Ayrıca, tüm örneklerde sürecin aşamalarına göre tasarıda yer verdiğimiz sosyoekonomik, kültürel, silahsızlandırma gibi alanlarda adımların atıldığı görülmektedir.

Kanun tasarısının amacı çözüm sürecinin millî niteliği ve bugüne kadar ki ulusal ve uluslararası deneyimler dikkate alınarak hazırlanan tasarı çözüm sürecinde bugüne kadar ki olgunlaşmanın tam bir sonucudur. Tasarı, ülkemizdeki çözüm sürecinin daha güçlü bir yasal dayanağa kavuşturulmasını ve daha ileriye taşınmasını amaçlamaktadır. Bu yasa, bizim bugüne kadar ki köklü paradigma değişimimizin yasal bir metne dönüştürülmesidir. AK PARTİ olarak ülkemizde şiddeti sona erdirmek ve toplumsal bütünleşmeyi sağlamak için köklü bir paradigma değişikliği gerçekleştirdik, sadece güvenlik tedbirleriyle sorunların çözülemeyeceğini hep aklımızda tuttuk, onun için de alternatif pek çok çalışmayı birbiriyle eş zamanlı olarak yürüttük.

İşte, bu çerçeve yasada, bu alternatif çalışmaların hepsine yeniden bir vurgu yapılmaktadır. Bir anlamda, şiddetin bitirilmesinin, ülkemizde her türlü sorunun tartışarak çözüm perspektiflerinin geliştirilmesinin ve siyasetin sorun çözme platformu olarak değerlendirilmesinin tam anlamıyla önünü açmış oluyoruz. Çerçeve düzenleme olarak düşünülen tasarı, bundan sonraki çalışmalar için genel bir perspektif sunmakta ve devlet kurumlarının süreç kapsamında yapacakları çalışmalar açısından yol gösterici nitelik taşımaktadır. Bu çerçeve yasa, halen çalışmalara devam eden ve sürece ilişkin daha detaylı somut adımlar içeren yol haritası ve eylem planına temel teşkil edecektir. Bu kapsamda, yeni kanun tasarılarının da gündeme gelmesi söz konusu olabilecektir. Burada, çok çerçeve bir yasa getiriyoruz, genel bir belirleme, tabii bunun için de takdir edileceği gibi gerektiğinde yol haritası içinde yeni yasa tasarıları da gündeme gelebilir. Görüşeceğimiz tasarı, daha genel bir çerçeve çizmekle beraber, üzerinde çalışılan yol haritası, atılacak adımlar konusunda daha somut ve takvime bağlanmış bir plan ortaya çıkacaktır. Bu çerçeve yasadaki çalışmalar yürüteceğiz, devam ettireceğiz. Esasen, böyle bir yol haritası üzerinde çalışıyoruz şu anda. Yani, daha zamanı belirlenmiş, takvime bağlanmış, atılacak adımları daha somutlaştıran bir eylem planı, bir yol haritası üzerinde çalışılmaktadır. Şu anda bölge insanı da ülkemizin her kesiminde artık bu sorunun sona erdirilmesi ve daha somut adımların atılması yönünde bir beklenti içindedir. Toplumsal beklenti, çözüm sürecini yürütenler için tabii çok önemlidir, söz konusu beklentileri karşılamak amacıyla gereken adımları da inşallah atacağız.

Tasarı hakkında genel bilgi olarak şunları ifade etmek istiyorum: Tasarı “Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı” başlığını taşımaktadır. Bu başlık, birbiriyle bağlantılı iki temel hedefi yani terörün sona erdirilmesini ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesini içermek suretiyle çözüm sürecini yansıtmaktadır. Yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte 6 maddeden oluşan kısa bir çerçeve yasadır.

Bu aşamada, esasa ilişkin hükümler içeren ilk 4 maddenin içeriğine ve mantığına ilişkin bazı hususlara da değinmek isterim. “Amaç ve Kapsam” 1’inci maddede. Tasarının 1’inci maddesi, kanunun amaç ve kapsamını ortaya koyuyor. Buna göre tasarının amacı: Terörün bitirilmesi, toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi. Bu husus, çözüm sürecinin amacına karşılık gelmektedir. Burada

yürütülen toplumsal süreç, genel kabul olarak “çözüm süreci” diye bilinmektedir, burada onun hedefleri falan da tabii açıklanmaktadır çözüm sürecinin neyi kastettiği. Kapsamı içinde bu çözüm sürecinin usul ve esaslarına değinilmektedir. Burada kararlı bir şekilde ve sürekli ilerleme söz konusudur. Bu dinamik niteliği, bundan sonrası için de usul ve esasların ayrıntılara inilmeden genel ilkeler şeklinde düzenlenmesini gerekli kılmıştır.

2'nci maddede, süreci kapsamında yürütülecek çalışmaların temel aktörü devlet işlerini yürütmekle görevli kuruluşlar ve kişiler, ülkenin yönetim kuruluşları anlamında Hükûmet olarak belirlenmiştir. Tasarının 2'nci maddesin de esas olarak; Hükûmetin, çözüm süreci kapsamında yürüteceği çalışmalar sıralanmaktadır. Burada Hükûmete genel bir yetki ve tabii büyük sorumluluk verilmektedir. Hükûmetin bu konuda yürütmesi gereken çalışmalar sürecin ileriki safhalarında söz konusu olabilecek hususları da içerecek şekilde sayma usulüyle belirtilmektedir. Bu çalışmalar esas olarak; çözüm sürecinin yürütülmesi, süreçteki gelişmelerin izlenerek gerekli tedbirlerin alınması, ilgili bakanlıklar ve kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması ve yapılan çalışmalara ilişkin kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesi çerçevesinde 4 ana başlıkta toplanabilir.

Dünyadaki benzer süreçler ve bu konudaki bilimsel çalışmalar da incelenmek suretiyle kısa, orta ve uzun vadede gündeme gelebilecek tüm alanlarda gerekli çalışmaların yürütülmesi Hükûmete görev olarak verilmektedir. Bu şekilde, devlet kurumlarının kendi kuruluş kanunları çerçevesinde çözüm sürecine katkı verecekleri konuları belirleyebilmeleri ve gerekli çalışmaları yapmaları daha da kolaylaşacaktır.

Maddenin (a) fıkrasında, çözüm sürecinin başarıyla sonuçlandırılmasına yönelik olarak; siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültürel, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanları sayılmakta ve Hükûmete bu alanlarda çalışmalar yapılması için görev verilmektedir. Böylece, ilgili kurumların faaliyetlerini bu alanları da içerecek şekilde planlamaları ve yürütmeleri amaçlanmaktadır.

(b) fıkrasıyla, süreç kapsamında temas, diyalog, görüşme gibi siyasi irade ve kararlılık gerektiren konularda bir bakanlık veya kurum işlemi yerine Bakanlar Kurulu kararı alınması ve görevlendirme yapılması yoluyla konunun bir Hükûmet politikası olarak idare tarafından daha hızlı ve etkili bir şekilde uygulanmasına imkân sağlanmaktadır.

Maddenin (c) fıkrasıyla, çözüm sürecinin nihai aşaması olan örgüt mensuplarının silahlarını bırakması hususu dikkate alınarak eve dönüşler, sosyal yaşama katılım, uyumlu rehabilitasyon süreçleri kapsamında atılması gereken adımlara vurgu yapılmaktadır. Bu alanlarda atılabilecek adımlara ilişkin detaylı analizler zaten ilgili kurumlarımız tarafından yapılmaktadır. Bu şekilde yapılmış çok sayıda bilimsel araştırma, sosyolojik çalışma ve analiz atacağımız adımlara esas teşkil edecektir.

Maddenin (ç) fıkrasında, çözüm sürecinin iletişim ve kamuoyu algı yönetimi boyutu dikkate alınarak yapılan çalışmalara ilişkin kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesi hususu vurgulanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çözüm sürecini şeffaflık içinde yürütmeye özen gösterdik. Bu çerçevede yasada ve bundan sonra yapılacak çalışmalarda da bu şeffaflığı koruyacağız, kamuoyunu bilgilendireceğiz.

Çözüm süreci büyük bir toplumsal destekle yürüyor, bunun farkındayız, o büyük toplumsal destek olmazsa çözüm sürecinin yürütmesi zorlaşır. Dolayısıyla, biz, yine bundan sonra da toplumsal desteği arkamıza alarak ve şeffaf şekilde çalışmalarımızı yürütmeyi esas alıyoruz. Bu hususu da yasa maddesi hâline getiriyoruz. Burada, doğrusu, bu işler ne kadar şeffaf ve topluma iyi anlatılarak yürütülürse zaten daha da politikalar güçleniyor, onun da farkındayız. Aynı zamanda, tabii, spekülâtif değerlendirmelerin, yorumların da önüne geçilmiş oluyor. Yani, bu politikaları yürüten ülkeler açık yürütmüşlerdir. Mümkün olabildiğince yani bizim geldiğimiz noktada değerli arkadaşlar, kendim de geldiğim noktada, Hükûmet olarak da, yani bu konuları ne kadar şeffaf yürütürsek, ne kadar açıklıkla paylaşırsak o kadar verimli olur diye düşünüyoruz.

SİNAN OĞAN (İğdır) – O yüzden mi kameraları dışarı çıkarttınız Sayın Başbakan Yardımcım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEŞİR ATALAY (Kırıkkale) - Bunu da bir yasa maddesi hâline getiriyoruz. Yani, her safhasını mümkün olabildiğince en açık şekilde paylaşmayı esas alıyoruz.

Maddenin (d) fıkrasıyla, çözüm süreci kapsamında hayata geçirilen tedbirlerin sonuçlarının izlenmesi ve bu konudaki faaliyetlerinin etkinliğinin sağlanmasıyla görev çakışmalarının, mükerrerliklerin önlenmesi bakımından ilgili kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması ihtiyacına dönük düzenleme yapılmaktadır. Türkiye’de bu konuda kurumlar arası koordinasyon, hükûmetlerimiz döneminde en fazla önem verdiğimiz hususlardan biri olmuştur. Hükûmet içinde bu konuların koordinasyonundan sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak, bütün kurumlarımızın bu çalışmalara ne kadar samimi katıldıklarını yakından biliyorum. Bu etkin

koordinasyonun çözüm süreci kapsamında yeni yapılacak çalışmalarla aynı şekilde devam ettirilmesini amaçlıyoruz. Gerçekten şu anda tabii kurumlarımız arasında, bu konularda en geniş şekilde, en üst seviyede ciddi paylaşımlar olduğunu ifade edebilirim.

Maddenin (e) fıkrasıyla, çözüm süreci kapsamında gerek duyulan mevzuat çalışmalarına işaret edilmektedir. Hiç kuşkusuz, çözüm sürecinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi, nihai hedefe ulaşabilmesi için daha farklı yasa ve diğer mevzuat çalışmalarına ihtiyaç duyulabilir. Şu anda “şu yasa” diye belirlediğimiz, somutlaşmış bir düzenleme taslağı yok ama yol haritası içinde yeni yasal düzenlemeler yer alabilir. Bu konudaki gerekli mevzuat çalışmalarının zamanında yapılması, Meclise getirilmesi, çözüm sürecinin başarıyla sonuçlanmasına da tabii ki hizmet edecektir.

Yetki ve sekretarya maddesi, 3’üncü maddeyle, Bakanlar Kurulu çözüm sürecine ilişkin gerekli kararları almaya yetkili kılınıyor. Bu düzenlemeyle, Bakanlar Kuruluna kanun kapsamında ihtiyaç duyulan konularda karar alma yetki ve imkânı düzenlenmektedir. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları çözüm sürecine ilişkin konularda, kendi mevzuatlarından kaynaklanan görev ve yetkilerine ilave olarak Bakanlar Kurulunca alınan kararları da uygulayacaklardır.

Çözüm süreci çok boyutlu ve değişik aşamalar içeren dinamik bir süreçtir. Dolayısıyla, sürecin farklı aşamalarında atılması gereken yeni adımlar söz konusu olabilecektir. Bu ise devlet kurumlarının arasındaki etkin koordinasyonun yanı sıra, halkın ve sivil toplumun sürece aktif katılımını sağlayacak düzenlemelerin oluşturulmasını gerektirmektedir.

Süreçle ilgili çalışmaların sekreteryası ve koordinasyon görevi, mevcut kuruluş kanunu çerçevesinde benzer görevlere sahip olan Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı tarafından yürütülecektir.

“Kararlar ve yerine getirilmesi”, 4’üncü madde. Çözüm sürecine ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşlarına verilen görevlerin zamanında yerine getirilmesi ve kurumların, kuruluşların rutin görevlerini gerekçe gösteren herhangi bir gecikmeye mahal verilmeden önüne geçilmesi amacıyla bu konudaki kararların kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle yerine getirileceği açık bir şekilde düzenlenmektedir. Bu da Hükûmetin bu konuya ne kadar kararlı yaklaştığının yine bir ifadesidir.

Tabii, terör eylemleri sürdüğü müddetçe, güvenlik güçlerinin ve adli makamların hukuk içinde kalarak bunlarla mücadele etmesi kanuni görevleridir. O da burada ifadesini bulmaktadır. Diğer yandan, bir hukuk devletinde çözüm süreci çerçevesinde görevin ifası niteliği taşıyan faaliyetler nedeniyle kişilerin hukuki, cezai ve idari yönlerden sorumlu tutulma tehdidi altında kalmaları da kabul edilemez. İşte, 4’üncü maddenin ikinci fıkrasında bu hususu önemle düzenliyoruz. Bu süreçte görev alanlar ve çalışmalara katılanların bu kanun kapsamında kendilerine verilen görevleri yerine getirmeleri nedeniyle gelecekte herhangi bir yaptırım tehdidiyle karşılaşmamaları amacıyla bu düzenleme yapılmaktadır. Uluslararası genel bir uygulamadır bu. Buradaki amaç, hukuk devleti ilkesinin gereği olan muhtemel hukuka aykırılıkların ve işlenmesi muhtemel suçların üstünü örtmek veya sorumluların yargı denetimine tabi tutulmasını engellemek değildir. Aksine, bu düzenlemeyle birlikte görevden kaynaklanan yetkiyi kullanan, bu yasada verilen görevlerden kaynaklanan yetkiyi kullanan kişilere sürecin hassasiyetine uygun bir hukuki teminat sağlanması amaçlanmaktadır.

Ülkemizin hayati önemi haiz bu sorununun çözümünde görev alan kişilerin herhangi bir yaptırım endişesi duymadan kendilerine bu kanun çerçevesinde verilen görevlerinin gereklerini yerine getirebilmeleri için böylesi bir düzenlemenin yapılması son derece tabiidir.

Öte yandan, bir ayrıcalık gibi gözüken bu tür düzenlemeler gerek yakın geçmişte ülkemizde yaşanan hadiseler gerekse benzeri tecrübelerin yaşandığı ülkelerde görüldüğü üzere, çözümün başarıya ulaştırılabilmesinin bir teminatıdır ve ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Bu şekilde, terörü sona erdirmek amacıyla mevzuat çerçevesinde yetkili makamlarca verilen bir görevin ifası nedeniyle yapılan faaliyetlerin terörle mücadele mevzuatı kapsamında soruşturulması gibi bir çelişkinin ortaya çıkması da önlenmiş olacaktır. Bunların örneklerini yaşadık biliyorsunuz, ben örnekleri burada saymıyorum. Dolayısıyla, bu konuda daha açık ve net bir hukuki düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemeyle gerek güvenlik birimlerimizin gerekse çözüm sürecini yürütmek için rol alan siyasi ve idari kadroların rahat çalışmaları anlamında güvence sağlanmış olmaktadır.

Tekrar vurgulamak isterim ki hiç kuşkusuz bu hüküm, görevlerini aşarak veya kişisel olarak suç oluşturan ya da hukuki sorumluluk doğuran fiilleri işleyenleri korumamaktadır. Bu konuda herhangi bir endişeye de mahal yoktur.

FARUK BAL (İzmir) – Çıkaralım bu maddeyi o zaman.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Hangi maddede o yazıyor Sayın Başbakan Yardımcısı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEŞİR ATALAY (Kırıkkale) – Bu düşüncelerle değerli Komisyonunuzu saygıyla selamlıyor, katkı ve desteğiniz için şimdiden teşekkür ediyorum.

Tasarının ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başbakan Yardımcımız.

Değerli milletvekillerimiz, şimdi parti gruplarımız adına sayın grup başkan vekillerimize , birer grup başkan vekilimize söz vereceğim.

Önce Sayın Akif Hamzaçebi.

Buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, bürokrasinin çok değerli temsilcileri; Hükûmetin çok büyük önem atfettiği bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Bu kanun tasarısıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini zamanın izin verdiği ölçüde sizlere anlatmanın gayreti içerisinde olacağım.

Sayın Başbakan Yardımcısı çok uzun bir çerçeve çizdi. Adalet ve Kalkınma Partisinin 2002 yılında Hükûmet olduğundan bu yana bu sorunun çözümü konusunda çok ciddi bir kararlılık içerisinde olduğunu vurguladı. Bu çerçevede, Sayın Başbakanın 2005 yılında yapmış olduğu, Diyarbakır’da yapmış olduğu konuşmanın Kürt sorununun çözümü konusunda büyük bir paradigma değişikliği olduğunu ifade etti ve ondan sonraki adımları da kendine göre sıraladı ve bugünkü tasarıya geldi.

Her şeyden önce ifade etmeliyim ki Hükûmetin veya Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetlerinin veya Sayın Başbakanın Kürt sorununun çözümü konusunda bugüne kadar izlemiş olduğu yol son derece tutarsız, çelişkilerle dolu ve güven vermeyen bir yoldur.

2005 yılında Sayın Başbakan Diyarbakır’da bir konuşma yaptı, gerçekten önemli bir konuşma yaptı. Ondan sonra “Kürt açılımı” adını verdiği bir yaklaşımı orada ifade etti. Daha sonra Sayın Başbakan Yardımcısının burada verdiği bilgide olduğu gibi, 2009’da bunun adını “Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi” olarak değiştirdi.

2011 seçimlerine doğru giderken seçim meydanlarında Sayın Başbakanın yapmış olduğu açıklamaları unutmadık. “O tarihte ben olsam Abdullah Öcalan’ı 2002’den önce idam ederdim.” sözünü etti ve 2011 seçimlerinden sonra da yine farklı bir çizgideyken bugün karşımıza böyle bir tasarıyla geldiler. Bir kere, bugüne kadar izlenen yolun Hükûmetin kararlığı veya sorunu çözmedeki kararlılığı şeklinde değerlendirmeyi ben son derece yanlış buluyorum. Hükûmet olsa olsa, bugüne kadar bu konuda tutarsız hareket etmiştir denilebilir. Neye karar vereceği konusunda, hangi adımı atacağı konusunda bir tereddüt yaşamıştır diyebiliriz. Bugün bu yaklaşımın, Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra farklı bir yaklaşıma dönüşmeyeceğinin hiçbir güvencesi yoktur. O yaklaşım ne olacaktır, onu bilme imkânı yoktur. Eğer bu tasarı yasalarsa yasalaşan bu tasarı çerçevesinde Hükûmetin hangi adımları atacağını hiç kimse bilmemektedir. Böyle bir tabloyla karşı karşıyayız.

Şimdi, sorunun çözümü konusunda en büyük problem “Kürt kardeşlerimiz ne istiyor?” sorusunun cevabını özgürce verebileceğimiz, bu sorunun cevabının özgürce verilebileceği demokratik bir ortamın yokluğu. Bu en önemli konudur. Yani böyle bir demokratik ortamı sağlamadan, demokratik tartışma ortamını gerçekleştirmeden sorunun çözümü konusunda adım atmanın, sağlıklı bir adım atmanın mümkün olmadığı kanaatindeyim.

Sayın Başbakan Yardımcısı konuşmasının sonlarında önemli bir şey söyledi. “Diğer ülkeler böylesi benzer süreçleri şeffaf bir şekilde yürütmüşlerdir. Biz de bu sürecin şeffaf bir şekilde yürütmesi gerektiğini düşünüyoruz.” dedi. Bu, aslında, ilk başta söylenmesi, ilk başta atılması gereken bir adımdır. Bu, son derece geç kalmış bir adımdır. Bugüne kadar Millî İstihbarat Teşkilatı kanalıyla gizli bir şekilde yürütülen, millettten gizlenen, “Hükûmet ne yapıyor, hangi adımları atıyor, hangi sözleri veriyor?” sorusunun cevaplarını milletin bilmediği bir süreç yürütüldü. Bunun adına 2011 seçimlerinden sonra “çözüm süreci” dendi. Elbette çözüm süreci çerçevesinde hiç kan akıyor olmasını önemsiyoruz, bu son derece önemli bir olaydır, bunu korumak gerekir. Yani hiç kimsenin kanı gerçekten akmamalı, bu önemlidir.

Tasariya baktığımızda, tasarının adı “Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı” ve amaç ve kapsamı belirleyen 1’inci maddede, bunun, bu tasarının, bugüne kadar yürütülen çözüm sürecine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olduğunu görüyoruz. Yani, amaç, bugüne kadar yürütülen, Hükûmetin “çözüm süreci” adını verdiği tasarının yasal dayanağını oluşturmaktır. Bundan şu anlam çıkmaktadır: Bugüne kadar “çözüm süreci” adı altında Hükûmetin yürüttüğü sürecin herhangi bir yasal dayanağı yoktur. Bu şaşırtıcı değil, hepimiz bunu biliyoruz, Hükûmet de biliyor. Böyle bir yasal çerçeve olmadan Hükûmet kendine göre bir süreç yürüttü. Şimdi diyor ki: “Terörü sona erdirmek ve toplumsal bütünleşmeyi güçlendirmek için yürüttüğüm çözüm sürecinin ben yasal dayanağını oluşturmak istiyorum.” Yasal dayanak olarak önümüze konulan bu tasarıdaki düzenlemelerin gerçekte Hükûmetin esasen görevi olan konular olduğunu görüyoruz. Yani, burada Bakanlar Kuruluna yasayla verilerek

istenen görevlerin esasen sorunun çözümü konusunda Bakanlar Kurulunun üstlenmesi gereken görevler olduğunu düşünüyoruz. Bu anlamda ben burada yeni bir şey görmüyorum. Tek tek isterseniz bu fıkralara bakalım, 2'nci maddenin ilgili fıkralarına: (a) fıkrasında “Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi için atılabilecek adımları belirler.” Kim belirleyecek? Hükûmet. E, belirle yani bu atılabilecek adımları Hükûmetin belirlemesine bir engel mi var? Muhtemelen, Hükûmet bu konuda şöyle adımlar belirleyecektir: “Efendim, şu konuda şu yasa çıksın, şu Bakanlar Kurulu kararı çıksın.” E, bir yasa çıkarmak için Hükûmetin kendisine yasayla görev vermesi kadar garip bir durum düşünülemez.

“Gerekli görülmesi hâlinde sorunun çözülmesi için görüşmeleri yapacak kişi, kurum ve kuruluşları görevlendirir.” E, görevlendirir. Bugüne kadar MİT kanalıyla bu görüşmeleri yapıyordu, şimdi diyor ki: “Ben kamuoyuna daha açık bir şekilde bunu yapacağım.” Onu demek istiyor.

“Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleriyle sosyal yaşama katılımları için gerekli tedbirleri alır.” Elbette almalıdır, bir hükûmet elbette böyle bir konuda görevlidir. Yasayla bu konuda kendisine görev vermesini ben bir yenilik, bir adım olarak doğrusu görmüyorum.

“Bu kanun kapsamında yapılan çalışmalarla ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesini sağlamak.” Bugüne kadar bilgi vermemeniz bir hataydı. Yani, yasayla kendinize görev veriyorsunuz, “Ben çalışmalar konusunda kamuoyunun bilgilendirmesini sağlayacağım.” diyorsunuz. Hiç yeni bir şey değil.

“Alınan tedbirlere ilişkin uygulama sonuçlarını izler ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar.” Yeni bir şey değil, yap yani zaten bu Hükûmetin görevi.

Kendisine Hükûmet yine bir görev daha veriyor “Gerekli mevzuat çalışmalarını yapacak.” Yani, bu da bir yenilik gibi sunuluyor.

Şimdi, burada ana problem şuradadır, başlangıçta ifade ettiğim şeydi: Sorunun özgürce tartışılabildiği, “Kürt kardeşlerimiz ne istiyor?” sorusunun cevabının özgürce verilebildiği bir demokratik tartışma ortamını yaratmak. Bütün mesele buradadır. Bu ortamı Türkiye bugüne kadar yaratamadığı için sorunun çözümünde de çok sağlıklı adımlar atamamıştır.

Şimdi, bu tasarıyla Hükûmet sorunu sadece kendi meselesi olarak görüyor. Elbette, Türkiye’de ve herhangi bir ülkede sorunları çözmek ana olarak hükûmetlerin meselesidir. Ancak, benzer sorunları yaşayan ülkelere baktığımızda, o ülkelerde sorunun çözümü konusunda hükûmetlerin tüm toplumla iş birliği içerisinde olduğunu, tüm siyasi partilerle iş birliği içerisinde olduğunu, sorunun çözümü konusunda geniş bir toplumsal mutabakat sağlamaya çalıştığını görüyoruz. Bu nedenle tasarı eksiktir, Parlamento ayağı yoktur burada. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu tasarıyla sorunun çözümü konusunda dışlanmış.

Hükûmetin daha önce Parlamentiye sisteme sokma konusundaki adımları da eksik olduğu için, yanlış olduğu için başarıya ulaşamadı. Örneğin, 7 Nisan 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan Toplumsal Barış Yollarının Araştırılması ve Çözüm Sürecinin Değerlendirilmesi Amaçlı Meclis Araştırma Komisyonu hiçbir sonuç yaratmadan faaliyet gösterdi. Yine, bu komisyona paralel çerçevede atılan bir diğer adım olan Akil İnsanlar Heyetinin çalışmaları da unutuldu, gitti. O çalışmalardan hangi sonuç çıktığını da hiç kimse bilmemektedir. Çünkü, bu süreci Hükûmet sadece kendine mahsus bir süreç olarak gördüğü için atılan adımlar da -o sözünü ettiğim iki adım- başarısızlıkla sonuçlandı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz geçen yıl, 2013 yılı Haziranında Sayın Başbakanı ziyaret ettik, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu Başkanlığında bir heyetle Sayın Başbakanı ziyaret ettik ve kendisine bir çözüm yolu önerisi sunduk. Bu sorun şöyle çözülür dedik. Önerimiz şuydu: Birincisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Anayasa Uzlaşma Komisyonu benzeri bir komisyonu Parlamentiye kuralım. Komisyonun nasıl çalışacağı, nasıl karar alacağı bunlar yasada ayrıca... “Anayasa Uzlaşma Komisyonu benzeri bir komisyon” derken bunu yasayla da kurabiliriz. Anayasa Uzlaşma Komisyonu yasayla kurulan bir komisyon değildi. Benzer komisyonu teamülü olarak da kurabiliriz, yasayla da kurabiliriz. Doğru olan yasayla kurmaktır. Bu komisyona bütün siyasi partiler eşit sayıda temsilci verir. Yine “Bu komisyona bağlı olarak görev yapacak olan ve toplumun saygı duyduğu, toplumun değer verdiği, kanaat önderleri olarak ifade edebileceğimiz kişilerden oluşan ayrı bir komisyon kuralım.” dedik. Bu ikinci komisyon Parlamento dışındaki kişilerden, yine her siyasi partinin önereceği eşit sayıda adaydan oluşacak komisyondur. Bu ikinci komisyon sorunun çözümü konusunda herkesle görüşecekti, her kesimle, herkesle, kimi ilgili görüyor ise yurt içinde, yurt dışında ve o sonuçlar, o komisyonun varacağı sonuçlar, görüşler Parlamentiye aktarılırdı, Parlamentiye komisyon da bu sorunu milletin gözü önünde tartışardı. Sorunu demokratik bir çerçeveye çekerek tartışmanın tek yolu budur, tek objektif yolu budur, yapılması gereken budur. Buna ilişkin kanun teklifimizi geçen hafta Sayın Sezgin Tanrıkulu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verdi ama bilemiyorum, buradaki teklifle birleştirilmemiş herhâlde, birleştirilmemiş olmasını ben önemli bir eksiklik

olarak görüyorum. Sayın Komisyon Başkanına böyle bir öneride bulunuyorum, böylesi bir birikimli teklifi de bu çerçevede tasarıyla birleştirerek görüşmekte yarar olduğunu düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, tasarı özü itibarıyla Cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik olarak Sayın Başbakanın bir manevrasından başka bir şey değildir. Bir sorunu çözmek için hükümetler seçim zamanları adım atıyor ise elbette kimse buna "Adım atma" demez. Tabii ki atсын, elbette. Yani, burada hakikaten bir çözüm çıkacaksa biz bu çözümden mutlu oluruz. Ancak, tasarı, bütün sorunları Cumhurbaşkanlığı seçimi ertesine bırakmaya yönelik bir tasarıdır. Ben burada bu yönde somut bir düzenleme, somut bir adım görmüyorum. Ayrıca, sorunu sadece Hükümetin kendi alanına hasretmiş olması nedeniyle de yaklaşımı yanlış buluyorum. Çözüm yeri Parlamentosudur, Parlamentosu bu çözüm sorununun dışında bırakmayı kesinlikle yanlış buluyorum.

Tasarının 4'üncü maddesinde yer alan "kararlar ve yerine getirilmesi" başlıklı maddenin (2)'nci fıkrasındaki sorumlulukla ilgili düzenlemeyi, niyet olarak 2'nci maddedeki görevlerle ilgili bir sorumluluk düzenlemesini Hükümet kastediyor olmalı ancak bu daha net hâle getirilmeli. Burada karanlık bir ifade var. Yani "Herhangi bir operasyonel görevle bir suç işlenmesi hâlinde bu suç işleyenlerin sorumlulukları yoktur." şeklinde bir yorumu yapmaya imkân verecek bir ifade tarzı var burada. O maddeyi daha açık yazmakta ben yarar olduğunu görüyorum.

Değerli arkadaşlar, sorunu çözmek için politik bir zemini yakalamak zorundayız, Türkiye böyle bir zemini yakalamak zorundadır ancak bundan önce de bir insani zemini gerçekten yakalamalıyız. Bu insani zemini yakalayabilmek için, sonrasında politik zemini yakalayabilmek için yapılması gereken çözümün merkezi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisini tarif etmektir. Yine, Hükümetin kapalı kapılar ardında alacağı kararlara, kapalı kapılar ardında yapacağı görüşmelere emanet edilmemesi gerekir.

Ben, görüşlerimi burada sonlandırıyorum, sözünü ettiğim 4'üncü maddedeki tereddüdün giderilmesi gerekir diyorum ve bu tasarinin sadece ve sadece Cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik olarak Sayın Başbakanın atmış olduğu bir adım olduğunu görüyorum, bunu bütün toplumun da bu şekilde değerlendirmesi gerekir diye kendi görüşümü ifade ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Sayın Halaçoğlu, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Bakan, sayın milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu yasa tasarısının ismi hiç kimsenin reddetmeyeceği bir isim; "Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı" Şimdi, Türkiye'de zannediyorum ki hiç kimse terörün sona erdirilmesi konusunda herhangi bir itirazda bulunmaz, keza toplumsal bütünleşme olmamasından yani ayrılıkçılıktan kimse bahsetmez ve kimse bunu da tasvip etmez. İsmi çok güzel, ismine herhangi bir itirazımız yok bu alanda ama içeriğiyle aslında başlığı birbirinden çok farklı. Şimdi, "Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi" diyorsanız, o zaman içerideki maddelerin de çok buna uygun şekilde teşkil edilmesi lazım. Bunu hem usul olarak hem de hukuki açılardan değerlendirmek istiyorum.

Şimdi, tasarıya ilk baktığımızda ve art niyet olmaksızın düşünecek olursak Hükümet zaten yapmakla mükellef olduğu konularda kendisinde var olan görevleri tekrar bir yasayla vermeye çalışıyor. Yani, hükümetler terörü sona erdirmeye konusunda bir yasa mı çıkarmaları lazım; zaten o kendi görevlerinden bir tanesi. İkincisi: Toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi; bu, zaten görevi, anayasal görevi hem de yani bunun için bir yasa çıkarmaya gerek var mı? Yok. Çünkü Anayasa'ya baktığınız zaman, hak, eşitlik, hukuk, her konuda toplumsal bütünleşmeyi, toplumun bütün katmanlarına, kesimlerine aynı şekilde davranmayı, demokratik usulleri yerine getirmeyi, insan haklarını yerine getirmeyi zaten görev olarak addetmesi gerekir. Dolayısıyla, burada, normal düşüncemizde böyle bir yetkiyi, kendi görevine ait bir yetkiyi tekrar kazanmak için yeniden bir kanun çıkarmasına gerek yok.

Öyleyse, diğer yönüyle baktığımızda, bu tasarinin altında neler yatıyor? Her şeyden önce, bu tasarinin Kürtlerle veya Kürtlerin birtakım ihtiyaçlarıyla ilgili bir nitelikte olduğunu düşünmüyorum. Çünkü zaten Sayın Başbakan, "Kürt sorunu yoktur Türkiye'de, PKK sorunu vardır." dedi, en son sözü böyleydi. Doğru, değil mi? Şimdi, öyleyse konu doğrudan doğruya PKK'nın muhatap alındığı, "çözüm süreci" adı altında, ki bunun da hukuki bir tanımı yoktur, herhangi bir kanunda geçmez, böyle bir tanımı hukuki olarak herhangi bir kanunda yer almadı şimdiye kadar. Dolayısıyla, "çözüm süreci" olarak adlandırılan bu çerçevede PKK'yla masaya oturmak anlamına geliyor ve dolayısıyla PKK'nın Kürtleri temsil edip etmediği konusunda Hükümetin bir karar vermesi lazım.

İkinci bir konu: Bu tasarı hukuk kurallarına uygun değil her şeyden önce. Çünkü evrensel hukuk kurallarına göre hiçbir yasa uygulayıcılarını suçlu duruma düşürmez. Yani, siz yasa çıkaracaksınız Türkiye Büyük Millet Meclisinden ve çıkan bu yasayı uygulayan

kişi suçlu duruma düşürülecek. Yani, bunu 1463’lerde bile dünyanın hangi şeyine bakarsanız bakın, bunu temel hukuk kuralı olarak koymuşlar. Yani, çıkarılacak yasanın kanun hükmünde olabilmesi için uygulayıcıların suçlu duruma düşmemesi gerekir diye bir kural var. Ama, siz 2014 yılına gelmişsiniz, öyle bir tasarı hazırlıyorsunuz ki bu tasarının uygulayıcılarını korumak için bir madde koyuyorsunuz. Böyle bir anlayışı nasıl kabul edeceksiniz? Böyle bir şey söz konusu olamaz. Dolayısıyla, tasarı hukuk kurallarına uygun değil her şeyden önce.

Yani, bu yasayla Türkiye Büyük Millet Meclisi ayrıca devre dışı bırakılmaktadır. Yani, içeriği belli olmayan, her tarafa çekilen elastiki kelimelerle bir tasarı hazırlıyorsunuz ve ondan sonra diyorsunuz ki: “Hükûmet çözüm süreci kapsamında aşağıdaki hususlarda gerekli çalışmaları yürütür.” Ne demek gerekli çalışmalar? Siz zaten, burada, yasada hukuk kurallarına uygun hazırladığınızda zaten çerçevesi belli olmak zorundadır. Çerçevesi belli olmayan bir hukuk kuralı olur mu? Olmaz. Öyleyse, Türkiye Büyük Millet Meclisinin dışında alacağınız kararları kanun hükmüne sokuyorsunuz.

Diğer bu konu: Bu elastiki birtakım kelimeler kullanıyorsunuz, “Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültür, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında ve bunlarla bağlantılı konularda atılabilecek adımları belirler.” Siyasi olarak hangi konuları içerecek? Neleri söz konusu ediyorsunuz? Hukuki olarak neleri ihtiva ediyor? Yani, bunun içerisinde özerklik var mı veyahut da “kültürel haklar” adı altında Kürtçe eğitim verilecek mi, verilmeyecek mi? Bunlarla ilgili öyle bir elastiki şeyler kullanmışsınız ki bunun içeriği belli değil. Neden dolayı Türkiye Büyük Millet Meclisinden yetki istiyorsunuz veya bu kanun bunların hangisini kapsayacak, bunlar belli değil. Ama, buraya baktığımız zaman, 4’üncü maddenin ikinci fıkrasına bakıp “Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.” diyorsunuz. E, demek ki siz saman altından su yürütecek şekilde başka birtakım şeyler düşünüyorsunuz. Eğer açık ve net olacak olsaydınız bu maddeler açık olurdu. Siyasi olarak ne yapacaktınız, bunu açıkça buraya koymanız gerekirdi. Hukuki olarak ne yapacaksınız, bunları açık olarak neden koymuyorsunuz? Bunların konması gerekir. Bu şekliyle çıkaracağınız bir yasa sizi hiçbir zaman... (Ç) maddesinde belirttiğiniz kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirmesini de sizin yerine getirmenizi engeller.

Şimdi, bu çerçevede ben yasanın iyi niyetli hazırlanmadığını, özellikle bu elastiki kelimeler kullanılmak suretiyle PKK’nın istekleri doğrultusunda karar alınacağını düşünüyorum. Dediğimiz gibi siz 4’üncü maddenin ikinci fıkrasını koymasaydınız o zaman şöyle düşündüm: Siz PKK’yla olan süreçte de görüşmelerinizde devletin yine üniter yapısını koruyacağını, devletin çıkarlarını koruyacağını ama PKK’nın mensuplarının silah bırakmalarını sağlayıp onların bir şekilde toplum içerisine kazandırılacağına çalışacağınızı düşündüm ama bunu düşünmem için de (a) maddesindeki elastiki kelimelerin olmaması gerekirdi. Siz, şimdi, orada ne yapacağınızı kesinlikle belirtmiyorsunuz, her tarafa çekilebilecek kelimeler kullanmışsınız. Yani, “siyasi” dediğiniz zaman özerklikten tutun da her şeyi verebilirsiniz. Hukuki olarak her şeyi verebilirsiniz. Yani, o bölgesel yasa da dâhil olmak üzere her şeyi verebilirsiniz. Burada ne vereceğinizi açıkça belirtmeniz gerekir. Onun için samimi ve iyi niyetli hazırlanmış olduğunu düşünmüyorum.

Yine, 4’üncü maddenin ikinci fıkrası geçmişte yapılan bir yana, gelecekte suç işleyecilere de suç işleme hürriyeti veriyorsunuz. Yani, dünyanın hiçbir hukuk sisteminde yapılacak işlemlerle ilgili suçsuzluğu beyan edilen bir yasa var mıdır? Böyle bir şey söz konusu bile olamaz. Yani, siz burada çerçeveyi zaten doğru çizmemişsiniz, hangi konularda ne gibi işlemler yapacağınızı belirtmemişsiniz ve sonunda diyorsunuz ki: “Verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari ve cezai sorumluluğu doğmaz.” diyorsunuz. Ne yapacaklar bu insanlar ya? Sizin Meclisten çıkardığınız yasa demek ki suç işlemeyi teşvik edecek bir yasa. Eğer değilse, yasa doğru düzgün çıkmışsa zaten sizin bu fıkrayı koymanıza gerek kalmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı yasayı uygulayanın suçlu olduğu nerede görülmüştür? Zaten eğer çıkardığınız yasa insanları suçlu duruma düşürüyorsa bu, hukuk kurallarına uymaz. Dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Dediğim gibi, bundan beş yüz sene önce konulmuş kurallarda bile bu, bu şekliyle geçer. Yani “Çıkarılan yasanın uygulayıcıları suçlu duruma düşürülmemelidir.” diye hüküm vardır uluslararası hukukta ama siz bunun tam aksini yapıyorsunuz.

Diğer taraftan, silah bırakan örgüt mensuplarına getirilecek af, özel af kapsamında düşünülse bile Anayasa’nın 87’nci maddesine göre siz yasayı çıkarmak zorundasınız çünkü “özel af” diyorsunuz buna. Özel affı beşte 3 çoğunlukla çıkarmak zorunluluğu vardır. Yani sizin normal yasa, diğer yasalarla beraber oy çokluğuyla çıkaracağınız yasa zaten özel affa gireceği için onları kapsamayacaktır, Anayasa’ya aykırı olacaktır. Bunu yapamazsınız.

Diğer taraftan, siz bir kısım kişileri, teröristleri, PKK teröristlerini çıkaracaksınız; peki, içerideki PKK teröristlerini de çıkaracak mısınız, daha önce mahkûm ettiklerinizi? E, çıkaracaksanız o zaman bunlara eş değer diğer mahkûm olan insanların suçu nedir o zaman? Yani eline silah almış, insanları öldürmüş, şunu yapmış, bunu yapmış insanları serbest bırakıyorsanız diğer mahkûm olan

insanlara af getirecek misiniz? Veyahut da bu affı çıkardığınızda AYM’de veya AİHM tarafından bu genel kapsam içerisine alınır mı, alınmaz mı bir de onu düşünün. Siz genel affa yol açıyorsunuz bununla da.

Diğer taraftan, ne kadar güveneceksiniz? Silah bırakmaktan söz ediyorsunuz. Peki, daha önce siz Hükümet olarak PKK’yla anlaştınız, silahlarını bırakarak yurt dışına çıkacaklardı ama çıkmadılar; sonra “Silahlarıyla çıkacak.” dediniz, çıkmadılar ve siz kendiniz beyan ettiniz ki: “Yüzde 15 çıktı, bu da hastalar ve yaşlılar.” dediniz. Peki, garantiniz var mı silah bırakacaklarına bu yasayla birlikte? Hangi özellikleri getiriyorsunuz ki silah bırakacaklarını garanti ediyorsunuz? Peki, bırakmazlarsa ne yapacaksınız? Silah bırakmazlarsa ne yapacaksınız? Terör Yasası’nı uygulayacak mısınız? Burada herhangi bir şey belirtmiyorsunuz. Uygulamazlarsa ne olacak? Bu yok.

Yine 2’nci maddenin (ç) fıkrasında doğru bilgilendirmeden söz edilmesine rağmen -dolayısıyla bütün bu söylediklerimi göz önüne alırsanız- siz daha yasada doğru bilgilendirme yapmıyorsunuz topluma. O zaman sizin bu (ç) fıkrasında söz ettiğiniz konuya biz nasıl inanacağız milletvekilleri olarak? İnanmamızı nasıl bekleyeceksiniz?

Yine 3’üncü maddenin 1’inci fıkrasına bakarsak “Bakanlar Kurulu gerekli kararları almaya yetkilidir.” diyorsunuz. Kanun kapsamı açık ve net olmadığını da göz önüne alacak olursak, nasıl kararlar alacaksınız bilmiyoruz ki. Yani “gerekli tedbirler” dediğiniz veya... “Gerekli kararları almaya yetkilidir.” diyorsunuz, yasada hangi kararları alacağınızı belirten bir açıklık yok. Yani yasanın kendisi açık olmadığı için, alacağınız kararların meçhul olduğu belli. Hâliyle zaten yasanın toplamı farklı. Mesela siz, dediğim gibi, özerklik verecek misiniz? Bununla ilgili mi karar alacaksınız? Eğitim dili olarak mı karar alacaksınız? Hangi kararı alacaksınız? Ha “Efendim, bu temel yasaya göre yeni kanunlar çıkaracağız.” dersiniz o zaman tek tek o kanunları çıkarın bunu çıkarmak yerine çünkü burası meçhul. Siz bu yasayla aslında buradaki gösterdiğinizin altında başka şeyler yapmayı planlıyorsunuz çünkü suçlu duruma -yapacaklara- cezai sorumluluk vermiyorsunuz. Aksi takdirde, açık ve net olsaydınız, iyi niyetli olsaydınız o maddeyi koymazdınız.

Diğer taraftan, “Gerekli görülmesi hâlinde yurt içi ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog, görüşme...” diyorsunuz. Yani siz şimdiye kadar yaptığınız Kandil’le görüşmeleri meşrulaştırmak istiyorsunuz anlaşılan ama bunu açık ve net yazın. “PKK terör örgütünün mensuplarıyla veya kuruluşlarıyla görüşmek istiyoruz.” deyin, açık ve net olun, millete doğru bilgi verin. Bunu yapacaksınız bununla ama gizliyorsunuz. Onu gizlediğiniz için de o 2’nci maddeyi koyuyorsunuz.

Sonuç olarak, bugüne kadar yapılan suçların affı ve bugünden sonra yapılacakların da suçsuz addedilmesi ve çözüm altında bölünmeye giden yolun açılması söz konusudur. Hâliyle Başbakan Yardımcısının ifadelerine de baktığımızda tasarı Anayasa’mızın ilk dört maddesi ile 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 87 ve 137’nci maddelerine aykırıdır. İsterseniz tek tek okuyayım bu maddeleri, onları okuduğum zaman görürsünüz.

2’nci maddesi: Türkiye Cumhuriyeti’nin hukuk devleti olduğu...

3’üncü maddesi: “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.”

6’ncı maddesi: Egemenliğin anayasal ölçüler çerçevesinde yetkili organlar eliyle kullanılacağı... Yani yasama organı var.

7’nci maddesi: Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve devredilemeyeceği ilkesi var.

8’inci maddesi: Yürütme yetkisinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılması prensibi var.

9’uncu maddesi: Yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılması var.

Yani siz suçluları cezasız edeceksiniz. Şurasını özellikle belirtiyim, unutmayın ki, hiçbir suç karşılıksız kalmaz. Siz 1980 yılında ihtilal yapanları nasıl yargılamışsanız yarın bu maddeyi koysanız bile bir başka Hükümet gelir, sizi yargılar ve hukukun karşısına çıkarır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Halaoğlu.

Sayın Buldan, buyurun.

PERVİN BULDAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcımız, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de Halkların Demokratik Partisi adına hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Tarihî bir toplantıya hep birlikte tanıklık ediyoruz. Tabii ki, tarihî olduğu kadar vicdani ve ahlaki sorumluluk da gerektiren bu yasa tasarısı yüzyıllık bir meselenin çözümü açısından bir ilk adımdır. Bizler bunu böyle görüyor, böyle okuyoruz.

Bu yüzyıllık meselenin kırk yılını “çatışmalı süreç” olarak adlandırıyoruz. Milyonlarca insanın özgürlük ve eşitlik mücadelesi verdiği bu çatışmalı süreçte çok ağır bedeller ödedik. Binlerce canımızı yitirdik, binlerce köy yakıldı, yıkıldı, binlerce insan köyünü, toprağını terk edip sürgün edildi. 17 bin faili meçhul cinayet işlendi, insanlar kaybedildi, yargısız infazlar yapıldı. Cezaevlerinde

insanlar işkencelerden geçirildi. Burada sayamayacağım, çok ciddi trajediler yaşandı bu ülkede, bu coğrafyada ve belki de ben bunun en ağırını ödedim, en ağırını yaşadım. Burada benim hayat hikâyemin bile anlatılması bu sorunun ne kadar yakıcı olduğunu gözler önüne sermektedir ama hayat hikâyemi sadece kendimle sınırlı tutmuyorum çünkü bu coğrafyada benim gibi binlerce insan aynı mağduriyeti yaşadı, canını kaybetti, eşini, çocuğunu, annesini, babasını yitirdi. Bugün hâlâ çocuklarının kemiklerini arayan anneler ve babalar var. Bugün hâlâ çocuklarını öldürenlerin yargılanmasını bekleyen anneler ve babalar var ve bugün hâlâ çocukları askerde ve dağlarda olan, çocuklarının cenazelerini değil, onların sağ salım eve dönmesini bekleyen anneler ve babalar var.

Burada acılarımızı yarıştırmak bizlere yakışmaz değerli arkadaşlar, acılarımızı ortaklaştırmak hepimizin en vicdani, en ahlaki sorumluluğudur. Bir buçuk yıldır başlatılan bir süreçten bahsediyoruz. Ne mutlu bize ki, bu bir buçuk yıllık süreç içerisinde bir tek canımız bile gitmedi, bu bir buçuk yıllık süreç içerisinde hiçbir annenin yüreği yanmadı, analarımız ağlamadı. Bundan dolayı emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Bu yasa tasarısının maddelerine ilişkin önerilerimiz olacaktır elbette ama bu yasa tasarısının ismine itirazımız olduğunu ifade etmek istiyorum. Sayın Halaçoğlu'nun ifade ettiğinin tam tersine, tasarının içeriği çok iyi ama bizim ismine itirazımız var.

Toplumsal bütünleşmeyi hedeflediğimiz bu tasarıyla; ödenen bedelleri, yaşanan acıları, yitirilen canları terörizmle ifadelendirmek doğru değildir, ahlaki değildir, vicdani de değildir. Tasarının ismi "Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı." Bizim bu kanun tasarısına önerimiz, "Çatışmalı Ortamın Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Sağlanması Hakkında Kanun" ya da "Toplumsal Barış ve Müzakerelerin Güvence Altına Alınması Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmesini öneriyoruz. Çünkü bu tasarı, biraz önce kısa da olsa ifade etmeye çalıştığım Kürt sorununun barışçıl bir biçimde çözümü ve toplumsal barışın kalıcı tesisine yöneliktir. Bu tasarıda, Genel Kurulda da "Evet." oyu kullanacağımızı ifade ediyor ve bütün grupların, bütün siyasi partilerin ve milletvekillerinin bu hayati, vicdani ve ahlaki sorumluluk altında ellerini vicdanlarına koyarak oy kullanmaları gerektiğini ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Buldan.

Son olarak Sayın Aydın...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli Başbakan Yardımcım, Değerli Başkan, değerli üyeler, değerli katılımcılar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplantının ülkemiz için, milletimiz için, birliğimiz ve beraberliğimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Hakikaten, ilk konuşmamda da ifade ettiğim gibi çok tarihî bir toplantıya şu anda İçişleri Komisyonu ev sahipliği yapıyor. Ve burada büyük bir sorunun çözümü arifesindeyiz çünkü Türkiye bu sorundan çok kan kaybetti. Maddi, manevi enerjimizi tükettik, insanlar ayrıştırıldı, bir şekilde devletine, vatanına aidiyet bağı zayıfladı. Bunu çözmek durumundayız ve bunu hep birlikte çözmek zorundayız arkadaşlar.

Ülkemiz farklı dillerin, inançların, kültürlerin bir arada yaşadığı, hemhâl olduğu bir ülke. Ve birlikte biz Türkiye olduk, birlikte bu cumhuriyeti kurduk, birlikte bu vatani toprak edindik, bu toprakları vatan edindik, birlikte Çanakkale'de mücadele verdik ve Kurtuluş Savaşını bu ülkede yaşayan herkes beraber yaparak bu cumhuriyet kurdu. Ve bunu biz zenginlik olarak görüyoruz. Bizim zenginlik olarak gördüğümüz bu farklılıklar maalesef zaman içerisinde sorun alanları oluşturdu. Özellikle, yakın tarihimize birlikte ret, inkâr, asimilasyon politikaları güdülerek tekçi bakış açısı neticesinde sorun daha da girift bir hâl aldı.

Değerli arkadaşlar, yeni Türkiye yolunda ortak geleceğimizi inşa etmek durumundayız ve bu sorunun çözümü noktasında da sorumluluk duyan herkesin katkı vermesi lazım. Çünkü, bu sorun sadece AK PARTİ'nin sorunu değil, sadece bölgenin sorunu değil, bu sorun tüm Türkiye'nin sorunu. Beraberinde aslında bir Orta Doğu sorunu hâline de dönüşebilecek olan bir sorun, ciddi bir sorun ve bu sorunda, sorumluluk hisseden herkesin çözüme de katkı vermesi lazım. Çözümünü beklediğimiz bu sorun, aslında çok kolay da değil tabii ki. Biliyoruz, yaklaşık yüz yıllık geçmiş olan, aynı zamanda farklı sorun alanlarını içinde barındıran büyükçe bir sorundur. Sosyolojik, psikolojik, ekonomik, hukuksal boyutları var. Acılar çokça yaşanmış, 40 binin üzerinde insanımızı kaybetmişiz. İnsanlar ötekileştirilmiş, faili meçhuller, işkenceler yaşanmış, köyler boşaltılmış; yaylalar, meralar yasaklanmış; insanların dillerine, kültürlerine saygı duyulmamış; bilakis hep baskılanmıştır, yasaklanmıştır. Yine, hizmet noktasında, uzun yıllar bölge maalesef ihmal edilmiştir, geri bırakılmıştır. Bölgeye giden görevliler, kamu adına çalışanlar bölge insanına maalesef farklı tavırlar içerisinde, zaman içerisinde dönüşmüştür. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına baktığımızda, geçmişe dönük kararlara özellikle baktığımızda bunu görmek mümkündür. İşte bu yüzden, tüm bu sorun alanlarıyla birlikte mücadele ediyoruz, etmek de durumundayız. Ekonomik

anlamda, hukuksal anlamda, siyasi anlamda ne gerekiyorsa hepsini yapmak durumundayız. İdeolojik siyasetin yerine hizmet siyasetini izlemek zorundayız ve siyasetimizin merkezine de insanı koymak durumundayız. Kim olursa olsun -76 milyon- nerede yaşıyorsa yaşasın, dağdaki çobandan Cumhurbaşkanına kadar bizim insanımızdır. Bir ve beraberiz. Eşit ve adil bir şekilde bu ülkede yaşamak durumundayız.

İşte AK PARTİ iktidarı olarak ta ilk günden beri hep bunu önceledik. 3 kırmızı çizgi temelinde siyasetimiz yaptık ve bu nedenledir ki dün konuşulması, tartışılması mümkün olmayan, hayalini dahi kuramadığımız birçok sorunu çözdük. Son on iki yılda cumhuriyet tarihinde başarılmamış pek çok şeyi başardık ve pek çok problemi aslında hallettik. Artık, her türlü kompleksten arınmış, korkularını yenmiş, öz güveni yüksek ve yarına umutla bakan bir Türkiye var. 2005'te Diyarbakır'da "Kürt sorunu vardır." diyen ve "Yeter ki sorun çözülsün, gerekirse baldıran zehrini içmeye hazırım." diyen bir Başbakan var. Dersim katliamından dolayı özür dileyen bir Başbakan var ki kendi kabahati olmamasına rağmen. 1915 olaylarında hayatını kaybeden Ermenilerin ve tüm Osmanlı tebaasının acılarını paylaşılan bir hükümet ve onun lideri var. Büyük bir ülkenin, kendine güvenen, gücünü halktan alan güçlü bir lideri ve istikrarlı bir iktidarı bu inisiyatif ele almıştır. Tüm paydaşlar ve tüm sorumluluk sahipleriyle birlikte bu sorunu çözmek durumundayız ve bu sorunun çözümünde de çok önemli bir aşamaya geldik. Olağanüstü hâllerden devlet güvenlik mahkemelerine kadar, ana dil üzerindeki baskılardan her türlü özgürlük alanının genişletilmesine kadar, on iki yıl önceki ana gündemlerimizden bir çoğunu hallettik.

Çözüm sürecinde de artık kritik eşik aşılmıştır aslında. Bir buçuk yılı aşkın bir süredir çatışmalı ortamın sona ermesi, ölümlerin durması, şehit haberlerinin gelmemesiyle oluşan huzur ortamını artık vatandaş da satın almıştır. Vatandaş bu huzurun tadına varmıştır; Çözüm sürecine ciddi bir destek veriyor ve çözüm sürecinde sesini de yükseltiyor. İşte Diyarbakır'daki bu anneliğin çığlığı buna delalet teşkil ediyor. Toplumda bu seslerin daha da yükselmesi gerekiyor. Terörün sona ermesi ve silahların bırakılması nihai bir çözüm için de şarttır. Zira, eğer terörle, eğer silahla, eğer öldürmeyle, eğer olağanüstü rejimlerle, sıkıyönetimlerle bu sorun çözülmüş olsaydı değerli arkadaşlar, 90'lı yıllarda bu sorun çözülmüştü zaten. Yılda 4 bin-5 bine yakın insanımız kaybettik o tarihlerde. Ölümlerin, şiddetin en fazla olduğu yıllardı. Olağanüstü hâller vardı. Bölünmeden bahsediyoruz. Asıl bölünme olağanüstü hâllerle ülkenin belli bir bölümünün olağanüstü rejimlere tabi bırakılmasıyla yaşanır. Düşünün, bir ülkede ülkenin belli bir coğrafyasını farklı bir hukuki rejime tabi tutuyorsunuz. Asıl eğer bölünme tehdidi, tehlikesi varsa, asıl bölünme varsa hukuk bir ülkede her yerde eşit ve adil uygulanmak durumundadır. Olağanüstü hâllerle bölünme tehlikesi, işkencelerle, sıkı yönetimlerle bölünme tehlikesi çok daha ciddidir, çok daha güçlüdür. Biz bölünme değil, biz millî birlik ve beraberlik diyoruz; biz toplumsal bütünleşme diyoruz; biz kardeşlik diyoruz. Hiçbir şey bir insan hayatından daha değerli olamaz. Kim olursa olsun, o insan bizim insanımızdır. O insana sahip çıkmamız lazım ve bu sorunun çözümüne de bu açıdan herkesin katkı vermesi lazım. Geçmişimizle yüzleşmeyi hataların ve yanlışların telafi edilmesi, karşılıklı empati yaparak, dokunarak, hissederek, anlayarak ancak bunu yapabiliriz. Ve ceberut devlet yerine şefkatli devlet –işte, on iki yıldır AK PARTİ iktidarıyla birlikte- devletin o şefkatli elini, şefkatli yüzünü göstermekle yapabiliriz.

FARUK BAL (Konya) – Paralel ne, paralel?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, hakikaten çok önemli bir sorunu konuşuyoruz. Yani bunun çok böyle esprilere de şakalara da gelmemesi lazım diye düşünüyorum.

Bu sorunda AK PARTİ olarak tabii ki sorunların çözüm yeri, mercisi Parlamentodur dedik ve bu manada çözüm süreci için bir araştırma komisyonu önerisi... Evet, az önce Ana Muhalefetin Grup Başkan Vekili değerli arkadaşımız bahsetti. Araştırma komisyonunu kendileri vermesine rağmen, biz de altına imzamızı atmamıza rağmen bu sorunun çözümünden kaçtılar. Yine aynı şekilde, Sayın Başbakanımızdan randevu talep etmişlerdi, kendileri de ifade etti, doğru. Ne dedi Sayın Başbakanımız? "Evet, eğer siz hazırsanız, siz samimiyseniz, bizim heyet burada, sizin heyet de burada. Ne zaman dersiniz, nerede dersiniz, eğer iktidar ve ana muhalefet olarak mutabakata varsak dahi biz bu sorunu çözebiliriz." dediler ama daha sonra tekrardan bir haber gelmedi arkadaşlar.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bütün toplumun katılacağı, bütün partilerin katılacağı bir komisyon.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – "Çözüm için araştırma komisyonu" dediniz, hayhay dedik, komisyonu kurduk. "Akil insanlar" dendi, Akil İnsanlar Heyeti oluşturuldu. Daha sonra, bu heyette yer alanlarla ilgili türlü türlü hakaretler yapıldı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu diliniz de bir çözüm dili değil yani.

AHMET AYDIN (Adıyaman) –Değerli arkadaşlar, samimi olmamız lazım ve bu çözümü hakikaten arzuluyorsak... Bakın, her getirdiğimiz şeyde tehdit, bölünme... Bu tür şeyleri artık bir tarafa bırakalım, Türkiye öyle pamuk ipliğine dayalı değil, Türkiye güçlü bir ülke, Türkiye kendine güvenen bir ülke, Türkiye kronikleşmiş tüm sorunlara artık çözüm getirebilecek güçte, kapasitede. Bugüne kadar, bakın on iki yıllık süreçte...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – 80 tane rehineyi kurtaramadınız, ne biçim devletsiniz siz ya?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Parlamentoyu hatırlayın; bugüne kadar yapmış olduğumuz tüm demokratik düzenlemelerde çıkıp aşağıda, kürsüde “Ülke bölünüyor, tehdit ediyorsunuz, vatana ihanet...” gibi bu kadar saçma iddialarla böyle bir iktidarı nasıl yafıalayabilirsiniz. Böyle bir şey mümkün değil arkadaşlar. Bu ülke hepimizin ülkesidir, bu millet hepimizin milletidir.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Bilye oynayan çocukların öldürüldüğü ülke!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bilye çok eskidi.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Gerçek bir milliyetçilik bu millete hizmet etmekle olur, bu milletin sorunlarını çözmekle olur. Biz bu konuda samimiyiz, kararlıyız arkadaşlar. Bugüne kadar bu ülkenin bölünmesi, bu ülkeyle ilgili başka birtakım tehditlere karşı AK PARTİ’nin tavrı, Sayın Genel Başkanımızın, Başbakanımızın tavrı, kararlı tutumu her zaman ortadadır. Bugüne kadar sonuna kadar gösterdik.

FARUK BAL (Konya) – Yirmi beş gün Diyarbakır-Bingöl kara yolu kapandı, duymadıysan duy Ahmet bey, yirmi beş gün!

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hükümet bunların adı!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, biz bu çözümde samimiyiz, kararlıyız ve ...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bölgeyi teslim etmişler PKK terör örgütüne!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – ... bu provokasyonlara da gelmemiz lazım. Çözümünden rahatsız olanlar sorunun devamını isteyebilirler çünkü sorundan beslenen birtakım şebekeler olabilir, sorundan beslenen birtakım kesimler olabilir, sorundan beslenenlere karşı hepimizin çözümü desteklemesi lazım, herkesin. Benim arzuladığım o.

İkincisi: Bu metin bir yol haritası değil ki Hocam. Yani, bu metinde her şeyi tertipleyemezsiniz, her şeyi düzene koyamazsınız. Bu bir çerçeve yasadır. Çerçeve metinleri açın, bakın. (Gürültüler)

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ne çerçevesi Ahmet Bey yal Hiçbir şey değil zaten.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Evet, bu bir çerçeve metindir.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakan dedi “yol haritası” diye.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Madem şeffaflık istiyorsak şeffaflık için birebir örnektir.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Çözüm getir.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Zaten, yasal düzenleme gerektiren birtakım şeyler gerekirse Hükümet bunu tek başına yapamaz ki. Anayasa’yı Hükümet tek başına değiştiremez, yasaları Hükümet tek başına yapamaz. Gene ne olur?

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Nerede Anayasa var? Yok ki!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Böyle bir şey olursa Medis yapar. Bu tür şeylere ilişkin birtakım öneriler olursa, birtakım talepler olursa bunlar zaten gene Medisin gündeminde olur.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Söyleyip söyleyip eleştiriyorsunuz, nasıl yapılacak? Her şeyi sen mi söyleyeceksin ya! Sadece “Ben bilirim, ben yaparım...”

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Medis gene bu sorunlara çözüm olur, çözüm getirir.

O açıdan, kanunun içeriği... Tabii ki her şeyi toparlayıp, her şeyi düzenleyip her şeyi bu yasayla çöremezsin, çözebilirsin diye bir gayret yok ki. Yani, buna ilişkin çerçeve bir metin ortaya konmuş. Bundan sonra yol haritası çizilebilir ve buna ilişkin gelebilecek olan birtakım yasal düzenlemeler, anayasal düzenlemeler olursa zaten Medis çatısı altında bunlar görüşülür. O zaman, varsa zaten bunlar tartışılır, bunlar zaten gündeme gelir.

Dolayısıyla, arkadaşlar, hakikaten, insanımızın hayatı hepimiz için çok değerlidir. Bir tek insanın burnunun kanamaması lazım, bir tek insanımızı daha yitirmememiz lazım. Bakın, 40 binin üzerinde insan... Bu bizim insan kaynağımız. O kadar şehit vermişiz, acılar yaşanmış ve bu acıların bir daha yaşanmaması adına bunu yapıyoruz ve bu konuda hepimiz samimiyiz. Bu ülkenin birliği, beraberliği konusunda hepimiz, herkes kadar samimiyiz. En az sizler kadar bizler bunun sorumluluğunu yaşıyoruz.

Dolayısıyla, ben, tekrardan, bu kanunun ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. İçişleri Komisyonuna da çalışmalarından dolayı başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydın.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bir şeyler söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Affedersiniz Sayın Halaçoğlu.

4 grup başkan vekilimize de katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, ben de söz istemiştim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir şey vardı...

BAŞKAN – Efendim, çok çok özür diliyorum, cümlemi bitireyim.

Sayın Baluken, her siyasi parti için 1 grup başkan vekilimize grup adına...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Toplantının başında öyle yapmadınız canım.

PERVİN BULDAN (İğdir) – Başta öyle demediniz Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Bir Sayın Halapoğlu'na bir Oktay Vural'a söz verip durdunuz.

BAŞKAN – Hayır, Oktay Vural'a söz vermedim dikkat ederseniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Olur mu öyle şey? Yani biz burada bir saattir...

ALİ TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Usul tartışması açıldı, siz de konuştunuz o zaman.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Yok, usul tartışması açılmadan önce de konuşuldu.

BAŞKAN – Sayın Baluken, yok, usul tartışmasından başka...

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, bütün komisyonlarda etik olarak da komisyon başkanı, o toplantıya katılan grup başkan vekillerine söz veriyor. En nihayetinde, bizim grup başkan vekilimiz de kendisine ayrılan süre içerisinde en kısa olarak, mümkün olduğunca bir özet perspektif sunmaya çalıştı. Biz de şu anda bu toplantıda, partimizin görüşlerini yine tamamlayacak şekilde bazı şeyler aktaracağız. Dolayısıyla, bu konuda sizin bize söz verdikten sonra, etik olarak, diğer toplantı bileşenlerine söz vermeniz daha doğru bir yöntemdir. Bütün komisyonlarımızda uygulanan usul ve teamül bunu gerektirir. Ki siz de bu toplantının başından beri uygun olmayan bir yöntemle toplantıyı yönetiyorsunuz ve Milliyetçi Hareket Partisinin 2 grup başkan vekiline sürekli olarak, grup başkan vekilleri oldukları için söz verdiğinizizi siz kendiniz deklare ettiniz.

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz, bir yanlış anlama olmasın.

Sayın Buldan grup başkan vekilleri içinde en kısa konuşmayı yaptı, kendisine de teşekkür ediyorum. Burada toplantıyı mümkün olduğunca suhuletle ve karşılıklı anlayış içinde götürmeye çalışıyorum. Sayın Oktay Vural... Bundan önceki toplantılarımızda da ben hep toplantıyı açarken, arkadaşlarımız bilirler, gruplar adına, grup başkan vekili olmasa bile bir arkadaşımıza eşitliği bozmayalım diye söz veriyorum. Bugün toplantıyı açtığımda da yine yapacağım aynı şeydi. Yalnız, Sayın Vural toplantıyı açmadan önce, görüşmelere geçmeden önce ısrarla görüşünü ifade etmek istediği için usulle ilgili o görüşünü ifade etti. Nihayetinde kabul etmediğim durumda da "Usul tartışması açıyorum." dedi.

Şimdi, burada ben kesinlikle beş dakikanın hesabını yapmıyorum ama diğer siyasi partilerimizden, geneline geçtikten sonra her partimizden 1 grup başkan vekiline söz verdim. Daha kalabalık da gelebilirlerdi. O zaman herkese söz verirsem de sabahın beri yine gruplar adına olsun şahsı adına olsun söz almak isteyen sayın milletvekillerimize de saygısızlık olur. Sizden şeyi yok, size sıra geldiğinde çok daha uzun konuşun ama ne olur Komisyonumuzun bugüne kadarki yürüttüğü çalışmaya sadece anlayış göstermenizi istirham ediyorum. Yoksa, kesinlikle beş dakikayı, on dakikayı sizden şey yaptığım için değil.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, bu tavrınız doğru değil. Bakın, Sayın Baluken burada çok net söyledi, çok kısa...

BAŞKAN – Bakın, ben de...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu Komisyonun dinlemesi gereken 2 grup başkan vekili...

PERVİN BULDAN (İğdir) – Sayın Başkan, 2 grup başkan vekili olduğumuz için kısa konuştum ki diğer grup başkan vekiline de zaman kalsın.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bu görüşmelerin içinde gidip gelen...

BAŞKAN – Peki, Sayın Kaplan...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, ben satışmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – O zaman şöyle yapalım.

Evet, doğru söylüyorsunuz. Sayın Buldan "Ben, 2 grup başkan vekili olduğumuz için çok kısa tuttum konuşmamı, bir kısmını da diğer arkadaşımızın kullanması için." diyor. Hak veriyorum. Yalnız, Sayın Aydın'ın yaptığı konuşmada satışma olduğu gerekçesiyle Sayın Tanrikulu ve Sayın Halapoğlu söz istediler.

Ne olur Sayın Tanrikulu, Sayın Halapoğlu, çok kısa bir paylaşımda bulunun, devam edelim.

Buyurun Sayın Tanrikulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben diğer konuşma hakkımı saklı tutuyorum çünkü bu ışığı satışmadan önce açmıştım, diğer konuşma hakkımı saklı tutuyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gerçekten de önemli bir dönemdeyiz. Yani, yirmi aydır Türkiye’de insanların ölmediği bir değerli süreç yaşanıyor, bunu tabii ki korumamız lazım ve koruyacağız, ileri taşıyacağız. Bu yasa bu nedenle buna bir zemin sunuyorsa - başlangıçta Genel Başkanımız da ifade etti- evet, daha ileri taşınması noktasında destek vereceğiz, eksiği varsa tamamlayacağız, yanlışlar varsa burada beraber düzelterek ve beraber taşıyacağız. Görüşümüzü baştan beri bu şekilde ifade ettik ve yasayla ilgili görüşümüz de budur. Sadece 4’üncü maddenin ikinci fıkrasına ilişkin olarak bir itirazımız var, o itirazımızı da daha sonra yapacağız, siz de makul görürseniz eğer başka bir formülle o başka bir yere taşınır ve düzeltilir. Yani, esas itibarıyla bu yasaya, ifade ettiğimiz biçimde -grup başkan vekilimiz de ifade etti- bir itirazımız yok.

Ancak, Sayın grup başkan vekilinin biraz önce konuştuğu üslup ve dil bir çözüm dili değil yani bu yasanın buraya getiriliş amacına uygun bir dil değil. Yani, satışmayla, geçmişte bizim yaptığımız değerli çalışmaları yerle bir etmekle nasıl çözüm sağlayacaksınız? Hem toplumsal mutabakat diyoruz hem de geçmişte bizim siyaseten risk aldığımız konuları küçümsüyorsunuz. Bakın, değerli arkadaşlar, yanlış anlaşılmalara var bu konuda. Bakın, 6 Haziran 2012 tarihinde yani bundan iki sene önce Sayın Başbakana gittiğimiz zaman biz, Türkiye’de ortalama 100 insan yaşamını yitiriyordu. Başbakan bir çatışma dilini kullanıyordu, elinde iplikle dolaşıyordu. 2012’nin Mayıs ayında 100 kişi yaşamını yitirmişti, siyasi partiler arasında bir diyalog ortamı yoktu. İlk önce Meclis Başkanına gittik, bir yöntem önerdik, içerik değil. Bu sorun nasıl çözülür ve Meclis çatısı altında nasıl çözülür, bunu önerdik. Ve sonra Meclis Başkanından da olur aldıktan sonra Sayın Başbakana gittik, Başbakana da yöntem önerdik ve biz ısrarla şunun vurgusunu yaptık: Evet, Sayın Başbakan “3 sizden, 3 bizden, hadi başlayalım.” dedi ama kusura bakmayın, o zaman da orada da söyledik, burada söyledik, şu açıdan söyledik: “Biz Adalet ve Kalkınma Partisinin koalisyon ortağı değiliz, bu partinin şeyi değiliz, beraber bir koalisyon yönetmiyoruz. Eğer çözüm olarsa Mecliste olur, Meclis hukukunun elverdiği bir tarzda olur, İç Tüzük’ün, yasanın verdiği bir tarzda olur.” dedik. Onun dışında “3 bizden, 3 sizden” nasıl olacak? BDP neresinde duracak, MHP neresinde duracak? Meclis hukuku bunu nasıl koruyacak? Dolayısıyla, Sayın Başbakan ezbere, oturup bir laf attı ortaya “Siz çözümünden kaçırıyorsunuz.” dedi. Bakın, iki yıl sonra bizim geldiğimiz noktaya geldiniz, Meclise bir yasa getirmek zorunda kaldınız. İki yılı boşa harcadınız, tam iki yılı.

Evet, toplumsal barışın sağlanmasına dair komisyon önerisini ben verdim ama onun da içini sulandırdınız yani gerçekten de. Bakın, onun içeriği ne, biliyor musunuz? Hâlen daha anlayamamışsınız, hâlen. Biz dedik ki: Her siyasi parti eşit sayıda komisyona üye versin. Bazı siyasi partiler gelir, gelmez, onların kendi takdiri ama eşit olsun, bunları müzakere edelim. Madem bir mutabakat arıyoruz, siz Meclisteki çoğunluğunuzdan vazgeçin, üye vermeyin. Tamam, 10 tane üye verme hakkınız var. Bunu 4’e düşürün. CHP’nin 4 olsun, diğer siyasi partilere de diğer kontenjanları kullandırırsınız. Ben Meclis Genel Sekreteriyle görüştim. “Böyle bir şey olmamış ama buna engel bir hüküm de yok.” dedi. Bunları konuşmaya fırsat vermeden, müzakere etme gereği bile duymadan, o gün Cumhuriyet Halk Partisine gol atmak, siyaseten öne geçmek amacıyla ucube bir komisyon kurdunuz. 10 kişi sizden oldu, 1 kişi BDP’den oldu. On ay çalıştı ve çalışmadı. Hani raporu? Mecliste görüşülebildi mi?

Dolayısıyla, bakın, son derece yanlış kuruldu. Akil insanlar da öyle. Bakın, Aralık 2012’de Başbakan ne söyledi: “Kimmiş bu akil adamlar? İşte biz hepsini topladık.” dedi. Sonra ne oldu? Bizim önerdiğimiz, Meclis çatısı altında önerdiğimiz komisyonu kendisine uygun bir hâle getirdi, iki ay, üç ay çalıştırdı, bir algı operasyonu yaptırdı, hiçbir sonuç elde edemedi. Yani, siz bizim önerdiklerimizi yanlış noktaya çekerek, Meclisi dışlayarak bir noktaya getirdiniz ve CHP’yi çözümün karşısında göstermek, siyaseten sizin hesabınıza geldi ve yirmi ayda bu sorunu güvence altına alabilecek bir adım atmadınız Mecliste. Ta ki ne zaman, Cumhurbaşkanlığı seçimleri gelmiş.

Biz, bakın, içeriğine, diline, zamanlamasına karşı olduğumuz hâlde bu yasanın 4’üncü maddesi dışında bir itirazımız olmayacak. Bu kadar basit. Şimdi kim çözümünden yana, kim çözümün karşısında? Elinizi vicdanınıza koyun ya!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanrikulu.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Başkanım, bir cümle olarak, sadece bir cümle...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Daha ne cümlesi söyleyeceksin ya?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ben küçümsemiyorum efendim, Sayın Başkan.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hiç ciddiye almadığını en başında söyledin.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sizin tavrınızı küçümsemiyorum, küçümsediğimi de söylemedim. Bilakis önemsemiğim için söyledim. Tavrınızı önemsiyorum ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Aydın, muhalefet bugün güzel bir duruş gösteriyor, lütfen.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tavrınızın arkasında durmanızı istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Tek başınıza çözecekseniz getirmeyin ya, kendiniz çözün.

BAŞKAN – Sayın Halaçoğlu...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; şimdi, bakın, ben burada yasanın hukuki yönünü tenkit ettim. Hiçbir zaman, efendim, Türkiye’de terörün bitmesine karşı çıktığımızı veya toplumsal bütünleşmeye karşı çıkan... Yani, duygusal sözler sarf edilebilir. Yani, sizin söylediğiniz gibi 40 bin insan öldü ama peki, o şehit asker ve polislerin aileleri ne diyor? Onları hiç düşündünüz mü?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Onları da düşündük.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, bakın, duygusal konuşmadım dedim. Ben kanunun içeriğiyle ilgili konuştum, hukuki yanıyla ilgili konuştum. Yani, duygusal konuşmalar yapma yeri değil burası. Şu an sizin getirdiğiniz yasanın yasa normlarına uygun olup olmadığının tartışmasını yapıyoruz. Ben size diyorum ki: Bu yasa hukuk kurallarına aykırıdır. Siz bununla ilgili cevap vermediniz. Bana sadece diyorsunuz ki: “Şurada şu kadar insan öldü, şurada şu kadar.” Şimdi hiç mi ölmedi yani şu iki senedir? Ölen insanlar insan değil midir?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Çerçeve metin olduğunu söylüyorum Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Diyelim ki korumalar, ölen polisler, onlar insan değil midir? O kadar yolların kapatılması, ülkede asayişin var olduğunu mu gösteriyor? Gidemediğiniz, çıkamadığınız karakollardan, o zaman yine “Devlette asayiş var.” mı demek istiyorsunuz? Yapmayın Allah aşkına! Burada biz onların tartışmasını yapmıyoruz. Burada, getirdiğiniz yasanın içeriğini konuşuyoruz.

Ben şimdi size soruyorum: “Çözüm” diyorsunuz. Bana söyleyin, neyi getiriyorsunuz çözüm olarak? Madde madde sıralayın. Ne vereceksiniz, ne yapacaksınız? Yani “Kürt açılımı” dediğiniz açılımı ne yapacaksınız? Kürtlere ne veriyorsunuz kardeşim, ne vermiyorsunuz? Açıklayın. Yani, bir ülke demokrasiyle yönetiliyorsa demokrasi bütün dünyada toplumların bölümlerine değil, kişilere verilen hak ve hürriyetlerdir. Siz ne yapıyorsunuz? Yani, bir ülkede bir bölgeye ayrıcalıklar vereceksiniz. Bu demokrasi mi olur?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Söz, sizden fazlasını istemiyoruz. Hangi haklara sahipseniz onlar.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İşte ben de onu söylüyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Daha fazla istemiyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İnsan haklarıyla ilgili bir karar çıkıyorsa...

Bakın, burada herkes demagoji yapmasın. “Yok, burada hiç olaylar olmadı.” demesin. Yani o kadar araç yakıldı, hiç mi bunların değeri yoktu? O kadar öldürülen insanların hiç mi değeri yok ya? O insanlar insan değil mi, korucular veya polisler? Yapmayın Allah aşkına! O insanlar veya sivil insanlar...

Şimdi, faili meçhullerden söz ediliyor. Peki, ölen 20 bin asker ve polis, öğretmenin faili belli mi?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hepsi Hocam, hepsi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama şimdi, bakın, tek başına onlar söyleniyor.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hayır Hocam, öyle kabul edilemez.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani, onları öldüren insanları -şimdi silahlarını bırakıp- serbest bırakacağınızı söylüyorsunuz.

FARUK BAL (Konya) – Bırakırsa silahı.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, tek taraflı düşünüyorsunuz. Peki, öteki insanlar ne olacak? Onların hak ve hukukunu siz Hükûmetseniz korumayacak mısınız? Yapmayın Allah aşkına!

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hocam, herkesin hak, hukuku var; onların da hak, hukuku var.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O zaman, bu hukuk...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Herkesin yani bu ülkede yaşayan 77 milyon...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, getiriyorsunuz, 2'nci maddenin (a) fıkrası. Nereye çekerseniz çekin kardeşim, lastik gibi uzar. Böyle hukuk tabiri olmaz. Ben hukukçu değilim ama bakın, hukukçu olmamama rağmen biliyorum bunun ne olacağını. Açık ve net olun. Yiğitseniz, samimiyseniz ne yapacağınızı söyleyin kardeşim hukuki olarak, siyasi olarak. Niye saklıyorsunuz, niye saklıyorsunuz? Saklıyorsunuz ki 4'üncü maddenin (2)'nci fıkrasını koyuyorsunuz. Niye koyuyorsunuz?

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Hocam hukuki olarak...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, niye “Cezaî sorumluluğu olmaz.” diyorsunuz? Bakın, en önemli hukuksuzluğunuzu zaten o 2'nci madde gösteriyor, ortaya koyuyor. Yani yapmayın. Mademki yasa çıkarıyorsunuz, normalde çıkan yasalar insanları suçlu duruma düşürmez diyorum ama niye 2'nci maddeyi koyuyorsunuz o zaman? Çünkü başka şeyler düşünüyorsunuz. O zaman kendinize güvenmiyorsunuz, millete yalan, yanlış söylüyorsunuz. O zaman doğru söyleyin. Ne yapmak istiyorsunuz kardeşim bu yasayla? Açık ve net söyleyin. Bakın, dedim ki: Baş tabirini doğru buluyorum, hiç kimsenin reddetmesi mümkün değildir. Yani, terörün sona erdirilmesini kim istemez ki? Yani, o dağa çıkan insanlar da dâhil olmak üzere, niye çıksınlar? Niye devlette kargaşa olsun? Bunu kim ister? Ama onun ötesinde, “toplumsal bütünleşme” diyorsunuz ama Başbakanınız başlıyor “Laz'ı, Çerkez'i, Kürt'ü” diye başlıyor. Ne biçim toplumsal bütünleşme? Allah aşkına yapmayın. Eğer samimiyseniz, doğruysanız şu maddeleri adam gibi yazın buraya, ne yapacağınızı yazın. Ondan sonra biz ona göre onay verelim veya vermeyelim, açık tavrımızı koyalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Halaçoğlu.

Evet, Sayın Baluken, Sayın Buldan'dan kalan kısmı, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Başbakan Yardımcısı, değerli milletvekili arkadaşlarımız ve burada toplantıyı takip eden sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri; ben de hepinizi partimiz adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce, Komisyon Başkanı olarak size dile getirmiş olduğum eleştirileri mikrofon açıken de vurgulamak istiyorum. Bugün toplantı başlarken ortaya koyduğunuz yöntemin, tarzın, önümüze getirdiğiniz metodolojinin doğru olmadığını düşünüyoruz. “Usul tartışması” adı altında yaklaşık yirmişer dakika sadece bireysel, şahsi düşünceleri, yasayla ilgili şahsi düşünceleri dinleme durumunda olduk. Böylesi bir durum var iken bir grup başkan vekiline söz verme noktasında bile çekinceli bir yaklaşım ortaya koydunuz. Bunun en azından önümüzdeki toplantılarda tekrar edilmemesi açısından burada dile getirilmesini ben önemli görüyorum.

Yine, konuşmama başlamadan önce, bugün 2 Temmuz, yirmi bir yıl önce Sivas'ta 34 canın yakılmasıyla neticelenen acı katliamın yıl dönümü. Buradan biz Sivas'ta yaşamını yitiren bütün canları rahmetle ve özlemle anıyoruz, o katliamı yapanları lanetliyoruz. Bu katliamla ilgili bütün ayrıntıların bir an önce açığa çıkması gerektiğini, bu konuda devletin ve mevcut Hükûmetin de ciddi bir sorumluluk altında olduğunu ifade etmek istiyoruz. 2 Temmuz Sivas katliamının kendisi de göstermiştir ki bu ülkede ulus temelli inanç, mezhep temelli çatışmaların artık bir an önce bitmesi gerekir.

Tabii, bugün önemli bir yasa tasarısı düşünüyoruz. Doğrusu bazı gelişmeleri heyecanlanarak, takdir ederek burada takip ediyoruz, bazı tartışmaları da büyük bir talihsizlik olarak değerlendiriyoruz. Cumhuriyet Halk Partisinin bugün bu Komisyonda ifade etmiş olduğu görüşlerin çözüm süreci açısından son derece önemli olduğunu, takdir edilmesi gerektiğini, Sayın Genel Başkanları Kemal Kılıçdaroğlu'nun Diyarbakır'da yaptığı konuşmadan bugüne değin devam eden bir çözüm iradesinin ortaya konduğunu büyük bir memnuniyetle ifade etmek istiyoruz. Biz başından beri Cumhuriyet Halk Partisinin bu sürecin mutlaka önünde olması gerektiğini, ana muhalefet partisi olarak iktidar partisinin adım atmama ya da süreci zamana yayma durumlarında asıl baskı oluşturan gücün Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, ana muhalefet partisi tarafından ifade edilmesi, ortaya konması gerektiğini ifade etmiştik. Bugüne kadar ki yaklaşımları burada masaya yatırıp siyasi partilerin duruşlarını sorgulama anlayışının doğru olduğunu düşünmüyoruz. Biz neticede bu yasa tasarısının çözüm sürecinin yasal zemine oturtulması açısından bir milat olabileceğini ifade ediyorsak bugün de siyasi partilerin bugün ortaya koymuş olduğu duruşlar itibarıyla önümüzdeki dönemde bu sürece yapacakları katkıları önemseyeceğimizi ifade etmek zorundayız düşüncesindeyim.

Tabii, ben de çok uzun bir konuşma yapmamaya çalışacağım yani sizi de zorlamayacak şekilde genel bazı şeyleri vurgulamak istiyorum. Yasanın içeriği ve tek tek maddeleriyle ilgili arkadaşlarımız tek tek maddeler görüşülürken de hem gerekli önergeleri sunacaklar hem de partimizin gerekli düşüncelerini ifade edecekler. Ben de yasayla ilgili çok kısa birkaç değerlendirme

yapacağım ancak bu değerlendirmeden önce bu sorunun tarihî kökeniyle ilgili birkaç cümleyi burada ifade etmenin doğru olacağı kanaatindeyim.

Öncelikle sorunu doğru olarak adlandırmak önemli. Biz şu anda Kürt meselesini ve Türkiye'nin demokratikleşme sorununu tartışıyoruz ve uzun süredir devam eden çözüm süreci de Türkiye'de Kürt meselesinin çözümünü ve Türkiye'nin demokratikleşmesini amaçlıyor. Dolayısıyla, bu iki amacın çok önemli, Türkiye'de yüz yılı aşkın bir süredir kanayan yaraların kapatılması açısından önemli olduğunu ifade etmek istiyoruz. Yüz yılı aşkın bir süredir devam eden bu sorunu burada saatlerce ifade etme imkânlarımız var ancak çok özetle, temel çerçeveleri ortaya koyarak ben bazı şeyleri ifade edeyim.

Cumhuriyet kurulduğu dönemde Büyük Millet Meclisinin kurucu iradesinin aslında çoğulcu bir yapıyı esas aldığını, Türkiye'deki farklı etnisiteleri, kimlikleri, inançları, dinleri bu cumhuriyetin temel kurucu unsuru olarak tanımladığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde de bu şekilde bir temsiliyetle ortaya koyduğunu çok iyi biliyoruz. Bu sorunların, aslında doksan yılı aşkın bir süredir yaşadığımız bu sorunların temelinde 1924 Anayasası'nın inkâr, ret ve asimilasyon politikalarının olduğunu tekrar vurgulamamız gerekiyor. Tartıştığımız Kürt meselesinin de kökenini, aslında cumhuriyet dönemindeki kökenini bu 1924 Anayasası'ndaki tekçi, inkârcı ve asimilasyoncu anlayışta aramanın doğru olacağı kanaatindeyim. Nitekim 1925 yılında Şeyh Said öncülüğünde Kürt halkının geliştirmiş olduğu itiraz ve bu itiraz doğrultusunda ortaya koymuş olduğu direniş, daha sonra Ağrı'da, Zilan'da, Dersim'de, Diyarbakır Cezaevinde ve güncel Kürt özgürlük hareketinin mücadelesine kadar devam etti. Bu yüz yıllık bir süre içerisinde, neredeyse yüz yıla varan bir süre içerisinde devlet hep bu itirazlara ve bu itirazların arkasında getirdiği toplumsal hareketlere zor yoluyla, güvenlik tedbirleriyle ve savaş yöntemleriyle çözüm aramayı kendi önüne koydu ve maalesef bu yöntemler de tarihimizde çok kanlı sayfaları önümüze getiren, çok ağır acıları, ağır yaşanan katliamları gündemleştiren bir sorunu devam ettirme dışında herhangi bir çözüme yaramadı. Bunu net olarak ifade etmemiz gerekiyor.

Son otuz yılda da devam eden bu güvenlik konsepti ve çatışmayla, savaş konseptiyle çözüm bulma arayışı neticesinde - arkadaşlarımız da ifade ettiler- 50 bini aşkın insanımızı kaybettik -ayrım yapmadan kullanıyoruz- askeri, polisi, gerillası, korucusu, sivil -ayrım yapmadan burada çok açık yüreklilikle ifade etmek isteriz- her bir insanın kaybı hepimiz açısından çok büyük bir travmadır. Böyle on binlerce insanımızı çözebileceğimiz, müzakereyle, görüşmelerle, diyalogla çözebileceğimiz bir mesele nedeniyle, ortaya konan çözümsüz yöntemler nedeniyle kaybetmiş olmanın acısını şu anda da taşıyoruz. 17 bin insanın faili meçhul cinayetlerde öldürülmesi, asit çukurlarında gençlerin çok vahim bir şekilde can vermesi, boşaltılan binlerce köy, sürgüne gönderilen milyonlarca insan ve -ben pek dile getirmek istemem ama- neticede işin bir de tabii milyarlarca dolarlık ekonomik kayıp boyutu da var. Bütün bunların ortaya koymuş olduğu maliyet, önümüze getirmiş olduğu fatura bile artık bir yol ve yöntem değişikliğine gitmenin gerekliliğini bizce açık bir şekilde ortaya koyuyor. Ve ilk kez, uzun süredir ilk kez devlet de diyalog yoluyla, müzakere yoluyla ve çözüm perspektifini, siyasi çözüm perspektifini baz alarak bir çalışma yürütüyor. Bu çalışmanın bugüne kadar ağır aksak, atılmayan adımlardan dolayı istenen düzeyde olmadığını, tabii, burada vurgulamamız gerekir ama en nihayetinde böyle bir çabanın olmasını ve bu çaba doğrultusunda kararlı bir iradenin ortaya konmuş olmasını da burada yine önemsemek, takdir etmek gerekir düşüncesindeyiz.

Bu süreç aslında bir yandan Sayın Başbakanın ortaya koymuş olduğu irade, bir yandan da Sayın Öcalan'ın ortaya koymuş olduğu demokratik çözüm iradesiyle bugüne geldi. Bir yasaya dayanmadan, daha çok bir iradenin gerektirdiği politik gelişmeler neticesinde, bugüne kadar bazı acı sonuçları olsa bile bozulmamış olarak buraya gelmiş oldu ama artık bu sürecin bir yasasının olması temel bir zorunluluk olarak bütün kamuoyu tarafından, bütün toplumsal kesimler tarafından kabul edilmeye başlandı. Bu süreç başladığında aslında, ilk başladığı dönemde bu yasa çıkmış olsaydı emin olun ki bugün biz çok farklı bir aşamayı tartışıyor olacaktık, silahların tamamen devreden çıkmış olduğu, demokratik siyasetin önündeki bütün engellerin kaldırılmış olduğu, Türkiye'nin kalıcı barışını sağlamış olarak, Orta Doğu'daki devasa yangınlar içerisinde bütün sorunlara bir model üreten ülke olarak bugün biz bu tartışmaları yapıyor durumda olacaktık ama maalesef bu yasa çıkmadığı için karşılıklı güven bunalımı, karşılıklı güvensizlik ortamlarının beslediği, zaman zaman da farklı çevrelerin de devreye girerek süreci zorlayan gelişmelerle maalesef istenen düzeyde yol alamama durumuyla karşı karşıyayız. Bu konuda, tabii, mevcut Hükümet partisine, AK PARTİ'ye yönelik eleştirilerimizi hep ifade ettik, bugün de ifade etmemiz gerekiyor. Bu süreci başından bir yasal zemin üzerinde tutturmak, hiçbir zaman bir taviz olarak algılanmaması gereken bir durumdur. Bugün bu yasayı çıkarmakla devlet bir yerlere taviz veriyor değil. Ortada bir mesele var, yüz yılı aşkındır bir sorun var, sadece son otuz yılda 50 binin üstünde insanın yaşamına mal olmuş bir çatışmalı süreç var ve devlet "Bu süreci ben bundan sonra bir yasa üzerinden çözeceğim." anlayışını, zihniyetini ortaya koyuyor. Bunun verilmeyecek bir hesabı, bunun verilmeyecek bir ifadesi yok bizce. En başından beri göğsünü gere gere bu toplumun karşısına çıkarak, 76 milyonun karşısına çıkarak "Ben bu meseleyi

yasalar içerisinde çözmek istiyorum. Bütün bugüne kadar yasa dışı olan sorun alanlarını yasaya dâhil etmek istiyorum.” diyebilirdi bizce Hükümet. Gecikmiş de olsa en azından bu yasa görüşülürken bence bunun ortaya konmuş olması ya da birtakım önerilerle bunun destekleniyor olmasını önemsemek gerekiyor. Biz bu meseleyi yasalar üzerinden çözeceğiz, bu çok nettir. Nasıl ki 24 Anayasası hepimizin kimliğini, dilini inkâr ederek, reddi, asimilasyonu, imhayı önümüze koyarak bu sorunu yarattıysa şimdi de biz yasalar ve Anayasa üzerinden bütün kimlikleri yasal güvence altına alarak, yasalarda tanımlayarak, bütün demokratik hukuk devletlerinin yaptığı gibi, hukuk çerçevesi içinde çözeceğiz. Bunun başka bir yolu yoktur. Kürtleri eğer bugüne kadar siz yasalarda tanımlamamışsanız, tanımlamadığınız için Kürtlerin dili, kimliği, kültürü yok sayılmışsa, buna karşı gelişen itirazlar zor politikalarıyla baskılanmaya çalışılmışsa burada bir yanlışlık var demektir.

Yasayla çözüm istemek kadar meşru olan bir şey var mı? Biz şu anda bu meseleyi yasayla çözebilecek zemini ortaya koymaya çalışıyoruz. O nedenle, bu yasanın, bir kere, başlığında çok ciddi bir handikap var. AKP Hükümetini çok ağır eleştiriyoruz bu konuda. Ortadaki yüz yıllık bir sorunu, otuz yıllık bir çatışmalı süreci siz “terör sorunu” olarak tarif ederseniz burada ta en başından yanlış yapma ihtimalinizi tekrar masaya getirmiş olursunuz. Ortada bir terör sorunu yok; ortada bir halkın yok sayılan, dili, kimliği, kültürü inkâr edilen ve buna karşı gelişen bütün itirazları da savaş yöntemleriyle baskılanmaya çalışan bir toplumsal hakikat var, bir toplumsal gerçeklik var. “Terör” denecekse, bir halkın dilini, kimliğini yok sayanı, buna karşı “Ben dilimi istiyorum, bir Kürt olarak kimliğimi istiyorum.” diyeni öldürmeye çalışan anlayışı aslında terör olarak tanımlamak gerekiyor.

Bu yasa belirli tartışmaların, yasal çözümlerin miladı olarak ortaya konacaksa “Kürt Meselesinin Çözümü ve Toplumsal Bütünleşmenin Sağlanması” ya da “Çatışmalı Süreçlerin Sonlandırılması ve Toplumsal Bütünleşmenin Sağlanması” şeklinde tanımlanabilirdi, ortaya çıkabilirdi. Siz bir sorunun muhatabına “terör” diyerek bir çözüm arayışı içerisinde girerseniz, kusura bakmayın yani o zaman mevcut yasayla sağlanmış olan olumlu zemini de tahrip etme durumunu beraberinde getirme riskini maalesef gündemleştirirsiniz. Dolayısıyla, bu dilin, özellikle yasanın isminin çok sorunlu olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. “Kürt meselesi” demekten kaçmamak lazım, Kürt halkını yasalarda, Anayasa’da ifade etmekten kaçmamak lazım. Sadece Kürtler için de demiyoruz, bu ülkedeki bütün farklı halkları tanımlarken yasalarda, Anayasa’da tanımlamaktan kaçmamak gerekir. Bir Alevi sorunu varsa Alevi’yi yasalar içerisinde, Anayasa içerisinde tanımlamaktan bu ülkenin artık korkmaması gerekir. Eğer bu zihniyeti biz değiştiremezsek bir yere varamayız.

Bakın, bu meselenin çözümü için bu Mecliste kurulan mekanizmalardan biri Çözüm Komisyonuydu. Çözüm Komisyonunda bizim yazmış olduğumuz muhalefet şerhinde “Kürdistan” kelimesi geçiyor diye partimizin yazmış olduğu muhalefet şerhinin sansürüne tanık olduk. Plan ve Bütçe görüşmelerinde hakeza aynı şekilde. Ama bugün -bir hafta önce- Yargıtayın ilgili daire başkanı “Kürdistan” kelimesinin kullanılmasının yasalara aykırı olmadığını hukuki bir karar olarak ortaya koyabiliyor. Dolayısıyla, siyaset kurumunun bu tabuları, bu dogmaları aşma noktasında daha cesur bir yaklaşım ortaya koyması gerekir düşüncesindeyiz.

Çözüm Komisyonunun kurulmuş olmasını, akil insanlar heyetinin yapmış olduğu çalışmaları, bütün bunları, bütün yetersizlikleriyle beraber, anlamlı bulmak, değer biçmek gerektiğini düşünüyoruz. Ama oradan çıkan raporlara da kulak kesilmek, o raporları dikkate almak ve hayata geçirmek gerektiğini düşünüyoruz. Bugün Hükümet keşke şöyle bir noktada olsa: Çözüm Komisyonundan çıkan raporda sunulan önerilerin ne kadarını hayata geçirebildi ya da akil insanlar heyetinin ortaya koyduğu çalışmalarda dile getirilen önerilerin ne kadarını hayata geçirebildi? Hükümetin bunu sorgulaması gerekiyor. Terörle Mücadele Kanunu’nun kaldırılmasından tutalım da “yol temizliği” dediğimiz demokratikleşme adımlarına kadar karakolların, kalekolların yapılmamasından tutalım da hasta tutsakların serbest bırakılmasına kadar her iki komisyonun yani hem Meclis komisyonunun hem akil heyetlerin yapmış olduğu çok önemli tespitler vardı, çok önemli, değerli görüş ve öneriler vardı. Keşke bu görüş ve öneriler hayata geçmiş olsaydı da, dediğim gibi, biz şu anda meseleyi çok farklı bir noktadan ele almış olsaydık.

BAŞKAN – Affedersiniz Sayın Baluken, ara saatimiz de geliyor, toparlayabilir misiniz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Tabii ki hemen toparlamaya çalışayım.

Biz bu ülkede demokratik ve anayasal çözümün geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Demin yasalardan kaçan, korkan bir devlet ya da hükümet tahayyül ortada koyarken hâlâ 12 Eylül darbe Anayasası’nı değiştirmemiş bir siyaset kurumunun içerisinde bulunmaktan dolayı hissettiğim rahatsızlığı ifade ederek bunu ortaya koymaya çalışıyorum.

O nedenle, sivil toplumun önünü açan, katı merkezîyetçi bir yapıdan yetkiyi yerele, yerel yönetimlere aktarmaya çalışan, bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, yerel yönetimlerin yetki alanlarını genişleten, yerinden yönetim modelinin önünü açan bir demokratik anayasal çözümün nihai hedef olması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu yasayla ilgili, dediğim gibi, arkadaşlarımız eleştirilerimizi geniş şekilde ortaya koyacaklar ama bir muhatap tanımının olmaması ve bir müzakere tanımının olmamasını eleştiriyoruz. Bu konuda bizim partimizin, Barış ve Demokrasi Partisi olarak siyasi faaliyet yürüttüğü dönemde ortaya koyduğu “Toplumsal Barış ve Müzakere Yasa Teklifi” vardı, o yasadaki faydalanılabileceğini ifade etmek istiyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisinin önermiş olduğu uzlaşma komisyonu ve eş güdümlü o akil heyet önerisi için verdiği yasanın önemsenmesi gerektiğini ve mutlaka tartışılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu meseleyle ilgili, Kürt’ü inkâr etmenin koşullarının kalmadığını, sadece Irak ve Suriye hattındaki bin kilometrelik sınır boyuna, burada çok konuşanlar zahmet edip bir gidip bakarlarsa bunun öznel koşullarının, nesnel koşullarının artık olmadığını kendileri görecekler. Sınırın karşısında kendini kabul ettirmiş bir Kürt varlığı varken bu ülke hâlâ Kürt’ü inkâr eden bir noktadan meseleyi ele alamaz düşüncesindeyiz.

Bütün dünya örneklerini incelemek fayda sağlayabilir yani İngiltere-IRA örneğinden İspanya-ETA’ya, Güney Afrika modeline kadar bütün bu dünya örneklerinde izlenen yol ve yöntemlerin biz uygun olabileceğini düşünüyoruz. Ama burada illaki bize özgün bir yol ve yöntemle gidecekse bu, dediğim gibi, bütün siyasi partilerin görüş ve önerilerinin önemsenmesi ve partiler üstü bir toplumsal destekle beraber, bir toplumsal mutabakatla beraber ele alınması gereken bir husustur.

Yol haritası, takvimlendirme ve çözüm paketinin neler hedeflediğini milletvekillerinin merak ediyor olmasını anlayışla karşılamak lazım. Bundan sonraki süreci şeffaf olarak götürüp kamuoyuna gerekli zamanlarda bu bilgilendirmelerin yapılması gerektiği düşüncesindeyim.

Son olarak, bu süreçle ilgili, özellikle bu yasayla ilgili dün Avrupa Birliğinden gelen destek açıklamasını da önemsemek gerektiğini, Türkiye’nin iç barışını sağlamış olarak Avrupa Birliği hedeflerine doğru kalıcı barışın tesisiyle beraber bölgesel bir model olacak şekilde ilerlemesini önemseyeceğimizi ifade etmek istiyorum. İfade edilecek çok şey var ama siz de “Vakit kıstıtlılığı var.” dediğiniz için ben de mümkün olan en kısa sürede özetlemeye çalıştım.

Sabrınıza ve katkılarınıza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Baluken.

Sayın milletvekillerimiz, şimdi ara vereceğim, aradan sonra geldiğimizde herkes yerinde oturacaksa sorun yok ama bunda bir kargaşa olacaksa konuşma sırasını şimdiden tespit edelim.

ATILLA KART (Konya) – Konuşma sırasını not alalım.

BAŞKAN – Not alalım, tamam, peki.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Başkanım, verdiğimiz önerge var. Grup başkan vekillerinden sonra...

BAŞKAN – Yok, efendim, genelini görüşeceğiz ki şey yapacağız onu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Anayasa’ya aykırılıkla ilgili verdiğimiz önerge var.

BAŞKAN – Tamam, geneli üzerindeki görüşmelerden sonra sizin önergenizi gündeme alacağız, maddelere geçmeden alabiliriz önergenizi.

Şimdi, söz sırasını tespit edeceğiz.

Sayın Ali Serindağ, Sayın Faruk Bal, Sayın Özcan Yeniçeri, Sayın Salih Fırat, Sayın Sinan Oğan, Sayın Ahmet Toptaş, Sayın Ali Sarıbaş, Sayın Rıza Türmen, Sayın Mehmet Erdoğan, Sayın Reşat Doğru, Sayın Atilla Kart, Sayın Hasip Kaplan, Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Sayın Ayla Akat Ata, Sayın Altan Tan, Sayın Bedii Süheyl Batum, Sayın Dilek Akagün Yılmaz, Sayın Birgül Ayman Güler, Sayın Mehmet Naci Bostancı, Sayın Emin Çınar, Sayın Seyfettin Yılmaz, Sayın Ali Öz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, hocalarımızdan kimse var mı burada yani üniversitelerden gelen hocalarımızdan?

BAŞKAN – Toplantı açılırken toplantıya davet ettiğim sivil toplum kuruluşlarını anons edemedim size, açtığımızda onları da anons edeceğim, milletvekillerimizden sonra da kendilerine söz vereceğim.

Birleşime 14.45’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.36

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.54

BAŞKAN: Mehmet ERSOY (Sinop)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

SÖZCÜ: Alpaslan KAVAKLIOĞLU (Niğde)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın milletvekillerimiz, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; toplantımızın öğleden sonraki birleşimini açıyorum.

Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı'nın geneli üzerindeki görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, öğleden önce belirlediğimiz konuşma sırasına göre bir kez daha isimleri okuyacağım ve ismi olmayan, söz isteyen milletvekilimiz varsa onları da yine kayıt sistemiyle devam ettireceğiz, görüşmelerin bu bölümü tamamlanana kadar.

İlk görüşmeyi Sayın Ali Serindağ'ın yerine Sayın Tanrıkulu'ya vereceğim. Sonra Sayın Faruk Bal, Özcan Yeniçeri, Salih Fırat, Reşat Doğru, Ahmet Toptaş, Ali Sarıbaş, Rıza Türmen, Mehmet Erdoğan, Sinan Oğan, Atilla Kart, Hasip Kaplan, Ali Serindağ, Ayla Akat Ata, Altan Tan, Süheyl Batum, Dilek Akagün Yılmaz, Birgül Ayman Güler, Naci Bostancı, Emin Çınar, Seyfettin Yılmaz, Ali Öz, Alpaslan Kavaklıoğlu, Alim Işık, Tanju Özcan.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, sivil toplum örgütlerini tanıtacaksınız.

BAŞKAN – Bu arada, Komisyonumuza davet ettiğimiz sivil toplum örgütü temsilcilerine de yine milletvekillerimizden sonra söz vereceğiz.

Bugün bu toplantımıza kamu kurumlarından, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı davet edilmiş.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkan, bürokratlar da tanıtılabilir mi kendilerini?

BAŞKAN – Hayhay efendim.

Ayrıca, İnsan Hakları Derneği Başkanlığı, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanlığı, Barış İçin Kadın Girişimi, İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği Başkanlığı, Türkiye Hükümlü Aileleri, Hukuk Dayanışma Dernekleri Federasyonu Başkanlıkları da ayrıca davet edilmiştir.

Şimdi, ilk sözü Sayın Tanrıkulu size veriyorum.

Buyurun efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın İçişleri Bakanı, değerli milletvekilleri, değerli sivil toplum temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben öğleden önce kısaca görüşlerimi bir vesileyle ifade etmiştim, şimdi de ifade edeceğim yasayla ilgili olarak.

Öncelikle, tekrar altını çizerek söylüyorum, Genel Başkanımız bu yasayla ilgili olarak birkaç kez kendi görüşünü ifade etti, partimiz adına görüşlerini ifade etti, bu çerçevede yasaya Cumhuriyet Halk Partisi karşı değildir, 4'üncü maddenin (2)'nci fıkrasının revize edilmesi gerektiği görüşümüz var. O görüşümüz de şundan kaynaklı: Gerçekten de bu metin okunduğu zaman çok belirsizlik ifade eden bir tarzda yazılmış. Bu görevlerin ne olacağı belli değil, dolayısıyla bunun, (2)'nci maddenin daha somut hâle getirilmesi gerekir. O da herhâlde Komisyon çalışmalarında bir noktaya varacaktır. O nedenle yasanın içeriğine, yasanın diline ve zamanlamasına, biraz sonra değineceğim onlara.

Değerli arkadaşlar, yani, Türkiye'nin bir Kürt meselesi var. Bu meselenin adı, bugün burada konuştuğumuz meselenin adı “Türkiye'nin Kürt meselesi”dir. Bu, işte son otuz yılda şiddetle, çatışmayla, terör yöntemleriyle, hak ihlalleriyle kendisini Türkiye'ye göstermiştir, ortaya çıkmıştır, binlerce insanımız mağdur olmuştur, binlerce insanımız yaşamını yitirmiştir yani bu mağduriyet ve travmanın etkileri hâlen devam etmektedir ama sorunun adı “Türkiye'nin Kürt meselesidir.” Yani, bu ad böyle olur mu olmaz mı falan filan... Bunu artık tartışmayalım çünkü addan başlamazsak meseleye, bunu konuşmasak ve sadece bu sorunun sonucu olan işte şiddet, çatışma, terör yöntemlerini sorunun adı gibi ortaya koyarsak yanlış yerden başlamış oluruz. Türkiye'nin bu meselesinin adı son otuz yıldan önce de Kürt meselesiydi, son otuz yılda da Kürt meselesidir; şiddet, çatışma ve terör yöntemleri bunun sonucudur, kendisi

değildir. Dolayısıyla buradan başlamamız lazım ilk önce. Evet, Türkiye bu meselesini bu Meclis çatısı altında çözmek zorundadır, bu noktaya gelmiştir. Bugüne kadar olan cumhuriyet hükümetleri bir vesileyle bu sorunu ertelemişlerdir, görmezden gelmişlerdir, sorunun büyümesine neden olmuşlardır ama artık Türkiye Cumhuriyeti'nin, bu cumhuriyetin devletin ve bu cumhuriyetin Meclisinin bu sorunu erteleme, çözme, öteleme, görmezden gelme gibi bir lüksü de yoktur. Hem Türkiye'nin kendi dinamikleri bakımından yoktur hem de Türkiye'nin yakın çevresindeki coğrafya nedeniyle yoktur. Yani başımızda Suriye var, yanı başımızda Irak var, yanı başımızda İran var, bütün Orta Doğu coğrafyası var, hatta Kafkaslar var. Dolayısıyla, biz bu meselemizi bu Meclis çatısı altında birbirimizi dinleyerek, birbirimizi ikna ederek ve bütün Türkiye'yi de bu sorun etrafında mutabık kılmaya çalışarak -kuşkusuz karşı çıkanlar olacaktır- çözmek zorundayız. Böyle bir zorunluluğumuz var, milletvekili olarak böyle bir zorunluluğumuz var. Bu sorundan kaçma lüksümüz de artık maalesef yok. Yani bir yere ertelemeyiz, geciktiremeyiz, başka bir yere de havale edemeyiz. Bu Meclis bu sorunu çözmek zorunda.

Bugüne kadar ne oldu? İşte, öncesi, sonrası falan ama birçok travma yaşandı. Geçmişte böyle oldu, 1930'da böyle oldu, 1940'ta böyle oldu, 1950'de böyle oldu, 1970'te, 1980'de böyle oldu deyip tarihsel bağlamından mutlaka konuşabiliriz ama tarihsel bağlamını konuşmak bugün bu sorunu çözmemizi zorlaştırmazın, kolaylaştırır. Eğer tarihsel bağlamını konuşursak, sadece işte cumhuriyetin ilk yıllarına, 1950'lere, 1960'lara vurgu yaparsak "Son on iki yılda da bir şey yapılmadı." deriz. Dolayısıyla bu tartışma içerisine girmeyelim. Bu, bugünü tarif eden bir tartışma değil artık bizim açımızdan. Önümüzde somut bir görev var: Türkiye'nin Kürt meselesini demokrasiyle, özgürlüklerle, eşitlikle ve adaletle çözmektir.

Şimdi, bu yasa neyi getiriyor, neyi götürüyor? Bu yasa esas itibarıyla bir şeyi getirmiyor. Bakanlar Kurulunun, bakanların, diğer kamu kuruluşlarının tarif edilmiş görevlerini bire bir yasaya aktarmış durumda, yoksa yeni bir şey yok bu yasada. Hepsi teker teker, işte bakanların, bakanlıkların, müsteşarlıkların yani devletin kendi görevini buraya aktarmış durumda. Böyle bir yasaya gerek var mıydı, yok muydu? Bu tartışma da belki çok gerekli bir tartışma değil ama madem bir başlangıç olacak deniyor yani olsun, başlasın buradan deriz biz. Ama zamanlaması, içeriği ve diliyle ilgili olarak arkadaşlarımız da gerekli eleştiriyi yapacaklar.

Ben bu geçtiğimiz yirmi ayın, işte 20 Martta başlayan, hatta öncesinde başlayan, aralıkta başlayan, Aralık 2012'de başlayan süreçten bu zamana geçen zamanın da bu Meclis tarafından boşa harcandığını, esas itibarıyla Hükümetin bir projeyi ortaya koymadığını, çözümlerle ilgili bir irade ortaya koymadığını ve Mecliste bir mutabakat arayışından uzak durduğunu düşünüyorum. Nitekim, bu sorunla bağlantılı birçok yasa teklifimiz Meclisin gündemine gelmesine rağmen, maalesef, bu Meclis ortamında yasalaşması mümkün olamamıştır, maalesef. Birkaç kez Adalet ve Kalkınma Partisine gidilmiştir. Onlarla Meclis çatısı altında, AKP çatısı altında değil Meclis çatısı altında bir mutabakat arayışına gidilmeye çalışılmıştır. Sorunun Mecliste tartışılması gerektiği ifade edilmiştir fakat bu yöntem önerimiz de kabul görmemiştir, başka türlü alınmıştır. Sorun, yirmi ay sonra bizim önerdiğimiz dışında başka bir noktaya da gelmiştir.

Ben bu yasanın yeterli bir yasa olmadığı görüşündeyim. Bu yasa Hükümet odaklı bir yasadır, Hükümetin ne yapacağını tarif etmeyen bir yasadır, içerik belli değildir. Dolayısıyla geçtiğimiz hafta itibarıyla Meclis Başkanlığına önerdiğimiz, daha önce komisyon olarak önerdiğimiz fakat dikkate alınmayan, dejenere edilen, özünden koparılan komisyon önerimizi bir yasa teklifi olarak Meclis Başkanlığına sunduk 26 Haziran 2014 tarihinde. Dolayısıyla, mutlaka devleti yöneten Hükümetin yapacağı işler vardır bu sorun çerçevesinde ama Mecliste de bununla eş zamanlı çalışacak bir mekanizmanın oluşturulması da zorunludur, böyle bir mekanizma oluşturulmalıdır.

Meclis Başkanlığında bulunan "Toplumsal Mutabakat Komisyonu ile Ortak Akıl Heyeti Kurulması Hakkındaki Kanun Teklifi"nin bu teklifle birleştirilmesi ve eş zamanlı olarak Mecliste bir mekanizma oluşturulması gerektiği görüşündeyiz. Grup Başkan Vekilimiz de öğleden önce bu görüşümüzü tekrar etti. Beraber görüşülmesinde ve beraber yasalaşmasında, Mecliste de yasayla bir komisyon kurulmasında, bu komisyonla beraber çalışacak bir ortak akıl heyetinin oluşmasında, bu ortak akıl heyetinin bu süreci izlemesinde, denetlemesinde, Meclis adına görevlendirilecek işleri yapmasında, görüşmeler yapmasında büyük yarar var. Bu heyetin veya Hükümetin yapamayacağı işler var. Toplumun geniş kesimlerinin mutabakatının alınacağı işler var. Dolayısıyla Meclisi devre dışı bırakarak, Mecliste bir mutabakat aramadan başlatılacak bir yolun çok sağlıklı olmayacağı görüşündeyiz. Eğer böyle bir komisyon da kurulursa çok daha sağlıklı bir şekilde işler diye düşünüyorum.

Zamanlaması konusunda görüşlerimizi söyledik. Önümüzde tabii ki Cumhurbaşkanlığı seçimi var. Cumhurbaşkanlığı seçimi hesaplanarak bu tarihte gündeme getirildi. Yoksa, böyle içerikten yoksun, bakanlıkların görüşünü tarif eden bir yasanın bundan üç ay önce de, beş ay önce de ya da bir yıl önce de gündeme gelmesinde ve yasalaşmasında herhangi bir engel yoktu. Bu nedenle gelmiştir. Ama şunu da söylemek durumundayım: Yani, eğer bununla Cumhurbaşkanı seçimi hedefleniyorsa Türkiye'de Kürt seçmen, bu sorunun

çözümünden yana Kürt seçmen son derece politik seçmendir yani nasıl davranacağını bilir ve bu tür taktik adımlara da izin vermez, bunun da bilinmesini isterim. Bu nedenle de Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce bu yasanın çerçevesinin önerdiğimiz yasayla birlikte ele alınmasında ve bir mekanizmaya dönüştürülmesinde büyük yarar var.

Ben sözlerimi fazla uzatmayacağım. Sonuç itibarıyla yasanın 4' üncü maddesinde yapılacak düzenleme dışında çok fazla bir müdahaleye gerek olmadığı görüşündeyim. Diğer arkadaşlarımız da görüşlerimizi ifade ederler.

Bu vesileyle, bugün 2 Temmuz 1993'te Sivas'ta katledilen 35 yurttaşımızı da saygıyla anmak istiyorum. İşte bu önemli meseleyi konuşurken çok yakın zamanda gerçekleşen bu katliamın faillerinin aklanmaması, zaman aşımından kurtulmaması açısından da yasa teklifini iki yıl önce vermiştik. O yasanın eğer görüşülmesi sağlanmış olsaydı failler zaman aşımından faydalanmamış olacaktı ve dosya zaman aşımından ortadan kaldırılmamış olacaktı. O yasa teklifini de Grup Başkan Vekilimiz Emine Ülker Tarhan'la birlikte vermiştik, Meclis gündemine de aldırmiştık. Fakat ne yazık ki Türkiye'nin bu travmasına da bu Meclis cevap olamamıştır, bu katliamı aydınlatacak yasayı da çıkartamamıştır.

Bu vesileyle tekrar ölenleri saygıyla anıyorum ve bu katliamın bütün faillerinin ortaya çıkması için de Meclisin bu yasayla beraber bir çalışma yapmasını temenni ediyorum ve Komisyon çalışmalarında da başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanrıkulu.

Sayın Bal, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, henüz tanışmadığımız kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adı üzerinde spekülasyonla başlayan kanun tasarısı üzerindeki görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. “Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı.” Buna kimsenin bir itirazı olmaz. Terör nasıl sona erdirilecekse öyle sona erdirilmelidir. Toplumsal bütünleşme, millî birlik; bunun adı, Türkçesi budur. Millî birliğin güçlendirilmesine de kimsenin bir itirazı olmaz. Ancak, bu kanunla getirilenin “çözüm süreci” adı altında ismi var, cisminin ne olduğunu sadece varsayımlarla çerçevelemeye çalıştığımız bir durumla ilgili bir kanun tasarısı bu. Neyi çözeceğiz? Bu sorunun bir cevabını bulmamız lazım. Neyi çözeceğiz? Türkiye'nin toprak bütünlüğünü mü çözeceğiz, millet bütünlüğünü mü çözeceğiz yoksa Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu terörle mücadele konusunda bir şey mi yapacağız? Bu kanun tasarısı neyi çözeceğimize ilişkin herhangi bir somut adım, somut bir öneri getirmiyor, getirdiklerini tartışmaya girmeden başlıklar hâlinde sıralamak istiyorum.

Amacını anlatıyor 2'nci maddesi “Hükûmet, çözüm süreci kapsamında -ne olduğunu bilmediğimiz çözüm süreci kapsamında- aşağıdaki hususlarda gerekli çalışmaları yürütür. Terörün sona erdirilmesi.” Zaten aslı vazifesidir Hükûmetin. Bu kanunla terörün sona erdirilmesi gibi bir görev verilebilir mi? Hükûmetin bir numaralı vazifesidir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının can ve mal güvenliğini teröre karşı korumak, birinci görevi budur. Bu kanun neyi farklı olarak getiriyor bunun dışında, onu anlamıyoruz.

“Toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi.” Zaten birinci görevi o. “Bunlara yönelik siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültür, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında -burada bir ‘silahsızlandırma alanı’ var, neyse o- ve bunlarla bağlantılı olarak atılabilecek adımları belirler.” Şimdiye kadar, Oslo'dan beri siz adım atıyorsunuz. Yani, o adımları nereye attığınızı bilmiyor muydunuz da şimdi atılacak adımları belirleyecek bir kanun desteğine ihtiyacınız var?

Silahsızlandırmayla ilgili birkaç cümle ifade etmem lazım. Oslo'dan itibaren başladı “PKK sınır dışına çıkacak.” Burada soru işareti; silahlarıyla mı çıkacak, silahsız mı çıkacak veya silahlarını bir yere gizleyecek, gömecek, günü geldiğinde kullanacak mı? Bu tartışmalar unutuldu.

Sayın Bakanım, buraya dikkatinizi çekmek istiyorum çünkü görev alanınız itibarıyla çok ciddi bir durumla karşı karşıya Türkiye, o da şudur: PKK, Türkiye topraklarından silahlarıyla beraber gitmedi. Sadece cüzi bir grup -bunlar yaşlılar ve hastalar veya rahatsız olanlar- bunlar Türkiye'nin dışına çıktı, çıkanın 4-5 katı kadar da dağa zorla militan gönderildi. Şimdi, dağdaki militanlar ne oldu? Silahlarıyla beraber mezraya, köye, beldeye, ilçeye ve ile indi. İndikleri yerlerde -Sayın Bakanım, tekrar dikkatinizi çekiyorum- 4 tane iş yapıyorlar.

1) PKK'ya “vergi” adı altında haraç topluyorlar.

2) PKK'ya “asker” adı altında dağa militan gönderiyorlar.

3) KCK çerçevesi içerisinde illerde, ilçelerde, beldelerde asayiş kontrolü yapıyorlar, devletin askerine, polisine dahi kimlik soruyorlar, iki vilayet arasındaki yolu kapatıyorlar ve bu alanlarda bazı ilçelerde, beldelerde -biraz önce AKP Grup Başkan Vekili ifade

etti örfi idareye atıfta bulunarak yani sıkıyönetim dönemine atıfta bulunarak, onu biz tasvip ediyor muyuz ayrı bir konu- PKK'nın örfi idaresinin hâkim olduğu bir Türkiye var.

4) PKK “Önemli konularda TC mahkemesine gitmeyeceksiniz, bana geleceksiniz.” diyor.

Şimdi, 4 tane asli unsur nedir burada? Vergi alıyor, asker alıyor, asayiş kontrolü yapıyor ve mahkeme kuruyor. Bunun adı “defakto devlet” tir Sayın Bakan. İşte, Türkiye'nin on iki yılda AKP tarafından getirildiği hâl budur. Siz buradan 1'inci maddenin, 2'nci maddenin (a) fıkrasıyla “silahsızlandırma alanlarında” ... Hani, siz silahsızlandırmıştınız PKK'yı, hani analar ağlamayacaktı, hani bu iş için bu mesele başlamıştı? Demek ki arpa boyu yol gidememişsiniz, demek ki gittiğiniz yol yanlış, demek ki attığınız adımlar yanlış, şimdi yeni adımlar peşindesiniz.

(b) fıkrasında “Gerekli görülmesi hâlinde yurt içinde ve yurt dışındaki kişi, kurum, kuruluşla temas, diyalog, görüşme ve benzeri çalışmaların yapılmasına karar verir.” Bir devlet yönetiyoruz biz Sayın Bakan. Sayın Başkan, siz İçişleri Komisyonu Başkanısınız, bir devlet nasıl yönetilir? Türkiye Cumhuriyeti devletinin yönetiminin yurt içindeki, yurt dışındaki kişi, kurum, kuruluşlarla teması belirli kanunlarla ortaya konmuştur. Büyükelçiler var, konsolosluklar var, yabancı misyon şeflikleri var, ticaret ateşesiinden din ateşesine kadar her şey var; siz bunun dışında bir şey arıyorsunuz. Nedir bu? Bunu gizliyorsunuz. Ne olduğunu bilmeyen ve vıdani olan, bu mübarek günde oruçlu olan AKP milletvekillerine söyleyeyim: PKK'nın unsurlarıyla görüşeceksiniz ve PKK'nın arkasındaki küresel güçlerle görüşeceksiniz. Bu kadar açık, bu kadar net.

(c) fıkrasında “Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirlerin alınması.” Bu zaten eve dönüş yasalarıyla var. Siz yeni bir şey istiyorsunuz. İstedığınız yeni bir şeyi de söyleyeyim: Sosyal tedbirlerin kapsamı içerisinde siyasete soyundurmak ve bunu da açıkça -zatıinalinizden duymadım ama- Beşir Atalay ikrar etti. Dolayısıyla, siz -toparlayarak söyleyeceğim, onu en son söyleyeyim- PKK'yı siyasallaştırmak için bu kanunu getiriyorsunuz.

“Bu kanun kapsamında yapılan çalışmalarla alınan tedbirlere ilişkin kamuoyunu doğru ve zamanında bilgilendirmek.” Allah rızası için, bir bilgilendirilmiş milletvekili varsa bana söylesin, Oslo'dan bu yana ne aldık, ne verdik? İki yıldır bir gram doğru bilgi bize ulaşmadı, iki yıldır sadece kasetlerden, sadece zabıtlardan yansıyan, doğruluğunun resmî makamlarca onaylanmadığı ama saç baş yolduran, tüyleri diken diken eden bilgiler var. Zaten şimdiye kadar bilgilendirmediğiniz bir hususu buraya “açıklık, şeffaflık” adı altında bir madde yazmakla neyi yapacaksınız? Madem açıklık, madem şeffaflık, o zaman Türkiye Büyük Millet Meclisine bu konuda bir bilgi verin. Bu kanunla siz aslında bunları yapmıyorsunuz, bu kılıf içerisinde Meclisin yetkisini alarak gizli kapaklı yürütülecek, belirli dar, oligark bir çevre içerisinde, milletin geleceğiyle ilgili çok vahim bir gidişatın adımını atıyorsunuz.

Diğer taraftan, (d) fıkrasında “Alınan tedbirlere ilişkin uygulamaların sonuçlarını izler ve kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon sağlar.” Soruyorum size: “Analar ağlasın” diye başlayan süreçte kaç tane bu memleketin anası ağlamıştır. Diyarbakır evlatları zorla kaçırılan anne çığlığını dahi siyaset malzemesi yapan AKP'nin yetkili bir Bakanı olarak size soruyorum: Kaç tane ana ağlamıştır? Kaç tane ananın 15 yaşındaki çocuğu, çığlığını bize duyuramayan evladı dağa zorla götürülmüştür veya iradesi dışında tehditle götürülmüştür? Diyarbakır ve Van valileri altı-yedi ay önce yapmış oldukları açıklamalarda “PKK'ya katılım açılım sürecinden sonra 3-4 kat arttı.” demişlerdir. Basında bir rakam dolanmıştır, 5 bin katılım olduğu şeklinde. Bunlar doğru mu Sayın Bakanım? Bunlar doğruysa biz neyin açılımını yapıyoruz? Bu açılımda nereye gittik?

(e) fıkrası da “Gerekli mevzuat çalışmalarını yapar.”

Bunları toparlarsak yani 2'nci maddede aldığınız, aldığınızı var saydığınız yetkileri bu Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı'yla değerlendirdiğimiz zaman bunlar zaten sizde var. Eğer gizli kapaklı bir şey yapılmayacaksa, eğer bu milletin geleceği için bir pazarlık yapılmıyorsa, eğer Türk milletinin Kuvayimilliyeye kanını, terini, gözyaşını dökerek elde etmiş olduğu bu vatan toprağındaki hükümrancılık meselesi bir terör örgütü lideriyle masada pazarlık konusu yapılmayacaksa, böyle bir niyetiniz yoksa bunlar zaten hem Anayasa'da var hem sizin İçişleri mevzuatınızda var hem Bakanlar Kurulunun yetkisinde var. Bizim anladığımız Milliyetçi Hareket Partisi olarak, siz bu var olan yetkileri var oluş sebeplerine uygun olarak kullanmak istemiyorsunuz, siz zihninizin gerisindeki Hükümet olarak adına “çözüm süreci” dediğiniz, Milliyetçi Hareket Partisine göre “yıkım süreci” olan, millet bütünlüğünü bozan, teröre teslimiyet olarak anladığımız yolda ilerlemek istiyorsunuz. Bununla ilgili, 3'üncü maddede bir sekreteryaya kuruyorsunuz. Zaten kanuna gerek yok ki, Başbakan bunu görevlendirir, yapar yani bunlar için kanuna gerek yok. Ama, mesele belli, mesele 4'üncü maddeye gelindiğinde belli. 4'üncü maddenin (2)'nci fıkrası: “Bu kapsamda verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu yoktur.” Bunu tercüme etmeye filan gerek yok. Bunu anlamak için de hukukçu filan olmaya gerek yok. Bunu anlamak için akıl sahibi, mantık sahibi olmak yeterlidir. Şunu diyorsunuz: “Biz anayasal bir

suç işledik. Biz Ceza Kanunu'na göre bir suç işledik. Şimdiye kadar işlenmiş olan bu suçlardan dolayı sıkıntı içerisindeyiz.” Yani, terör örgütü orada kalekola ateş ediyor, terör örgütü yol kesiyor, terör örgütü iş makinelerini yakıyor, terör örgütü adam kaçırıyor, muhtar adaylarını kaçırıyor, 15 yaşındaki çocukları kaçırıyor; bu, hukuk devletinde bir suç. Bu suça karşı devletin organları ve o çarkı döndüren Hükümetin ne yapması lazım? Bu suçu takip için, İçişleri Bakanlığının ve Millî Savunma Bakanlığının önleyici ve cezai takibat yapmakla görevlendirdiği unsurlarının harekete geçmesi lazım yani suç faillerinin yakalanması lazım. Ancak, siz suç işlediniz. Valilere, kaymakamlara talimat verdiniz ”Operasyona çıkmadan önce validen izin alacaksınız.” diye. Operasyona çıkmadan önce validen izni alacak talimatı eline geçiren güvenlik güçleri operasyona çıkmak için valiye müracaat etti yazılı olarak. Onlarca örneği veririm, siz de biliyorsunuz. Vali “İzin vermiyorum.” dedi. Asker, polis, jandarma, her neyse, aldı bunu dosyasına koydu ve siz başta olmak üzere, Başbakan başta olmak üzere bu suç faillerinin yakalanmasını engelleme suçunu işlediniz; işte bundan kurtulmak istiyorsunuz. Bunun için, şimdiye kadar işlenmiş olan suçların takibini yapmadığınızı, yaptırmadığınızı için bu bir suçtur, bu suçtan kurtulmak için bu maddeyi getiriyorsunuz veya Oslo'ya adam gönderdiniz. Önce, Başbakan şerefini ortaya attı, “Yok böyle bir şey, diyen de şerefsizdir, ispatlayamayan da şerefsizdir.” filan dedi, sonra ikrar etti. Başbakan Müsteşar Yardımcısıyken Hakan Fidan'ı gönderdiniz, açıkça teröristler tarafından gönderilmiş bir kişinin karşısına “Beni Başbakan gönderdi, bana güvenebilirsiniz.” dedi, başladı pazarlığa. Orada ortaya çıktı ki illerin büyük bir bölümünü patlayıcılarla doldurdunuz -bu üç yıllık laf- her tarafı ele geçirdiniz, “Sizi rahatsız eden vali varsa geri alırsınız, sizi rahatsız eden emniyet müdürü varsa geri alırsınız” gibi, bunlar basına yansıyan malzemeler. Buna ilişkin birtakım pazarlıklar yapıldı, birtakım insanlar İmralı'ya gönderildi, birtakım insanlar Kandil'e gönderildi ve böyle bir süreç içerisinde de gönderilen her kişinin yapmış olduğu her iş elbette ki Türk Ceza Kanunu ve Anayasa çerçevesi içerisinde bir anlam ifade ediyor. İşte, onları cezadan kurtarabilmek için bu maddeyi getiriyorsunuz. Ama, öyle bir ucu açık madde ki geleceğe yönelik olarak “çözüm” diye adını koyduğunuz muğlak, “PKK terör örgütüyle masada yapılacak pazarlıkta kim ne yaparsa yapsın, ne taviz verirse versin, ne suç işlerse işlesin onun bir karşılığı olmayacak, suç işlemek serbesttir.” diye bir maddedir bu.

Sayın Bakanım, bu, Uganda'da bile yok; bu, dünyanın en ilkel demokrasisinde yok; bu, aşiret devletlerinde yok; bu, klan devletlerinde yok; bu, dünyanın en müstebit devletinde yok; bu, Saddam'ın Irak'ında yok; bu, Esed'in Suriyesi'nde yok; böyle bir şey yok. Siz nasıl demokratikleştireceksiniz Türkiye'yi? “Demokratikleşme” adı altında nasıl olağanüstü bir imtiyazla görevlendireceğiniz insanlara suç işletiyorsunuz? Bunun suç olmayacağına buradaki parmaklar, AKP'nin parmakları “evet” diyebilir, Mecliste de AKP'nin parmakları “evet” diyebilir, günü gelip milletin mührü alındığında bunun hesabı sorulmaz mı? Bu milletin kanının toprağa karışarak vatanlaştırdığı bu ülkenin insanlarının bu hakkının hesabı sorulmaz mı? Bu ülkenin emeğinin alın terini toprağa karıştırarak vatanlaştırdığı bu toprağın insanının hesabı sorulmaz mı? Bu millet büyük ıstıraplar gördü, o ıstırapın akıttığı gözyaşıyla bu toprak vatan oldu. Bu vatanın hesabı sorulmaz mı? Elbette sorulur. Günü gelir buradaki parmak sayısı artar, bunu yapanlar da dâhil olmak üzere hepsinin cezalandırılması diye bir kanun çıkarsa ne yapacaksınız? Dolayısıyla, bütün bunlar, Değerli Bakanım, sayın arkadaşlarım, hayra alamet işler değildir, aklımızı başımıza toplayalım, özellikle AKP'li arkadaşlarıma ifade etmek istiyorum.

Bu kapsam içerisinde, “Efendim, Milliyetçi Hareket Partisi retçi, inkârcı.” Yok, öyle bir şey. Milliyetçi Hareket Partisi, bin yıllık kardeşlik hukukuna inanan bir partidir. Bin yıllık kardeşlik hukuku kapsamı içerisinde büyük Türk kültür ve medeniyetini yaratan her inanç, her etnik grubu Yüce Yaradan'ın bir emaneti olarak görür ve herkesi hukuk önünde hiçbir ayırım yapılmaksızın eşit vatandaş olarak kabul eder ve eşit vatandaşlık kapsamı içerisinde de insanların inançlarına, etnisitelerine ve farklı kökenden gelişlerine bakılmaksızın bireysel haklarının sonuna kadar, evrensel değerler çerçevesi içerisinde bireysel özgürlüklerinin sonuna kadar kullanılmasından yanadır.

Elbette ki bu ülkede Kürt kardeşimiz de yaşıyor. Elbette ki bu ülkede farklı etnisitelerden insanlarımız yaşıyor. Ama, bilelim ki bu ülkenin, Amerikan Etnolojik Araştırmalar Enstitüsünün raporuna göre, Avrupa Birliği'nin etnik araştırmalarına göre, Osmanlı döneminde yapılmış olan araştırmalar dâhil, 1924 yılından 1965 yılına kadar o zamanki Devlet İstatistik Enstitüsünün yapmış olduğu araştırmalara göre, 1990'dan sonra KONDA gibi pek çok kamuoyu araştırmalarının verdiği sonuca göre bu ülkenin yüzde 85'i kendisini “Ben Türk'üm.” diye ifade ediyor, yüzde 15'i de farklı etnisiteden olduğunu ifade ediyor. Bu büyük güç gün olur “Kimin toprağını kiminle paylaşıyorsunuz?” dediği zaman ne yapacağız Sayın Bakanım? Onlar da hakkını savunmak için dağa çıktığı zaman ne yapacağız Sayın Bakanım? Onlar da devletin karşısına “Madem böyle yapıyor bu devlet, ben de bu hakkı kendim alırım.” dediği zaman ne yapacağız? Nitekim demiştir. Kurtuluş Savaşı'nda dememiş midir o zamanın şeyhülislamına karşı, o zamanın Osmanlı idaresine karşı, o zamanın düveli muazzamasına karşı dememiş midir? 3 kıtada altı yüz yıl boyunca hakkaniyetle, adaletle hükmetmiş Osmanlı çöktüğünde her milliyet ayrı devletini kurmuş, nüfuz alanını da hesapladığımız zaman o imparatorluktan 62 tane devlet çıkmış, ortada

bir Türkler kalmış toprağı olmayan, devleti olmayan. Balkanlardan, Kafkaslardan, Kuzey Afrika'dan gelen insanlar bu Anadolu toprağına sıkışmış ve buradan bir Kurtuluş Savaşı vererek biraz önce söylediğim hükümlerlik hakkını elde etmiş. Siz şimdi hükümlerlik hakkını terör örgütünün masasında pazarlığa oturuyorsunuz. Bunun adı tam anlamıyla böyledir.

Dolayısıyla, sözün başına dönersek, evet, bin yıllık kardeşlik hukukumuz vardır. Biz bu bin yıl boyuncailmekilmek kardeşlik hukukumuzu aynı kaynaklardan beslenerek ördük, 5 vakit aynı Kâbe'ye divan durduk, aynı Allah'a inandık, aynı peygambere inandık, aynı akidelerle çoluğumuzu çocuğumuzu yetiştirdik, komşuluk hukukumuz, aile hukukumuz aynı akidelerle oluştu. Bir Kürt kardeşimizle bir Türk veya diğer etnisiteden kardeşlerimizle soframızdaki çorbanın farkı var mı, sofraya düzenimizin farkı var mı? Evimizdeki mobilyaların yerleştirilmesinde bir fark var mı? Aile düzenimizde bir fark var mı? Kadınlarımızın saç örgüsü aynı değil mi; dokudukları halının, kilimin deseni aynı değil mi; ördükleri oyanın rengi, deseni aynı değil mi; pişirdiği pilav aynı değil mi? Biz sosyal hayatı, ekonomik hayatı böyle birbiriyle bütünleştirirken aynı zamanda aile kurmuşuz.

Değerli Bakanım, siz Erzurumlusunuz, bunun yakın şahidisiniz. Bugün, yapılan araştırmalara göre, 3 Kürt ailesinden 2'si bir Türk'le akraba ve her 3 Türk ailesinden birisi bir Kürt'le akraba. Benim böyle akrabam var. Şimdi, bunların çocukları oldu. Elli yıl önce, yüzyıl önce, beş yüzyıl önce, binyıl önce başladı bu binyıllık kardeşlik. Bunların çocuklarının çocukları oldu. Şimdi yeni evliler var, bunların çocukları oldu. Ne diyeceğiz? Bir Türk kızı bir Kürt evladiyla evli; bunun çocuğunun adı Kürt mü, Türk mü?

BAŞKAN – Sayın Bal, toparlayabilir misiniz.

FARUK BAL (Konya) – Efendim, izin verin, bu çok önemli bir şey. Lütfen... Ben sizin sınırınızı tanıyamam. Lütfen Sayın Başkan, bana biraz toleranslı davranın. Konuşmamı rahatlıkla bitireyim.

BAŞKAN – Zaten toleranslı davranıyorum.

FARUK BAL (Konya) – Ondan sonra ben söz almayacağım zaten, bir defa konuşayım tamam.

BAŞKAN – Sadece, söz isteyen 26 arkadaşımız var. Onu hatırlatmak istedim.

Buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Tamam efendim.

Yani ben dolgu malzemesi yapmıyorum, gayet bilimsel, gayet doğru, gayet ciddi bir konuşma yapıyorum. Politika da yapmıyorum burada.

BAŞKAN – Estağfurullah, bütün arkadaşlarımız aynı hassasiyette konuşuyor.

FARUK BAL (Konya) – Değerli arkadaşlarım, bu binyıllık hukuk içerisinde –Başkan da söylediği için teferruatı söylemeyeyim- bütün bunların adı sosyolojik olarak müştereklerdir. Huzurlu bir toplumun... Mademki “Toplumsal bütünleşmeyi sağlayacağız.” diyorsunuz kanunun adında, biz de diyoruz ki: Millî bütünlüğün güçlendirilmesi. Bu, müşterekleri azami hâle getirmektir. Hedef bu olmalı ama siz bir tek farklılıktan hareket ediyorsunuz, o da şüphelidir, o da tartışmalıdır. Çok farklı lehçeleri olan Kürtçenin dil olarak farkını dikkate alıp o farkı kanatarak ayrı bir toplum, ayrı bir milliyet, ayrı bir medeniyete doğru, kültüre doğru gidebilecek bir ayrımın içerisindeyiz. Bu büyük bir yanıltır. Bu yanıltı tetikleyecek iki tane temel unsur Türkiye'nin karşısında sorun olarak durmaktadır. Bunlardan bir tanesi bu ayırtırmadan yararlanan terör örgütleri. Daha önce KAWA'ydı, Rizgari'ydi, ondan öncesi farklı adlardaydı, şimdi PKK. Diğer ise Türkiye üzerinde jeopolitik hedefleri olan dış güçlerdir. Bu, tarih boyunca böyledir. Kerkük ve Musul'da petrol bulunduğu müddetçe, Türkiye'nin İran'la komşuluğu olduğu müddetçe Türkiye'nin Irak, Suriye'yle komşuluğu olduğu müddetçe buradaki terörü destekleyecek küresel güçler olacaktır ve siz hangi kanunu çıkarırsanız çıkarın PKK veya ileride adı değişerek başka bir adla silahlı bir terör örgütü olmaya devam edecektir. Önemli olan, bu silahlı terör örgütüne karşı ülkenin ve milletin bütünlüğünü, millî birlik ve bütünlük çerçevesi içerisinde koruyabilecek gücü, cesareti ve kararlılığı gösterebilmektir.

Şimdi, deniliyor ki: Bu kapsam içerisinde çözüm ne öneriyorsunuz? Önerdik Milliyetçi Hareket Partisi olarak. Gayet doğru ve gayet düzgün bir öneride bulunduk. Daha aslında bunun 57'nci Hükümet döneminde temellerini de attık. Bireysel anlamda temel özgürlüklerin kısıtlanmasına yönelik 12 Eylül yasalarının değiştirilmesi ve Anayasa'daki birtakım demokratikleşme hareketleri o dönem çerçevesi içerisinde çok ciddi bir reformdu. Elbette ki bunun belirli sınırları da vardır. Onu da ifade edeyim üç tek cümleyle. “Bu ülkede hiç kimsenin kökenine bakılmaksızın ve gayet veciz bir ifadeyle herkes hukuk önünde eşittir.” Anayasa Uzlaşma Komisyonuna gönderdiğimiz bu. Eşitsizlik yaratan her ne hâl varsa hepsi ortadan kalkmalıdır. Ayrımcılık yasaktır. Buna da veciz bir ifade de bulunduk “Hiç kimseye hiçbir sebeple hiçbir ayrımcılık yapılamaz.” Mesele bitti. Ve bu kadar basit olan bir meselenin bir adım daha önüne geçtik “Elbette ki insanların bireysel olarak kendi kimliklerini ifade etme hakları vardır, hürriyetlerini kullanma hakkı vardır. Bunu da evrensel standartlar da her ne ise bireysel anlamda temel hak ve hürriyetleri sonuna kadar tanıyalım.” dedik ama bunu kolektif hakka

dönüştürdüğünüz an Türkiye Yugoslavya'ya dönecektir. Kolektif hakka dönüştürdüğünüz zaman... Hafızayı beşer nisyan ile maluldür, Osmanlı İmparatorluğu'ndan ders alalım. O zaman adı "terör" değil, "isyan"; Sırp isyanı ilk başlangıçtır. İlk başlangıcı Osmanlı Devleti uygun bir tedbirle ortadan kaldırdı. O zaman da bugün bu masaya sizi iten güçler Osmanlı'yı masaya itti ve bastırdığı Sırp isyanından Osmanlı Devleti masaya oturduktan sonra bağımsız bir Sırp devletini tanımak zorunda kalarak kalktı; önce otonomisini, arkasından da bağımsızlığını. Mora isyanı öyle olmuştur. Önce isyan bastırılmıştır, arkasından dış güçler "Otur masaya." demiştir. Oturulan masadan Osmanlı İmparatorluğu bağımsız Yunan devletini tanıyarak kalktı. Ondan sonraki bütün isyanlar böyle olmuştur, bu da böyle olacaktı eğer aklımızı başımıza almazsak.

Değerli arkadaşlarım, vaziyet bu minval üzerinde iken Türkiye'nin bu sorunu çözebilmek çerçevesi içerisinde hiç kimsenin ve hiç kimsenin değil duvarını yıkmak, değil duvarından bir tuğla almak, bir tek çakıl taşı dahi çözemeyeceği, alamayacağı, düşüremeyeceği temel kuralları vardır. Bu temel kurallar da anayasal ilkeler ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kurtuluş Savaşı ile kurulmuş olan kuruluş felsefesidir. Arkasından Lozan Anlaşması'yla bu devletin uluslararası alanda varlığının ve inşasının hukukileştiği temel zemindir yani Kurtuluş Savaşı felsefesi artı Lozan Anlaşması uluslararası müktesebatı ve anayasal ilkeler. Anayasal ilkeler çerçevesi içerisinde vazgeçemeyeceğimiz, kimsenin de vazgeçmeyeceğini umduğumuz temel ilke, üniter devlet yapısıdır ve millet bütünlüğüdür, bu devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne ilişkin anayasal ilkelerdir, kurulmuş olan bu devletteki millî hâkimiyettir, hâkimiyetin kayıtsız, şartsız Türk milletine ait olduğudur ve bunun da Türkiye Büyük Millet Meclisinde kullanılacağıdır. Bunun yerine getirilirken Anayasa'nın tüm organları, Türkiye Büyük Millet Meclisi dâhil, İçişleri Komisyonu dâhil, Hükûmet ve Hükûmetin bakanlıkları dâhil olmak üzere Anayasa'nın bu ilkelerinin üstünlüğü ve herkesi bağlayacağına ilişkin maddesidir. Hepimizin vicdanen bağlı olduğu bir metin vardır bu Anayasa'da. Bütün bunları derleyip toplayan bir anayasal yemini yaptık biz. Bu yemini gereğini yerine getirmenin işte tam yeridir, tam zamanıdır burası. Anayasa'nın ayrıca konuya ilişkin afa ilgili maddesi vardır. Yani şu getirilen son maddedeki affın Anayasa'nın 187'nci maddesine göre belirli bir çoğunlukla çıkması lazım. Kanunsuz emri düzenleyen maddesi vardır ve dolayısıyla bütün bunlara aykırıdır bu Sayın Bakanım.

Anladığım kadarıyla PKK ne istediğini biliyor. Burada da bir kısmı değerli milletvekilleri tarafından ifade edildi. PKK ne istediğini biliyor. Sayın Bakanım, siz bu isteklerden ne kadarını vereceğinizi biliyor musunuz? Ve biliyorsanız bizimle bunu paylaşmanız lazım. Yani PKK masaya oturduğunda ne isteyeceğini biliyor. Bunu ben size kısaca özetlemek istiyorum. Fis'de kurulurken Marksist, Leninist bir devlet olarak kurulmak amacıyla teröre, silaha sarıldı. 1984 Eruh baskınıyla bu dileğini, bu hedefini ilan etti. İlerleyen süreç içerisinde 40 bin insanımızın canını aldı. Bu 40 bin insanın içerisinde sadece 6-7 bin civarında polis, jandarma ve Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu vardır. Geriye kalan 33-34 bin insanımız güneydoğuda yaşayan ve kendini Kürt olarak ifade eden insanlarımızı öldürdü PKK. Niçin öldürdü bunu? "PKK olarak benim tahakkümümü kabul edeceksin, benim hükümrانlığımı kabul edeceksin, ben senin silahla, zorla, terör yollarıyla temsilcim olacağım." diye öldürdü. Ben, Pervari'de askerlik yaptım, Siirt'te, Batman'da, Şırnak'ta hâkimliklerim var. O dönemlerin altyapısını bilen insanım. Dolayısıyla, PKK'ya karşı yetmiş yaşındaki ninenin torununu asker vermemek için, militan vermemek için göğsünü siper ettiğini bilirim. Evindeki kızını, karısını, ailesinin namusunu, evini, tarlasını, malını, mülkünü, davasını, sığırını, buğdayını, arpasını PKK'ya haraç vermedi diye öldürülen insanları bilirim. Un vermedi, şeker vermedi diye öldürülen insanları bilirim. Dolayısıyla, bu insanlar kaleşnikofun ucunda canını ortaya koyarak devlete, millete sadakat duygusuyla teröre karşı mücadele etmiş ve PKK'nın bu talebini kabul etmemiştir. Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcısı, çözümünden sorumlu, bize göre yıkımdan sorumlu Beşir Atalay diyor ki: "İstesek de istemezsek de Öcalan Kürtlerin lideri olmuştur." Ve sizin Hükûmetiniz zamanında, geçen Nevruz ayında yüz binlerce insan Diyarbakır'a toplanarak ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkûm bir mahkûmun beyanatı İnsan Hakları Bildirgesi gibi Kürt kardeşlerimize okundu. Ve Sayın Bakanım, bunların vebali var. Bunların hem Allah indinde bir vebali var Sayın Başbakanın dediği gibi hem millet indinde bir vebali var hem de öbür tarafta bir vebali olacak. Dolayısıyla, siz, PKK'nın silahla yapamadığını, terörle yapamadığını kan dökerek, adam öldürerek yapamadığını altın tepsi içerisinde sundunuz, "Kürtlerin lideri sensin." dediniz. Şimdi getirmişsiniz masaya, PKK'yı bir tarafa oturtturacaksınız, Abdullah Öcalan'ı, diğer tarafa da kimi oturtturacaksınız, bu millî hükümrانlık meselesini pazarlık mevzu yapacaksınız. Buna yetkiniz yok, buna hakkınız da yok Sayın Bakanım.

Sayın Başbakan tabii, zaman zaman doğruları söyler. Söylediği nadir doğrulardan bir tanesi de teröristlerle kucaklaşanları gördüğünde "Elbette bunun hesabı vardır." filan dedi ve arkasından da "Bu ülkenin Kürt sorunu yoktur, PKK sorunu vardır." dedi. İşte, tam doğru olan da budur değerli arkadaşlarım. Türkiye'nin bir terör sorunu vardır, bu terör sorunun besleyen ekonomik sorunlar vardır, sosyal sorunlar vardır, kültürel sorunlar vardır ve daha sıralayamadığımız farklı boyutlarda, farklı disiplinlerde sorunlar vardır. Terörü

besleyen sorunlar elbette ki kendi disiplinleri içerisinde çözülmemeli. Bunun bir etnik aidiyeti yoktur. Ekonominin etnik aidiyeti olmaz, fakirliğin etnik aidiyeti olmaz, işsizliğin etnik aidiyeti olmaz, üretimsizliğin etnik aidiyeti olmaz, verimsizliğin etnik aidiyeti olmaz, coğrafi şartların iyi olmamasının etnik aidiyeti olmaz. Bunlar tamamen kendi bütünlüğü içerisinde, kendi disiplinleri içerisinde çözüm yolları olan ayrı konulardır. Ama siz bütün bunların üzerine etnik aidiyet yapıştırdığınız zaman, o zaman yüzde 85'inde sorunu var. Yani, yüzde 85 "Ben Türk'üm." diyenlerin de sorunu var, onların da fukaralığı var, onların da eğitimsizliği var, onların da sosyoekonomik sorunları var. Onlar da mı silaha dayanmalı, onlar da mı güce ve terörü başvurmalı?

Değerli arkadaşlarım, son birkaç konuya daha değinmek istiyorum. Efendim, işte uyduruyor birisi söylüyor: "Dünyada bu nasıl çözülüyorsa öyle çözülecek, biz de çözenler gibi çözeceğiz." Bu, yalan.

IRA örneğini verenler yalan söylüyor, BASK örneğini verenler yalan söylüyor çünkü IRA ve BASK'ın çözümünde ilk önce o terör örgütleri silahlarını teslim ettiler, bulundukları yerleri gösterdiler veya adreslerini verdiler. Arkasından, terör örgütünün faaliyetlerini ve faallerini söylediler ve "Bunlarla ilişkili sonradan yapılacak düzenlemelere ilişkin yalan beyanda bulunursak, her kim ne suç işlemişse cezasını çeker." dediler. Silah bırakıldıktan sonra onlarla ilgili bir çözüm başladı. Şimdi, PKK'nın elinde silah, Kandil'den talimat geliyor, "İki hafta içerisinde bu kanunu, şu kanunu çıkardınız çıkardınız, çıkarmadınız siz bilirsiniz." Siz de iki hafta içerisinde bunu getiriyorsunuz. Şakağa silah dayanmış, masaya oturuyorsunuz. Teröristin dayadığı silahın tetiğine ne zaman basılacağı belli olmaz. Dolayısıyla, asıl olan şakağa silahı dayatmamaktır. Ama bundan da önemlisi, şakağa dayanmış bir silahla masaya oturursanız, sizi gaflet değil, dalalet değil, ihanet bile kurtarmaz.

Değerli arkadaşlarım, IRA'nın ve BASK'ın sorunlarıyla Türkiye'de gelişen sürecin arasından hiçbir benzerlik yoktur. Onu da örnek vererek milletin kafası karıştırılmaması lazım.

Bu kanun tasarısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyetinde yürümüş Kurtuluş Savaşı ile kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyet devletinin "Yeni Türkiye" adı altında gelecekte çözülmesi planlanmaktadır. Bu, küresel bir senaryonun ürünüdür, BOP projesinin bir versiyonudur, bir başka adımdır. Suriye'de, Irak'ta gelişen olayların Türkiye'de adım adım ilerleyebilmesi için yasal bir zemin hazırlamaktadır bu ve ortaya çıkacak kargaşa ve sivile dönüşmüş çatışma ortamı hepimizi kana boğacaktır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle herkesin aklını başına toplamasını, milletin bu kadar önemli olan değerleri uğruna Kandil'den iki hafta içerisinde kanun için talimat gelmesini, bir buçuk ay sonra yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçiminde oy devşiriciliği amacıyla kullanılmasını, bu çerçeve içerisinde de milletin birliğine, bütünlüğüne, devletin varlığına yönelik kötü bir uygulamanın yapılmasının Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleşmeyeceğine dair ümidimi sizlerle paylaşmak istedim.

Hepinize teşekkür ediyorum. Bu kanunun tümüne bizim karşı olduğumuzu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bal.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ata.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Bal'ın "Yalan söylüyorlar." ifadesi açık satışmadır. Bu konuda bir açıklama yapmak istiyorum. Bir grup başkan vekilimiz IRA, BASK ve Güney Afrika örneğini verdi, bu konuda kısa bir şey ifade etmek istiyorum ama tutanaklara geçsin diye mikrofonu açarsak...

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, biz, Halkların Demokratik Partisi olarak dünyada 40 milyonu aşkın nüfusuyla, kendi toprakları kendi iradesi dışında parçalanmış bir halkın yıllardır var olan, en azından Türkiye'de yaşanan Kürt sorunu itibarıyla çözümünü tartışıyoruz. Bir adım olduğuna inanıyoruz. Bu konuda geliştirilecek çözümün de dünyada hiçbir örneğinin olması mümkün değil çünkü dünyada hiçbir halk 40 milyon nüfusla vatansız, topraksız ve statüsüz yaşamıyor. Bizlerin statüsü yok. O yüzden, dünyada örnekleri vardır, çatışmaların çözümü itibarıyla, çözüm modelleri itibarıyla. Ama bugün geliştirilecek çözümün bir örneği olmadığı noktasında belki paylaşabiliriz ama kimseye bir yalan borcumuz yok, yalan söylemeye de gelmedik buraya, bugüne kadar düşüncelerimizi çok açık ve net ifade ettik. Ama en azından Sayın Hatibi bilgilendirmek açısından söyleyeyim, dünyanın hiçbir coğrafyasında çatışma çözümlerinde ilk başta silahsızlandırılma tartışılmadı, konuşulmadı, önce silahlar bırakılarak değerlendirmelere, yasal düzenlemeler başlanmadı. Başta da kendisinin örnek verdiği IRA üzerinden, IRA ve Birleşik Krallık örneği üzerinden gidersek, silahlar bırakılmadan önce imzalanan... Tabii, onlar bu yasaya terör yasası ya da terörü bitirme yasası demediler, hayırlı bir iş yapılyordu o yüzden "Hayırlı Cuma" dediler ve bu imzalandıktan sonra devamında gelişen yasal düzenlemelerden çok sonra, öncelikle de iki yıl içerisinde ülkenin hiçbir cezaevinde hiçbir politik tutsak kalmaması şartı gerçekleşikten sonra uluslararası koordinatörler

eşliğinde silahların bırakılmasını tartıştılar. Kimse silah bırakmadı, kimse silahlarını teslim etmedi, silahları gömmeyi tercih ettiler uluslararası garantörlerin huzurunda. O yüzden, konuşurken biraz daha bilgi eksikliğini konuşmakta yarar var diye düşünüyorum.

Bir kez daha ifade ediyorum, buraya yalan konuşmaya değil -kimseye yalan borcumuz yok- ama söylenen yalanları açığa çıkarmaya geldik ve hayırlı bir iş yapmaya geldik. O yüzden, bu hayra dokunacak bir üsluptan herkesin imtina etmesini özenle rica ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ata.

Sayın Özcan Yeniçeri, buyurun.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, şimdi, çok önemli bir tasarıyla karşı karşıyayız. Öncelikle şunu söyleyeyim, bu tasarı millî iradeye, Anayasa'ya, hukuk devletine ve demokrasiye ihanet tasarısıdır. Bu tasarı aslında yasa olacak bir tarafı olmayan da bir tasarıdır, onun da üzerini özellikle çizmek istiyorum.

Şimdi, soru çok basit, birleştiriyoruz derken ayırırsanız, barış yapacağız derken savaş çıkarırsanız, kardeşlik ediyoruz derken düşmanlık ekmiş olursanız herhâlde bu topluma hayırlı bir hizmet yapmış olmazsınız. Dünyaya bakış açınız eğer yanlışsa, olayları analiz etme biçimi eğer ideolojik ve politik anlamda sizi kilitlemişse olaylardan doğru sonuç çıkarmanız da mümkün değil. Onun için, her zaman olgu ile algı birbirinden çok farklı teşekkül ediyor. Son zamanlarda da bu olgu ve algı arasındaki makas iyice açılmıştır. Yani, olan biteni anlama ve olan biten arasındaki gerçeklik büyük ölçüde kendini kaybetmiştir. Çok basit bir şey var, elinizdeki cetvel eğriyse o cetvelle çizdiğiniz bütün çizgiler de eğri olacaktır. O bakımdan, öncelikle ne yaptığının farkında olmanız lazım. Hep söyledik, bir kez daha söyleyelim, etnik temelde, mezhep temelde, bölge temelde, cinsiyet temelde, meşrep temelde soruları kategorize eder ve bunu siyasallaştırır, onun üzerinden sorunları çözmeye kalkarsanız kendi nize değil, topluma da en büyük ihaneti etmiş olursunuz.

Çok açık buradan ifade etmek istiyorum ki bir hükûmetin veya bu konuda strateji üretenlerin öncelikle geçmiş müktesebatı bir gözden geçirmeleri gerekir. Bir hedef belirlenmeli, bu hedefe giden araçlar ve yöntemler ortaya konmalı, sonra da dönüp “Biz bir hedef belirlemiştik, bu hedefin sonucunda elde ettiğimiz ve ortaya çıkan şudur.” denmelidir. Artı anlamda, yani belirlediğiniz hedefin ne kadarını gerçekleştirdiniz, ne kadarını gerçekleştiremediniz; olumlu tarafları neler, olumsuz tarafları neler? Bunları eğer siz algılar, değerlendirseniz olumsuz yanlarını ortadan kaldırır, olumlu yanlarıyla bir noktaya doğru gitme durumunda olursunuz. Ama, bunun için bir tarihî bilinç gerekli, bir tarihî şuur lazım. Bu tarihten kopuk, millettten kopuk, kimlikten kopuk, değerlerden kopuk bir bakış açısı sizi kendinizden de koparacaktır ve koparmıştır.

Şimdi, burada çok basit bir şey söylüyorum; biz bu açılımı ya da demokratikleşme, medenileşme, insanileşme faaliyetlerini aslında gücümüzü kaybettiğimiz zamanlarda, etkimizi yitirdiğimiz zamanlarda, başkalarına bağımlı hâle geldiğimiz zamanlarda tartışmaya açmışız. İlk, en büyük demokratikleşme paketi 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'dır. Ondan sonra 1856 yılında ortaya konan Islahat Fermanı, azınlıklarla ilgili o dönemde en önemli fermanlardan bir tanesiydi. Bunların hepsi uygulandı. Daha sonrasında 1876'da Teşkilatı Esasiye dediğimiz yasalastırma ve anayasal dönüşüm diye ifade edebileceğimiz düzenlemeler de tamamen bununla ilgiliydi. Karadağ'ın gitmesine yönelik veya Karadağ'da, Bosna Hersek'te vuku bulan hadiselerin Osmanlı kuvvetleri tarafından bastırılması üzerine düveli muazzama bir araya gelerek “Andrassy Layihası” adı altında, bugünkü açılıma çok benzeyen bir layiha ilan ettiler ve Osmanlı'ya da dediler ki: “Siz de bunu alın, uygulayın.” Osmanlı da “Biz sizden geleni olduğu gibi uygularsak, bunlar bağımsız bir devletin hem itibarına yaraşmaz hem de zarar görür. O zaman biz bunu bir adalet fermanına çevirip uygulayalım.” dedi, bunlar hep uygulandı. Bunların uygulanması sonucu Osmanlı İmparatorluğu dağıldı, bugünkü sınırlara geldik.

Şimdi, işte Kürdistan, Madde 62 -Sevr Antlaşması- “Fırat'ın doğusunda, ileride saptanacak Ermenistan'ın güney sınırının güneyinde ve 27'nci maddenin 11/2 ve 3'üncü fıkralarındaki tanıma uygun olarak saptanan Suriye ve Irak ile Türkiye sınırının kuzeyinde, Kürtlerin sayıca üstün bulunduğu bölgelerin yerel özerkliğini işbu Antlaşma'nın yürürlüğe konulmasından başlayarak altı ay içinde, İstanbul'da toplanan ve İngiliz, Fransız ve İtalyan hükûmetlerinden her birinin atadığı 3 üyeden oluşan bir komisyon hazırlayacaktır. Herhangi bir sorun üzerinde oy birliği oluşamazsa bu sorun, komisyon üyelerince bağlı oldukları hükûmetlerine götürülecektir. Bu plan, Süryani-Geldaniler ile bu bölgelerin içindeki öteki etnik ve dinsel azınlıkların korunmasına ilişkin tam güvenceleri de kapsayacaktır. Bu amaçla, İngiliz, Fransız, İtalyan, İranlı ve Kürt temsilcilerden oluşan bir komisyon incelemelerde bulunmak ve işbu Antlaşma uyarınca Türkiye sınırının İran sınırıyla birleşmesi durumlarında Türkiye sınırında yapılması gerekebilecek düzeltmeleri kararlaştırmak üzere bu yerler ziyaret edecektir.” diyor. Bu, Sevr'in 62'si.

63'te de aynı şekilde "Komisyonlardan birinin ya da ötekinin kararlarını, kendisine bildirdiğinden başlayarak üç ay içinde kabul etmeyi ve yürürlüğe koymayı şimdiden yükümlenir." diyor.

64'üncü madde de -uzun olduğu için kısaca özetliyorum- "İstenildiği takdirde Kürdistan'ın şimdiye kadar Musul ilinde kalmış kesiminde oturan Kürtlerin bu bağımsız Kürt devletine kendi istekleriyle katılmalarına başlıca müttefik devletlerce hiçbir karşı çıkışta bulunulmayacaktır." diyor.

Çok açık diyor, diyor işte, bunu diyor, siz de bunu diyorsunuz, bu yasa da bunu diyor.

Şimdi, biz bunu Mustafa Kemal'le, Kurtuluş Savaşı'yla ölüm kalım mücadelesi vererek aştık. Bir daha oraya dönerseniz millet de iradesini oraya döndürür, bu çok açık ve nettir. O zaman ya herro ya merrodur.

Şimdi, açık bir biçimde söylemek gerekiyor ki bunun aslında, zannedildiği gibi, 1984 yılında dağa çıkan, eline silah alan, insan kitle katliamı yapan, insan öldüren, baskın yapan, vuran, kıran, öldüren profesyonel insan katili bir çetenin ifadesinden ibaret değil bu önümüze getirilen veya yapılan pazarlık. Neden ibaret? Ben, bir uluslararası perspektifin bu konuda ne dediğine kısaca temas etmek istiyorum. Bunlar tarihe kayıt düşsün diye diyorum. "Ey Hükümet ve ey iktidar, Suriye konusunda hata yapıyorsunuz, Suriye'ye girdiğinizde 40 tane sorun vardır, bunların hiçbiri Türkiye'nin lehine değildir, buraya girerseniz girmek kolay, çıkmak zordur, burnunuzu buraya sokmayın, bu işe bu kadar dâhil olmayın, milletimizin de başını belaya koymayın. Suriye'den Türkiye'ye ancak siz sorun ithal edersiniz." diye söyledik, dinlemediniz. "İlla da gireceğiz." dediniz, girdiniz. Arkasından gittiniz "Ermenistan'a kapı açacağız." dediniz. Ya yapmayın, etmeyin, tutmayın, bir yığın denge var, bir kapı açmakla, baca açmakla siz asırlara şamil olan bir problemi bir anda ortadan kaldıramazsınız. Neymiş bu spor diplomasisi. Peynir diplomasisi yapacaklarmış, maç oynanırken 2 cumhurbaşkanı bir araya gelip seyredecekmiş, ondan sonra da barış gelecekmiş. Tuttunuz, utanmadan gazetelerde başlık attınız, Zürih Antlaşması'nı imzaladığınız zaman dediniz ki: "Yüz yıllık tarihî sorun tarih oldu." Oldu mu yüz yıllık tarihî sorun tarih?

Şimdi geldik, yeni bir durum karşısında ve buradan bir daha söylüyorum: Siz bununla, böyle suya tirit bir yasayla ne silah bıraktırabilirsiniz ne de barış getirebilirsiniz. Bugünden ifade ediyoruz ve bunun sonucunda terör örgütünün çıtayı yukarıya kaldırarak daha da dayatma içerisine girme ihtimali çok yüksek. Çünkü, oradakiler bu işi küresel bağlamda düşünüyor. Sizin gibi, "Efendim, işte, biz gidelim, siyaset yapalım ya da sivil hayata dâhil olalım da bu meseleyi çözelim." diye öyle kimsenin bir gayreti ve derdi yok. Adam başını bir gayeye satmış, bir davaya adanmış kendisini. Başını bir gayeye satmayı ben bilirim, o başka bir şeydir. Öyle "Şunu vereyim, bunu vereyim; oradan alayım, size şu hakları, özgürlükleri verelim." Oraya gidin, değil. Adam tuttu... Bugün Kuzey Suriye'deki kantonları oluşturan PKK terör örgütüdür. Bugün Kuzey Irak'ta bir Kürdistan'ın kurulması an meselesidir, zaman sayılıyor, bunu herkes biliyor. Şimdi, bu ortamda Türkiye'yi veya burada ortaya koydukları iddiaları geriye aldıklarını mı zannediyorsunuz? Zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Bunun hiçbir mantıklı ve rasyonel bir açıklaması yok. Bu örgütü ne İçişleri Bakanlığının ne de Türkiye Cumhuriyetinde bu konularla uğraşan Hükümet yetkililerinin anlamadığını, çözmediğini kesinlikle buradan ilan ediyorum. PKK terör örgütünün İmralı'daki elebaşısıyla Anayasa'ya aykırı bir şekilde yapmış oldukları görüşmelerle umudunu Öcalan'a bağlamış bir iktidar var. Onun üzerinden örgütün çözüleceğini, silah bırakacağını ve bunlara yönelik birtakım düzenlemelerle sorunun altından kalkacaklarını düşünüyorlar, kesinlikle yanılıyorlar.

Şimdi, Türkiye'nin tarihî ve kültürel jeopolitiği küresel güçlerin her zaman ilgi odağı olmuştur. Soğuk Savaş sonrasında özellikle yeni dünya düzeninin ihtiyaç duyduğu enerji santralleri, su kaynakları ve kültürel objeler, küresel odakların Türkiye'yle ilgilenmesini çok daha zorunlu kılmaktaydı. Zira hem medeniyetler arası çatışma hem de medeniyet içi çatışma ile Türkiye bu sorunun kaynağında yer alıyor. Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel kaynak, imkân ve gelişmeler küresel mahfillerin sayısız araştırma ve irdemesine konu olmuştur.

Özellikle stratejik yönden önem arz eden birkaç görüşü burada arz etmek istiyorum. George Friedman "Yeni güç mücadelesi ve denklemi bağlamında sürdürülen savaşın coğrafyası, kaçınılmaz olarak Türkiye'yi hassas bir sürecin içine çekmektedir." diyor. Ve diyor ki: "Türkiye kontrol altına alınması gereken bir ülkedir. İhtilalci söylem ve şiddetle yola çıkan PKK terör örgütü Türkiye'yi kontrol altına almak için kullanılmaya en elverişli yapıdır. Eğer Türkiye'yi bu yolla kontrol altına almak mümkün olmazsa sosyopolitik temalarla süslenmiş bir söylem yoluyla Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesinin değiştirilmesi ve 'büyüyen Türkiye' sloganlarıyla bir paradigma değişimi yoluna gidilecektir." Ben demiyorum, George Friedman diyor. Açın, okuyun. Friedman'ın analizine paralel olarak bugünlerde AKP İktidarının dile getirdiği "eski Türkiye-yeni Türkiye" söylemleri aslında böyle bir paradigmanın da somutlaşmış, kristalize olmuş hâlidir.

RAND Corporation 1990'da yani bundan yirmi dört sene önce Amerikan Silahlı Kuvvetleri için hazırladığı "Kürt Sorunu" başlıklı bir raporda şu satırlara yer veriyor: "Dünyanın doğal merkezi olan Türkiye, ayrılıkçı harekete, Kürtçe konuşan halkın siyasi taleplerine direnme ve sınırlarında kendine düşman bir devletin kurulmasına maruz kalma yerine, bütün Kürtlerin bir federasyon altında toplanması yolunu tercih edecektir." diyor. Bugün bu tartışılıyor. Ne zaman demiş adam? 1990'da. 1990'da siz ne dediniz Allah aşkına? Çıkarın, bir koyun bakayım ortaya.

Ünlü düşünür Noam Chomsky "Osmanlı İmparatorluğu'nun olumlu yanlarını bir şekilde, muhtemelen yeniden inşa edilmesi gerekiyor. Gelişeceğini umut ettiğim bu tür bir çerçeve içerisinde özerk bir Kürdistan'ın kurulması beklenebilir. Özerk bir Kürdistan, bölgede yaşayan Kürtleri bölgede on milyonlarca Kürt'ü öz yönetime dayalı, özerk, kültürel olarak bağımsız, politik bakımdan aktif bir bölge içinde bir araya getirebilir." diyor.

Şimdi, geldiğimiz aşama bizi bir yerlere götürüyor. Götürdüğü ilk yer Oslo. Ne oldu Oslo'da, ne yapıldı Oslo'da? Oslo'da benim adıma, sizin adınıza, millet adına, Fatih Sultan Mehmed adına, Alparslan adına 1 tane adam veya 3 tane adam gidip konuşuyor. Ne konuşmuşlar? Diyor ki Sayın MİT Müsteşarı, bugünün MİT Müsteşarı: "İktidar beş sene önce dedi ki: 'Biz Yerel Yönetimler Yasası'nı geçiriyoruz. Belli şehirlerin mahallî teşkilatlarını kaldırıyoruz. Millî Eğitim, şunlar bunlar bakanlıklarını kaldırıyoruz. Valiliklere ve belediyelere veriyoruz. İlk önce valiliklere, uzun vadede belediyelere gidecek." Kürdistan'a özgürlük taleplerinin hangi yöntemlerle gerçekleştirileceğini bu Müsteşar aslında açık bir biçimde ortaya koyuyor. Daha sonra gelen Büyükşehir Belediye Yasası, kendini en iyi ifade edebileceği söylediği dilde savunma hakkı, eski isimlerinin geri verilmesi gibi düzenlemeler tamamen bununla ilgili. Müsteşar Fidan PKK'ya bölgede nasıl bir özgür alan açtıklarının da Oslo'da satır arasında şöyle ifade ediyor, diyor ki: "Ama biz şundan emin olmak istiyoruz: Yani, geliştirilen bu özgürlük alanı açıldı. Bu açılan özgürlük alanı içerisinde örgütün alt birimleri eski alışkanlıklarından hareketle 'Daha fazla mevzi kazanalım, daha fazla örgütlenelim.' mantığı içerisinde." Bir noktaya kadar, hani, tolere edebiliyorsunuz. Yani Türkiye'nin MİT'i, PKK terör örgütüne bölgede özgürlük alanı açıyor ve alttakilerin ileri düzeyde daha fazla örgütlenme faaliyetleri içerisinde bunu da tolere ettiğini ifade ediyor. Tolere edilen terör örgütü ve uzantıları, sonuçta, örgütlenmesini ve eylemlerini aralıksız sürdürüyorlar, birçok korucuyu evlerinde ve sokaklarda bu süreç içerisinde... Hani, eve hiç tabut gelmedi ya, korucular çünkü insandan sayılmıyor, askerler de sayılmıyor. Sonra öldürülenler, basına uygulanan ambargo yüzünden de olaylar verilmiyor. Hep arkalarda, ufak tefek, küçük satırlar arasında geçiyor. Onun için, "Bölge sülیمان, hiçbir şey yok. Herkes barış istiyor. Savaşı, işte, fanatik, kafatasçı, ırkçı, faşist tipler var, bir onlar istiyor. Onun dışında herkes barış... Şunları da bir kabul etsek barış gelecek, hemen, derhâl uygulamaya girecek gibi." bir anlayış ortaya çıkıyor. Ve çok zalimce bir politika uygulandı ve oradaki vatandaş, millete, devlete, topluma, tarihe, kültüre bağlı vatandaşı, aşiretleri ya PKK'ya katılmak ya da tarafsız olmak tercihi sunuldu. Yurttaşın güvenliğini sağlayamayan iktidar bölge halkını PKK, KCK'nın insafına terk etti. Bu çok açık, çok net. MİT Müsteşarı Oslo'da terörist organizatörlere şunları söylüyor, diyor ki: "Dediğim gibi, alanlardaki valiler, emniyet müdürleri bu noktada gerçekten çok değerli insanlar." Yani, şu anda sizi bilmiyorum, spesifik olarak isim vererek şikâyet edebileceğiniz, "Şu adam düşmandır, bu adam şeydir." diyebileceğiniz birisi varsa okuyalım. Yani, PKK terör örgütüne dost, PKK terör örgütüyle kucak kucağa olan insanları oraya siz atayacaksınız, siz oraya göndereceksiniz. Ondan sonra da diyeceksiniz ki: "Bu olaylar niye oluyor?" "Niye oluyor değil, "Niye olmuyor?" diye soracaksınız. Ya siz ortak mısınız bunlarla birlikte? Siz de bunlarla beraber orada ayrı bir devlete ve millete, tarihe ve kimliğe karşı bir mücadele mi yürütüyorsunuz? Bunu açıkça söyleyin de biz anlayalım. Terör örgütünün ihtiyaçlarına uygun değerli vali ve emniyet müdürlerinin bölgede görevlendirildiğini, bunların teröriste ve terör örgütüne düşman olmadıklarını Müsteşar açıkça ilan ediyor ve bir de baktık ki adamın bir tanesi çıktı, bir emniyet müdürü diyor ki: "Dağdaki PKK'lılara ağlamayan insan değildir." Arkasından bir başka vali de takdirle karşıladığını ifade ediyor. Yani, bu şifreler birer birer açığa çıkıyor, doğrudan doğruya açığa çıkıyor.

Çok açık ve net olan bir şey var ortada: Bu yasa tasarısı suya tirit bir yasa tasarısı. Bu yasa tasarısıyla siz eğer terör örgütüne silah bıraktıracığınızı düşünüyorsanız fena hâlde saf olduğunuzu yüksek sesle burada ifade etmek gerekiyor. Ancak, aslında bu yasa tasarısının hangi ihtiyaçtan kaynaklandığı ve hangi mekanizmanın ürünü olduğunu da burada açıklamak gerekiyor. Şimdi, bu yasa tasarısı aslında bir yönü itibarıyla anayasal düzene karşı işlenen suçlardan bu suçları işleyenleri koruma yasa tasarısıdır. Bu yasa tasarısı PKK'dan daha çok AKP'yi koruma yasa tasarısıdır. AKP 17 Aralık sonrası büyük bir panik içerisinde, var gücüyle yasal değişikliklere gitti. Yapmış oldukları bütün değişikliklerin, HSYK konusunda yapmış oldukları değişikliklerin, MİT konusunda yapmış oldukları değişikliklerin, İnternet Yasası'nda yapmış oldukları değişikliklerin tamamı kendi savunma sistemlerini, AKP'nin immanuel sistemi koruma yasa tasarısıdır. Ve burada da çok aşırı bir gidiş söz konusudur. Devlette elbette devlet içinde devlet, millet içerisinde millet,

hukuk içerisinde hukuk olmaz. Kim ki devlet içerisinde devlet, hukuk içerisinde hukuk, millet içerisinde millet örgütlemeye kalktı, elbette onu devre dışı bırakmak, yargının karşısına çıkarmak, görevinden almak Hükûmetin en önce yapacağı iştir. Bunda hiç kuşku yoktur ama bunu bahane ederek -ortada bir tehdit var çünkü birtakım yolsuzluklar, rüşvetler filan- birtakım dinlemeler gerekçe gösterilerek devleti âdeta hallaç pamuğu gibi atmanın, kitlesel olarak devletin en hassas noktalarında olan unsurları oradan alıp oraya sürmenin bir mantığı ve izah edilir bir tarafı yoktur. Bunun aslında kendi sahip olduğu devlete karşı açılan bir savaş olarak nitelendirilmesi mümkündür ve bunun bu şekilde kinle, nefretle, öç duygusuyla hareket etmenin -son derece yanlış, yadırgatıcı- ve devlet adamlığı vasfıyla bağdaşan bir yanı olmadığını ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bakın, 22/5/2014 tarihli Sabah gazetesinde bir haber var. Haber aynen şöyle, diyor ki: “‘Çözüm sürecinde Tayyip Erdoğan kurmaylarıyla bir araya gelerek çözüm sürecini değerlendirdi. Çözüm sürecinin içinde yer alan -askerler başta olmak üzere- tüm aktörlerin ileride verdikleri kararlar nedeniyle haklarında soruşturma açılıp yargılanmalarını önlemeye dönük bir yasal düzenleme yapılması, bu konuda İçişleri Bakanlığının çalışma yürütmesi benimsendi.

Başbakan Erdoğan’ın kurmaylarıyla yaptığı toplantıda yargılanma olasılığı ve özellikle bu konudaki askerlerin endişeleri gündeme geldi. Toplantıda şu bilgiler verildi: “Çıkıyor ‘Yol yapma, baraj yapma. Geçiş yollarına, kontrol noktaları kurma.’ diyorlar. Asker operasyon düzenlemek için valiliğe başvuruyor, valilik izin vermiyor. İzin verilmediğine dair belgeler askerin arşivinde. Asker yirmi yıl sonra ‘Bana niye gereğini yapmadın?’ diye sorulduğunda ‘Ben bu belgeleri göstereceğim.’ diyor haklı olarak, kendini güvenceye alıyor.”

Yasa tasarısında terörle mücadele sürecinde karar veren siyasilerin ve askerlerin yapacakları tanımlanacak, önümüze getirilen yasa tasarısının bir kısmı bu çalışmanın ürünü olduğunu kendiliğinden ifade etmiş oluyor ve bunun sonucu olarak bu yasa tasarısı hazırlanıyor. Hani, burada zaten hedef konulurken “silah bırakmak” veya “terör örgütünün eylemden vazgeçmesi” gibi bir durumun zaten uzaktan yakından onunla hiçbir alakası yok.

Şimdi, dolayısıyla, Türk vatandaşları tehdit altında bulunan güvenlik kuvvetlerine “Neden müdahale edip düzeni sağlamıyorsunuz? Devletin yolları kapalı olur mu?” sorusu yöneltiyorlar. Asker ve polisin fiilen yetkisiz bırakıldığını, kamu otoritesinin kaybedildiğini, güvenlik güçlerinin yapacağı her müdahalenin sonrasında “çözüm sürecine zarar verildiği” gerekçesiyle güvenlik güçlerinin vatani, anayasal görevlerini yapmasının çözüm süreci gerekçe gösterilerek engellendiğini, böylece terörist unsurların yalnız kırsalı ve kara yollarını değil, bölgede halkı da rahatça otoritesi altına alması sağlanmış oluyor. Terörist eylemleri engellemeyen, aksine göz yuman ve bu bağlamda görevini yerine getirmeyen askerî ve siyasi sorumlular için yeni bir düzenleme getirileceği ifade ediliyor ki bu düzenleme işte bu düzenlemedir. Güvenlik güçlerinin elinin kolunun bağlandığını ve görevlerini yapmalarının engellendiğini açıkça Hükûmet yetkilileri zaten itiraf ediyor. AKP iktidarı, yolu kesen teröristlere karşı yasa ve Anayasa’da kaynaklanan görevlerini yerine getirmelerini engelleyerek ve güvenlik güçlerine görevlerini yaptırmayarak onlara suç işlettiğini ve onları bu suçtan kurtarmaya çalıştıklarını bu yasa tasarısıyla ortaya koymuş oluyorlar.

Şimdi, gün gelecek, yirmi yıl sonra –zaten bu konuşmanın içerisinde var- sorduklarında ne cevap vereceksiniz? İşte, o zaman da af veyahut yeni, yasal olmayan bu eylemi yasal hâle getirecek. Yani, bölgede güvenlik -tabiri yerindeyse- iki dudağının arasına konulacak birilerinin, istediği zaman müdahale edebilecek, istediği zaman müdahale etmeyebilecek. Bunun sonucu bölgede devlet otoritesini çekmek ve PKK’nın otoritesini bölgede etkinleştirmek anlamına gelmektedir.

Yirmi dört gün o yol kapalı kaldı. Bu yolu kapalı bırakan herkes hesap verecek, bakanından Başbakanına kadar Hükûmetinden hepsi hesap verecek. “Yirmi üçüncü günde ne yaptın? Yirmi ikinci günde ne yaptın? Yirminci günde ne yaptın? On dokuzuncu günde ne yaptın? On sekizinci günde ne yaptın? On yedinci günde ne yaptın?” Ve nihayet “Birinci günde ne yaptın?” PKK’yı veyahut orada yol kesen eşkiyayı sen eğer onu görmezlikten gelir, onu koruyucu, himaye edici bir tarzda hareket edersen o zaman size söylenecek sözler başka olur.

İstanbul’da 2 kişi vurulmuş cemevinin içerisinde, Okmeydanı’nda. Başbakan diyor ki: “Polisler nasıl sabretti anlamıyorum.” Doğru, polislerin araçları yakılıyor, şu oluyor, bu oluyor, nasıl sabretti anlayamıyor. Bunu diyorsun da orada niye demiyorsun? Orada demiyor çünkü Türkiye’de 2 tane hukuk var: Artık Adana’nın hukukuyla Diyarbakır’ın hukuku, Cizre’nin, Lice’nin hukuku birbirinden çok farklı. Her gün elektrik merkezleri -TEDAŞ’lar, bilmem neler- basılıyor. Kim basıyor buraları? Spor olsun diye mi basıp yakıyorlar? Nerede orada devlet, onları koruyacak unsurlar nerede? Elektrik paralarını ödemiyorlar, oradaki şirket de kesiyor, elektriği kesince de oradaki insanları terör unsurları örgütleyip, sosyal halkı da böyle bir sorun dolayısıyla arkasına alıp, oradan gidip oralar basılıyor. Bize

gelen rakamlara göre elektrik parası birçok yerde yüzde 65-70 oranında ödenmiyor. Adam senin yasanı dinlemiyor ki elektriğine de para ödesin. Devletin getirildiği yer, milletin düşürüldüğü durum açık bir biçimde burada ortaya çıkıyor.

Şimdi, ben buradan bir şey söyleyeyim: Siz bu açılımı yaparken, ey iktidar, ne dediniz bize, bu millete ne beyanatta bulundunuz? Dediniz ki: "Bu PKK terör örgütü silahlarıyla birlikte sınırın öbür tarafına gidecek." Gitti mi? Gitmedi. Sonra dediniz ki: "Silahları gömün mağaralara ya da bırakın, gidin." dediniz. Öyle gitti mi? Yine gitmedi. Sonra ne dediniz? "Çatışmasızlık ortamı oluşacak." Oluşturdu mu çatışmasızlık ortamı? Oluşmadı. Çatışmanın şekli değişti; kitle katliamı yapmadılar, bölgede otoritelerini yaygınlaştırmak ve yerleştirmek üzere sivil siyasi bir tavır içerisine girdiler. Görmüyor musunuz, görmüyor musunuz? Bu çok açık! Yarın orada siyaset de yapamayacaksınız o bölgede bulunanlar, yani kusura bakmayın. Ne oldu sonra? Efendim, terör örgütü silah bırakacaktı, terör örgütü silah bıraktıktan sonra da Hükümet siyasi, yasal, yapısal birtakım değişiklikler yaparak bunları sivil hayata kazandıracaktı. Ya, bu kadar saf nasıl olur bir iktidar anlamakta sıkıntı çekiyoruz.

Peki, bunların hiçbirisini yapmadı. Şimdi bu getirdiğiniz yasa tasarısı ne? Yani, bunlara rağmen silahı bırakmayan bir örgütün şimdi sizin getirdiğiniz bu süslü pakete bakarak silah mı bırakacağını düşünüyorsunuz? Şu an eğer öyle düşünüyorsanız bilmiyorum herhâlde bir zekâ problemi ortada var diye ben söylemek durumunda kalıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yeniçeri, toparlayabilir misiniz?

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) - Toparlayacağım da tarihe kayıt düşüyorum çünkü yarın "Bunları söyledik, yapmadınız. Sizi yargılayacağız." diyeceğim. Onun için de bugün bunları söyleyeyim Sayın Başkan yani çünkü başka türlü alınmıyor.

Şimdi, bakın, pakette birlikte aynı anda birtakım olaylar birdenbire gelişti. Ne oldu? Şimdi, 18/06/2014 tarihli Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı... Bu hep böyledir, saray cinayetlerini incellerseniz, cinayetlerde büyük bir çiçek vardır, tam hünkâra kadar yaklaşılır, çiçeklerin içerisinde bir de hançer vardır, çeker ve sokar, sistem böyle işler. Bu yasa tasarısının da öyle güzel bir ismi var ki yani hakikaten AKP iktidarını kutluyorum. Barış, çözüm, demokratik çözüm, kardeşlik... Bu kelimeleri bu kadar güzel kullanan ve algıyı bu kadar güzel yöneten bir iktidar şu ana kadar gelmedi. Burada da çok başarılı: Terörün Sona Erdirilmesi... Ama adamlar kendilerini terörist olarak görmüyor ki. Bunlara sizin valiniz "terörist" demiyor Sayın Bakan, valiniz "eylemci" diyor, eylemci. Elinde silah olup yolu kesen adama, Sayın Bakan, sizin valiniz "eylemci" diyor. Hele Diyarbakır Valisinin bir açıklaması var, "Efendim, yol kesmişler de, yol kesmek çok iyi bir şey değil yani bir devlette yol kesilir mi?" diyor. Ya, bari bana söyle de ben gideyim açayım o yolu, kardeşim, açamıyorsan. Yani eğer yapamıyorsanız bu işi, eğer PKK terör örgütü bir ara gelsin, desin ki halka... "Ey, halkım, ben yapamıyorum. Siz kendiniz örgütlenin de, işte, eski Kuvayımilliye gibi, müdafai hukuku milliyeti cemiyetleri gibi toplanın da gelin yapın." deyin de onlar yapsın.

Şimdi, hemen bu tasarıyla beraber şu olaylar gerçekleşti: Hemen Anayasa Mahkemesi, terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın yazdığı kitaba basım aşamasındayken el koyulup yakılması nedeniyle yaptığı başvuruda Öcalan'ın hakkının ihlal edildiğine karar veriyor. Durdu, durdu, bugün vurdu. Bu doğrudur, yanlıştır, kitap basılmasını... Demokratik bir devlette elbette yanlıştır ve hak ihlalidir, doğrudur ama kararı niye bugün veriyorsunuz hemen arkasından?

Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi KCK/TM ana davasından tutuklu bulunan DEP eski Milletvekili Hatip Dicle, Sayın Çiçek'le birlikte, hemen bir de baktık, serbest kaldı. Niye daha önce değil, niye daha sonra değil? Hatip Dicle'nin ardından Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen, 32'si tutuklu 175 sanığın yargılandığı davada Batman Belediyesi eski Başkanı Necdet Atalay ve Diyarbakır Merkez Kayapınar İlçe Belediye Başkanı Zülküf Karatekin'in de aralarında bulunduğu 31 sanık tahliye edildi.

İçişleri Bakanlığı hemen -Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca da- Türkiye Kürdistan Demokrat Partisinin kuruluşuna onay verdi. Durum şudur: Bu partinin önderlerinin Kuzey Irak Kürt Bölgesel Başkanı Mesut Barzani'nin babası Molla Mustafa Barzani ve Seyit Rıza olduğunu açıklıyor, öyle söylüyorlar. İdam edilmiş bir isyancının manevi önderliğinde sarı, kırmızı, yeşil renkli bayrağı olan bir parti kuruluyor, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı bunu kabul ediyor, Yargıtay Başsavcılığı da buna onay veriyor. Türkiye Kürdistan Partisinin benzeri Irak'ta da var. Irak'takinin adı Irak Kürdistan Partisi. Irak Kürdistan Partisi şu anda Irak Kürt devletini kurdu.

Şimdi, bu arada, genel merkezi Amed'de olan Kürdistan Hukukçular Derneğinin valiliğe yaptığı başvuru da resmîleşti. Bu derneğin amacı Kürdistan'ın 4 parçasında örgütlenmektir. Kürdistan'daki tüm hukuksuzluklara karşı faaliyet sürdürecektir.

AKP'nin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu bu 6 maddelik çözüm paketiyle birlikte yaşanan eş zamanlı gelişmeler dikkat çekecek kadar önemlidir.

Peki, bu yasa tasarısı ne getiriyor? Şimdi de yasa tasarısına bir bakalım: Bundan bir süre önce İmralı'daki teröristbaşı, İmralı'da BDP ve HDP heyetiyle yaptıkları görüşmenin korsan olduğunu söylemişti. Bebek katili görüştüğü heyete diyor ki: "Şimdi siz de, biz de, heyet de suç işliyoruz. Yasal zemine bu görüşmelerin oturtulması gerekir." İşte, bu yasa tasarısı Öcalan'ın ve süreçte suç işleyen heyetin bu ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. Böylece, terör örgütünün muhataplığını resmîleştiriliyor. PKK'yı resmîleştiren ve meşrulaştıran bir yasa tasarısı önümüzde duruyor. Bu durum açıkça Anayasa'ya aykırılık taşımaktadır.

Tasarı, Anayasa'nın 87'nci maddesi gereği özel af niteliğindedir. Bu bakımdan, ana komisyon olan Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerekmektedir fakat bizde, bırak Anayasa Komisyonunu, Anayasa'nın "ana"sı gitti elimizden ki kanunu kalsın.

Bu yasa tasarısıyla PKK teröristlikten, uluslararası hukukta karşılığı olan "gerilla" statüsüne kavuşturulmuş oluyor. PKK'ya uluslararası meşruiyet sunulmuş oluyor. Bu durumda PKK'nın uluslararası terör örgütü listesinden çıkarılması faaliyetleri hemen yoğunlaşacaktır.

Tasarıyla süreçte rol alan aktörlerin bundan önceki fiilleri suç olmaktan çıkarılıyor. Bundan sonra bu aktörlerce işlenecek suçlar da bu yasaya göre suç olmaktan çıkarılmış oluyor. Tasarı, çözüm sürecinde görev yapan aktörlere geleceğe yönelik yargı muafiyeti öngörmek suretiyle, Anayasa'nın ilk bölümü olan "Genel Esaslar" kısmına açıkça aykırıdır, hukuk devletinde böyle bir şey olması söz konusu değildir. Yani düşünün ki bir adam, kutsal bir amacı var, barışı getirecek, onun için, senin yaptığın eylemleri bundan sonra da biz suç olmaktan çıkarıyoruz yasayla. Böyle bir şey...

Ben hukukçu değilim, hukuktan da uzaktan, yakından anlamam ama üç aşağı beş yukarı, okuduğumuz kadarıyla biliyoruz. Böyle bir şeyin... Ben şöyle gördüm yani dedim ki: Bunlar çıtayı yüksek tutuyorlar, herhâlde herkes hukukçu, anayasa hukuku profesörleri var, bunların bunları bilmemesi mümkün değil. Bunlar herhâlde getiriyorlar, o maddenin orasını çıkarırsınız, öbür tarafını... Yani hani çıtayı biraz yüksek tutuyor da aşağıdakini de kabul ettirmeye çalışacaklar diye düşünüyorum. Ama böyle bir yasa tasarısı çıkarsa bizim Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı da, izanı da, idraki de uluslararası tartışmaya açılır. Bunu açıkça söyleyeyim. Bu yasa tasarısı, terör örgütüyle birlikte Türkiye'ye kastetme tasarısıdır.

Yasa maddesinde diyor ki: "Gerekli görülmesi halinde yurtiçindeki ve yurtdışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog..." Yani yaptıklarını tarif ediyorlar, hani kanunsuz yaptılar ya bunları, şimdi bunu kanuna bağlayacaklar da paçayı kurtaracaklar. Kenan Evren kurtuldu mu? Sarkozy'yi dün aldılar gözaltına, dün aldılar, uyduruk bir şeyden aldılar gözaltına, Fransa'nın eski Cumhurbaşkanı.

Sayın İçişleri Bakanı yeni paketle Hükümetin çözüm iradesinin yasal bir zemine kavuşturulacağını söylüyor. Bu nasıl bir iradeyse yasal değilmiş, şimdi yasal bir zemine kavuşturuluyor. Kendi kendilerine ifade ediyorlar. Oslo'da, Kandil'de ve İmralı'da terör örgütü mensuplarıyla yapılan yasa dışı görüşmeler yasanın bu maddesiyle yasal hâle getirilecekmiş. Demek ki şimdiye kadar yasal dayanağı olmayan görüşmeler yapılıyordu, bunu Hükümet de biliyordu. Taammüden bu suçu işlemişlerdir ve bu yasa çıkarılıncaya kadar yapılan görüşmelerin de yasa ve Anayasa dışı olduklarını kendileri de ifade etmiş oldular.

Bir başka hususa daha temas edip sözlerimi bitireceğim.

Şimdi, bu pakette "Örgütte olmasına rağmen şiddete bulaşmamış olanlar takibata uğramadan eve dönebilecek." maddesi var. Aslında, bu, Mehmetçik katili PKK'lılara örtük af anlamına geliyor. PKK'nın kırsalda yaptığı katliamların, döktüğü kanların ve işlediği suçların faileri belli mi, biliyor musunuz, kim onlar? Dağdaki katillerin hangisinin hangi suçu işlediğini ne adalet ne de devlet biliyor. Böylece, PKK'lıların işledikleri suçlar adalete intikal etmemişse suç işlenmemiş sayılacak, PKK'nın şehit ettiği binlerce şehit de şehit olduklarıyla kalacaklardır. Madem affedeceksiniz, silahları bırakırlarsa çıkın, mertçe, erkekçe çıkarın, deyin ki: "Bunları biz affediyoruz kardeşim." Yani tamam, oldu, bitti, affediyoruz. Böyle ağzınızı doldura doldura açıkça söyleyin, her şeyi söylüyorsunuz. Niye bunu örtük, üstü kapalı, değişik şekillere getirerek diyorsunuz ki? Ha, kaldı ki siz böyle diyorsunuz da Kandil'dekiler ne diyor? Kandil'dekiler hiç de öyle bir şey demiyor. Kandil'dekiler diyor ki: "Ey, Tayyip Erdoğan, ey AKP iktidarı; ben namluyu senin ensene doğrulttum. Hele hele şimdi Cumhurbaşkanlığı seçimi de var, bu seçim sürecini terörize edecek yetenek de bende var. Görüyorsun, yol kesiyorum yirmi dört gün, müdahale edemiyorsun. Her tarafa istediğim eylemi koyabilirim, senin bütün bu kurduğun, Franz Kafka'nın Şato'su gibi, şato bir anda çöker. Onun için, benim şu söylediklerimi, benim şu ortaya koyduklarımı yerine getir." "Bunu da çarçabuk yerine getir." dedi ha. "Bunu da çarçabuk, 1 Temmuz'a kadar getirmezseniz canınıza okurum." dedi. Bu korkak iktidar derhâl bunu yerine getirdi. Yarın bunları da yerine getirmediği zaman, bir başka teklifle ortaya çıktıkları zaman ona da boyun eğeceklerdir. Onun için, açıkça, bu iktidarın korunmaya ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Biz bu iktidarı destekleyeceğiz de yani Anayasa çizgisine gelse, Türk millleti

demeyi kavrasa, algılasa, cumhuriyetle kavgayı bir tarafa bıraksa yani diyeceğiz ki bu Hükümet bir şeyden korkuyor, bunları çok acayip korkutmuşlar, bu korkularını yenmek için bunlara katkı sağlayalım diyeceğiz ama onu da diyemiyoruz.

Bu tasarının çıkmaması çıkmasından daha hayırlı olacaktır. Türk milletine karşı dolaylı bir komplo hüviyeti taşımaktadır. Hiçbir şeye çözüm olmayacaktır, aksine, önümüzdeki süreçte terörü daha da güçlendirme, motive etme ve hareketlendirme ihtimali vardır. Yol yakinken dönmenizi tavsiye ediyorum, sizin dönmeyeceğinizi de biliyorum ama ben bunu buradan tarihin önünde ifade etmiş oluyorum.

Bir şey daha söyleyeyim: Çok kibirli ve gururlu davranıyorsunuz ey iktidar mensupları. Bakın, Fatih Sultan Mehmet bölgede işgallere başlayan Uzun Hasan'a, feryat figan üzerine, bir mektup yazar. Mektubun başında der ki: "Kişi iktidarına mağrur olup haddine tecavüz eder, mülki İslam olan Osmanlı şahaneye girerse meşruiyetini kaybeder. Şevval ayının 10'undan gelip zulmünü mazlumların üzerinden kaldıracam." Yani, Uzun Hasan'a kalmayan, Sultan Süleyman'a kalmayan bir dünya AKP iktidarına da kalmayacak. Böyle, "Kardeşlik, barış, dostluk getiriyoruz." adı altında milleti parçalayacak, bölecek ve o yolu açacak faaliyetlere girmemenizi yalnızca buradan bir kez daha ikaz ediyorum, tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yeniçeri.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, iki düzeltme yapmam gerek. İlitle ilgili satışmalar oldu, Silopi'yle ilgili.

BAŞKAN – Onlar sizin ille ilgili değildi Sayın Kaplan, geneldir. Nasıl olsa sıranız gelecek düzeltirsiniz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tutanaklara geçmesi gerekiyor. Sayın Hatip Dicle ve 30 KCK üyesi, içlerinde Batman Belediye Başkanımız olan ve bunların hepsi Anayasa Mahkemesi...

Kayda geçmesi açısından bunu açmanız lazım Sayın Başkan yani toleransınızı biraz...

BAŞKAN – Buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Hatip Dicle milletvekiliydi, düşünceleri nedeniyle on yıl hapis yattı, ben avukatlığını yaptım 1994'te. Sonra bir düşünce açıklamasından dolayı tekrar hapse kondu, dört sene yatırıldı, milletvekili oldu, milletvekilliği düşürüldü. Bu kadar zulümden sonra, Anayasa Mahkemesinin uzun tutuklulukla ilgili kararı sonrası o ve 30 arkadaşı beş yıl hapis cezaları dolduğu için tahliye edildiler, dava devam ediyor. Yani, bazı şeyleri koyarken doğru koymak lazım ki hakikaten bu komisyon biraz, karşılıklı birbirimizi anlamaya dönüşsün, bu çok önemli. Bu yanlış bir kere düzeltelim, bunun süreçle müreple alakası yok.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Beş yıl doldu mu?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, beş yıl doldu. Hatta, on iki yıl da yattı, fazladan da yatmıştı önceden ve Batman Belediye Başkanı da diğer arkadaşlarımız da aynı şekilde.

Arkadaşlar, ikide bir şu sözü kullanıyorsunuz, zaman zaman ben uyarıyorum: "DEDAŞ'a saldırıyorlar, yolları kesiyorlar, elektrik borcu ödenmiyor." ve bu, artık, bir hakaret moduna gelmeye başladı, çok açık söylüyorum. Evet, Silopi'de bir olay yaşandı, hiçbirimizin tasvip etmediği bir asayiş olayı. Neydi? 50 derece sıcaklarda, ramazanda elektrikler kesildiği için DEDAŞ'a yönelik bir olay oldu. Bu, ilk defa Silopi'de olan bir olay değil, Türkiye'nin birçok yerinde benzer olaylar oluyor, özelleştirme kaynaklı. Ama, ikide bir çıkıp "Yüzde 70 borcunu ödeniyor." denildiği zaman şunu söyleme hakkı bize doğuyor Sayın Başkanım: Silopi'de Ciner Grubu 300 milyon ton kömür havzasıyla termik santral kurdu, orada 4 tane. Global AŞ 2 tane termik santralin ruhsatını aldı, 5 tanesine daha müracaatı var. BOTAŞ'ta 1 tane fuel oille çalışan, gazla çalışan bir santral var; Silopi bu sadece. İdil'de BOTAŞ'ta benzeri fuel oille çalışan bir santral var. Güçlükönak'ta Ilısu Barajı'nın bizahtı ana gövdesi kuruluyor, 15 köyümüz suyun altında kalıyor. Şırnak merkezde Afkamesi'de 2 tane yeni santral kuruluyor. Kömür ocakları üzerinden TKİ direkt bazı şirketlere veriyor. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi "güvenlik barajı" adı altında Uludere ve Beytüşşebap'ta 12 tane HES barajı yapılıyor. Bir şehre bu kadar zulüm yapılmaz, bir. Bunun hesabı, ekonomisi, sosyoloji ayrı bir konudur. İkinci de yüzde 70 elektrik borcu yoktur Şırnak'ın. Sadece, Urfa gibi, zamanında su kanallarının yapılmadığı yerlerde tarımsal amaçlı sulamalar nedeniyle elektrik borçları var, yukarıda torba yasa görüşülüyor, Plan ve Bütçe Komisyondan arkadaşlarımız varsa burada bilirler, oraya da bir düzenleme geliyor. İkide bir bunu bu şekilde koymanın bir anlamı yok. Gidip oraya şirketler o topraklardan enerjiyi alacak, kömürü alacak, canını sıkacak, çevresini kirlilecek, şehri kirlilecek, tarihi kirlilecek, doğasını kirlilecek ondan sonra çıkacaksınız "Elektrik alıyorlar, parasını ödeniyorlar."

BAŞKAN – Sayın Kaplan, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Salih Fırat'ta.

Sayın Fırat, buyurun.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, şunu belirtmek istiyorum: AK PARTİ sadece Allah'a inanır ve Allah'tan korkar, başka kimseden korkmaz.

Arkadaşlar, yüz yılı geçen Türkiye'nin bir sorunu var. Bunun adını zaman zaman güneydoğu sorunu, zaman zaman Kürt sorunu, zaman zaman başka isimlerle sorun diye gündeme getiriyoruz. Ama, yüz yıldan fazla bir süredir bu sorun hâlâ devam ediyor ve çözülmemiş. Öncelikle, bu sorunun neden çözülmediğini, niçin çözülmediğini tespit etmemiz gerekiyor. Bunu tespit etmeden nasıl çözerizi bulamayız.

Bakın, arkadaşlar, cumhuriyet kurulduğundan bu yana Türkiye'de tek tip bir şablon oluşturuldu. Bu tek tip şablon içinde Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan herkesin bu şablona uydurulması için çalışma yapıldı. Ama, bu şablona uymayan halklar zaman zaman başkaldırlarda bulundular, sayıları 10-15'i geçen başkaldırlar oldu. 100 binleri bulan ölümler oldu. Son otuz yıldır devam eden çatışmalı bir ortam var ve bu çatışmalı ortamda 40 binden fazla insanımız öldü. Bu sorunlar çözülürken sürekli güvenlik tedbiriyle çözülmeye çalışıldı, sürekli insanlar öldürüldü, yerleşik yerler bombalandı, başlarından kurşunlarla vuruldu insanlar, cezaevlerinde tutuklu tutuldular, işkencelerle tutuldular ama bu sorun bir türlü bitmiyor. Ya, hiçbir zaman da oturup arkadaş "Bu sorun niye çözülüyor, bu sorun niye bitmiyor." diye ellerimizin arasına başımızı almadık. Yani, nedir bu? Nerede sıkıntı var, nerede bir sorun var? Bunu çözelim diye çalışmadık. Zamanın Genelkurmay Başkanı bizatihi söyledi hatırlarsınız, "Arkadaşlar bu sorun güvenlik önlemleriyle çözülüyor, siyasal ve sosyal birtakım önlemlerin alınması gerekiyor, başka şeylerin yapılması gerekiyor, bu da siyasal Hükûmete kalmıştır." dedi, Başbuğ bunu bizzat söyledi biliyorsunuz. Ama, biz sürekli ret, inkâr ve asimilasyon politikalarıyla Türkiye'de tek tip bir ulus oluşturacağımıza inandık. Bu doğanın tabiatına aykırıdır, böyle bir şey yapamazsınız, olmaz. Sürekli şu sorulur: Kürtler ne istiyor? Arkadaşlar, Kürtler, insan olmanın gereği, temel insan haklarından başka bir şey istemiyor. İnsanlar hangi hakka sahipse, hangi hakkı istiyorsa sadece Türkiye'de değil bütün evrende var olan temel insan haklarından başka bir şey istemiyor.

Sürekli yıllarca Türkiye'de "Kürt" kelimesi, "Kürtçe" kelimesi, "Kürdistan" kelimesi suç görüldü. Bundan dolayı cezaevinde yatanlar oldu, hapiste yatanlar oldu. Sürekli Türkiye'de "Kürt" kelimesi bir öcü olarak gösterildi "Aman ha, Kürt derseniz, Kürtçe derseniz, Kürdistan derseniz Türkiye bölünür." Arkadaşlar, geldiğimiz şu aşamada, o bahsedilen korkuların çoğu aşıldı. Kürtçenin yasak olduğu, kardeşi, eşi, çocuğu, bacası yatan insanlarımız cezaevine gittiğinde Kürtçeden başka bir dil bilmediği hâlde çocuklarıyla, kardeşleriyle, eşleriyle Kürtçe konuşamayan analarımız, babalarımız, kardeşlerimiz oldu. Sadece gözüne bakarak hâlini hatırlını soran kardeşlerimiz oldu, bunları görmemiz gerekiyor. Diyarbakır Cezaevi zindanında, çok affedersiniz, lağım çukurlarında işkencelere maruz kalan insanlarımız oldu. Tek sebebi "Ben Kürdüm." demek olan insanlar.

Arkadaşlar, Allah'ın verdiği bir can var, Allah bizi Kürt olarak yaratmışsa biz "Hayır, Kürt değiliz." mi diyeceğiz? Allah'a karşı baş mı kaldıracacağız? Allah'a isyan mı edeceğiz? Allah bizi böyle yaratmışsa biz kimliğimizi onurumuzla, gururumuzla her yerde savunmak zorundayız ve savunacağız da. Biz, bütün bu korkularla büyütüldük. Peki ne oldu? Türkiye'de Kürtçe televizyon yayını başladı. Kürtçe gazeteler yazılıyor. Kürtçe kitaplar yazılıyor. Kürtçe konuşuluyor. Türkiye bölündü mü? Niye bölünsün kardeşim ya! Bazı konuşmacıları dinlediğimiz zaman, sanki Türkiye bölünmüş, parçalanmış, ayrı bir devlet kurulmuş... Ya, artık bu fobiye bırakalım, artık bu korkudan kurtulalım. Kürtler, Türkiye'de yaşayan her halkla birlikte kardeşçe yaşamak istiyorlar, bölünmek istemiyorlar, bunu bir kere böyle kabul edelim, bir kenara koyalım, bunu bir kenara koymadık mı bu sorunu çözemeyiz. O fobiyle, o korkuyla, o ürkeklikle bu sorunun üstesinden gelemeyiz.

Bakın, arkadaşlar, çözüm süreci başlatıldı, herkes o zaman karşı çıkıyordu, Başbakanımız ne dedi: "Bu benim canıma da mal olacaksa, baldıran zehri de olsa ben bunu içeceğim ve ben bu sorunu çözeceğim." dedi. Son on dokuz ayda, yirmi ayda Allah'a hamdolsun artık çatışmalar olmuyor, çatışmalardan dolayı insanlarımız ölmüyor. Bunu hep birlikte gördük, hep birlikte yaşadık. Peki, bu neyi getirdi? Bu şunu getirdi: Diyarbakır'daki anne de Afyonkarahisar'daki anne de artık annelik duygusunun ne olduğunun farkına vardı. Türkiye'de yaşayan herkes artık barış ortamının, çatışmasızlık ortamının tadına vardı, huzur içinde yaşamının tadına vardı, bunu sahiplendi. Bakın, bundan altı, yedi ay önce Şırnak'ta bir taciz ateşi oldu. Şırnaklı kadınlar, Şırnaklı çocuklar gidip o taciz ateşinin önünde kendilerini siper ettiler "Bu çatışma olmasın." dediler, çatışmasızlık ortamına sahip çıktılar. Bakın, Diyarbakır'da anneler ne yapıyor son kırk beş gündür? Dağa kaçırılan çocuklarımız geri verilsin diye başkaldırıyorlar. Türkiye'de bundan on yıl önce, üç yıl önce böyle bir şey hayal edebiliyor muydunuz? Bir annenin kalkıp da "Dağa giden çocuğum gelsin!" diye feryat edeceğini düşünebiliyor

muydunuz? Afyonkarahisar'daki şehit anneler gelip Diyarbakır'daki annelere destek veriyor, Türkiye bu ortama geldi arkadaşlar. O yüzden, biz, birlik, beraberliği sağlamanın yolunun çözüm sürecinin başarıya ulaşmasında görüyoruz. O yüzden, çözüm sürecinin sonuna kadar arkasında olacağız. Dün, Sayın Başbakanımız bizatihi açıkladı tekrar "Ben Cumhurbaşkanı da olsam çözüm sürecinin arkasında duracağım." dedi, bu iradesini tekrar açıkladı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir de paralel yapıyı söyledi.

SALİH FIRAT (Adıyaman) - Evet, ona da karşı çıkacağını söyledi.

Bakın, arkadaşlar, son on yılda ne yapıldı: Son on iki yıldır oldukça önemli bir demokratik dönüşüm ve normalleşme süreci yaşamaktayız. Toplumun tüm farklı kesimlerinin beklentilerini karşılayacak doğrultuda âdeta bir "sessiz devrim" olarak nitelendirilebilecek adımlar atılmıştır. Toplumsal barış ve kardeşliğin tesisi ve güçlendirilmesi, çatışma ortamının sona erdirilmesi için 2009 yılında başlatılan "Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi" ve devamında 2012 yılında başlatılan "Çözüm Süreci" yle sözün ve düşüncenin devreye girdiğini, silahsız ve şiddetsiz bir perspektif ortaya konulduğunu görmekteyiz. Bu süreçte, Akil İnsanlar Heyeti'nin ortaya koyduğu çabalar takdire şayandır. Devamında, Hükümetimiz, temel hak ve hürriyetlerin geliştirilmesi amacıyla çıkardığı demokratikleşme paketlerinin de normalleşme adına bölgede oldukça önemli yansımaları olmuştur.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaklaşık on dokuz aydır silahlar susmuştur. Sivil toplum kuruluşlarının ve devlet kurumlarının etkin koordinasyonu sayesinde önemli düzenlemeler gerçekleştirilmektedir. Süreci çözüme ulaştırmak amacıyla atılan bu adımların, Türkiye'nin kalkınma ivmesini artırarak daha hızlı bir ekonomik gelişim göstermesini sağlayacağı muhakkaktır. En son Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilen kanun tasarısı da toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesini ve çözüm sürecinin güçlü bir yasal dayanağa kavuşturulmasını amaçlamaktadır. Bu tasarıyla hem çözüm sürecine yeni bir asansör etkisi olacak hem de tüm paydaşlar çözüm sürecinin yürütülmesine ilişkin her türlü fiil ve eylemlerinde devletimizin garantörlüğü ve güvencesine kavuşmuş olacaklardır.

Bundan sadece on iki yıl öncesine bakıldığında, Kürt sorununun çözümünde olaya sadece güvenlik eksenli yaklaşılmıştır. Dile getirilen çözüm önerileri halkın inanç ve değer yargılarından uzak olduğundan dolayı bu öneriler, sorunu çözmek yerine daha da derinleştirmiştir. Birileri Türkiye'deki huzurlu atmosferden rahatsız olsa da bölgede akan kanın durmasının bölge insanının huzur ve refaha kavuşmasının tek yolu olduğunu hepimiz bilmekteyiz.

Bu mesele artık, halkın kendi görüşleriyle taçlandıracağı bir mesele hâline gelmiştir. Bu süreci çok iyi kullanmak ve değerlendirmek, ülkenin dirliği ve birliği için hepimiz elimizi taşın altına koyması gerekmektedir.

Unutmayalım ki çözüm süreci için konuşmaktan korkanlar hem çatışmaya hem de akan kana ortak olurlar. Bugün Türkiye'nin yaşamış olduğu bütün sorunlar bir şekilde çözüm süreciyle doğrudan veya dolaylı olarak ilintilidir. Bir kısım iradenin yıllarca Kürt sorunu açısından başını kuma gömdüğünü görmekteyiz. Şunu ifade etmeliyim ki Gezi süreci, 17-25 Aralık ve bunun devamında yaşanacak olası durumlar, bir şekilde çözüm sürecini tıkamaya yönelik etkiler oluşturma maksadı da taşımaktadır.

AK PARTİ Hükümeti, Başbakanımız liderliğinde, Kürt sorununun doğurduğu çatışmalı ortamın çözümü konusunda, büyük bir cesaret, samimiyet ve gayret göstermiştir. Yıllardır devam eden inkâr ve imhaya dayalı politikalara son verilerek, soruna demokratikleşme ve insan hakları çerçevesinde yaklaşmıştır. Yıllardır akan kardeş kanının durması sağlanmıştır.

Temel hak ve hürriyetlerin geliştirilmesi ve özgürlük alanının genişletilmesi amacıyla farklı mezhep, inanç ve etnik unsurların tanınması, siyasi partilere üye olma serbestliği, farklı dil ve lehçelerde eğitim, köy isimlerinin vatandaşların takdirine bırakılmasıyla toplumun barış ve huzurunun tesis edilmesi yönünde önemli dönüşümlerin yaşandığına tanıklık etmekteyiz. Bölgedeki teşvik sistemiyle yapılan yatırımların miktarında önemli artış olmuştur. Elbette, bu süreçten baskıcı, ceberut ve vesayetçi kesimler rahatsız olacaklardır, bunu biliyorduk. Ancak, yeni Türkiye'de, tüm bu kesimlere rağmen normalleşme süreci devam edecektir.

AK PARTİ Hükümetinden önce tüm değişimlerin yukarıdan aşağıya, merkezden çevreye doğru benimsenilmeye çalışıldığı, dayatıldığı, karşı çıkanların cezalandırıldığı bir ülke konumundaydık. Bugün ise tüm değişimlerin, reformların tamamen halkın iradesine dayalı, çevreden merkeze, aşağıdan yukarıya doğru şekillendiği bir ülke konumuna geldiğimizi hepimiz görmekteyiz. Tüm bunlar "insanı yaşat ki devlet yaşasın" düsturuyla hareket eden bir siyasi hareketin yansımalarıdır. Unutmamalıyız ki, farklılıklar bizi farklılaştırır ancak ve ancak zenginleştirir. Bu farklılıklar bizi fitratımıza, özümüze daha da yakınlaştırır.

Barışın, huzurun, kardeşliğin mimarı "Bu yolda gerekirse baldıran zehri içerim." diyen, gövdesini ve ruhunu halkının geleceği için ateşe atan Başbakanımız, bu konudaki kararlılığını ortaya koymuştur ve devam ediyor. Silahların sustuğu, yasakların yasak olduğu yeni Türkiye'nin çözüm sürecini başarıyla sonuçlandıracağına olan inancım tamdır. Yakın zamanda yapılan yerel seçimlerin de

sonucunu çok iyi okumamız gerekiyor. 30 Mart seçimleri bir bakıma halk oylaması niteliğine dönüşmüştür. Bu seçimlerdeki başarımız da gösteriyor ki halkımız bize çözüm sürecinde ve devletin içine sızmış paralel yapılarla mücadele için tam yetki vermiştir. Biz de Hükümet olarak halkın bu isteğine kulak vereceğiz. Halkın istekleri ve talepleri doğrultusunda gerekli değişim ve dönüşümleri yapmaya devam edeceğiz.

Bugünlerde hepimizin üzülerək şahit olduğu, yangın yerine dönen Orta Doğu'daki iç çatışmalar bizlere oldukça önemli mesajlar vermektedir. Orta Doğu'daki çatışmalar yanı başımızda yaşanmaktadır. Eğer biz Türkiye olarak içimizde iç huzuru, iç barışı sağlayamazsak, Allah göstermesin, Orta Doğu'daki o yangın ne yazık ki yakın bir gelecekte bizim için bir tehdittir ve Türkiye'ye de sıçrayabilecektir.

Ortada çatışmalar varsa ölümlerin olduğu, ölümlerin de nereden gelirse gelsin yüreklere ateşler düşürdüğü muhakkaktır. Unutmamalıyız ki bizlerin de ülkemiz için âdeta bir kambur hâline gelmiş bu sorunu çözüme kavuşturmaktan başka bir yolumuz yoktur.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Çözüm sürecinin arkasında siyasi bileşenler dışında gözü yaşlı analarımızın duası vardır. Aılarımızın bu gözyaşlarını ve feryatlarını en kısa zamanda dindirmek ise başta Hükümetimiz olmak üzere hepimizin boynunun borcudur, bu gözyaşları dinene kadar da olmaya devam edecektir.

Ben tekrar hepimizi saygıyla selamlıyorum. İnşallah, bu kanun hem ülkemize hem iç huzurumuza iyi haberlerle vesile olur. Yüce Mediste bu kanuna destek vererek bu kanunu çıkaracağız. Bakın, özellikle ana muhalefet partisinde çok olumlu gelişmelere şahit olduk. Onlar da bu yasa tasarısına destek verdiklerini beyan ettiler. Ben şimdiden onlara teşekkür ediyorum.

Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilim, ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekillerimize ve Komisyon çalışmalarımıza katkı vermek üzere gelen bütün arkadaşlara hayırlı çalışmalar diliyorum.

Konuşma sıramız...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Grup sözcülerine bir söz verseniz...

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, önce sırayı muhafaza edelim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Grup sözcülerinin hiç şeyi yok mu?

BAŞKAN - Reşat Doğru...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair..." Adı güzel olan bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Ancak, tabii, terörün sona erdirilmesini veyahut da toplumsal bütünleşmenin, barışın sağlanmasını istemeyen hiç kimse yoktur. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak tabii ki terör bitsin, kardeşlik hâkim olsun, birlik ve beraberlik sağlansın, Türkiye büyüsün, güçlensin diyoruz.

Tabii, burada şunu söylememiz gerekiyor ki burada arkadaşlar -bazı arkadaşlar- özellikle ülkemizde Kürt sorununun varlığını ifade etmeye çalışıyorlar. Değerli arkadaşlar, bizce ülkemizde Kürt sorunu diye bir sorun yoktur, ancak suni şekilde yaratılan bir sorun vardır. Son zamanlarda özellikle bunun üzerine şiddetli bir şekilde gidilmiş ve "Kürt sorunu", "Kürt sorunu" diyerek bölücülüğün tamamen üzeri örtülmüş, terörün üzeri örtülmeye çalışılmıştır. Burası doğru değildir. Ülkemizde bugün Türklerin dışında Kürtler, Lazlar, Çerkezler yaşamaktadır. Herkesin kendine göre sorunları vardır ama "Kürt sorunu vardır." diyerek, elinize silah alarak, dağlara çıkarak bu sorunu çözeceğim diye ortaya çıkmış olmanızın ne kadar büyük bir yanlış olduğunu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Getirilen bu kanun, tabii, birlik ve beraberliğimizi bozacak olan bir kanundur. Bu kanunla ülkemizde millî birlik ve beraberlik sağlanmaz, tam tersine daha farklı şeylere sebep olabilir.

Tabii, şunu da söylememiz gerekmektedir: Bu getirilen kanunlar veyahut da çözüm süreçlerinde söylenen birtakım sözler Anayasa'nın temelinde de karşıdır, aykırıdır. Bu manada da eğer bu kanunları getiriyorsak Anayasa'yı mutlaka değiştirmemiz gerekmektedir. Anayasa'yı değiştirmeden bu kanunları getirdiğiniz zaman Anayasa'ya aykırılığın da gündeme gelmesi gerekir ki bunu da şöyle ifade etmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Başlangıç" bölümündeki "Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa..." ifadesine, 2'nci maddesindeki Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk devleti olduğuna dair ilkeye, 3'üncü maddesindeki "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür." ifadesine, 6'ncı maddesinde belirtilen egemenliğin anayasal ölçüler çerçevesinde yetkili organlar eliyle kullanılacağı ilkesine, 7'nci maddesinde yer alan

yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve devredilemeyeceği ilkesine, 8'nci maddesindeki yürütme yetkisinin Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak kullanılması prensibine, 9'uncu maddesindeki yargı yetkisinin Türk milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılması ilkesine, 10'uncu maddesindeki herkesin kanun önünde eşit olduğu anlayışına, 11'inci maddesindeki Anayasa'nın tüm organları bağladığı hükmüne, 14'üncü maddesindeki temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmayacağı ilkesine, 81'inci maddesindeki milletvekillerinin yemin ettiği değerlerin aleyhine görev yapamayacağı anlayışına, 87'nci maddesindeki genel ve özel affa ilişkin hükümlere, 137'nci maddesindeki kanunsuz emir düzenlenmesine aykırı olduğundan bu kanunun burada görüşülmemesi gerekir yani Anayasa'nın değiştirilmesiyle beraber ancak görüşülmesi gerekebilir.

Ayrıca, Türk milletinin hükümlerlik hakkını elde ettiği Lozan Anlaşması'nın sözü ve ruhuyla bağdaşmadığından ve yine Hükûmetin kendinde olmayan bir yetkiyi kullanarak Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısını parçalamaya, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü yok etmeye, PKK terör örgütünün yıllardır dayattığı talepleri yerine getirerek doğrudan muhatap almaya, Hükûmetin 10 Ağustos 2014 tarihinde yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde PKK terör örgütüyle siyasi çıkarlarına yönelik pazarlık yapılmasına zemin hazırlamaya, sadece yüce Türk milletine ait olan egemenliğimizin paylaşılmasına yol açmaya yönelik bir anlayışla hareket ettiğinden, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine alınması ve görüşülmesi hem Anayasa'ya hem yasalara hem de İç Tüzük'e aykırı bir şekilde; bu görüşümüzü ifade etmek istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, hep "2002 senesinden sonra birçok şey yapıldı." diye ifadeler kullanılıyor. 2002 senesinde neredeyse durmuş olan bir terörle karşı karşıyaydık. Terör ve terörün istekleri neredeyse tamamen durma aşamasına gelmiş, eylemlerin birçoğu da yapılmamış bir konumdaydı. Ama ne oldu? AKP İktidarıyla beraber yeniden bir sürü eylem ortaya çıkmaya başladı, yükselmeye başladı ve şu anda da "açılım" adı altında günümüzde karşımıza gelmektedir.

Gelinen bu durumu vatan, millet düşmanları, özellikle hem içteki hem de dıştaki düşmanlar ellerini ovuşturarak, gözleri parlayarak takip ediyorlar. Bu süreçte bebek katillerinin, bölücülerin, hainlerin aldıkları mesafeler dağları aşmış durumdadır. Dağlarda alınmayan mesafeler, maalesef, siyasette alınmış durumdadır. Şimdi de "açılım" ve "barış süreci" adı altında yeni kanun tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisine getiriliyor. Özerkliğin altyapısını oluşturacak düzenlemeler zaten Mecliste kanunlaştırılmıştı. Yeni getirilen kanun tasarısıyla dağdaki ve hapisteki eşkıyaların, teröristlerin artık şehre daha rahatça inmeleri, bölgede kontrolü tamamen ele geçirmeleri öngörülüyor. Yani kahraman Türk askerinin, yüce Türk milletinin askerlerinin yıllardan beri yapmış oldukları mücadelelerin hepsi bir tarafa itiliyor ve Türk devleti ve Türk milleti bölünme sürecine doğru süratli bir şekilde götürülüyor.

Getirilen bu kanun esasında Anayasa'mıza tamamen aykırı. Türk devletinin bütünlüğü sarsılmakta, devletin kurucu unsur ideolojisi maalesef yok edilmektedir. Bu fiilî duruma ve öncesine herkesin karşı çıkması ve kabul etmemesi gerekir. Bunların başında da Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili olunca yemin eden bütün milletvekillerinin gelmesi gerekmektedir.

Milletvekili yeminini size bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Milletvekili olduğumuz zaman etmiş olduğumuz yemine diyoruz ki: "Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakatten ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andıçerim." diyerek yemin ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, tabii, yemin ederken de yemin etmiş olduğumuz kürsünün arkasında da "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Mustafa Kemal Atatürk." diye yazıyor. Tahmin ediyorum ki herhâlde bu kanunları görüştüğümüzden sonra bu yemini değiştireceğiz. Akabinde de herhâlde o yazıyı da ortadan kaldırmamız gerekmektedir, bu görülüyor. Durum böyle olunca, yemine bakılınca devletin varlığı kalmıyor, bölünme süreci başlıyor. Milletin kayıtsız şartsız egemenliği kayboluyor. Anayasa yok ediliyor, Atatürk ilke ve inkılapları yok ediliyor yani yaptığımız yemindeki her şey maalesef ortadan kaldırılıyor. Biz de bunları sorumluluk duygusu içerisinde, herhâlde, seyrediyoruz.

Pekâlâ, biz sorumluluğumuzun farkında değil miyiz, ettiğimiz yemini tutuyor muyuz? Herhâlde bu kanunlardan sonra Mecliste yazılı olan "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." hükmünün de kaldırılmasının da zamanı gelecek mi diye merakla bekliyoruz.

Bu kanun tasarısı Meclisten geçerse PKK'ya artık "terör örgütü" demeyeceğiz herhâlde veyahut da diyecek miyiz? Terörü, kanunsuzluğu teşvik eden kanunlarla karşı karşıya kalacağız. Yani, kanunsuzluk, terör maalesef, bu kanunlardan sonra teşvik edilmiş olacak. Yani, elinde silahla bekleyen teröristler kaba kuvvetle ülkemizi esir alacak, onların istediği kanunu çıkarmış olacağız. Bu doğru mudur? Hâlbuki, bölgemizde şu anda çok önemli sorunlarla karşı karşıya olduğumuz unutulmaktadır. Bugün, Irak'ta, Suriye'de çok ciddi

problemler vardır; Kerkük, Musul da Türklerden arındırılmaya çalışılmakta, Irak 3 parçaya bölünmeye çalışılmaktadır ve bölünme sırası da neredeyse Türkiye'ye mize gelme durumundadır. Yaptığımız yemine ne zaman sahip çıkacağız, "Hayır, dur." diyeceğiz diye merakla bekliyoruz. Tabii, durum daha vahim, daha ağır olmazsa.

Değerli milletvekilleri, PKK çözüm süreciyle devletin kanunlarının hepsini yok ediyor diyoruz. Biraz önce Sayın Faruk Bal da açık ve net bir şekilde ifade etti. PKK şu anda vergi topluyor mu? Topluyor. Başta çocuklar olmak üzere asker topluyor mu? Topluyor. Asayiş kontrol ediyor mu? Ediyor. Yollar kesiliyor, yollar kapatılıyor. Bugün yine -İnternet haberlerine geçmiş durumdadır- yolların bazılarının kesilmiş olduğunu da hep beraber haberlerden takip ediyoruz ve duyuyoruz. Yargılama yapıyor mu? Yapıyor. Mahkeme kuruyor mu? Kuruyor. Yani, burada bir devletin oluşması için ne kadar ne yapılması gerekiyorsa hepsinin yapılmış olduğu bir süreci görüyoruz. Öyleyse, Türkiye Cumhuriyeti devletin parçalanmakta olduğunu görmemiz gerekiyor mu?

Bakınız, bundan on-on beş gün önce Hakkâri'den, Yüksekova'dan -ismini söylemeyelim tabii- bir yetkili aradı, diyor ki: "Burada devletin hiçbir kanunu geçmiyor. Devletin askeri, polisi resmî üniformayla dolaşamıyor." Peki, Sayın Başkan, Sayın Bakan, Tokat'taki polis, asker resmî üniformasıyla dolaşılıyor da Hakkâri veyahut da diğer bölgeler, Yüksekova, Türkiye Cumhuriyeti devletin dışında bir yer midir de burada biz üniformasıyla askerimizi, polisimizi dolaştıramıyoruz? Bunu herkesin düşünmesi gerekir. Oradaki yetkili telefonda diyor ki: "Burada saat beşten sonra devlet diye bir şey kalmıyor. Burada tamamen her şeyi PKK terör örgütü yönetiyor, PKK terör örgütü neredeyse kendi atamış olduğu idareciyle, kaymakamıyla her şeyi burada yapıyor."

Saygıdeğer milletvekilleri, acaba bu durumdan rahatsız olmayacak mıyız veyahut da "Evet, doğrudur, olsun." mu diyeceğiz? İşte, çözüm önerilerinin ve çözümlerin Türkiye'yi nereye getirmiş olduğunu hep beraber burada, maalesef, görüyoruz. Ama, tabii, bunun yanında yüce Türk milleti bunu herhâlde bir yere yazıyordur. 2002 senesinde AKP iktidara gelmeden önce terör durmuştu demiştik. Evet, terör durmuştu saygıdeğer milletvekilleri. Ama, 2002 senesinde, o zaman devletin tam hâkimiyetinden şu anda nereye gelinmiştir? Devletin hâkimiyetini kaybetmiş olduğu bölgelerin olduğu bir yere gelinmiştir. İşte, bu manada herkesin çok iyi bir şekilde düşünmesini ve karar vermesini bekliyorum. Ondan dolayı da işte çözüm ilkelerine yahut da bu söylemlerin hepsine karşı olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Bakınız, İsrail diyor ki: "Biz Kürdistan'ı tanırız." Peki, Kürdistan neresi olacak? İşte, Irak'ın ve Suriye'nin bir bölgesini Kürdistan olarak tarif edecekler, orada devlet kurulacak. Peki, ondan sonrası ne olacak değerli arkadaşlar? İşte, şu anda PKK terör örgütü birtakım kazanımları elde etti, dağlarda alamadığı mesafeyi ovada aldı ve siyasallaşma süreci süratli bir şekilde gidiyor. Şimdi, orada bir devlet kurulduğu zaman bu taraftakilerin oraya katılmayacağını nasıl söyleyebilirsiniz? Yarın bir referandum olsa veyahut halkların kendi kaderlerini tayin etmesiyle ilgili yasalar var, o yasalara göre "Hayır, biz burada bir referandum istiyoruz, o devlete katılmak istiyoruz." deseler ne diyeceksiniz o zaman? Diyecek hiçbir söz yok. Ama, işte İsrail diyor ki: "Burada yeni bir devlet kuruluyor ve ben bu devleti destekliyorum." Öyleyse, burada herkesin çok iyi düşünmesi gerekir diye düşünüyorum. Tabii, aynı tabloyu AKP'nin genel başkan yardımcılarında bir tanesi de "Bazı şeyler değişti. Kuzey Irak'ta bağımsız bir Kürt devleti ihtimali hiç kimseyi rahatsız etmemeli." tabirinde bir tabir kullanıyor. Yani, sonuçta İsrail Başbakanı Netanyahu "Kürtlerin bağımsız hakkını desteklemeliyiz." derken neredeyse bunun bir desteğinin de Türkiye içerisinden bulunmuş olmasını yüreğimizden ırak takip etmeye çalışıyoruz.

İşte, buradan şuna gelmek istiyorum: Bunların hepsini biz bir oyun olarak değerlendiriyoruz. Şu anda Türk milletine, yüce Türk devletine yapılan bu saldırıların, bu yanlışların hepsinin hesabı herhâlde bir gün sorulacaktır. Nasıl Fransa Devlet Başkanından, geçmişteki Cumhurbaşkanı'dan hesap sorulabiliyorsa inanıyorum ki zamanı geldiği zaman yüce Türk milleti bunların hepsini bir bir ortaya koyacak ve bağımsız Türk mahkemeleri kim yanlış yapmışsa, kim bu ülkeyi bu sıkıntılar içerisine koymuşsa, kim kardeşliğimizi bozmuşsa, kim millî birlik ve beraberliğimizi bozmuşsa bunun hesabını verecektir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Reşat Bey.

Konuşma sırası Ahmet Toptaş Bey sizde.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, baştan belirtmeliyim ki bugün, bu tasarımı Komisyonumuzda görüştüğümüz günü tarihî bir gün olarak niteledi arkadaşlarımızdan bazıları. Bu tasarımı görüştüğümüz gün tarihî gün filan değildir. Bazı arkadaşlarımızın beyanlarının aksine, bugünkü görüşmeleri tarihî yapan bir tasarı da yok orta yerde. Bu tür söylemlerle ne olur halkı aldatmayalım. Görüşülen tasarıya bir bakalım; adı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı. Olumlu bir adı var ama tasarı adıyla uyumlu hiçbir düzenlemeyi getirmemektedir. Bakıyoruz tasarıya, 1'inci maddesinde görülüyor ki bugüne kadar edilen bütün

büyük laflara rağmen “çözüm süreci” dedikleri süreç herhangi bir usul ve esasa bağlı olarak sürdürülmemiş. Şimdi, bir usul ve esaslar düzenlenmesi ihtiyacı doğmuş, buna ilişkin bir düzenleme. Hâlbuki, biz... Bazı arkadaşlar Cumhuriyet Halk Partisine teşekkür ettiler bu tasarımı 4’üncü maddesi hariç destekliyoruz diye, bizim teşekkür ihtiyacımız yok. Bu konuda çözüm önerilerini en olumlu şekilde geçmişten bu yana sürdüre gelen Cumhuriyet Halk Partisidir. Hele, Cumhuriyet Halk Partisinden AKP’ye intikal eden bir arkadaşımın teşekkürünü de o kadar yadsıdım ki yıllarca Cumhuriyet Halk Partisinde politika yaparken bunlardan haberi yoktuysa buna ancak üzülürüm.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kötü bir şey değil teşekkür etmek yani gayet güzel bir şey.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – İhtiyacımız yok, biz doğru olan neyse onu yapıyoruz. Birilerinden teşekkür almak için ya da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy manipülasyonu yapmak için yapmıyoruz bunu. Biz yıllardan beri bunu yaptık.

Şimdi, biz, Hükûmetin henüz daha yeni usul ve esas tespit etmek için yasal düzenleme getirmeye çalıştığı bu günlerden çok daha önce, bu usul ve esaslardan çok daha önemli bir planı hem Meclis Başkanına hem Başbakan’a sunduk, dedik ki: “Mecliste Anayasa Uzlaşma Komisyonuna benzer bir uzlaşma komisyonu kuralım. Yani, bütün partilerin eşit şekilde katılacağı, AKP’nin, MHP’nin, BDP’nin ve CHP’nin. Yine, bütün partilerin önerisiyle eşit sayıda, toplumun değer verdiği, bu konuda kafa yormuş toplumun önde gelen isimlerinden, yurt içinde ve yurt dışında saygın olan isimlerinden bir komisyon kuralım. Bu komisyon sorunu incelesin, sorunu inceleyenlerle, sorunun içinde olan aktörlerle görüşün yurt içinde ve yurt dışında ve bunların vereceği raporu Meclis komisyonu Meclise bir çözüm önerisi paketi olarak sunsun.” Şimdi, bundan daha bütünlüklü bir öneriyi bugüne kadar getiren olmadı, bu yasa dâhil.

Şimdi, bakıyoruz getirilen yasa tasarısına, 1’inci maddesi usul ve esasları düzenleyecek. Yani, isim arkadan geliyor, bugüne kadar yapılan şeylerin tümü usulsüz, hiçbir esasa dayanmayan şeyler, şimdi akıllarına gelmiş, usul ve esas tespit ediyorlar.

2’nci maddesi “Hükûmet çözüm süreci kapsamında aşağıdaki hususlarda gerekli çalışmaları yürütür.

Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültür, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında ve bunlarla bağlantılı konularda atılabilecek adımları belirler.” Hükûmet bir tavsiye kurumu değil ki, Hükûmet bir uygulama kurumu. Bunlar zaten Hükûmetin görevleri, Hükûmetin anayasal görevi. Yani, bu sorunlar siyasi, hukuki, sosyal, ekonomik, psikolojik, kültür... Atılabilecek adımları belirlemeyecek de Hükûmet ne yapacak Hükûmet arkadaşlar? Hükûmet kendi görevini yeniden tabir ediyor ve tekrar ediyor, tarif edip tekrar ediyor.

“b) Gerekli görülmesi hâlinde, -burası çok önemli çünkü- yurtiçindeki ve yurtdışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog, görüşme ve benzeri çalışmalar yapılmasına karar verir ve bu çalışmaları gerçekleştirecek kişi, kurum ve kuruluşları görevlendirir.” deniyor.

Buna ek olarak 4’üncü maddenin 2’nci fıkrası da “Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.” Yani, bu 2’nci maddenin (b) fıkrası ile 4’üncü maddenin 2’nci fıkrası sadece bir kanun teklifi olarak gelse belki bir anlamı olabilirdi. Neden? Çünkü görevlendirme var (b) şıkkında, 4’üncü maddenin 2’nci fıkrasında da bu görevlendirmeden doğacak suç unsurlarını bertaraf etme söz konusu. E, bunlara da gerek yok zaten, MİT Kanunu’nda biz bunları yaptık. Yani, yurt dışında terör örgütleriyle görüşen, görüşmeye gönderilen, görevlendirilen, suç işleyen insanların sorumsuzluğunu da zaten MİT Kanunu’nda biz geçirdik; buna da gerek yok.

“c) Silahı bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alır.” Hükûmetin başka işi var mı? Bu, Hükûmetin işi değil mi? Yani, tedbir almak, bunların topluma uyumunu sağlamak, silahını teslim etmiş gelmiş... Hükûmet bunları yapmayacak da ne yapacak, yeni bir yasal düzenlemeye niye ihtiyaç var, neresinden doğuyor yasal düzenleme ihtiyacı?

“ç) Bu kanun kapsamında yapılan çalışmalar ile alınan tedbirlere ilişkin kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesini sağlar.” Allah’a şükür kamuoyunu bilgilendirmek için bir yasal düzenleme yapıyoruz. Yani, sanki Parlamento yok orta yerde, kamuoyu şimdiye kadar hiç yoktu. Arkadaşlar, insaf ya! Parlamente’ya bir tek gün doğru dürüst bilgi vermeyen Hükûmet, şimdi kanun tasarısı getirmiş “Halka bilgi vereceğiz.” diyor.

“d) Alınan tedbirlere ilişkin uygulama sonuçlarını izler.” Yani, sanki uzaydan izliyor. “... ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar.” Ya, bu Hükûmetin görevi değil mi? Yani, bunlar şimdi mi aklına gelmiş Hükûmetin? Yani, Hükûmet izlemeyecek, tedbir almayacak, koordinasyonu sağlamayacak da... Arkadaşlar, bu görüşmeleri kimler yapıyordu, bu koordinasyonları kimler sağlıyordu, kim izliyordu bu işleri?

“e) Gerekli mevzuat çalışmalarını yapar.” Hayret, mevzuat çalışması yapmayan bir Hükûmet varmış şimdiye kadar demek ki, Hükûmet mevzuat çalışması yapmak için bir kanun çıkarıyor şimdi; enteresan.

“Kararlar ve yerine getirilmesi: Bu Kanun kapsamında verilen görevler, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle yerine getirilir.” Yani, Bakanlar Kurulunun aldığı kararlar kamu kuruluşlarınca şimdiye kadar ivedilikle demek ki yerine getirilmemiş, şimdi Hükûmetin aklına gelmiş, ivedilikle yerine getirilir.

Arkadaşlar, bu kanun tasarısı çözüm sürecine on paralık bir katkı sağlayacak bir kanun tasarısı değil. Bu, Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde Kürt halkına zarf atmaktan başka bir şey değildir.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Niye destekliyorsunuz o zaman?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Kürt halkına zarf atmaktan başka bir şey değildir. Biz çözümle ilgili, bakın, biz çözümle ilgili... Bu, Genel Kurula geldiği zaman değişecek, önerilerimiz var.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Genel Başkan Yardımcınız farklı şeyler söyledi de.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Bırakın da lütfen konuşsun, sıra size geldiği vakit siz konuşursunuz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Biz Genel Başkan Yardımcımızın ne söylediğini biliyoruz. Ben “Desteklemiyoruz.” demiyorum.

BAŞKAN – Ahmet Bey, karşılıklı olmasın.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ben “Desteklemiyoruz.” demiyorum arkadaşlar, “Böyle bir şeye ne gerek vardı?” diyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Geliştireceksiniz, beklentimiz bu zaten sizden.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – “Bu 4’üncü maddedeki çekincemiz dışında desteklemiyoruz.” demiyorum ama bu Kürt halkına zarf atmaktır Hasip Bey. Bu, tarihî bir gün filan değildir, tarihî bir yasayı görüşmek filan değildir. Yani, Hükûmet yeniden kendi görevlerini tarif ediyor, tarif ettiği görevleri tekrar ediyor; bunu söylemek istiyorum. Parlamentoyu ve Türk halkını, Kürt halkını sorunu çözüyoruz diye bu tür yöntemlerle oyalamanın hiçbir anlamının olmadığını söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, sıra Ali Sarıbaş Bey’de.

Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Sayın Başkan, çok değerli Bakan, sevgili milletvekili arkadaşlarım; bugün burada aslında “eve dönüş yasası” ya da bugünkü son adıyla da “Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı” olarak önümüze getirilen bu kanun tasarısının zamanlaması ilk bakışta çok manidardır.

Şimdi, şunu söylemeye çalışıyorum: On iki yıldır bu süreci... Özellikle AKP Hükûmeti, süreç konusundaki getirdiği ve özellikle seçim öncesindeki yaklaşımlarıyla bir barış ortamını yakalayarak bu döneme kadar her seçim öncesi böyle bir yaklaşım içerisinde bulunmuştur. Bu anlamda da böyle bir yasa tasarısı önümüze gelmiştir. Tabii ki biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ısrarla genel yaklaşım tarzımız içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu sürecin gündeme getirilmesini, çözülmesi konusunda yasal mevzuat çerçevesi içerisinde çözülmesini, sorunun böyle çözülebileceğini hep savunduk. Ancak bu anlamda da -yine az önce arkadaşımın söylediği gibi- yani burada çerçeveyi ve yasal süreci, ilk defa önümüze getirilmesini destekliyoruz, hiç endişeniz olmasın. Ancak şunu özellikle ifade etmek gerekir: Burada 5 maddeden ibaret olan bu çerçevenin... Bir fotoğrafı bile astığınızda o fotoğrafın duvar ölçüleriyle veya içerisine koyduğunuzda mutlaka ölçüleriyle bir çerçevenin içerisini doldurursunuz, onun içerisine o duvarla birlikte o çerçevesinin neler olabileceğini koyarsanız. Bu yasanın sadece 4’üncü maddesinin içinde, 2’nci maddesinde de olan; Hükûmetin görevlerini, yapması gereken görevlerini tekrar yasal mevzuat içerisinde önümüze getirerek bu sürecin içerisinde seçim öncesi böyle bir algıyı, çözüm algısını yaratarak yine seçimden sonra da süresi ve çerçevesi belli olmayan bir uzun vadeye yaymanın bu süreci çok doğru yönde etkileyeceğine inanmıyorum. Şunu tek olarak söylemek gerekirse: Bu süreçte halkın kamuoyunda ve kamuoyuyla birlikte bizlerde yarattığı etki hep bu tür süreçlerin tüm toplumun tüm kesimleriyle ortak, şeffaf bir şekilde paylaşılması gerekirken yine bu kanunla birlikte alınan yetkilerde “Biz yaptık ve biz yapacağız.” anlayışının hüküm olduğu ortaya çıkmaktadır. Yani, bir başka deyişle Parlatmentonun içeriğinden ve çerçevesinden olabildiğince kaçırılmaya çalışılmaktadır.

Şimdi, sabahdan beri herkes konuşuyor ve doğru şeyler söylüyor belki herkes kendi penceresinden. Ancak bu sorun tabii ki burada yaşayan Türkiye’deki tüm toplum katmanlarının ortak sorunudur. Bu ortak sorunun çözümü bütün insanların şeffafça ve

olabildiğince gözünün önünde cereyan edebilecek bir sürecin ve çözümün olmasıyla başarılabilir. Onun için de bunun yeri de mutlaka hükümetler olacaktır... Ancak Cumhuriyet Halk Partisinin dediği gibi Parlamentoda kurulacak olan bir komisyonun olması gerektiğini her zaman söylüyoruz.

Değerli arkadaşlar, burada, en önemli konulardan bir tanesi hepimizin söylediği gibi 4'üncü maddenin 2'nci paragrafıdır yani burada da 2'nci olarak geçen. "Bu Kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari ve cezai sorumluluğu doğmaz." Evet bu maddeyi görüyorum maddeler içerisinde, Hükûmet bu maddeye değişiklik önerecek mi önermeyecek mi bilemiyorum. Ancak bu maddede... Benim gençliğim ve bundan önceki süreç içerisinde herkes bu ülkede faili meçhullerden çok çekmiştir. Yine, Uludere'deki katliamının emirlerini veren insanlar bu ülkede hâlâ daha ortaya çıkmamış ve öldürülenler vardır. Böylesi ucu açık, hukuki, idari ve cezai sorumlulukta böylesi geniş bir yetkinin verilmesinin çok doğru bir hareket olmadığına inanıyorum. Bunun için de bunların bu kadar ucu açık olan bu yetkinin daha sonra da bu ülkenin çok çektiği ızdıraplar içerisinde her iki taraf için de bu ülkede bütün insanlar için de geçerli olan faili meçhul cinayetlerden ve insan öldürmelerden bu ülke çok çekmiştir. Bu anlamda da mutlaka sorumlulukların içinin doldurularak daha kıstaslı konulmasını gerektirir. Bu bir noktada yapılan yasanın, "görevlerini yerine getirirken idari ve cezai" derken bütün yasal mevzuatı yok sayarak o kadar... Ucu açık olan her yetkide, her afta, her yetkinin sonunda mutlaka bir denetimsizlik ve görevin üzerinde sorumsuzluk olacağını hepimiz yaşadık ve gördük. Bu anlamda da olabildiğince bu maddenin daha değişikliğe uğramasının doğru olacağını ifade etmek istiyorum.

Çok değerli milletvekilleri, burada tasarının tabii ki Medise getirilip yasallaşması konusunda hiçbir endişemiz yok. Bu anlamda, bu yasayla birlikte her zaman bizim söylediğimiz şu vardır: Bir, Hükûmetin önce samimi ve dürüst olmasını ifade etmiştik. İki, gizli bir ajanda olmamasını ifade ettik. Burada da çok geniş çerçevede uzun bir süreç içerisinde, seçimden sonra, hep seçimden sonra ikinci seçime kadar olabilecek süreçlerin bir süreci yaşıyor ki bu ajandanın içerisinde neler olabileceğini bizlerle birlikte tüm halk bunu bilmek zorundadır. Biz her zaman söylediğimiz gibi, bu arada izah edemeyeceğimiz, milletimize izah edemeyeceğimiz hiçbir angajmanın üzerine girmememiz gerektiğini hep ifade ettik. Bu anlamda da tüm bu maddede Hükûmete şöyle bir yetki daha konulmuştur ki bence oldukça trajikomik. Nedeni şu: "Halka haber vereceğiz." Hükûmetin asli görevidir zaten yapacağı her icraatta ve Medise de bilgi vermek zorundadır. Bunu bir maddeye koymanın bence çok doğru, anlaşılır bir tarafı da yok. Onun için, mutlaka tüm dünyada bu süreçler yapılırken, çözülürken halk bilgilendirilmiştir ve bu asli görevin de tekrar bir kanun maddesi gibi buraya koymanın ve bilgilendirmenin böyle konmasının da çok doğru olmadığını söylemek istiyorum.

Bu vesileyle burada iktidarın ve özellikle de 26'sında buraya gelen bu kanun tasarısının özellikle de Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı sürecinden sonra gelmesinin gerçekten çok doğru bir etik anlayış içerisinde olmadığını baştan da belirtmişim, yine de kamuoyu bu konuda da böyle bir süreci yaşamaya devam ediyor. Biz bu sürece, Cumhuriyet Halk Partisi olarak ilk defa böyle bir şeye de katkı vermeye hazırız ancak bu sürecin içerisinde, az önce dediğimiz gibi, bu süreç sadece bu sürecin içerisinde bu sorunu çözerken tüm Türkiye'nin bireylerinin demokratik çözümlerinin de herkese lazım olacağı anlayışını da unutmamak gerekir. Tüm devletlerde ve devletlerin bireylerinin demokratik haklarının çözümünde tüm insanların ve burada yaşayan her türde etnisitenin de çözümü olacağını özellikle belirtmek istiyorum. Onun için, her türlü demokratik çözümün, her türlü demokrasinin herkese olacağı inancını burada belirtirken, bu anlayış içerisinde de özellikle maddenin ve burada yetkinin sadece yasal bir zemin çerçevesinin dışına çıkmadığını, aslında Hükûmetin elinde olan yetkilerinin bir tekrarı ve aynı mahiyet içerisinde biraz daha gündeme getirilmesi anlamı taşıyor.

Aynı zamanda da burada bir silahsızlandırma maddesi var ki bu silahsızlandırmanın da açılımını biraz daha yapmak gerektiğine inanıyorum. Bir silahsızlandırma, devlet ordusunu silahsızlandırma anlamı da taşıyabilir. Onun da bir özellikle orada da o maddenin de açılmasında ve biraz daha doğru yazılmasında fayda olacağı inancındayım.

Bu vesileyle biz bu sürecin Türkiye'nin mutlaka bu süreçte demokrasi içerisinde, demokratik platform içerisinde Mediste olmasını ve Mediste yasalar çerçevesinde çözülmesini savunuyoruz. Bu anlamda da özellikle bu hukuki, idari ve cezai sorumluluk maddesine olabildiğince çekincemiz olduğunu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Sarıbaş.

Şimdi sıra Rıza Türmen'de.

RIZA TÜRME (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, yerinde olmayan Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; bir gerçek var ortada, böyle kocaman bir gerçek var ki yirmi aydır işte bölgede çatışma yok ve cesetler gelmiyor. Yani ölümler sıfırlanmış olmasa bile bir önceki dönemle kıyaslanamayacak kadar düşük bir düzeyde ve çatışmadan doğan ölümler yok. Bu tabii çok önemli bir şey. Yani bunu görmezlikten gelemeyiz. Hangi pencereden bakarsanız bakın olaya bu gerçeği görmezlikten gelemeyiz. Yalnız, bu olumlu gelişme nereden kaynaklanıyor? Bu olumlu gelişme şuradan kaynaklı: Bir ateşkes sağlandı bölgede. Ateşkes sağlandı ama ateşkes hiçbir zaman kalıcı bir çözüm demek değildir. Eğer ateşkesi kalıcı bir çözüme dönüştüremezsiniz o ateşkesi böyle uzun süre ayakta tutmak da imkânsızdır. Tabii ki ateşkes çok önemli bir ön koşuldur çözüm için ama çözümün kendisi değildir ateşkes. Onun için ateşkesi çözüme dönüştürecek adımlar atılıyor mu, asıl önemli şey budur. Ateşkesin yarattığı ortamdan yararlanarak çözüme doğru ilerleyebiliyor muyuz? Pek de öyle değil galiba. Yani bu tasarıya baktığınız zaman, bu tasarı bunu sağlamak bakımından yeterli mi diye baktığınız zaman şunu görüyoruz: Böyle bir tasarının verilmesi elbette ki önemli bir şey. Yani ilk defa Meclise Kürt sorununun çözümüyle ilgili böyle bir tasarı veriliyor. Bu tabii ki önemli bir adımdır. Onun için, ilkesel olarak da destekliyoruz fakat "Tasarının içeriğine baktınız mı, yeterli midir?" diye, bunun pek de yeterli olmadığını görüyoruz. Bunun içeriğini doldurmak lazım. Bizim tek çekincemiz, işte 4'üncü maddenin ikinci fıkrası. Onu anlamak mümkün çünkü "Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişiler..." diyor. Bu kanunun kapsamı o kadar geniş ki, kanun nerede başlıyor, nerede bitiyor o kadar hiç belli değil ki, bu kanun kapsamında her türlü görev verilebilir. O nedenle, bunu somutlaştırmak gerek, bu 4'üncü maddenin ikinci fıkrasını somutlaştırmak gerek. Hangi görevlerden söz ediyoruz, neyle ilgili görevlerden söz ediyoruz? Bunu belki biraz daha başka türlü yazmak lazım ama onun dışında, kanunda benim gördüğüm temel mesele şu: Bu kanunun amacı nedir? Bu kanunun amacı işte yazıyor 1'inci maddesinde, terörün sona erdirilmesidir -başlıkta da var- ya da gerekçeye baktığınız zaman, gerekçede de söylüyor: Çözüm sürecinin nihai hedefi terörün tamamen sona erdirilmesidir. Buna böyle baktığınız zaman çözüme gitmek, çözümü elde etmek bana biraz uzak, zor gibi gözüküyor çünkü sorunun temelinde Kürtlerin temel hak ve özgürlük talepleri var, sorunun temelinde bu yatıyor. Onun için, soruna temel hak ve özgürlükler ekseninde bakmıyorsanız, sadece terör ekseninde bakıyorsanız buna çözüm getirmemiz çok zor olur gibime geliyor.

Bu temel hak ve özgürlükleri sadece tabii, Kürtlerle sınırlamak da doğru değil çünkü Kürtlerin temel hak ve özgürlük talepleri Türkiye'nin demokratikleşmesiyle yakından ilgili. Yani Taksim'de gaz yiyen çocukla Hakkâri'de gaz yiyen çocuk aynı sistemin kurbanlarıdır. Yani bunu düzeltmediğiniz sürece Hakkâri'deki çocuğun problemlerine, Taksim'deki çocuğun problemlerine çözüm bulamazsınız. Yani bu, Türkiye'deki demokratikleşmenin bir parçasıdır ama Kürt sorunu çözülmeden de Türkiye'nin demokratikleşmesini bekleyemezsiniz, bu ikisi aslında birbirine çok yakın, bağlantılı şeyler gibime geliyor.

Yani, bizim burada yapmaya çalıştığımız, farklılıklarımızla birlikte eşit bir biçimde bir arada yaşayacak bir zemin yaratabiliyor muyuz; temel hak ve özgürlüklere dayanan, hukuka dayanan böyle bir ortak zemin bulabiliyor muyuz, bunu yapmaya çalışıyoruz yani herkesin muradı bu diye düşünüyorum hangi partiden olursa olsun.

Şimdi, o açıdan bu tasarıya baktığınız zaman, yani dediğim gibi, ilkesel olarak olumlu bir adım fakat yeterli değil. Yani, işte, pek çok arkadaşım da söyledi, bir çerçeve deniyor bu, çerçeve bakımından dahi yeterli değil çünkü örneğin 3'üncü maddeye bakın "Bakanlar Kurulu, çözüm sürecine ilişkin gerekli kararları almaya yetkilidir." Peki, şimdiye kadar yetkili değil miydi Bakanlar Kurulu ki bu kanunla Bakanlar Kuruluna yetki veriliyor? Yani, bir yığın böyle ucu açık madde var burada, işte "...adımları belirler." Bu adımlar nedir? "Gerekli görülmesi hâlinde Hükûmet görevlendirir.", "gerekli tedbirleri alır Hükûmet", "gerekli mevzuat çalışmalarını yapar" filan. Zaten Hükûmetin bu konuda yetkileri var.

Ya, bir kere, burada her türlü yetki -kanunla düzenlenmiyor- Hükûmete bırakılıyor. Hükûmet ileride bu konularda, işte, yönetmeliklerle gerekli düzenlemeleri yapacak diye düşünülüyor. Tabii, yapmazsa da yapmaz, bu tamamen Hükûmetin takdirinde kalmış. Son derece geniş, ucu bucağı belli olmayan sınırsız bir takdir yetkisi veriliyor.

Şimdi, sorunun temelinde temel hak ve özgürlükler, demokratikleşme yatıyorsa o zaman iki ihtimal var. Ya, Hükûmet bu kanuna dayanarak insan haklarıyla ilgili, temel hak ve özgürlüklerle ilgili düzenleme yapacak yönetmeliklerle ya da yapmayacak. Şimdi, yönetmeliklerle ilgili düzenleme yaparsa o zaman şu sorun ortaya çıkacak: İnsan hakları yönetmeliklerle düzenlenmez, insan hakları kanunla düzenlenir. Yönetmelikle insan hakları düzenlenmesi insan hakları hukuku bakımından sakat bir iştir, sakat bir yöntemdir.

Bir de tabii şöyle bir şey ortaya çıkacak, ikinci sakıncası da: Anayasa Mahkemesi'ne iptal için başvuru yapamayacaksınız çünkü kanun değil yönetmelik var ortada. O nedenle, bunların bir parça daha değişik bir biçimde ele alınması gerekir. Bu kanun tasarısına biraz et koymak lazım, biraz et kazandırmak lazım çünkü bu kanun tasarısının eti yok. Bu eti nasıl kazandırabiliriz? Bir yol, işte Sayın Sezgin Tanrıkulu'nun verdiği kanun teklifi yani bir mutabakat komisyonu kurulması ve bir ortak akıl heyeti kurulması. Şimdi,

bununla Hükûmetin getirdiği kanun belki birleştirilebilir, bu teklifle çünkü burada da diyor ki, 2'nci maddenin (1)'inci fıkrası... Ha, bir de onu söylemek lazım. Burada 1 ve 2'nci maddede sadece (1)'inci fıkralar var, numara konulmuş ama (2)'nci fıkralar yok yani bu da biraz özensiz yazıldığını gösteriyor. Sezgin Tanrıkulu'nun teklifiyle bu 2'nci maddenin (1)'inci fıkrasının a) bendinde "... terörün sona ermesi için adımları belirler." dediği zaman; bunlarla -işte insan hakları, güvenlik gibi birçok konu sayılıyor- ilgili herhâlde komisyonlar kurulacak ileride. O zaman bu komisyonlar kurulacaksa zaten işte Sezgin Tanrıkulu'nun da bir komisyon kurmak teklifi var, bu ikisi arasında böyle bir ortaklık sağlanabilir diye düşünüyorum. Bu tasarıya da böyle bir somut bir şey kazandırır, biraz içerik kazandırır.

Onun dışında, çözüm sürecine nasıl daha somut bir nitelik kazandırabiliriz yani bir Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu çözüm sürecini tabii ki destekliyoruz, tabii ki bunun başarılı olmasını istiyoruz, çözüme varılmasını istiyoruz.

Belki şöyle bir şey yapmak daha iyi sonuçlar verebilir: Bizim daha önce de sunduğumuz kanun teklifleri vardı ama bu Kürt meselesindeki temel hak ve özgürlüklerin bastırılması, ihlali nereden kaynaklanıyor? Bir kere Terörle Mücadele Kanunu'ndan kaynaklanıyor. Onun için gelin, Terörle Mücadele Kanunu'nu ortadan kaldıralım, iptal edelim. Bunun ilk defa ben söylemiyorum, bu çok söylendi ama bu aşamada bunun yapılması zamanlama bakımından belki önem taşıyacak. Yani, tam şu sırada bunun yapılması, böyle bir kanun teklif gelirken bir de bunun yapılması bence zamanlama bakımından harekete son derece ivme kazandıracak.

Terörle Mücadele Kanunu ortadan kaldırılırken ama Türk Ceza Kanunu'nda paralel hükümler var. İşte, efendim, Türk Ceza Kanunu'nun 227'nci maddesinin (6), (7) ve (8)'inci fıkraları var. İşte, 314'üncü madde var. Türk Ceza Kanunu'ndan da o paralel maddeleri kaldırmak lazım ki bir etkisi olsun Terörle Mücadele Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasının, bir sonucu olsun.

Böyle bir paket şu sırada getirebilirsek o zaman işte birkaç şey yapmış oluruz.

Bir: Çözüm sürecini Meclis içine çekmiş oluruz. Meclisteki bütün partilerin katkısıyla çözüm süreci ilerlemeye başlar.

İkincisi: Çözüm sürecini şimdi olduğundan çok daha ileri bir aşamaya ulaştırırız.

Üçüncüsü: Sadece Kürtler için değil Türkler için de, herkes için de daha demokratik bir Türkiye yaratmış oluruz.

Evet, benim söylemek istediklerim bunlar Sayın Başkanım.

Zaten sabahki oturumda da Sayın Başbakan Yardımcısı "Partiler üstü bu sorunu ele alalım." dedi. Çok güzel, işte bu şekilde bu sorunu böyle partiler üstü ele alma olanağı belki doğar. "Meclis iradesinin devreye sokalım." dedi. İşte, bu şekilde Meclis iradesini de devreye sokarız. Tabii, saydamlık çok önemli. Yani, saydamlık şöyle önemli: Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcısı, sabah "Çok saydam yürütüyoruz, çok açık yürütüyoruz." dedi. Yani, HDP milletvekilleri İmralı'ya gittiği zaman ne olup ne bittiğini biliyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onlardan öğreniyoruz zaten.

RIZA TÜRME (İzmir) – Ne öğrenirsek onlardan öğreniyoruz zaten. Kim gitti, ne söylendi, ne konuşuldu biliyoruz ama Hükûmet ne konuşuyor İmralı'yla, kim gidiyor konuşuyor, ne konuşuyor, bunlarla ilgili hiçbir bilgimiz yok. Yani, saydamlık HDP'liler aracılığıyla ne kadar sağlanırsa sağlanıyor, onun dışında, Hükûmet ne yapıyor, ne yapmıyor, bununla ilgili hiçbir bilgimiz yok. Bu saydamlık üzerinde bu kadar durulduğuna göre Sayın Bakan belki anlatmak ister şimdi burada.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan da yok, Sayın Başkan da yok, burada kimse yok.

RIZA TÜRME (İzmir) – Ne yapıp ne yapılmadığı konusunda belki bilgi vermek ister şimdi.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan herhâlde ihtiyaç için çıktı dışarı, birazdan gelir, iletiriz.

Nevzat Bey, buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, kıymetli Hükûmet temsilcileri; -böyle söyleyeyim Sayın Bakan olmadığına göre- komisyon üyesi olsun, olmasın bütün değerli milletvekili arkadaşlarımı selamlıyorum, misafirlerimiz var, onlara da hoş geldiniz diyorum.

Gerçekten, adeta acı bir hapın hastaya yutturulması için dışının şekerlenip çekici hale getirilmesi gibi bir durumla karşı karşıyayız. AKP bunu sık sık yapıyor. Yine, demokratik, özgürlük, insan hakları, çoğulculuk gibi birtakım kavramların arkasına gizlenerek, asıl niyetini gizleyerek birtakım düzenlemeler getiriyor.

Şimdi, bu kanun tasarısının ismine de baktığımız -zaman terörün sona erdirilmesi, toplumun bütünleştirilmesi- hangi siyasi görüşten olursanız olun zaten bu iki mefhumu, bu iki kavrama karşı çıkmanız mümkün değil ama içeriğine baktığınız zaman tabii orada asıl niyeti görebiliyorsunuz.

Ve yine, kaderin garip bir cilvesine bakın ki, özellikle bir AKP'li vekil arkadaşımızı dinledikten sonra, sanki bu memleketi on iki yıldır Adalet ve Kalkınma Partisi yönetmiyor da başka bir parti yönetiyormuş gibi, devleti, devlet teşkilatını adeta ayaklar altına alan bir konuşma yapıyor ve dediğim gibi, kaderin garip cilvesine bakın ki, biraz sonra da yapacağım konuşmada bu devlet teşkilatını, mekanizmasını savunmak bir muhalif partinin vekiline düşüyor. PKK'nin siyasal uzantısı olduğunu defalarca dillendiren HDP'nin iddialarına göre Türkiye Cumhuriyeti devleti retçi, inkârcı, zalim, işkenceci, katil, baskıcı, vesaire bir devlet. Tabii, devlet soyut bir kavram olduğuna göre, aslında onu müşahhas hâle getiren devletin görevlileri. Yani, değerli arkadaşlar, Komisyonumuzda İçişleri Bakanı, İçişleri Komisyonu Başkanımız, meslektaşlarım var, Güvenlik Müsteşarı kardeşimiz. Yani devleti müşahhaslaştıran devletin görevlileri, hâkimi, savcısı, askeri, polisi.

Biz o arkadaşımızı dinledikten sonra hakikaten şunu sorma gereği hissettik: "Biz nasıl bir devletin görevlileriyiz ki âdeta bir suç şebekesinin elemanlarıyız?" Bunu söyleyen kimi vekilleri... Bizler, tabii, o bölgelerde de görevimiz gereği bulunduk, görev yaptık. Bölgeden tanıyorum. Elindekini kendi insanıyla bile paylaşmayan, tek çivi çakmamış sahip olduğu imkânlarla rağmen, bölgeye tek çivi çakmamış, feodal sistemi istismar etmiş ve bugün de terör örgütünün gölgesinde ona methiyeler düzerek âdeta, onun söylemlerinin arkasında durarak siyasal mevcudiyetini ispatlamaya çalışan arkadaşlar.

Bizler...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Nasıl bir suç bu?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ben hiçbir kimseye... Niye üzerinize alındınız? Ben ortaya bir şey söyledim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Doğru bir yaklaşım değil, usul açısından değil.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır, şunu söyleyeyim: Bakın, ben biraz önce AKP'li bir vekil arkadaşımızın söylemi üzerine...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yasayla ilgili konuşun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hasip Bey, bakın, söylüyorum bir saniye. AKP'li vekil arkadaşımızın konuşması üzerine yapıyorum ben bu konuşmayı. Siz niye savunuyorsunuz onu?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İsterseniz kayıtları getirelim yani.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, bakın....

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bakın, aynı anda tepki gösterdik.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hayır, bir şey söyleyeceğim, düzeltiyim hemen, "HDP'li vekillerin söylediğine göre, görev yaptığımız devlet zalim, işkenceci, vesaire." dedim, onun dışındaki söylemim... (Gürültüler)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Milletvekillerimiz böyle bir tabir kullanmıyor. Meclis kürsüsünde...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kaç defa...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...araştırma önergelerimiz açık, kanun teklifimiz açık.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kaç defa...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sen kimi kastediyorsun? Onu söyle.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Açık konuşun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Arkadaşlar, söylediklerinizin niye arkasında durmuyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Korkmaz, biz sizinle İç Tüzük Komisyonunda çalıştık. Kaç defa bu tabirleri kullandık?

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bunu kaç defa kürsüden dile getirdiniz. Yani, şimdi, ben bunun tarih tarih dökümünü mü yapacağım?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ya, tahrif ediyorsunuz, tutanak getirelim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sonra bunu konuşuruz, benim konuşmamı bölmeyin lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tutanak getirin arkadaşlar.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Arkadaşlar, benim konuşmamı niye bölüyorsunuz? Ben kastettiğimi biraz önce daha da netleştirdim, hâlâ ne diye itiraz ediyorsunuz?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Doğru yapmıyorsunuz, bu söylem doğru bir söylem değil arkadaşlar.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Biraz önce kimi kastettiğimi söyledim ben zaten Ayla Hanım. Yani, sen Hükümet değilsin ki "Bu konuda niye icraat yapmıyorsun?" diye ben seni kastedeyim. Ben devleti bilmeyen bir adam değilim ki.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, Komisyona hitap edelim.

S. NEVZAT KORMAZ (Isparta) – Biz, o hani sürekli karaladığınız, o zalim, işkenceci, o devletin görevlileri olarak bölgeye hizmet götürdük, gecemizi gündüzümüze kattık, çocuğumuzun çocuğumuzun zamanından çaldık ve bölgeye hizmet ettik. Dolayısıyla, bir zalim, işkenceci bir devlet, onun uzantıları olan, müşahhas hâle getiren devlet görevlilerinden bahsetmek bir kere oradaki hukuku, hakkı inkâr etmek manasındadır. Bunu düzelterek başlamak istiyorum.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Kendi vatandaşına gaz atan devlet...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – İşte bak aynısını söylüyorsunuz.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Aynısını söylüyoruz.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bakın, gördünüz mü? Neyi düzeltiyorsunuz? Aynısını söylüyorsunuz.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Roboski'yi bombalayan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Roboski'den, Uludere'den...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Hasip Bey, o zaman neye itiraz ediyorsunuz?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Demediniz mi “Devletin uçakları...”

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Kardeşim, onu yapan devlet, sizin kastettiğinize göre zalimdir, katildir, öyle değil mi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ya, öyle demedik. Dediğimiz kelimenin arkasında dururuz... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Sayın Korkmaz, Komisyona hitap edin.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bir de bir konuşmacı arkadaşımız “Kabul etmeniz de etmeseniz de bunun adı Kürt meselesidir.” deyip âdeta bir dayatma yapıyor. Bunu kabullendiniz, memleket meselelerini kavradınız. Bunu kabullenmediniz, yabancı kaldınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sorunu eğer etnik bir sorun olarak tarif ederseniz çözümünüz de mutlaka etnik temele dayalı bir çözüm olmalı. Bunu kabullenmemiz mümkün değil Milliyetçi Hareket Partisi olarak.

Şimdi, otuz yıldır devam eden bir terörden bahsediyoruz. Dolayısıyla, orada bir terör sorunundan bahsedebilirsiniz. Diyebilirsiniz ki “Orada bir kalkınma problemi vardır.”, diyebilirsiniz ki “Orada bir güvenlik problemi vardır.”, bütün bunların hepsi ayrı ayrı değerlendirilip konuşulabilir.

Yalnız, özellikle Ayla Hanım'ın bahsetmiş olduğu... Yani “Bizi ETA'yla, IRA'yla falan kıyaslamayın, biz 40 milyonluk vatansız bir halktan bahsediyoruz.” dediniz.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Statüsü olmayan.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – “Vatansız” kelimesini kullandınız.

Şimdi, arkadaşlar, eğer sorunu vatan sorunu olarak koyarsanız o zaman bu zihniyetin önüne ne kadar demokratik çözümler ortaya koyarsanız koyun, ne kadar çoğulculuk, insan hakları, ne bileyim, yönetime katılma gibi ne kadar öneri getirirseniz getirin, o zaman bu talebi tatmin etmek mümkün gözüküyor.

Evet, teşekkür ediyorum.

Bakın, yani böyle karşılıklı konuştuğumuz zaman anlaşabiliyoruz.

Evet, şimdi, bu sorunun bir de sonuç olduğunu söyledi. Yani terörün bir sonuç olduğunu söyledi bir arkadaşımız. Şimdi, eğer terör sorununu bir sonuç olarak tarif ederseniz o zaman meşrulaştırmış olursunuz terörü. Yani terör niye var? Çünkü şu şu sebepler olduğu için var. Dolayısıyla, sonuç olarak ortaya çıktı.

Şimdi, arkadaşlar, bu ülkede özgürlükler problemi var ama bu ülkede sadece doğuda bir problem yok ki. Bu ülkenin kuzeyinde, güneyinde, doğusunda, batısında kişisel özgürlükler anlamında problemler var. Bu ülkede kalkınma problemi var. Sadece doğuda yok ki. Antalya'ya geldiğiniz zaman da Antalya'nın değişik ilçeleriyle, birbiri arasında da çok ciddi sorunlar, vahim sorunlar var. Dolayısıyla, bu bir sonuçtur. O zaman bu devlet çatısı altında yaşayan bütün insanlar bu sorunları bahane ederek çıksınlar ortaya. “Niye ortaya çıktınız?” “Efendim, sebepleri vardı.” desinler. Bunu kabullenmemiz de mümkün değil.

Yine, “Bu sorun çözülsün de her ne pahasına olursa olsun, çözülsün.” tabirini kullandı. Böyle bir şey olmaz değerli arkadaşlar. Yani bizim kaybedecek o kadar kıymetli şeylerimiz var ki “her ne pahasına olursa olsun çözüm” tabirini kabul etmemiz mümkün değil. Yani hiçbir devlet, sadece Türkiye Cumhuriyeti değil, insanların canına kastetmiş ve sınırları içerisinde hükümlanlık talebinde bulunan hiçbir örgütle masaya oturmaz. “Yani efendim, otursun.” “Otursun.” demek “Canıma da kastedebilir, hükümlanlık

haklarımı da paylaşabilirim.”le eş anlamlıdır bu. Dolayısıyla, “her ne pahasına olursa olsun” tabirini kabul etmediğimizi belirtmek istiyorum.

Şimdi, biraz hukuki bir noktaya değinmek istiyorum. Yani bazı arkadaşlarımız değindi. Şimdi, İç Tüzük’ün 23’üncü maddesine baktığınız zaman komisyonları asli ve tali komisyonlar diye ikiye ayırır. Bunun bir mantığı var. Yani kanunun lafzının arkasında bir ruhu olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Eğer sadece bir alanı ilgilendiriyorsa, evet, bir konu bir komisyonda görüşülüp karara bağlanabilir ama birden fazla alanı ilgilendiriyorsa işte esas komisyonun dışında, tali komisyonlar da kendilerini ilgilendiren hususlarla ilgili esas komisyona bilgi versin. Dolayısıyla, esas komisyon da bu müzakereleri yaparken hem onları da bu kararın içerisine katmış olsun hem doğru kararlar vermiş olsun istenir. Ancak bir Anayasa Komisyonu üyesi olarak açıkçası hukuki altyapısının hazırlandığı ifade ediliyor. Yani çözüm sürecinin hukuki altyapısının hazırlandığı ifade ediliyor ama bizim sürekli komisyonlarımız içerisinde iki tane hukuku doğrudan ilgilendiren komisyon var, Adalet Komisyonu ve Anayasa Komisyonu. Fakat bunların bu süreçte katılımı, katkısıyla ilgili görüşmeler yapılmıyor. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının havalesine bakıyorsunuz, havale yapılmış, asli komisyon İçişleri Komisyonu, tali komisyonlar Anayasa ve Adalet komisyonları. Fakat uzun bir süredir âdeta AKP’nin bünyesine sirayet etmiş bir hastalık burada da kendini gösteriyor. Efendim, tali komisyon başkanları oradaki komisyon üleriyle bir toplantı yapma nezaketini bile göstermeden -çünkü zaten komisyonda çoğunluğunuz var, dolayısıyla istediğiniz kararı çıkartabilirsiniz- ama oradaki farklı görüşlere sahip olan muhalefet partinin üyelerinin de görüşlerini almadan tek başına “Efendim, görüşemeyiz, işlerimiz yoğun.” yahut işte “Toplanamayız.” vesaire gibi gerekçelerle tali komisyonlar toplantı yapmıyor. Bu ilk kez yaşanan bir şey değil. Bu, yasama bünyesine AKP’yle birlikte gelmiş bir hastalığın tezahürü.

Şimdi, arkadaşlarımız anlattı yani ben tekrardan kaçınmak için çok detaya girmeyeceğim. Baktığınız zaman özellikle Anayasa Komisyonunda görüşülmesi lazım çünkü Anayasa’nın birçok maddesini ihlal ettiğini iddia ediyoruz. Yine, Adalet Komisyonunda görüşülmesi lazım, sebep: Çünkü Terörle Mücadele Kanunu yahut Türk Ceza Kanunu’nun bazı maddelerini genel kanun-özel kanun ayırımından hareketle âdeta baypas eden birtakım düzenlemeler içeriyor ama Adalet Komisyonu da bu sürecin içerisinde yok.

Aslında, tabii, bu kanunla Adalet ve Kalkınma Partisinin neyi murat ettiğini gayet iyi biliyoruz yani PKK’yla yapılan müzakereler sonucudur ki bugün burada toplandık, bu yasa bizim önümüze getirildi ve bu müzakere edilmesi isteniyor Mediste. Cumhurbaşkanlığı için PKK’nın desteğinin alınması ve Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde vadedilen 4 parçalı Kürdistan’ın Türkiye ayağının oluşturulması için birtakım adımların atılmasıdır. Bugüne kadar, buraya gelinceye kadar hem PKK’nın siyasi uzantısı olduğunu defalarca ifade etmiş bir partinin yapılanları hep “İyi ama yetmez.” diye karşıladığını görüyoruz, hep “Olumlu ama yetmez.” Yani, böyle diye diye tabii alınan mesafeyi, özellikle PKK’nın talepleri açısından alınan mesafeyi görmüyor kimileri. Yani, değerli arkadaşlar, “yetmez” ama “evet”çi bir açılımla ilgili bir partiyle oturdu pazarlık yapıyor Adalet ve Kalkınma Partisi yahut işte terör örgütüyle pazarlık yapıyor.

Şimdi, neyin yeteceğini değerli arkadaşlar, -yani bu sözcülere ithafen söylüyorum- neyin yeteceğini Allah muhafaza Türkiye ve Adalet ve Kalkınma Partisi bir müddet sonra öğrenecek, Allah muhafaza. Yani, artık o pazarlık masasında, o müzakere masasında değil de âdeta o masada eşit hükümlanlık haklarına sahip iki ortak şeklinde oturduğunda neyi kastettiğini öğrenecek. Yani, burada getirilen bu husus aslında Milliyetçi Hareket Partisinin bu “çözüm süreci”, “açılım süreci” -ne dersiniz deyin adına- ortaya atıldığından beri sürekli ifade ettiği ve sizlerin bir türlü kabullenmek istemediği ama adım adım da gerçekleşmeye doğru gittiği bir tasarıdan bahsediyorum.

Özellikle bu Cumhurbaşkanlığı meselesinde Sayın Erdoğan’ın ve AKP’nin menfaatlerinin maalesef ülke menfaatlerinin, ülkenin istikbalinin önünde yer aldığını, ona galebe çaldığını görüyoruz. Birlik ve beraberlik mavallarıyla ülke maalesef fiiliyatta iki parçaya bölünmüş bir noktaya geldi. Bir de bu sık sık söylenen “Efendim, hiç cenaze gelmiyor, niye rahatsızlık duyuyorsunuz?” Değerli arkadaşlar, aslında orada tabii -nereden olursa olsun, Allah rahmet eylesin ama- cenazeler olduğunu biliyorsunuz, görüyorsunuz yani PKK’yla pazarlık yapılıyor, istediği yasa çıkarılıyor, yol kapatmadan bombalamalara kadar, adam öldürmelere kadar birtakım terörist eylemler devam ediyor ama siz cenaze gelmemesiyle övünüyorsunuz. Yani, aslında ortada bir cenaze var da o cenazenin ismini koymak ağırınıza geliyor. O cenaze de yönetmiş olduğunuz devlet teşkilatının cenazesidir. Ayrıca, bir arkadaşımız bahsetti, orada köy korucuları şehit ediliyor, asker, polis, sivil halktan vatandaşlar. Orada zaman zaman tabii özellikle bu sansür uygulamalarıyla yahut sık sık Türkiye’nin gündemini değiştirerek bunu özellikle göstermiyorsunuz.

Şimdi, bu açılım süreci ortaya çıktığı andan itibaren hep şu soruyu sorduk, dedik ki: "Bakın, terörle pazarlık yapmayın çünkü terör örgütüyle kim pazarlık yapmışsa iflah olmamış, kendi milletine hayrı olmamış." "Pazarlık masasına niye oturdunuz?" diye sorduk ve şu üç soruyu cevaplandırmanızı istedik, dedik ki: "Kardeşim, bunlarla pazarlık masasına oturdunuz. Peki, PKK, örgütünü lağvetme sözü mü verdi?" "Hayır." Dedi ki: "Hatta örgütüm daha güçlü olacak." "Siyasi hedeflerinden vaz mı geçti?" "Yok." İşte biraz önce Ayla Hanım da bir statüden bahsetti, vatansızlıktan bahsetti. Üçüncü mesele: "Silahlı eylemlerden mi vazgeçti?" "Yok." "Silah mı bıraktı?" "Hayır." "Peki, o zaman neyin pazarlığını yaptınız? Neyi talep ederek masaya oturdunuz?" Yani, biz muhalefet partisi olarak bunu sormak en tabii hakkımız değil mi?

Yani, bir milletvekili arkadaşımız -AKP Grup Başkan Vekiliydi, Ahmet Bey'di yanılmıyorsam- dedi ki: "Dersim katliamından dolayı, -onun tabirini kullanıyorum- 1915 olaylarından dolayı ne güzel özür dileyen bir Başbakanımız var." İyi de karşılığında adım atan var mı? Yani, karşılığında senin bu iyi niyetini algılayan, bir adım atan bir taraf var mı? Yok. Aksine, efendim, 1915'te Ermenilerden çok daha fazlası, -bu tarihî vesikalarla ortada- Türkler katledilmiş olmasına rağmen orada elini kolunu bağlayıp hiç bu konuyu ağzına almayan bir Erivan yönetimi var. Dersim meselesi, -tarihî bir mesele, çok fazla girmek istemiyorum- iki taraftan da çok ciddi ölümler olmuş. Dolayısıyla, bu meseleyi böyle kaşıyarak mı tedavi etmeyi düşünüyorsunuz? Dolayısıyla, kıymetli arkadaşlar, burada da âdeta izlenen bir taviz, bir ricat olayı olduğunu görüyoruz. Yani, burada mütekabiliyet esasının ihmal edildiğini, görmememizden geldiğini ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin asırlık söylemlerinden vazgeçtiğini görüyoruz.

Terörle, terör örgütüyle ilişki kurulabilir mi? Yani, bunu kuran ülkeler var, olabilir ancak hukuk devleti, çağdaş hukuk devleti doğrudan ilişkiye girmez ve psikolojik üstünlüğün kendisinde olduğu bir anda böyle bir konuyla ilgilenebilir. Ancak, ne hukuk devleti ilkelerine ne anayasal ilkelere ne de o psikolojik üstünlük meselesine eğilmeden terör örgütüyle pazarlık masasına oturuldu. Bu açıkçası yapılan Hükûmetin PKK karşısında teslimiyetidir, teslim olmasıdır. Yani buradan aslında tabii çıkarılacak bir sonuç da şudur: Sayın Başbakan, Cumhurbaşkanı olsun, Beyefendi Köşk'e çıksın, gerisi lafûgûzaf. Millet ne hâle gelmiş, devletin bütünlüğü, milletin birliği nereye sürüklenmiş, zerre umurunda değil.

Değerli arkadaşlar, ben bir başka konuyu da gündeme getirmek istiyorum. Bundan aylar önce âlây-ı valâ bir MİT Kanunu çıkardınız. Bu kanunda millî güvenlik meselelerini de görüşmek üzere yani önerilerde bulunak üzere ve İstihbarat Örgütü üzerinde Parlamento denetimini temin etmek üzere bir komisyon kurulmasını düzenlediniz, getirdiniz. O komisyonun ismi istihbarat ve güvenlik komisyonu. Bu komisyon sürekli bir komisyon ve her parti aldığı oy oranıyla temsil edilecek diğer komisyonlarda olduğu gibi. Sonra ne yaptınız arkadaşlar? Âdeta istihbarat üzerinde, o flu alan üzerinde, işte, Parlamento denetimini sağlayacağız diye, o ballandıra ballandıra anlattığınız o komisyonu kurmaktan vazgeçtiniz. Yani önümüzdeki yasama yılına bıraktık Timurlenk'in filleri gibi. Yani ya Timurlenk ölür ya hoca ölür ya da filler ölür.

Hâlbuki şu an öyle bir durumla karşı karşıyayız ki ülke sınırlarımızın hemen dışında bir cehennem var, yani bu cehennemin sınırlarımız içerisine sirayet etmemesiyle alakalı kimse bir garanti veremiyor ve bugün, işte, mesela bu konu görüşülüyor. Yani bu konularla ilgili bu komisyon toplantı hâlinde olsa, bu komisyon birtakım önerilerde bulunsaydı, hakikaten işin arka tarafında bizim de eksiğimiz olabilir, bilmediğimiz bazı hususlar olabilir, onlarla ilgili aydınlatılsak daha iyi olmaz mıydı? Dikkat edin arkadaşlar, âdeta komisyonları bir yük gibi gören ve yangından mal kaçırmaya çalışan bir AKP ve onun yasama zihniyetiyle karşı karşıyayız.

Yani bu komisyonun kurulmamasını gördükçe, doğrusu ben şu soruyu kendime soruyorum: Acaba MİT'le ilgili, birtakım gayrimeşru ilişkilerinizle ilgili muhalefetin haberi olabilir diye mi korktunuz? Yahut "MİT'i şöyle güncelleştirdik, efendim, böyle modern hâle getirdik." derken MİT'in içinin tamamen boşaltıldığını acaba muhalefet tespit eder diye mi korktunuz? Yani ülke menfaatlerinin peşinde değil de AKP'nin siyasi menfaatleri yahut Başbakanın kişisel menfaatleri üzerinde MİT koşuyor ve bundan da dolayısıyla muhalefet haberdar olur diye mi çekindiniz?

"Hükûmet siyasi, hukuki, ekonomik, kültürel her türlü tedbiri alır." diyor düzenlemeye. Ne demek arkadaşlar her türlü tedbiri alır? Yani on iki yıldır Hükûmet terörü bitirmek için her türlü tedbiri almak istedi de kim elini tuttu? Üstelik, Mecliste, mevzu bahis terörle mücadele olduğu zaman sınırsız bir kredi veren bir Milliyetçi Hareket Partisi vardı. Tüm bunlara rağmen, on iki yıldır terörü bitirmek için ne yaptınız? Mesela bizden, Milliyetçi Hareket Partisinden hangi tedbire destek vermemizi istediniz?

"Her türlü tedbir..." Ne olabilir bunun içerisinde, soruyorum: Örneğin Anayasa'ya, devletimizin bütünlüğüne, millî ve üniter yapısına, etnik kökeni ne olursa olsun millet mevhumunu oluşturan Türk milletinin birliğine, cumhuriyetin kuruluş felsefesine aykırı olacak tedbirler ve kararlar da olabilir mi?

Yine, bir HDP milletvekili, sanırsam Diyarbakır'da bir açıklama yaptı -Sırrı Süreyya Önder Bey olacak- dedi ki: "Önümüzdeki sene bu meydanda size Öcalan hitap edecek."

AYLA AKAT ATA (Batman) – İnşallah.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yani mesela Öcalan'ın önce ev hapsine çıkartılıp, ondan sonra serbest bırakılması bunun içerisinde yer alıyor mu yani alınacak her türlü tedbirin içerisinde, üreteceğiniz her türlü tedbirin içerisinde bu var mı? Bölge için demokratik özerklik, ülke için federal bir siyasal sistem düşünülüyor mu?

"Tek bayrak" dediniz. Doğuda, maalesef, birkaç bina dışında -sanki onları da gördükçe âdeta terör örgütüyle bir anlaşma varmış gibi bir kanaat oluşuyor- Türk Bayrağı kalmadı ve en son bunu Diyarbakır'da o Türk Bayrağı'nın indirilmesi meselesinde de gösterdiniz, ilan ettiniz.

Yine soruyorum: İkinci dilin resmî eğitim dili olması ve kamu kurumlarında kullanılmasıyla ilgili bir tasarrufunuz olacak mı? Bu her türlü tedbirin içerisinde bunlar olacak mı? PKK ve KCK teröristlerine yönelik bir genel af düşünülüyor mu?

Yani değerli arkadaşlar, çok bilinmeyenli bir denklemden bahsediyoruz. Üzüntüm, neyin hesap edildiği, neyin hedeflendiği konusunda sadece bizim yahut sadece milletin bilgilendirilmesi değil, aynı zamanda iktidar partisinin de bilgilendirilmesi gerekiyor, onlar da bu meselenin nereye götürüleceğinden bihaber.

Adalet ve Kalkınma Partisi içerisinde hakikaten devleti yönetmiş bazı arkadaşlarımız var, ağabeylerimiz var, bu sözlerim özellikle onlara. Yani devletin nasıl yönetileceğini bilemeyen bazı milletvekili arkadaşlarımız olabilir, mümkündür ama o arkadaşlarımızın vebali çok büyük, çünkü bir süre devlet yönetmiş, icraatlarda bulunmuş insanlar; onlar da susuyorlar. Yüce dinimiz demiyor mu "Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?" diye. Şimdi, onların suskunluğunun vebali öbürlerininkinden çok daha fazla. Dolayısıyla, onların suskunluğu âdeta destek vermek anlamına geliyor.

Yine, sabah oturumunda koordinatör bakan olarak geçen Sayın Beşir Atalay Bey vardı. Şimdi, ben, birçok platformda, Beşir Atalay Bey'in de bulunduğu platformda özellikle şu hususu gündeme getirdim, dedim ki: Bakın, siz İçişleri Bakanlığı yaptınız. İçişleri Bakanlığı öyle bir bakanlık ki binlerce -içinde köy korucusu, jandarma, polis, mülki idare amiri- şehidi olan bir Bakanlığın en tepesinde oturdunuz, yani temsil ettiniz bu Bakanlığı. Onların hukuku size emanet edildi, o şehitlerin hukuku. Gazilerimiz var, onların hukuku sizlere teslim edildi. Fakat siz kolunuzun altına BOP uzmanları tarafından sıkıştırılmış bir dosyayla kapı kapı dolaşıyorsunuz. Acaba o şehitlerin, o gazilerin hukuku bir kere bile olsun aklınıza geldi mi?

Ben bunu Abdülhamid'in azledilmesine benzettim. Biliyorsunuz II. Abdülhamid Han'a, İttihat ve Terakki tarafından azledilmesi kararı alındıktan sonra 4 kişilik bir heyetle bu karar tebliğ ediliyor. Bu heyetin içinde bir tane Müslüman Türk yok ve o kocaman Osmanlı Padişahı ağlayarak, makamdan ayrıldığı için değil, Türk devletinin, Türk milletin içine düşürüldüğü bu durumdan dolayı ağlayarak şöyle söylüyor, diyor ki: "Osmanlı Türk Sultanına ve İslam'ın Halifesine bu kararı tebliğ edecek bir Müslüman Türk evladı bulamadınız mı?"

Özellikle Beşir Atalay Bey'e sordum, hiç olmazsa bu hukuka, bu hakka hürmeten diyemez miydin "Bu koordinatörlüğü başka biri yapsın. Ben öyle bir bakanlıktan geliyorum ki benim şehitlerim var. Dolayısıyla, ben bu görevi kabullenemem."

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, otuz dakikayı geçtiniz, hatırlatıyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Evet, madem süremiz az, şöyle süzerek geçelim.

BAŞKAN – Takdirinize sunuyorum efendim, otuz dakikayı geçtik.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Evet, değerli arkadaşlar, görevimiz kanı durdurmak, doğru, yani her milletvekilinin böyle bir yükümlülüğü var ama değerli arkadaşlar, bunun yolu teslimiyetle değil, bu devletin hükümlerinden vazgeçerek, terör örgütüyle paylaşarak değil. Eğer böyle olarsa bu millet bu devleti kurmak için binlerce, milyonlarca evladını vakfetti, gerekirse Anadolu'nun fethini yeniden yaparız, bundan çekinmeyin, Türk milleti buna muktedir. Türk insanı, bu konuda "Bir evladım var vatanıma millete adadım, gerekirse diğer evlatlarımı da adarım." diyecek kadar adanmış bir insandır, ama siz kan dökülmüyor diye âdeta ellerinizi çırparak oynarken bu milletin kanlı gözyaşlarını içine akıttığını görmek durumundasınız.

Sadece şu hesabı yapın değerli arkadaşlar: Örgütlü, eli silahlı çete, istediğini yapmadığınız bir noktada, binlerce insanımızı yine öldürebilir mi? Öldürebilir, çünkü silahı elinde duruyor, eğitimini sürekli yapıyor, kamplarını dağıtmadı. Yapabilir mi? Yapabilir. O zaman sizin kurmuş olduğunuz bu sistem -tırnak içinde söylüyorum- sadece ve sadece sürekli PKK'nın memnun edilmesine yönelik bir

sistem. Yani kafasının taşı attığında, ellerinde silahla Türk insanının canını almaya devam edebilir mi? Edebilir. Bununla ilgili bir set çekildi mi, herhangi bir tedbiriniz var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, bu çabalar beyhude. Büyük bir ejderha yarattınız. 2002’de bu mesele en azından Türk insanına, Türk devletine zarar veremeyecek bir noktaya getirilmiş idi ancak siz terörle mücadele yerine terörle müzakere etme noktasını seçtiğiniz andan itibaren tekrar bu ölmüş olan, bu katil yapıyı dirilttiniz ve bugün maalesef bir ejderha hâline geldi.

Bizim özellikle son söz olarak söyleyeceğimiz şu: Bu yasayı Komisyondan da geçirebilirsiniz, Genel Kuruldan da geçirebilirsiniz, sayısal üstünlüğünüz var. Bununla ilgili herkes, ana muhalefet de, efendim, diğer partiler de desteğini açıklayabilir. Ama çok açık biçimde ilan ediyoruz: Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunu asla kabullenmeyeceğiz ve bunun hesabının sorulmasıyla ilgili hep bir yere not düşmekteyiz. Bilginiz olsun.

Komisyonu da saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Korkmaz.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanlar toplantıda yok. Kamu görevlisi arkadaşlarımızın Hükümet temsilcisi olarak yetki belgesi...

BAŞKAN – Sayın Müsteşarımız temsil ediyor.

Sayın Bakan hemen geliyor.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ama yetki belgesi yok, bir saattir bu toplantı yapılıyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir saattir yok. Ara verin, Bakan gelsin, ondan sonra devam edelim.

BAŞKAN – Tamam, hemen Sayın Bakana haber verelim, gelsin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ara verin, ondan sonra.

BAŞKAN – Tamam, hemen Sayın Bakana haber verelim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ama efendim, bakın, yani şöyle, ne görüştüğünüz değil, nasıl görüştüğünüz de çok önemli demokrasilerde biliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bir saattir, bir buçuk saattir hep gelmesini bekledik Sayın Bakanın. Ama şöyle, çok kıymetli arkadaşlarımız benim meslektaşlarım, onların şahsıyla ilgili bir şeyim yok ama Hükümeti temsile yetki belgesi yok arkadaşlarımızın. Biz neyin müzakeresini yapıyoruz o zaman? Lütfen ara verin, beş dakika, on dakika, neyse, Sayın Bakan gelsin veya bir yetki belgesi ibraz edin, devam edelim.

BAŞKAN – Efendim, zaten Sayın Bakan yan odada telefonla görüşüyordu, hemen haber gönderdim, geliyor.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Meşru değil ama şu anda görüşmemiz.

BAŞKAN – Ben Sayın Müsteşarın yetki belgesinin olduğunu düşünmüştüm beraber geldikleri için, yetki belgesi yoksa elbette ki Sayın Bakan hemen gelip oturacak yerine.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bir beş dakika ara verin, gelsin, yani meşru değil çünkü.

BAŞKAN – Beş dakika ara verelim efendim.

Beş dakika ara verdim.

Kapanma Saati: 18.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.18

BAŞKAN: Mehmet ERSOY (Sinop)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

SÖZCÜ: Alpaslan KAVAKLIOĞLU (Niğde)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımız geldiğine göre tekrar oturumu açıyorum.

Ve şimdi söz sırası, Sayın Sinan Oğan yerine Sayın Seyfettin Yılmaz' da.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ondan sonra bendeniz galiba?

BAŞKAN – Yok, ondan sonra Sayın Atilla Kart, Sayın Hasip Kaplan ve Sayın Ali Serindağ.

Buyurun Sayın Yılmaz.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün bu saatte Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı'nı görüşüyoruz. Hepimiz biliyoruz ki burada toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi sadece kanun tasarısının isminde var. Yani bugün bu tasarımı getiren Hükümetin bakış açısında, zihniyetinde, on iki yıllık uygulamalarına baktığınızda toplumsal bütünleşmeyi, kardeşliği, millî birliği önemseyen bir yapı zaten olmamıştır. Sadece söylemlerinde bu tür yapıları ortaya koyan bir anlayış, incelediğimizde, on iki yıl boyunca altı ayda, üç ayda, hatta günlük değişen programları olan, söylemleri olan bir anlayışın bu yasa buraya getirmesi, mübarek ramazan ayında bunu tartışmamız, Cumhurbaşkanlığı seçimlerine bir ay kala bu yasanın gelmesi öyle iyi niyetle falan hazırlanan bir yasa tasarısı olmadığını göstermektedir. Bu, tamamen... Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı adayı olacağı aylar önceden belliydi, malumun ilanı da dün gerçekleşti tahmin ediyorum. Bu, özellikle Kürt kökenli seçmenlerimize verilen bir mesajdır. Yoksa baktığınızda başta Sayın Başbakanın, Hükümetin başı olarak, politikalarında hiçbir tutarlılığı görmek mümkün olmadı bugüne kadar. Bir baktığınızda en milliyetçi söylemleri söyleyen, "Bu ülkede Kürt sorunu değil, PKK sorunu vardır." diyen bir Başbakan var, hepimiz iyi hatırlıyoruz. Elinde bir anket, anketteki oylara göre eğilim nasıl olmuşsa ona göre mesaj veren bir yapıyla karşı karşıya kalıyoruz. 2002 yılında, bugün müzakere yaptığı, hani konuşan, bilmem ne kelimesi kullanan Sayın Başbakan "Ben iktidar olsaydım Abdullah Öcalan'ı asardım." diyen bir Başbakan. Hepimiz iyi hatırlıyoruz ki, bu çok değil, çok geriye de gitmeye de gerek yok, bundan iki-üç yıl öncesine gidin, tahmin ediyorum Diyarbakır' daydı, yanlış hatırlamıyorsam, BDP'nin 2 tane milletvekilinin dağdan inen teröristlerle bir kucaklaşması oldu, basın mensupları var, kalabalık bir grup vardı –yerini, zamanını yanlış hatırlayabilirim akşamın bu saatinde- ondan sonra Sayın Başbakanın konuşmalarını alın bir dinleyin. Söylediği ifadeler var, diyor ki: "BDP'nin milletvekillerinin eline teröristin kanı değmiştir." diye bas bas bağıırıyordu televizyonlarda. "Bunların, eline terörist kanı değen bu milletvekillerinin bu yüce çatı altında bir gün bile durmaları bu millete züldür." diyen bir Başbakan. Yani, bunları ben söylemedim, bunları Sayın Başbakan söyledi, hepimiz iyi hatırlıyoruz. Şimdi, Hükümetin başında olan böyle bir Başbakanın getirdiği kanun tasarısıyla biz neyi sağlayacağız? Toplumsal bütünleşmeyi sağlayacağız, millî birliği sağlayacağız, beraberliği sağlayacağız! Burada niyetin ne olduğu ortadadır. Önümüzde, bir ay sonra Cumhurbaşkanlığı seçimi var, 1'inci turda alamazsam bile 2'nci turda Kürt kökenli seçmenlerin oyunu alarak ben bu seçimi kazanırım hesabı yapan bir Hükümet başkanının bu dar zamandaki getirdiği bu yasa tasarısı milletin hayrına olmayacak. Şimdi, burada, bu yasa tasarısında bunun bir sürü katmanları var, oluşumları var. Yani, ne düşünür Genelkurmay bu konuda, var mı bir görüş? Millî Savunma Bakanlığı ne düşünüyor veya bununla ilgili ilgili birimler ne düşünüyor? Yani, bunların hiçbirisi alınmadı, al el acele bir yasa tasarısı getirildi buraya. Şimdi, Sayın Bakan savunuyor yani kendi iç dünyasında birleşmeyi, bütünleşmeyi sağlayamayan hangi bütünleşmeden bahsediyorsunuz? Yani, uyguladığınız politikalara bakın on iki yıldır. Ben memuriyetten geliyorum, sendikaları ayırdınız, milleti ayırdınız, dernekleri ayırdınız, odacıya kadar ayırım yaptınız. Şimdi, milleti ayırdığınız noktayı görmeden hangi toplumsal bütünleşmeden bahsedebilirsiniz, bu toplumsal bütünleşmeyi nasıl sağlıyorsunuz. Yani, Türkiye'de hukukun üstünlüğüne inanmayan, hukuku kendine göre yontan, kendine göre savcı atayan, hâkim atayan bu anlayış hangi millî bütünlüğü, beraberliği sağlayacak? Yani, çok açık ve net söylüyorum, Türkiye'de savcıya müdahale etmekten hakkında dava açılan bir Adalet Bakanı Türkiye'de Adalet Bakanlığı yapıyor veya işte Sayın İçişleri Bakanıyla ilgili bilmem kimin kapısını tekmeleyin diye basına düşen

iddialar var. Şimdi, böyle bir ortamda millî mutabakat ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik bir çalışmayı yapmaktan bahsediyoruz. Yani, bunlarda samimiyetin olmadığı ortadadır.

Şimdi, bu yasa çok konuşuldu, ben çok detayına da girmeyeceğim, dilim de şey yapmıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Adanalılar ne der bu durumda Sayın Yılmaz, “Ağzını yerim.” der.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Aynen. Biliyorum yani siz de çok memnun kalacaksınız.

Yani, şunu ifade edeyim: Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz bu yasa tasarısına külliyen karşıyız, şiddetle karşıyız. Ha, bir de şu suçlamalar getiriliyor, biraz önce arkadaşımız bahsettiği için girmeyeceğim, “kandan beslenenler” diyor. Kim diyor bunu? Başbakan diyor, Başbakanın yanındaki Hükûmet mensupları diyor, iktidar mensupları diyor zaman zaman. Yani, kaostan beslenen gibi birtakım iddialar var. Şimdi, şunu açık yüreklilikle ifade ediyoruz: Biz, bu ülkede bir tane vatandaşımızın dahi burnunun kanamamasını isteyen bir siyasi anlayış ve gelenekten geliyoruz. Kim ne anlatırsa anlatsın, çok açık söylüyorum, biz bu ülkenin bütünlüğünden yanayız, birliğinden yanayız. Biz, Kürt kökenli vatandaşlarımızla en ufak bir sorunu olmayan bir siyasal hareketiz. Ha, son zamanlarda birtakım ifadeler, iddialar, ayrışma çalışmaları... Kim ne yaparsa yapsın, biz kendimizi ne kadar Türk hissediyorsak, Alparslan Türkeş’in, rahmetlinin dediği gibi, onları da o kadar kabul ettiğimizi ifade ediyoruz. Bunu siyaseten başka türlü söyleyebilirler ama bizim samimi düşüncemiz budur. Yani, yıllarca... Ya, benim sülalemden kız alıp kız vermişiz, Kürt gelinimiz var şimdi ne yapacağız, anası Kürt, babası Türk. Yani, PKK terör örgütünün dayatmalarına mı tabi olacağız? Anam, babam yaylaya gider altı ay Adana’nın dağ köyüne, bizim anahtarımız yıllardır, benim çocukluğumdan beri, 6-7 yaşımdan beri Diyarbakır’dan gelen bir Kürt komşumuz vardır, bizim anahtarımız onlarda durur. Ama gelen nokta öyle bir noktaya getiriyor ki PKK terör örgütü sanki bütün Kürt kökenli vatandaşlarımızın yegâne temsilcisi anlayışıyla hareket eden bir Hükûmetle karşı karşıyayız. Şimdi, PKK terör örgütü ne yaptı yani çok masum bir örgüt mü PKK terör örgütü? PKK terör örgütü yüzlerce, binlerce polisimizi, askerimizi, öğretmenimizi, mühendisimizi, kundaktaki çocuğumuzu öldüren eli kanlı bir terör örgütü müdür değil midir? Şimdi bunların hepsini yok mu sayacağız? Yani, biz de istiyoruz, biz de bu ülkede kan akmasın, bu ülkede herkesin birbirini sevdiği, herkesin birbirine saygı duyduğu, insanların kardeşçe yaşadığı, demokrasinin bütün unsurlarının her tarafa sirayet ettiği, herkesin mutlu olduğu bir ülkeyi biz istiyoruz. Şimdi, acıları yanıştırmayacağız, doğrudur; benim de şehidim var, çok yakınım, PKK’lı teröristler tarafından şehit edildi. Şimdi, şunu söylüyorum: Yani, bunların hiçbirisini yok sayarak bir bebek katilinin yol haritasıyla nereye varabileceğinizi düşünüyorsunuz? Yani, şimdi bu bebek katiline biz “bebek katili” demeyecek miyiz, terörist olarak kabul etmeyecek miyiz? Tamam, terörü durduralım, bütünleşmeyi sağlayalım, kardeşliği sağlayalım ama bunun yolu, eline silah alanları meşru kabul ederek hangi anlaşmadan bahsedeceğiz? Bugün gidin Doğu ve Güneydoğu Anadolu’nun belli bölgelerine, orada PKK, devletini resmen kurmuş. İçişleri Bakanı olarak, Genelkurmay olarak, Hükûmet olarak bunu görmüyor musunuz, bunun sonu nereye gidecek yani bu talebin sonu nedir? Açıkça çıkın ifade edin yani deyin ki... Eğer son muradınız “Burada bir Kürdistan devleti kurulmasına doğru biz gideceğiz.” diyorsanız bunu Hükûmet olarak açıkça söylemek zorundasınız. Yani aşama aşama buraya gidiyorsunuz, şu anda fiili bir yapı oluşmuş. Yani, açıklık bunu getirir, yoksa maddelere bilgilendirme, yazma, şunu, bunu yazarak neticeye gidemezsiniz. Kendi kendinizi kandırıyorsunuz, milleti kandırıyorsunuz. Yani, tabirimi hoşgörün, “kandırma” kelimesi belki doğru olmayabilir ama “yanıltıyorsunuz” diyeyim. Yani, açık açık görüşlerinizi söyleyin. Yani, Hükûmet seniz... Bunun sonu nereye gidecek, PKK terör örgütünün talepleri nedir? Orada Kürt devleti kurmak olduğunu sağır sultan biliyor, yani arka planda ne olduğunu. Şimdi ne dersiniz deyin, “kültürel hak” deyin, “şu” deyin, “bu” deyin, ne dersiniz deyin sonucun oraya gitmek istediğini herkes biliyor.

Yıllardır “açılım, açılım” dediler, silahlar sustu. Hep söylüyor, Hükûmet kanadı da söylüyor, AKP’li milletvekilleri de söylüyor “Bir buçuk yıldır bu ülkede silahlar sustu, barış geldi.” O zaman ben size soruyorum: Hâlâ çocuklar niye dağa çıkarılıyor, niye dağa kaçırılıyor? O Diyarbakır Belediyesinin önünden, Meclise de geldiler, MHP Grubuyla da görüştüler, burada analar eylem yaptılar, “Bizim çocuklarımızı geri verin.” dediler. Niye çocuklar dağa çıkıyor, niye eğitim görüyorlar orada, niye yeniden militan olarak sahaya sürülmeye çalışılıyor bu ülkede barış varsa, bu ülkede uzlaşmayı sağladıysanız? Siz görüşüyorsunuz, biz görüşmüyoruz ki. Ne görüşüğünüzü de bildiğimiz yok yani. O zaman bu çocuklar niye dağa çıkıyor, eskisinden daha fazla çocuk niye dağa çıkıyor? O bölgelerde teröristler hiç olmadığı kadar eli silahlı, işte, dün -yanlış olmasın, tahmin ediyorum- Kars veya Iğdır’da, 3 kilometre ötesine PKK çadır kurmuş. Bir baktır Sayın Bakan yani senin de bölgelerinin olduğu yer. Yani orada teröristler kamp kuruyorsa, teröristler ellerinde silahlarla geziyorsa... Yol kesiyor, kesiyor mu kesiyor. Yani ben hayret ediyorum. Eğer bir ülkenin yirmi beş gün kara yolu kapalı kalıyorsa ve İçişleri Bakanı da görevinde oturuyorsa bu ülkenin yönetiminde ciddi manada bir zaaf vardır. Yani orada vergi topluyorlar, yol kesiyorlar, mahkemelerini kuruyorlar. Şimdi, nereye gidecek bunun sonu? Bunun sonu bir devletleşmeye gider. Bakın,

biz bin yıldır bu coğrafyada kardeşçe yaşıyoruz, yaşamaya devam etmemiz lazım. Biz, beraber olarak Çanakkale’de Kürt, Türk, Laz, Çerkez demedik; orada bu mücadeleyi, Millî Mücadele’yi beraber verdik. Hepsinin anası da vardı, onların anaları ağlamadı mı? Kürt Mehmet’in de anası vardı, Türk Ahmet’in de anası vardı, öbürünün de anası vardı, berikinin de anası vardı. Hiçbirisi arkasına bakmadı, bu bayrak için, bu vatan için... Onların anaları yok muydu? Onlar da teslim olsalardı. O zaman da bir sürü gene aynı düşüncede insanlar vardı; işte, Amerikan mandası diyen, İngiliz bilmem neyi diyen bir sürü insan vardı ama onların hepsi arkalarına bile bakmadan şehadet şerbetini içtiler. Bugün bu coğrafyada Türk Bayrağı’nın altında bağımsız ve özgür yaşıyorsak o mücadelenin neticesinde. Yıllarca millî takımda beraberce sevindik, acılarımızı beraberce yaşadık. Ama bunları kaşırsanız, kaş yapayım derken göz çıkarırsanız -işte, Irak ortada, Suriye ortada- yani etnik ve mezhepsel birtakım yapılara yönelik çalışmaları kaşırsanız... Bu coğrafya hassas bir coğrafya. Biz birbirimizi seviyoruz, ne yapılacaksa yapılsın ama bebek katilleriyle, eline silah alanlarla yola çıkarsanız yarı yolda kalırsınız, bunun bedeli de Türk milleti açısından, bu coğrafya açısından çok ağır olur, bunu ödetmeye kimsenin hakkı yok.

Ben çok da zaman almayacağım. Bu kanun tasarısına şiddetle karşı olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Başkan, özür diliyorum. Madem kayıtlara giriyor...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Bir cümle, bir yanlış düzeltmek istiyorum izninizle.

Önce, üyelerimizi saygıyla selamlıyorum. Görüşmelerin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Ama Sayın Milletvekilim, sizler de, istirham ediyorum, bir rakam kullanırken bizlere sorun, biz size doğru cevabı verelim. Buna inanmayabilirsiniz ama yerel kaynaklardan teyit edersiniz. Türkiye’de hiçbir zaman şu söylenen şey, yirmi beş gün bir yerin yolu kapanmamıştır, bu tamamen yalandır.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Kaç gün kapandı Sayın Bakanım, açıklayın o zaman.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Açıklıyorum, bu tamamen yalandır, bu dezenformasyondur, böyle bir şey yok. Vatandaşlar, orada, evet, bildiğimiz nedenlerle bazı hadiseler oldu, derhâl yola güvenlik birimleri gitti, sevk edildi ve yolu açtılar. Sonra başka yerde kapatmaya...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Kaç gün açık kaldı Sayın Bakan, açıklayın. En doğru bilgiyi sizden alacağız. Buyurun açıklayın.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Söylüyorum efendim, yok öyle günlerce bilmem yol kapalı kalmış. Şimdi, almişlar anahtarları tırların, Bingöl ve Diyarbakır yolunda tırların anahtarlarını alıp gittikleri için tırları çekiciyi götürüp oradan çekinceye kadar birkaç saat orada yol kapalı kaldı. O arada bile yan taraftan yol verilerek trafik sağladı.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Birkaç saat? Kayıtlara geçsin Sayın Başkan.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Evet ve böyle günler tamamen...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Ama o kayıtları biz de çıkaracağız.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Bakın, buyurun konuşun. Ben size diyorum ki Sayın Milletvekilim: “Günlerce kapatma dezenformasyondur.”

ALİ ÖZ (Mersin) – Sayın Bakan, siz, “Adana’da tırlarda insani yardım var.” demiştiniz, silah olduğu ortaya çıktı.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Bu yanlıştır, devletin kayıtlarına böyle girsin, Medisimizin kayıtlarına da böyle girsin diye söz aldım. Kusura bakmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

EMİN ÇINAR (Kastamonu) – Şu anda hâlâ yol kapalı mı Sayın Bakan?

ALİ ÖZ (Mersin) – O bayrak indirilmedi değil mi efendim? Sayın Bakanım, bayrak indirilme hadisesi yok değil mi orada? O da afaki bir şey, kurgu mu o da?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Milletvekili, şimdi, ben öbürüne kurgu mu dedim? Bakın, birbirimizi... İstirham ediyorum. Şimdi, siz bir cümle kuruyorsunuz. Şimdi, ben bir öncekine... Hepimiz en azından belli bir muhakeme kabiliyetine sahip insanız. Şimdi ben biraz önce, istirham ediyorum “Bu bir kurgudur.” dedim mi? Şimdi “Bu bir kurgudur.” dedim mi ki siz ikinci de diyorsunuz ki: “Bu da mı kurgu?” Herhâlde...

ALİ ÖZ (Mersin) – Hayır yani şimdi... “Tırların içerisinde Adana’da silah yok, yardım...” dediniz, silah çıktı efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

Şimdi, söz sırası Sayın Atilla Kart’ta.

Buyurun Sayın Kart.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan evvel, Sayın Bakanın aşağı yukarı bir saati aşkın bir süre Komisyonu hiçbir açıklama yapmadan terk etmiş olmasını yadırgadığımı ve yine geldikten sonra hiçbir açıklama yapmamasını da ayrıca yadırgadığımı öncelikle ifade etmek istiyorum. Elbette Sayın Bakanın çok yoğun işleri olabilir, çok acil işleri olabilir ama geldiğimiz aşamada herhâlde şu Komisyon müzakeresi kadar, daha ivedi, daha acil bir konu söz konusu olamaz. Bir an için çok ivedi olarak dışarı çıkması gerekiyorsa da bizleri, Komisyonu, Komisyon Başkanlığını bilgilendirmesi gerekirdi. Bu, tabii, şunu gösteriyor: Hükûmetin genel anlamda yönetim anlayışındaki -genel anlamda söylüyorum- ciddiye ve sorumluluktan uzak anlayışını gösteriyor, böyle bir yaklaşımı gösteriyor. Yani buradaki Komisyon çalışmalarının usulen yapılan bir çalışma olduğu anlayışını gösteriyor. Bunu doğru bulmadığımızı, bunu sorumluluk anlayışıyla bağdaştırmadığımızı öncelikle ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Kürt sorununun tarihî boyutu, siyasi boyutları, bunların analizleri uzun uzadıya yapılabilir. Bunları daha farklı zeminlerde yapmak gerekir, konuşmak gerekir. Ben tabii, zaman kavramını düşünerek tasarıyla sınırlı bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Bakın, değerli arkadaşlarım, 17 Şubat 2010 tarihinde 5952 sayılı bir Kanunu çıkardık. Neydi bu kanun? Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun çıkardık. Bu kanunun 1’inci maddesi şöyle diyor: “Bu Kanunun amacı; terörle mücadeleyle ilişkin politika ve stratejileri belirlemek, geliştirmek ve bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere İçişleri Bakanlığına bağlı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kurulması...”

6’ncı madde Müsteşarlığın görevlerini düzenliyor, yedi sekiz bent hâlinde düzenliyor.

“Politika ve stratejilerin belirlenmesi, güvenlik kuruluşları ve istihbarat birimlerinden gelen stratejik istihbaratı değerlendirmek; gerekli araştırma, analiz ve değerlendirme çalışmaları yapmak; kamuoyunu bilgilendirmek, halkla iletişimi sağlamak, uluslararası gelişmeleri Dışişleri Bakanlığı ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde izlemek ve değerlendirmek, inceleme ve denetleme yapmak ya da yaptırmak.”

18’inci maddeye geliyoruz -daha pek çok madde var da, bugünkü tasarıyla doğrudan ilgili olan bölümleri özellikle dikkatinize sunmak istiyorum- 18’inci madde ne diyor? “Güvenlik politikaları ve sosyoekonomik politikaların uyumlu bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere illerde il sosyal etüt ve proje müdürlüğü ve ihtiyaca göre ilçelerde de yetkili büroların kurulması...” Bu konuda da yine kadro ihdası söz konusu. Bakıyorsunuz, merkezde 94, taşrada 81 olmak üzere 175 kişilik bir uzman kadro yapılıması gerçekleştiriliyor. Daha sonra biliyoruz ki yine, yasadaki ilgili maddeye göre, o kadro istihdamı noktasında da bir kısıtlama yok. Bugün itibarıyla bu sayı belki de 1.750’ye ulaştı. Bunu soruyoruz, önergelerle soruyoruz, doğru dürüst bir cevap alamıyoruz. Umarım, yeri gelmişken Sayın Bakan bu konuda 5952 sayılı Yasa uyarınca merkezde ve taşrada oluşturulan bu istihdama dair somut, net bir açıklama yapar. Bu açıklamayı yapması gereğini yeri gelmişken ifade ediyorum.

5952 sayılı Yasa’nın temel amaçlarını, temel dinamiklerini ifade ettim. Peki, bugünkü tasarıya geliyoruz, mevcut tasarıya geliyoruz. Mevcut tasarı ne diyor? “Bu kanunun amacı terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi için düzenlenmesi gereken esas ve usulleri belirlemek.” Yani 5952 sayılı Yasa’yla aynı amaca yönelik bir tasarıdan söz ediyorum.

Bakıyoruz, yine bu tasarinın 2’nci maddesinde işte arkadaşlarımız hep temas ettiler- (c) bendi dışında ki (c) bendi silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleriyle ilgili bir düzenlemeyi içeriyor ama bunun dışındaki düzenlemelerin tamamı 5952 sayılı Yasa’nın içinde mevcut olduğu gibi bunun ötesinde zaten Hükûmet olmanın gereği olarak mevcut olan hususlar, idari nitelikteki düzenleme yetkilerini içeren hususlar. Bunları kalkıp bir yasa konusu olarak ifade etmenin pratik bir anlamı var mı, pratik bir değeri var mı? Hiçbir anlamı olmayan, kıymeti harbiyesi olmayan, pratik anlamı olmayan bir düzenleme. Bilgilendirmemiş. Bilgilendirmeyi sen yapmak zorundasın zaten. Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek zorundasın, yasama denetimi sorumluluğu kapsamında. Senin kalkıp bunu yasal olarak bunu burada ifade etmenin pratik bir anlamı var mı? Bu bilgilendirmeyi yapmıyorsun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa’dan kaynaklanan o denetim mekanizmalarını çalıştırmıyorsun ki kalkıp burada bir de bu şekilde bir düzenleme yapmanın pratik bir anlamı olsun, bunun yansıyan bir sonucu olsun. Tamamen göstermelik bir düzenleme bu boyutuyla da. Bakıyoruz,

şunu sorgulamak gerekiyor, şunu tartışmamız gerekiyor: Bu iki tasarı arasında içerik olarak ne fark var? Birincisi bu. İkincisi şu; Hükümet şu sorumluluğu göstermek durumundadır, şu yüzleşmeyi yapmak durumundadır: 5952 sayılı Yasa'dan istenilen amaca neden ulaşamadı? Orada ne güzel düzenlemişiz. Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı Kurumu, muazzam bir kurum, işte istihbaratıyla, bütün boyutlarıyla devletin bütün yapılanmalarını orada topladık, orada başlı başına yeni bir kurumu oluşturduk, neden bu kurum aradan geçen dört yıla rağmen amacına ulaşamadı? Bunu sorgulamamız gerekmiyor mu? Bunu bir özgüven içinde sorgulamamız, bununla yüzleşmemiz gerekiyor. Şimdi, tabii, umarım, biraz sonra başka boyutlarına da temas edeceğim, bu yüzleşmeyi yapma cesaretini, sorumluluğunu İçişleri Komisyonu gösterir.

Bakın, sorun şu değerli arkadaşlarım: 5952 sayılı Yasa, daha ötesi, başka yasalar, vesaire, Hükümetin yönetim anlayışındaki sakatlıktan kaynaklanıyor. O yönetim anlayışında temelde değişen hiçbir şey yok. Nedir bu? Orada soruna kalıcı bir çözüm getirmek yerine, bu temel sorunu, Türkiye'nin bu en kritik sorununu bile kişisel ve siyasi konjonktür içinde ben siyaseten nasıl kullanırım, buradan nasıl nemalanırım, nasıl bir avantaj sağlarım? Temel yanlışlık, temel sorun burada başlıyor. Hâlen bu yanlışlığın, bu karakteristiğin kaybolmadığını görüyoruz. Nedir bu, gelen tasarının özünde ne var? Bütün bu düzenlemelerin özünde yine bu sürece kendi tekelinde götürmek. Bir taraftan görünürde Meclisi bilgilendirmek, partileri bilgilendirmek, o zaten senin temel sorumluluğun, Anayasa'dan kaynaklanan sorumluluğun, onu buraya yazmasan da yapmak zorundasın. Ama nedir? Burada getirilen, bunu güya yazıyoruz, sözde yazıyoruz ama hayır, yine bu süreci Hükümetin kendi tekelinde, kendi kontrolünde, kapalı kapılar ardında pazarlık yoluyla, kendi anlayışı çerçevesi içinde götürmek istediğini görüyoruz. Yine sonuçta Meclisin devre dışı bırakıldığını görüyoruz. Bu işin esası, özü gelip burada düğümleniyor. Bakın, tabii burada 4'üncü maddeyi ayrıca değerlendirmek gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, o 4'üncü maddenin Anayasa 137'yi ihlal eden boyutları falan, onları ayrıca geçiyorum ama orada temel amacın, özellikle bir Uludere katliamının, Roboski katliamının, Afyon'daki patlamanın, 25 askerimizin şehit olduğu o patlamanın Suriye'ye silah sevkiyatı gibi MİT Yasası'yla üstünü örtemediğimiz birtakım düzenlemeleri de yine bu tasarıyla, bunun üstünü örtmeye yönelik bir boyutu olduğunu yeri gelmişken ifade etmek istiyorum. Burada da bu anlamda, o MİT Yasası mevzuatı dışında kalan, üstü örtülemeyenlerin de -biraz evvel üç başlık hâlinde ifade ettiğim, bu daha da çoğaltılabilir tabii- üstünü örtmeye yönelik bir anlayışın olduğunu, ileriye yönelik olarak bu süreçlerin fail ve sorumlularının yargılanmasını ortadan kaldırmaya yönelik bir amacın olduğunu görüyoruz. Burada getirilen bu düzenleme, aslında bakıyorsunuz, ucu açık -buna arkadaşlarımız temas ettiler- bir yetki düzenlemesiyle, bir çerçeve düzenlemeyle -bunu Sayın Bakan da, Başbakan yardımcısı da ifade etti- ama onun ötesinde bir kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisini ucu açık bir şekilde sınırları belli olmayan bir kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisini biz bu tasarıyla Hükümete veriyoruz, vermiş olacağız. Böylesine vahim, kontrol edilemez sonuçları olan bir tasarıyla karşı karşıyayız. "Hukuk" ve "ceza" kavramlarının içini boşaltan boyutlarını uzun uzadıya anlatmaya gerek görmüyorum. Hukuk sistemini iğfal eden boyutlarını uzun uzadıya anlatmaya gerek görmüyorum.

Bakın, ne yaptık 5952'de? İşte vesayeti kaldırıyoruz. Yani bu kavramları kullanmakta tabii son derece başarılı olan -tırnak içinde söylüyorum- son derece maharetli olan bir yönetim kadrosuyla karşı karşıyayız. Ne yaptık? Bu vesayeti bir türlü kaldıramadık. On iki yıl oldu, bir türlü bitiremedik bu vesayeti. Ama ne yapıyoruz? O vesayeti kaldırıyoruz derken ne yapıyoruz? Gerçekten yeni vesayet kurumlarını kurumsallaştırıyoruz. Ne yapıyoruz? Tek adam yönetiminin ötesinde, tamamen bürokratik bir yapı? Bakın, 5952 sayılı Yasa'ya bakın. Kaçınıcı maddesine bakalım? 4'üncü maddesine. Terörle Mücadele Koordinasyon Kurulunu oluşturuyoruz. Kimin başkanlığında, nasıl oluşuyor? İçişleri Bakanının başkanlığında, Genelkurmay 2. Başkanı, Jandarma Genel Komutanı, Millî İstihbarat Teşkilatı, Adalet Bakanlığı Müsteşarı. Ne işi var Adalet Bakanlığı Müsteşarının burada? Böyle bir şey hukuk devletinde olabilir mi? Adalet Bakanlığının ne işi var orada? Terörle Mücadele Koordinasyon Kurulunda Adalet Bakanlığı Müsteşarının ne işi var Allah aşkına?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Terör suçlarının koordinasyonunu cezaeviyle kim sağlayacak Atilla Bey?

ATILLA KART (Konya) – Şimdi, devam edelim. "İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü." Tam anlamıyla ne yapıyoruz biliyor musunuz? Daha güçlü bir Millî Güvenlik Kurulunu bürokratlardan oluşturuyoruz ve Türkiye'yi kimle yönetiyoruz? AKP iktidarlarında geldiğimiz nokta şudur: MİT Müsteşarı üzerinden, İçişleri Bakanı üzerinden, Adalet Bakanı üzerinden Türkiye yönetiliyor. MİT Yasası'yla yönetiyoruz, MİT mevzuatıyla yönetiyoruz ve bu mevzuatı tamamlayan işte 5952'yle yönetiyoruz çünkü yönetim anlayışı sakat olunca, yönetim anlayışı hukuk dışı olunca öngörülemiyor, sorunlar çözülüyor. Hep ne yapıyoruz? Yeni takviyeler yapmak zorunda kalıyoruz. Bu tasarı da yine bunun yeni dramatik örneklerinden birisidir. Yeri geldiği için Millî Güvenlik Kurulu yapısını ifade etmek gerektiğini duydum. Bakın, gerçekten şeffaf ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine, bilgisine, gözetimine açık bir yapı. Elbette amacımız bu. Bunun için çok da

dolanmaya gerek yok. Amerika'yı keşfetmeye gerek yok. İşte toplumsal mutabakat komisyonu, öneriyoruz. Nedir orada? Nedir orada? Sorumluluğu Meclise bırakıyoruz. Millî irade değil miyiz biz? Bırakalım millî iradenin sorumluluğunda Hükümet icraat makamı olarak, yürütme organı olarak bu sorunu, bu millî sorunu, bu temel sorunu bu çerçevede çözsün. E bunu yapmadığımız zaman, bunu yapıyormuş gibi görünüp...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Anayasa'da da öyle yaptınız Atilla Ağabey.

ATILLA KART (Konya) – Onu ayrıca tartışalım, ayrıca konuşalım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bahane aramaya gerek yok.

ATILLA KART (Konya) – Onu ayrıca konuşalım Sayın Metiner, ayrıca konuşalım.

Şu dediklerimi lütfen biraz muhakeme edin, biraz vicdanınızda sorgulayın. Nerede yanlış yapıyoruz? Ya on iki yıldır iktidarsınız kardeşim. Bir yıllık iktidar değilsin, iki yıllık iktidar değilsin, on iki yıllık iktidarsın. Hâlen sızlanıyorsun. Niye sızlanıyorsun? Niye sızlanıyorsun? Çünkü hukuka uygun davranmıyorsun. Çünkü Türkiye'yi kucaklamıyorsun. Çünkü Türkiye'nin bütün kurumlarını, Türkiye'nin bütün kazanımlarını, bütün müktesebatını alıp bir siyasi kadronun emrine vermek istiyorsun. Temel yanlışın, temel sorunun buradan başlıyor. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'ni yönetmek değil de, Türkiye Cumhuriyeti devletini hep ele geçirmek anlayışı içinde olduk.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bizi kim olarak görüyorsunuz da ele geçirmekten söz ediyorsunuz?

ATILLA KART (Konya) – Maalesef... Maalesef...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siyasi kadrolar yönetecek, kim yönetecek?

ATILLA KART (Konya) – Temel yönetim anlayışı olarak, işte, bakın, ne yaptık? Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde bir AKP devletini inşa ettik.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ne demek bu?

ATILLA KART (Konya) – Bu şu demek, onu da anlatayım...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Dinlersen öğrenirsin!

ATILLA KART (Konya) – Hemen anlatayım. Bak, sordun cevap vereyim.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Her şeye cevap veriyor, saygı duy.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz de sorularımıza saygı duyun.

ATILLA KART (Konya) – Sordun, cevap vereyim. Ne güzel, bak gayet medeni bir şekilde soruyorsun ben de medeni bir şekilde...

Nasıl AKP devletini inşa ettik biliyor musunuz? Her türlü kıdem ve liyakati dışlayarak, tamamen parti referansı ile, tamamen cemaat referansı ile -ne yaptık- 2004, 2005'ten bu yana kalktık devlet yönetiminde devlet memurunu, kamu görevlisini ortadan kaldırdık, artık, devlet yönetiminde kritik mekanizmalarda parti memurunu ve cemaat memurunu egemen kıldık.

2004, 2005'ten itibaren dedik ki size: Yanlış yapıyorsunuz, devletin gücünü, yetkisini orada siyasi sorumluluğu olmayan, anayasal sorumluluğu olmayan birilerine verdiğiniz zaman o bir sörf dalgası gibi alır sizi oradan oraya savurur. Umurunuzda değildi. O zaman işinize öyle geliyordu. Hiç umurunuzda değildi ve Türkiye'nin geldiği noktaya bakar mısınız.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – O yüzden mi cemaatin adayını çatı aday olarak gösterdiniz?

ATILLA KART (Konya) – Geldiği nokta bakar mısınız. Geldiği nokta nedir Türkiye'nin?

BAŞKAN – Sayın Metiner...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Dinle Allah aşkına. Ben sana sorduğum zaman bağırıyorsun.

BAŞKAN - Sayın Metiner, soru sorma hakkınızı kullandınız.

ATILLA KART (Konya) – Geldiği nokta nedir Türkiye'nin? Türkiye'nin anayasal kurumları işlevini kaybetti. Anayasal kurumları askıya alındı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – CHP devleti...

BAŞKAN – Sayın Metiner, lütfen...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Herkesin konuşma hakkı var, bizim yok mu?

BAŞKAN – Soru sorma hakkını kullandınız efendim.

ATILLA KART (Konya) – Bu sorumluluğu, bu temel gerçekle yüzleşme sorumluluğunu gösterebildiğiniz an gerçekten bir mesafe alabiliriz. Ama bunu yapabilecek cesaretiniz yok. Bunu yapabilecek özgüveniniz yok. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal kurumlarının...

Bakın, devletin çatısından söz ediyorum, kurumlarından söz ediyorum. O kurumları... Biz, artık, şunu görelim: Biz hukuk devleti falan değiliz. Biz kanun devleti bile değiliz. Artık, kanun öngörüsü olmayan bir ülke hâline geldik. Bırakın hukuk güvenliğini, kanun öngörüsü olmayan bir ülke hâline geldik. O kanun öngörüsü olmadığı içindir ki, bunu bile kaybettiğimiz içindir ki, hiçbir dönemde görülmeyen bir şekilde torba kanun uygulamalarıyla mevzuatımız delik deşik edildi, mevzuatımız talan edildi. Bugün o mevzuatı bizler takip edemiyoruz. Yargıçlar, savcılar takip edemiyor mevzuatın uygulanmasını. Bu temel gerçeklerle karşılaşmanız, yüzleşmeniz gerekiyor.

O sebeple biz şunu diyoruz: Bakın, burada gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisini devreye sokmak istiyorsak, bütün aşamalarda orada, o sürecin oluşmasında Türkiye Büyük Millet Meclisi sorumluluk üstlenmeli ve o Türkiye Büyük Millet Meclisi bir taraftan mutabakat komisyonuyla... Orada demin zannediyorum Ayla Hanım ifade etti ya da bir başka arkadaşım. Nedir? Terör örgütleriyle doğrudan muhatap olunmaz. Bunun yöntemleri vardır. İşte bunun yöntemleri nedir? Bir taraftan mutabakat komisyonudur, bu Meclis bünyesindedir, bir taraftan da nedir? O mutabakat komisyonu dışında akıl adamlar heyeti değil. O akıl adamlar heyetinin de işte bir PR çalışmasına dönüştürüldüğünü çok acı örnekleriyle görüyoruz. Orada nedir? Gerçekten toplumu kucaklayan, gerçekten orada sorumluluk üstlenebilecek bir yapıyı oluşturabilmek, yani o diyalogu kurabilecek yöntemleri kullanabilecek bir yapıyı oluşturabilmek.

Bu durumda ne olur biliyor musunuz? Bakın, bunu oluşturabildiğimiz takdirde, yani o mutabakat komisyonuyla birlikte ortak akıl, toplumun ortak aklını... Ona "ortak akıl heyeti" diyebiliriz, ki teklifimizde aşağı yukarı benzeri değerlendirmeler var. Elbette şunu ifade etmek istiyorum bir taraftan da: O teklifimiz üzerinde çalışılmalı, olgunlaştırılmalı, bu daha da geliştirilebilir, katkı yapılabilir. Bunu konuşalım.

Bakın, iki yıl evvel getirilen bir öneridir. Konuşmadık, iki yıl önce konuşmadık, tekrar o noktaya geldik. Ama, gerçekten, burada, işte o yönetim yapısındaki, anlayışındaki o maalesef o mukavemet, sakat olan o mukavemet –yönetim anlayışı anlamında söylüyorum- hâlen devam ediyor, hâlen devam ediyor. Gelin buna o toplumsal mutabakat komisyonu ve ortak akıl heyeti yapılanmasına nasıl katkı sağlayabiliriz, bunun üzerine yoğunlaşalım.

Bunu birilerinin talimatı, birilerinin beklentisi üzerine, efendim, bunu bir gün içinde, kırk sekiz saat içinde, yetmiş iki saat içinde çıkarmak yerine, bu temel yanlışın içine girmek yerine gelin bir hafta içinde çalışalım bunu, olgunlaştıralım. Böylece, gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisinin...

Bu nedir o zaman? O çerçeveyi... Biraz evvel Sayın Başbakan Yardımcısının ifade ettiği "Efendim, çerçeve tasarısı..." Var mı böyle bir teknik, var mı? Böyle bir yasama tekniği var mı? Çerçeve tasarısı... Anayasa'ımızda, mevzuatımızda böyle bir düzenleme var mı arkadaşlar? Ne demek çerçeve tasarısı? Soyut, ucu açık, sınırları belli olmayan, böyle bir düzenleme var mı? Bu nerede olur? Bu sıkıyönetim dönemlerinde olur. Bu olağanüstü hâl yönetimlerinde olur. Demokratik rejimlerde olmaz bu. O çerçeve tasarısı, işte, ne olacak? Türkiye Büyük Millet Meclisi onun sınırlarını çizecek. O mutabakat komisyonu çizecek. Mutabakat komisyonunun o ortak aklıyla o harekete geçecek, devreye girecek.

Bunu yapmamız gerekiyor. Yoksa, efendim, bana çerçeve tasarısı yetkisi ver. Sana on yıldır o yetkiyi veriyoruz. Sen o dirayetsiz yönetim anlayışınla, öngörüsüz yönetim anlayışınla Türkiye'yi bu noktaya getirdin. Toplumsal barışı tehdit altında olan, anayasal kurumları işlemez hâle gelen, üniter yapısı tehdit altında olan bir ülke hâline getirdin. Ve bütün bunların üstünü örtmek uğruna Türkiye'yi bir savaşa sokmaktan kaçınmayacak bir siyasi kimlikle karşı karşıyayız. O sebeptendir ki bu temel gerçekleri görmemiz gerekiyor.

Bu anlayışladır ki, ben, bazı arkadaşlarımla şu değerlendirmesine de katılmıyorum, "Efendim, Kürt sorununun çözümü noktasında yüz yıllık, tarihî bir sorunun çözümü noktasında çok muazzam bir adım atılıyor." şeklinde bu tasarıya bu sorunun çözümü noktasındaki o misyonunun üstünde bir amaç yüklenmesini, bunu on iki yılın kritik uygulamalarıyla, AKP anlamında söylüyorum ve AKP gerçeklerini bilmemek olarak görüyorum. Yani on iki yılın o kadar acı uygulamaları var ki... Yani kalkıp bu tasarıya böylesine bir misyonu yüklemek, Bunu ben gerçekçi bir değerlendirme olarak görmüyorum. Getirilen bu tasarının -tekrar ifade ediyorum- tamamen konjonktürel, siyasi hesap ve kaygılarla getirilen bir tasarısı olduğu gerçeğini ve diğer o ifade etmeye çalıştığım eksik boyutlarını, ucu açık boyutlarını görmezden gelemez.

Sorunun kalıcı çözümü -tekrar ifade ediyorum- nasıl olur? Toplumsal mutabakatla ve ortak akılla olur. Toplumsal mutabakat ve ortak aklın da yol ve yöntemleri biraz evvel anlattığımız çerçevede gelişebilir. Bu ortak kabulü biz yakalayabilirsek, yaratabilirsek bir mesafe alabiliriz. Yoksa, tamamen gene günlük, konjonktürel, siyasi o süreçler içinde kendimizce bir mesafe almış oluruz ama çözüm noktasında hiçbir somut üretimi sağlayamamış oluruz. Bu anlayışla, bu yaklaşımla tasarıyı değerlendirdiğimizi, bu çerçevede tasarıya katkı sağlayacağımızı ama bunun yanında da uyarılarımızı bu dediğimiz boyutlarıyla ısrarla yapacağımızı ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kart.

Sayın Kaplan yok herhâlde?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ben konuşacağım onun yerine.

BAŞKAN – Onun yerine mi konuşuyorsunuz.

Peki Sayın Akat, buyurun.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birçok konuşmacı, esasında siyasi partilerin baktığı pencereden gelen tasarıyı değerlendirdi. Grubumuz adına da grup başkan vekillerimiz tasarıya sunabileceğimiz katkıyla beraber, bugün gelmiş olmasının önemine de vurgu yaparak ama geliştirilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Yine, Sayın Bakan ve Sayın Başkan dinlemediler ama Sayın Türmen'in konuşması var ki önemli bir konuşmaydı, acaba tam da bu yasanın geldiği bir dönemde, Terörle Mücadele Kanunu'nun kaldırılmasını da tartışabilir miyiz? Bu yasa bir ete kemiğe bürünecek mi, yoksa içindeki esnek ve belki içinin doldurulması Hükûmetin iradesine bırakılacak şekilde devam mı edecek? Tabii bunu zaman gösterecek, ben bu konuda en azından ana muhalefetin ortaya koymuş olduğu iradenin, katkı iradesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Bu noktada, radikal bir demokrasi talebi olan bizlerin... En azından Hükûmetin ortaya koymuş olduğu bu çözüm en azından şurada ifade ediliyor, gerekçenin son paragrafında: "Ülkemizdeki çözüm sürecinin daha güçlü bir yasal dayanağa kavuşturulması amaçlanmaktadır." beyanının gereğinin yapılması noktasında zorlayıcı olacağımızı da belirtmek istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, şiddetin neden mi sonuç mu olduğu noktasında bugün burada da çok şey dinledik. Neden olduğunu düşünenler de var, bizler sonuç olduğunu düşünüyoruz. Çünkü, sadece ülkenin son otuz yılına var olan bir şiddet ortamı yok. İkinci Mahmut'tan hemen sonra, Osmanlı'da merkezleşme eğilimlerinin başlamasından hemen sonrasında isyan eden bir Kürt gerçeği var. Osmanlı döneminde 13 defa, Osmanlı sonrası Cumhuriyet tarihinde 16 defa bu merkezleşme eğilimlerine ve teklik politikasına hayır diyen bir Kürt gerçeği var. O yüzden "Kürtler ve yaşadıkları sorunlar nedir?" diye belki bu masanın etrafında olanlar olarak bir akıl yürütmemiz gerekiyor. Tabii ki yasayı çıkaracak olan bizleriz, teknik boyutunu da irdeleyeceğiz. Bundan önceki yasalarla nereye kadar varıldı, bununla nereye varmak istiyoruz? Ya da anayasal bir değişiklik yapılmadan bu yasanın ifade edeceği anlam nedir? Bunları tartışabiliriz ama en nihayetinde çözüm getirmeye çalıştığımız Kürtlerin yaşamış oldukları sorunlar. Türkiye'de yaşayan Kürtlerin yaşamış olduğu sorunlar. Çünkü Kürtler sadece Türkiye'de yaşamıyorlar.

Biraz evvel de ifade ettim: Kürtler kendi istekleri dâhilinde ayrı coğrafyalarda, ayrı ulus devletlerle birlikte yaşamadılar, Araplarla, Farslarla ve Türklerle. Bu bizim isteğimizle olmadı ya da bu şekilde, statüsüz bir şekilde yaşamak bizim kendi onayımızla olmadı, kendi kaderimizi tayin hakkımız bizim elimizde değildi. Bu, şu an altına imza konulmuş olan iki sözleşmelerle var olmasına rağmen henüz biz böyle bir hakka sahip değiliz ama en nihayetinde bugün anayasa uzlaşma masasında da ifade ettiğimiz gibi bizler ortak vatanda eşit, özgür ve gönüllü birliktelikten yanayız. Farklı bir amacımız olsa Halkların Demokratik Partisi olarak diyeyim çünkü bizim dışımızda da Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümü çerçevesinde siyaset yaptığını söyleyen diğer siyasi partiler de var. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak ortak vatanda eşit, özgür ve gönüllü birliktelik diyoruz. Eşitlik ve özgürlük olmadığı için şiddet bir sonuçtur diyoruz. Bir ev düşünün, evdeki çocuklarınızı düşünün, ayrımcılık yaptığınızı düşünün, mutlaka bir itiraz çıkıyordur açığa ve mutlaka bir diğerinin kendini savunma ihtiyacı vardır, süreci böyle değerlendirmek gerekir.

Son otuz yıl, Diyarbakır zindanı, yaşanan işkence ve sonrasında PKK gerçeği. Ya öncesi? Hemen cumhuriyet kurulduktan, 24'ten sonrası, 25, Şeyh Sait, 29 Haziran, idam edilişinin hemen haftasındayız, Şeyh Sait ve arkadaşları. Ağrı isyanı, Birinci Ağrı, İkinci Ağrı, Dersim isyanı, bunların hepsini görmezden mi geleceğiz, bunları saymayacak mıyız? On altı tane isyan, Kürtler PKK öncesinde isyan ettiler. Bunları bilmeyecek miyiz? Ya da niye isyan ediyorlar, bunun altına bakmayacak mıyız, gerekçelerine bakmayacak mıyız? Yasayı çıkaracak olanlar bizleriz, farklı düşünebiliriz, bu masanın etrafında farklı düşünebiliriz ama halkı temsil ettiğimiz Parlamento halkın Parlamentosu. Onlar "Orada milliyetçiler, darbeciler, gericiler, bölücüler oturuyor." demiyor, "Halkın temsilcileri oturuyor." diyor.

Bizi sıfatlandırdığınız, isimlendirdiğiniz insanlar değiliz orada, halkın Parlamentosunda bu yasayı biz çıkaracağız. “Peki, Kürtler ne yaşıyorlar, sorunları neydi, niye?” sorularını sormadan mı olacak? Bence bu soruları sormak lazım, belki biraz anlamak lazım. Niye böyle bir süreç kendini dayatıyor? Sadece ulusal üstü konjonktürden bahsetmiyorum yani sınırlarımızın ötesinde yaşananlardan bahsetmiyorum, 2011 sonrası halkların eşitlik, özgürlük talebiyle sokaklara dökülmesinden ve geldiği noktadan da bahsetmiyorum, Türkiye’den, Türkiye’de yaşayan Kürtlerden bahsediyorum ve Kürtlerin ortaya koymuş olduğu eşit, özgür, birlikte, gönüllü yaşama iradesinden bahsediyorum. Bunu görmezden mi geleceğiz? Bu yasa bunun için bir zemin oluşturur mu? Evet, yasal tartışmalar, yasal bir çerçeve konulabilirse müzakerelere, bundan sonra atılacak adımlara bir gerekçe oluşturabilir.

Esnektir Sayın Bakan, gerçekten esnek, 8 komisyon kurulacak. Bu komisyonlarda ne tartışılacağını bizler açıklayabiliriz, biz Anayasa Uzlaşma masasında sözümüzü mü esirgedik, ne istediğimizi mi ifade etmedik, ifade ediyoruz, herkes de biliyor. O masada bizim dışımızda diğer üç siyasi parti de vardı, hepsi biliyorlar. Özerklik talebimiz var, bir statü talebimiz var Türkiye’de yaşayan Kürtler olarak. Evet, kendi ana dilimizde eğitim görmek istiyoruz, eşit vatandaşlık istiyoruz. Bu ülkede yaşayan Kürtler olarak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kabul edilmek istiyoruz, Türk olarak değil. Bu ülkede her şey oluyorsunuz, evet, her şeyi oluyoruz ama Kürt olamıyoruz. Kürt olarak bir öğrenci olamıyoruz, işçi, emekçi ve siyasetçi olamıyoruz, kabul edilmiyor, “Kürt olamazsın, Türk olacaksın.” Hayır, bu noktadan bir adım ilerisini tartışmak durumundayız. Yaşanan o kadar çok sorun var ki keşke savaşan taraflar içerisinde değerlendirebilsek yani elinde silahı olan PKK gerillası ile devletin güvenlik güçleri arasında yaşanan ve oradaki kayıplardan bahsedirebilsek. Hayır, hiç de öyle bir şey yok ortada. Bir de o coğrafyada yaşayan sivil halk var, boşaltılan köyler, faili meçhuller.

O yüzden Sayın Bakan, şurada şu başlığı gördüğümüzde “Terörün sona erdirilmesi” başlığını gördüğümüzde içimiz kan ağlıyor. Niye? Çünkü bütün yaşadıklarımız terörün sona erdirilmesi adına oldu, yaşadıklarımızın hepsi. Faili meçhuller, köy boşaltmalar, işkenceler, göz altında kayıplar, hepsi terörün sona erdirilmesi adı altında yapıldı. Denenmeyen yöntem yok Kürt sorununda, bütün yöntemler denendi, denenmeyen tek şey müzakere, diyalog ve evet, on iki yıl sonra ben 2005’te atılan adımdan daha büyük bir adım olarak değerlendirmiyorum. O dönem Diyarbakır’da bir insan hakları savunucusuydum ama Başbakan “Kürt sorunu benim sorunumdur.” dediğinde daha çok heyecanlanmışım ama yine de bu yasayı önemsiyoruz çünkü bir yasal çerçeve çizecek, çünkü belki eğer bu masada oturanlar yani Parlamentomuz bileşenleri zorlayıcı olabilirlerse, Hükûmeti zorlayabilirlerse Hükûmet bu konuda bazı adımlar atacak, çözüm olabilecek adımlar atacak. “Bir buçuk yıldır cenazeler gelmemiş.” dendi, geldi, belli sayıda geldi. Sokakta ölen de var, polis şiddetiyle yaşamını yitirenler de var. En son o yol kapatma eylemlerinde 2 vatandaşımız taranarak yaşamını yitirdi yani, müdahale edildi. Geçen bir ay içerisinde olanı söylüyorum ben. Şiddet var, yaşamın her alanında var.

Birileri hak talep edince birileri de “O hak senin hakkın değildir.” dediğinde ki o hak talebi her zaman yöntemine uygun olmuyor, doğru olmayabiliyor. Ama, biz, şu masada oturanlar şu soruyu sormayacak mıyız: Niye hak arama yöntemi taş olsun? Niye elindeki molotof olsun? Niye elindeki silah olsun? Niye yol kapatsın? Demokratik yöntemle ifade etsin, kendini ifade edebilsin, konuşabilsin, siyasetini yapabilsin ama yok bu. Nasıl siyaset yapıyor? 2009’dan bu yana siyaset mi yapıyoruz? Adına KCK deyip bütün BDP vekillerini, seçilmişlerini, yöneticilerini, hepsini kriminalize ettiniz. Cezaevinde geçen beş yıl bizim için çok önemli değil, kayıptır ama Türkiye’nin kaybıdır. Türkiye beş yıl kaybetmiştir demokratik siyasetin önünü kapatarak. Dün Batman Belediye Başkanımız cezaevinden çıktı, dört yıl, aralık ayında doluyor beş yılı, dün çıktı cezaevinden. Bundan öncekiler neredeydi? Daha 79’da seçtiğimiz belediye başkanımız yirmi yedi gün makamında oturabilmişti, vurmuşlardı, öldürdüler. 99’da seçilen, 2004’te seçilenlerin hepsi KCK’nin hedefi oldu, yargılandı, en son 2009’da seçilen daha dün cezaevinden çıktı. Bu demokratik siyasette Kürtlerin kendilerini demokratik yöntemlerle ifade etmesine tahammül bu. “Yargılarım seni, yok ederim, infaz ederim, vururum...” Şimdi, bizdeki gerçeklik bu.

O yüzden diyorum, başlığa baktığımızda bize hissettirenler, ülkenin bir tarafında CHP ve MHP Grubunun olmadığı ama AKP’nin devleti temsilen ve devletin tüm olanaklarıyla bulunduğu coğrafyada terörü sona erdirmenin anlamı bu çünkü bu coğrafyada, o coğrafyada akla ilk gelenler bunlar. “Terörü sona erdirmek” dediğimizde aklımıza gelenler, işkence, kötü muamele, gözaltında kayıp, faili meçhul, köy yakmalar, bunların hepsini yaşadık. Ve şimdi bizim bu mutabakat belgesine başka bir isim koymamız gerekir, bunu tartışmamız lazım, buna farklı bir isim koymamız lazım. Ne yapmak istiyoruz? Farklı olanı açığa çıkartabilecek miyiz? Bir başlık, yeni bir başlık bulabilecek miyiz bu masanın etrafındaki oturumuza?

Biraz evvel MHP milletvekili dedi ki: “Bize dediniz ki: İşkenceci, kötü muamele yapan, bir sürü sıfat...” Biz bunları yaşadık çünkü, ben işkencecime “işkenceci” derim, dava açtığımda da bunu söyledim. “Katil” dediği için yargılanan arkadaşlarımız, hakkında dava açılan arkadaşlarımız var. Yaptık bunu, bu masada da söylüyoruz çünkü bunları yaşadık, “Olmaz.” diyemeyiz, “Yok.” diyemeyiz.

Tabii ortak bir geçmişimiz var, bin yıllık kardeşlik... Ben buna "Kardeşlik hukuku bu değildir." dediğimde Sayın Ayman "Hayır." demişti, "Ne demek, Türk'le Kürt'ü eşit kabul ettiremezsiniz." demişti ama kardeşlik hukuku bu değil. Biz, evet, kardeşlik, Malazgirt Savaşı'yla bir Anadolu'ya geçiş süreci var, o kardeşlik hukukuyla bir arada olundu; evet, Orta Doğu'ya geçiş süreci var, kardeşlik hukukuyla bir arada olundu; evet, Kurtuluş Savaşı süreci var, kardeşlik hukukuyla bir arada olundu; 3 defa. Sonra ne oldu? Yok sayıldık, yoksunuz, kimliğiniz yok, kültürünüz yok, diliniz yok, çocuklarınıza kendi isminizi veremezsiniz, konuşamazsınız, kendi dilinizden utanacaksınız, konuşmayacaksınız. Şimdi, dördüncü bir stratejik dönem var. Bunu ben bir buçuk yıl önce mi söyledim? Daha bunlar yaşanmamıştı, Suriye'ye girilmemişti yani Suriye'de bunlar yaşanmıyordu. Ya ortak bir gelecek, geçmişte varsa eğer, gelecek tasavvurumuz varsa bunu demokratik bir öze kavuşturacağız ya da yaşanacaklar açık, ortada. Hiç kimse "Bunda benim günahım yok." diyemez sonuç itibarıyla. Eğer hâlâ bir eşitlik hukuku yaratma noktasında âciz, yetersiz ve bunu gerçekleştirmekten kaçınan bir pozisyonda olacaksak söylenecek çok da bir söz yok demektir ama biz buna inanmıyoruz çünkü Türkiye halklarının bu konuda bir irade sahibi olduğunu ve bu iradenin de çözümden yana olduğunu inanıyoruz. "Çözüm" dediği hâlde, AKP hâlâ son iki seçimde aldığı oy oranıyla halkın ortaya koymuş olduğu iradeyi ortaya koymuştur yani, bunun da bir göstergesidir. Halk projeye destek veriyor, belki siyasetçiler buna ikna olmayabilir ama halk destek veriyor, halk istiyor, çözüm istiyor. "Bundan sonra şiddet yaşamadan bir bütün çıkabilir." diyor, bu bize de güç veriyor ve bu çerçevede atılabilecek çok ama çok adım var diyoruz.

Bakın, bir sonuçtur dedik yaşadıklarımız ama şiddet olmayabilir de. Nasıl olmayacak? Niye şiddet var? İnkâr, imha, asimilasyon. Peki, inkâr ortadan kaldırırsak, imha etmekten, asimilasyondan vazgeçersek şiddet kalır mı ortada? Kalmaz. Genlerinde bir ulus devlet olmayan bir yapıdan illa ki ulus devlet açığa çıkarma arayışı nereye götürdü bu ülkeyi? İşte, son yüzyılına mal oldu. Kürtler açısından isyan tarihi, devlet açısından isyanları bastırma tarihi. Ama yok, genlerde bir ulus devlet yok ve sizin genlerinizde ulus devlet yokken bir ulus devlet yaratma arayışınız buraya getirdi bu ülkeyi.

Bugün evet, biz şu metinde en azından biraz daha güvenlik politikalarının dışında özgürlükçü bir arayış olur diye değerlendirdik ama biraz evvel Teşkilat Kanunu'nu fazlasıyla saydı Sayın Kart, Kamu Güvenliği Müsteşarlığı bünyesinde bir çözüm süreci organizasyonu var. Yetersiz ama gelişebileceğine inanıyoruz, ama değişebileceğine inanıyoruz. CHP'nin önerileri olursa diğer Parlamento dışındaki tüm siyasi partilerin de bu konuda önerileri alınarak bir adım atılabileceğine inanıyoruz. Bu inancımızı asla yitirmeyeceğiz. İnancımızı yitirdiğimiz yerde hep beraber kaybedeceğiz çünkü.

Yine, bu sorunu tanımladıktan sonra bu sorunla yaşamaya evet mi hayır mı? Yani, öğrenmek isterseniz sorun nedir diye, biz kapılarımızı açabiliriz. Yani, süreç toplumsallaşmadan bir başarı mümkün değil zaten. O yüzden eğer bu 8 komisyon kurulursa, başta kadınlar olmak üzere, toplumun tüm kesimlerine çok büyük rol düşüyor. Biz süreci toplumsallaştırmalıyız. Çünkü, halkların birbirine olan ön yargıları yıllardır beslendi, körüklendi. Bu ön yargıları nasıl kıracağız? Bakın, biz bir masada oturup konuşabiliyoruz ama bu ön yargılarla beslediğiniz toplum bir anda birbirine düşman olabiliyor, bir anda linçler gelişebiliyor. Biz bu sürecin önüne nasıl gireceğiz? İşte, Parlamento bunları tartışmalı. Süreç nasıl toplumsallaşacak? Çözüm süreci nasıl toplumsallaşacak? Nasıl insanlar birbirlerine ön yargısız yaklaşabilecekler, güvenlik politikaları eksenli değil, özgürlükler eksenli yaklaşabilecekler? Bunların hepsini tartışmamız gerekiyor.

Bu devletin bir Kürt politikası vardı ve bu 1924'ten 1999'a kadar kesin bir inkâr şeklinde, inkâr ve imhayla devam etti. 1999'dan 2009'a kadar evet, inkârda bir devam vardı ama AB süreci, müzakere süreci bir "kısmi geçiş süreci" olarak adlandırılabilir. 2009'dan 2012'ye kadar da evet, Kürtler tanındı, "Kürt'sünüz ama hiçbir şekilde siyaset yapma hakkınız yok, Kürt siyaset hareketine hak vermiyoruz, onu da biz sizin adınıza yaparız." Yok böyle bir şey. 2013'te evet, yeni bir süreç başladı. Bir buçuk yıldır biz çözümü tartışabiliyoruz hâlâ. Geçmişte de yaşadık. Bakın, 1999'da Sayın Abdullah Öcalan Türkiye'ye getirildiğinde bir çağrı yaptı PKK'ye, PKK bu çağrıya cevap verdi ve güçlerini sınır dışına çekti ve bir ateşkes ilan edildi 1999'da. 2004'e kadar bir zerreyimiskal yol alamadık demokratikleşme adımları noktasında. O süreci çok yakından takip eden bir insan hakları savunucusu olarak söylüyorum, işkence merkezlerini tek tek gezen, çıkan paketleri, onların uygulamalarını yakından denetleyen biri olarak atamadık, talepleri görmezden geldik, yaşanan sorunun kaynağına inmedik, inkâr neydi, imha neydi, buna inmedik. Biraz evvel dedim, biz esasında kapılarımızı açabiliriz, sorun nedir görmek isteyenlere açarız ama siz de kapılarınızı açacaksınız ki biz sizin tabanınıza da "Sorun buydu." diyebilelim.

Şu da bir gerçek: Devletin, 2013'ten bugüne kadar yaşanan süreci devlet aklının 1999-2004 gibi heba etmesine izin vermememiz gerekiyor çünkü 2004 1 Haziranında çatışma, savaş tekrar başladığında o günden bugüne yaşanan ölümler, yıkım çok daha büyük oldu. Hatta Sayın Başbakan çok zorlandı, "Bir de ben deneyeceğim." dedi Diyarbakır'daki Silvan olayı sonrası. 2013'ün Martına kadar evet, yine bir çatışma süreci vardı ve bu çatışma süreci içerisinde -Sayın Bakanım, resmî rakam varsa sunun ama- biz 2 binin

üzerinde kayıp olduğunu düşünüyoruz çünkü her gün cenaze kaldırdık, ülkenin her yerine cenazeler gitti. Bir geri adım ama bunların... Konuştuğumuz şey, eğer çözüme yönelik bir tavır, duruş, tutum ve irade sahibi olunacaksa sonuçları açıktır ama çözümsüzlüğe yönelik olacaksa da sonuçları açıktır. Çünkü, bu konuda denenmemiş bir şey yok, sonuçları açığa çıkmamış bir şey yok, her şey denendi, sadece diyalog ve müzakere kaldı.

Yine, bu ateşkesler de bir öncekiler gibi olmasın. Değerlendirmemiz odur. Çünkü bundan önce 8 defa ateşkes ilan eden ya da tek taraflı da olsa bir kısmi çatışmasızlık hâli yaşadık ama yerine bir şey koyamadığımız için bu zaman dilimlerinde tekrar tekrar başladı bu süreç.

Ne gerekiyor? Yeni bir toplumsal sözleşme gerekiyor. Esasında sorun –biz baştan beri ifade ediyoruz- bir hukuk sorunudur, bir hukuk yaratma sorunudur. Hukukumuz ne olacak, birlikte yaşıyoruz, nasıl olacak bu hukuk? O yüzden, yeni toplumsal sözleşmenin inşasına biz büyük bir rol biçtik. O masada otururken her sözümü de yani bütün projelerimizi de bütün açıklığıyla dile getirdik. Hatta neden demokratik özerklik dediğimizi de anlattık. Niye demokratik özerklik de isteyebiliriz tabii. Niye demokratik? Çünkü evet, biz özerklik istedik, demokratik dedik ama biliyoruz ki cumhuriyet tarihinde zaten bölgede devlete yakın ağaya, beye, şeyhe özerklik verildi. Hatta bu bir devlet politikası oldu, onlar aracılığıyla...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Cumhuriyetinde değil, Osmanlı döneminde.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Cumhuriyet Dönemi'nde. Ben Eğilliğim, Diyarbakır Eğilliğim...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kürt beylerine Osmanlı döneminde verildi.

AYLA AKAT ATA (Batman) – O zaman da verilen...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Fiilî özerklik verildi.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Başka bir şey söylüyorum. O dönemde olan ama...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – İroni yapıyor Ayla Hanım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tamam o zaman.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ben Diyarbakır Eğil ilçesindenim, bizde de mirlik var, Osmanlı döneminde verilmiş ama onu demiyorum. Hayır, çok açık söylüyorum. Kişilere verilen bir özerklik var, onu istemiyoruz. Hatta bu bir devlet politikasıydı, o çevreler aracılığıyla bütün Kürdistan toplumu yönetilmeye çalışıldı. Biz onu istemiyoruz, özerklik istiyoruz herkese.

Ve yine, niye demokratik diyoruz? Çünkü değerli arkadaşlar, o coğrafyada tek başımıza olmadığımızı biliyoruz. Kapı komşumuzun Türk, Türkmen, Ermeni, Süryani olduğunu biliyoruz, o yüzden sadece kendimize bir özerklik talebimiz yok. O yüzden başına “demokratik” deme ihtiyacı duyuyoruz, “demokratik özerklik” diyoruz ve tüm Orta Doğu’da sorunların temel çözüm yönteminin de bu olabileceğini değerlendiriyoruz arkadaşlar.

Şimdi, Parlamento bünyesinde arkadaşlar, kurulan 10 ayrı araştırma komisyonu var cumhuriyet tarihi boyunca. Bu komisyonların hiçbirinde esasında yapılan araştırmaya ya da bir mesafe katedilmek isteniyorsa başına terörle ilgili bir kavram yerleştirilmemiş, ilk defa konuluyor. Esasında bu bir geri adım cumhuriyet tarihi açısından. İlk defa başına “terör” denerek bu işe giriliyor, bunu da bir geri adım olarak değerlendiriyoruz biz.

Ve yine, biraz evvel Sayın Vekilim söyledi “Ya, her şey ayrı, ayrı hukuk, ayrı şey.” Evet arkadaşlar biz yıllarca -biraz evvel, hani konuşmanın başında bir vekilimiz de ifade etti- o coğrafyada olağanüstü hâle yaşadık, ayrı bir hukuk uygulandı bize. Sizin hukukunuzla bizim hukukumuz, yani ülkenin geri kalanıyla OHAL bölgesinin hukuku farklıydı. Biz farklı bir hukukla yaşadık, temel hak ve özgürlüklerimiz askıya alınmıştı, kendimizi ifade etme koşullarımız yoktu ama yine de varlık mücadelesi verdik. O dönemin tanıkları da vardır, hatta belki şu an aramızda o dönem orada görev yapmış kamu personeli de vardır. Eğer görev yapılmışsa, o dönem orada görev yapılmışsa şu çok net bilinebilir: Ben Batman Milletvekiliyim şu anda, Batman’da kamu personeli, yani askeri, polisi ve diğer memur kesimi çıkartın, geriye kalan nüfusun yüzde 3’lük bile belki farklı, “Türk” diyebileceğimiz etnik kimliğe sahip değildir ama biz bir arada yaşıyoruz. Sizce oradaki halkın bu noktadaki bakış açısı ne olabilir? Nasıl değerlendirebiliriz? İşte o yüzden belki bütünleşme gerekiyor, o yüzden belki bir arada olmak gerekiyor hâlâ bu konuda bir ısrar varsa değerli arkadaşlar.

Toplumu birbirine bağlayan ortak değerleri biz ne kadar ortaklaştırabilirsek o kadar bir toplumsal barışa da yakın olduğumuzu söyleyebiliriz. Ama eğer bu ortak değerleri ortaklaştıramazsak evet, o kopuş süreci biraz daha hızlanacaktır, o bugüne kadar var olan şiddet ortamı daha da tırmanacaktır, bu bir gerçekliktir. Herkesin acısı var. Biz “ortak acı” dedikçe, “ortak sevinç” dedikçe karşımıza hep o teklik politikası çıktı. Tek, tek, tek... Hayır, teklik yok, değiliz. Bu gider, gelir, işte Kürdistan’daki o çoğulcu yapıya çarpar, geri döner, mutlaka geri döner ve dönmüştür de zaten.

Ve yine, Vekilimiz Kürt halkına bir zarf atıldığını ifade etti, yani Hükümet bu tasarıyla Kürt halkına cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi bir zarf atıyor. Şunu açık ve net söyleyelim, herkes müsterih olsun bu konuda: Yani doğru, o coğrafyaya yıllarca eğitim kurumları yapılmadı, yıllarca yok sayıldı, yeter ki kendini tanımasın, kendini bilmesin, kendini ifade edemesin diye ama şimdi kendini tanıyan, bilen bir potansiyel var orada, bir örgütlenme var orada, siyasal alanda kendini ifade edebilen, tüm kurum kuruluşlarıyla kendini ifade edebilen bir yapı var ortada. O şark ıslahat planları hep bir yerlerden geri döndü. Okul yapmanın sonuçlarını da gördünüz. Yeter ki Kürt tanımasın kendini, bilmesin, hak, özgürlük talep etmesin diye. Ama şimdi o noktada değiliz. O yüzden bize atılacak zarflar içi boşsa geri döner, hiç merak etmeyin arkadaşlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kamuoyunda öyle bir algı var, bilmiyorum yani.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bakın, ben dedim ya, içi boşsa geri döner, hiç, o konuda müsterih olabilirsiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Halkın zarfla kandırılmayacağını kendisi bilir. Hiçbir halk zarfla kandırılmaz.

AYLA AKAT ATA (Batman) – “Ülkenin her tarafında sorun var.” dedi. Ben katılıyorum, ülkenin her tarafına da gücüm yettiği oranda gidip gelebilme şansım oldu. Mesela İç Anadolu’da çok ciddi bir tahıl sorunu olduğunu, Karadeniz’e gittiğimizde fındık üreticilerinin sorunu olduğunu, kıyı şeridinde turizm sektörünün sorunları olduğunu biliyorum. Ama değerli arkadaşlar, ülkenin güneydoğusunda, Doğu Anadolu’unda Kürdistan’da farklı bir sorun var, temel hak ve özgürlük sorunu var. Bu sorunları birbirinden ayırmak lazım. Yoksa biz “Ülkenin diğer tarafında yaşayan insan sorun yaşamıyor.” demedik, aynı sorunu yaşıyor. Ama sorunlar arasında farklılık var ve bugün bu sorunların çözümü noktasında hangisi kendisini dayatıyor dersiniz evet, temel hak ve özgürlük sorunu kendisini dayatıyor. Çünkü yöntem farklılaşmış, çünkü yöntem insan canına mal olmuş. O yüzden, kendini dayatan, çözümünü dayatan bir sorun var ortada.

Ve yine, son olarak söyleyeyim: Hiç, arkadaşlar, akıl yürütmeye, fikir yürütmeye gerek yok. Ne olacak bu yasada, ne gidecek, ne bitecek, ne istenecek, ne verilecek? Çok açık ve net söylüyoruz arkadaşlar: Ortak vatanda eşit, özgür, gönüllü bir birlikten yanayız, bunun hukukunu yaratmaktan da yanayız. Teklik politikasından çok çıktık, sonuçlarının neler olabileceğini biliyoruz. Böyle bir inşa sürecinin içinde olmayacağız. Ama şunu da ifade edeyim: Bu konuda sözümüzü her platformda söylediğimiz hâlde ve bu masada birlikte Anayasa masasında çalıştığımız arkadaşlar olduğu hâlde hâlâ parlamenterlerimizin ağzından “Ya, ne olacak, nereye gidecek?” sorusunu duymak şaşırtıcı çünkü hiç saklamadan söyledik. Neden statü istediğimizi, neden ana dilimize özgürlük istediğimizi, kendi ana dilimizle yaşamak istediğimizi, neden eşit vatandaşlık istediğimizi çok açık ve net söyledik. Hâlâ “Ne olacak?” Kürt sorununun çözümü bundan geçiyor. Hükümet de yapacaksa bunları yapacak, ne gizlisi ne saklısı yok yani bunun.

Ama şu var, evet, bence, biraz evvel de söyledim, bizim örneğimiz yok dünyada. Yani bir model olaksa ilk modeli biz yaratacağız ama çatışma çözümleri itibarıyla evet, dünya örneklerinden faydalanılabilir. Bugün Kürt halkının “Önderimdir.” dediği Sayın Abdullah Öcalan İmralı Cezaevinde hükümlü statüsüyle tutulmakta. Bir çözüm süreci gelişecekse sonuçlarının neler olabileceğini her siyasi parti bu çatışma çözüm süreçlerine bakarak irdeleyebilir. Atılacak adımlar nelerdir, neler olmalıdır, bunların hepsi irdelenebilir. Liderin rolü noktasında Güney Afrika’dan alabiliriz, silahların bırakılması noktasında IRA’dan alabiliriz, ETA hâlâ görüşmelere devam ediyor. Ama biz kendi modelimizi yaratacağız ve bu model yaratılırken evet, biz unutmayacağız, unutmayı tercih etmeyeceğiz. Hatırlayacağız, hatırlayacağız ki yeniyi inşa edelim. Unutmayı deneyen toplumlar oldu Almanya gibi, unutmayı deneyen toplumlar oldu ama 90’lı yıllardan sonra hatırlamak zorunda kaldılar çünkü unutmak hiçbir şeyi çözmiyor. Yaşadık, birlikte yaşam tecrübelerimiz var, büyük acılar da yaşadık, geçmişte bir ortaklığımız var, benim dedem de şehittir ama bugün geldiğimiz nokta itibarıyla evet, geçmiş hatırlayalım ki bir daha aynı hatalara düşmeyelim. En azından çocuklarımız, torunlarımız zulmün ne demek olduğunu bilsinler, yok saymanın ne demek olduğunu, inkâr imhanın hangi sonuçlara neden olabileceğini bilsinler.

O yüzden, çözüm sürecine yasal bir dayanak oluşturması açısından evet, bu metin önemli bir metindir. Ama Kasırgın’la 2’ye, Lozan’la 4’e bölünen bir Kürdistan coğrafyası var, köklerini tarihten alan bir sorundur Kürtlerin sorunu. O yüzden Türkiye’de yaşayan Kürtlerin de sorunu var, Irak’ta, İran’da, Suriye’de yaşayan Kürtlerin de sorunu var. Evet, çözümü sadece bu metinle olacak iş değildir ama bu konuda bir yasal dayanak oluşturulması önemlidir. Ama başlık konusundaki kaygımızı tekrar dile getirerek ben konuşmama son veriyorum.

Tüm arkadaşlara saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ata.

Sayın Serindağ, nihayet sıra size geldi.

Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Evet, nihayet sıra geldi, dediğiniz gibi.

Şimdi, Sayın Başkan, ben elbette tasarıyla ilgili görüşlerimi ifade edeceğim ama ona geçmeden bir iki hususu dikkatinize sunmak istiyorum.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki ihtisas komisyonlarının başkanları maalesef suç işliyor, buna zatîalınız de dâhil.

Şimdi, tasarı ve teklifler tali komisyonlarda görüşülüyor. Tali komisyonlarda görüşülmeyeceğine dair komisyon üyelerinin herhangi bir katkısı da alınmıyor, başkan bir yazı yazıyor, diyor ki: “Gündemimiz yoğundur, toplanamıyoruz.” Aslında, öyle bir şey yok, gündemden kaynaklanan herhangi bir sorun yok ama komisyon başkanları maalesef birbirlerine nazire yaparcasına aynı usulü uyguluyorlar. Bu tasarıda da böyle oldu. Tabii, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanının tutumundan kaynaklanıyor, Sayın Başkan bazı konularda “Yetkim yok.” diyor ama yetkisi olmadığı konularda da maşallah, efendim, yeni kurallar icat ediyor.

Şimdi niye söyledim? Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi bazı konuları dile getirmemiz lazım. 4 sayın bakan hakkında komisyon kurulmasına dair Türkiye Büyük Millet Meclisi bir irade ortaya koydu. Partimiz komisyonda görev alacak üyeleri 3 misli olarak bildirdi, bunlardan bir tanesi de bendenizdim. Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı benim komisyonda yer alamayacağımı ifade ediyor, sebep olarak da güya, ben görüşümü açıklamışım.

Şimdi, size okuyorum bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde söylemişim, dayanaklardan birisi diyor ki: “Ve devam ediyor -benim için diyor- ‘Şu anda başta yargı ve emniyet olmak üzere devlet kurumlarına sızmış bir örgüt amirinden değil, örgüt yöneticilerinden emir ve talimat alarak hareket etti.’ diyor. Peki, daha önce Sayın Başbakan ne demişti? ‘Kuvvetler ayrılığı ayak bağıdır.’ O nedenle, o yapı kimdir, adı nedir, nasıl oluşmuştur, nasıl oluşmuştur, kimler bu yapının ortaya çıkmasına veya oluşmasına yardımcı olmuştur, sizin bunu açıklama göreviniz var.” Ne diyorum? “Bunu açıklama göreviniz var.” “Aksi hâlde, siz, yolsuzlukları ve rüşveti önlemek için bu teklifi getirmiş olma algısından kurtulamazsınız.” diyoruz. Ne için diyoruz? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun teşekkül tarzıyla ilgili... Tasarıyla ilgili söylüyorum. Burada Allah aşkına, ne görüş ifade etmişim? Sayın Bakanlarla ilgili herhangi bir şey yok burada, gelen teklifin üzerinde konuşmuşum.

Değerli arkadaşlarım, sorun şu: Siz ister 50 tane kanun çıkarın, kural koyun; uygulayıcılar kurallara, hukukun genel ilkelerine uymuyorsa hiçbir şey ifade etmez sizin bu yaptıklarınız. Onun için, burada Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'nın dikkatini çekiyorum: Hiç kimse despot değildir, herkes görevini hukukun genel ilkeleri içerisinde yerine getirmelidir, aksi hâlde bunun hesabını gün gelir, soracağız.

Şimdi, ikinci bir hususa değinmek istiyorum: Sayın Salih Fırat... Sayın Salih Fırat tabii, özgür bir milletvekilidir, elbette görüşünü ifade eder ve dilediğini söyleyebilir. Ama bizim söylediklerimizin biraz tutarlı olması lazım. Şimdi Salih Fırat zannediyorum, 28/03/2012 tarihli Meclis toplantısında konuşmuş. Orada -efendim, şimdi arayacağım, bulacağım- Salih Fırat Adıyaman'a hiçbir yatırım yapılmadığını ve Adıyaman'ın sorunun 4+4+4 değil, aş ve iş olduğunu; efendim, ve Adıyaman'ın geri bırakıldığını, bıraktırıldığını ifade ediyor ve konuşmasına da Sayın Veysel Eroğlu cevap veriyor.

Şimdi, o zaman öyle diyor... Okudum, lütfen, o tarihte yaptığınızı okuyun.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Yok yok, hatırlıyorum, bu konuyla gündemin alakası yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hatırlıyorsunuz değil mi? Şimdi, şöyle: O ne, bu ne?

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Adıyaman sorunlarının Kürt sorunuyla ne alakası var?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani o ne, bu ne? Siz diyorsunuz ya işte, “Doğu’ya, efendim, teşvikler verildi, şu yatırımlar yapıldı.” Siz demin dediniz. Ama burada da diyorsunuz ki “Teşvik verilmedi Adıyaman’a, Adıyaman’daki tekstil yatırımları başka illere kaydırıldı.”

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – O zaman başka, şimdi başka.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman başkaydı da şimdi başka mı?

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Devlette hizmetler devam eder...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, geleceğim, yasaya da geleceğim.

Şimdi, bir üçüncü husus: Efendim, şimdi konuşan arkadaşlarımızın önemli bölümü -önemli bölümü demeyelim de bazıları- ikide bir bir şey söylüyorlar: “Cumhuriyet tek tip insan yarattı.” Zannediyorum, Salih Fırat da söyledi veya Ahmet Aydın söyledi, bilmiyorum, ikisinden biri.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, cumhuriyet tek tip insan yarattıysa siz nasıl bu fikirlere sahip oldunuz?

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Ya, imalat hatası bu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani yüzde 50'si nasıl imalat hatası olabilir?

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bakın, cumhuriyetimize haksızlık etmeyelim, bu hepimizin cumhuriyetidir, Türkiye'ye de bir haksızlık etmeyelim. Bakın, Sivaslı bir kız ne diyor: "Bir tane Türkiye vardır. Bu, bizim vatanımızdır, her şeyimizdir ve hepimizindir. Mutluluğu her topraktan çok hak etmiş anamızdır. Mustafa Kemal ateşiyle karanlıkları delip dev atılımlarla onu yüceltmek, en uzak yıldızlara gururla adını yazmak inan, baş görevimizdir."

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Cumhuriyetin ilk dönemlerindeki şiirlere benziyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakın, bu Sivaslı bir genç kızın sözlerinden ve sayın Cumhurbaşkanı 1999 yılındaki Türkiye Büyük Millet Meclisinin açış konuşmasında bundan bahsetmiş.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, cumhuriyet 1923'te kuruldu. Cumhuriyet bir devrimdir, bunu ister kabul edin ister kabul etmeyin, Cumhuriyet elbette bir devrimdir. Siz devrimlerin seçim yoluyla yapıldığını biliyor musunuz, nerede görülmüştür?

Şimdi, cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk hedef olarak ne göstermiş? "Çağdaş uygarlık" demiş. Çağdaş uygarlıkta ne var şimdi? İnsan hakları var, demokrasi var, özgürlük var, yargı bağımsızlığı var. Biz şimdi...

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Ret ve inkâr yok ama.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bak, işte "çağdaş uygarlık" demiş. Bak ne diyor? Biz şimdinin psikolojisiyle...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Salih'e sen cevap verme, o yeni yeni öğreniyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyurun.

...o günkü olayları değerlendiremeyiz, her şeyi kendi şartlarında değerlendirmek lazım. Bunu bu şekilde sizin dikkatinize sunduktan sonra, şimdi yasa tasarısıyla ilgili görüşlerimi Komisyon huzurunda ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bize göre de Türkiye'nin en temel sorunu olan terörün bitirilmesi ve Kürt meselesinin barışçıl yollarla çözülmesine ilişkin halkımızın talep ve beklentilerinin karşılanması gerekir. Biz buna inanıyoruz. Toplumsal barışın birey odaklı, eşitlikçi ve özgürlükçü bir yaklaşımla kalıcı olarak tesis edilmesi bizim hedefimizdir. Halkımızın kabul etmeyeceği pazarlıklar içerisinde olan AKP, bugüne kadar Türkiye Büyük Millet Meclisini dışlamıştır, tek taraflı ve siyasi sorumluluktan uzak bir anlayışla bugüne kadarki işlemleri yürütmüştür. Cumhuriyet Halk Partisi, çözüm arayışından, toplumsal barış ve dayanışmadan yanadır, tüm yurttaşlarımızın huzur, güven, birlik ve dayanışma içinde eşit olarak yaşamlarını sürdürmesini istemektedir. Cumhuriyet Halk Partisi ve bizim arzumuz budur. Cumhuriyet Halk Partisi kalıcı bir toplumsal barış istemektedir. AKP ise Kürt yurttaşlarımızın hassasiyetlerini kendi siyasi emellerine alet etmek istemektedir. Cumhuriyet Halk Partisi ülkemizin coğrafi ve ulusal bütünlüğüyle güvenliğini koruyarak demokratik, sosyal, sürdürülebilir bir çözüm arayışı içindedir. AKP ise ülke bütünlüğünü ve güvenliğini tehlikeye düşürecek maceraperest bir arayış ve taahhütler altına girme eğilimindedir.

Bakın, Orta Doğu'da izlenen politika Türkiye'yi bugün içinden çıkılmaz hâle getirmiştir. Güney komşularımız neredeyse değişmiştir, Suriye 3'e bölünmüş, Irak 3'e bölünmüştür. Bu tarihten sonra artık ne Irak'ın ne de Suriye'nin eski durumuna dönmesi mümkün değildir. AKP'nin izlediği politika maalesef o sorunların büyümesine ve bugünkü hâli almasına neden olmuştur. Bize göre çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisidir ancak AKP iki yıl gecikmeli olarak bu hususu Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi Kürt meselesinin kalıcı çözümü için atılacak samimi ve sağlıklı sonuçlar verecek adımların destekçisidir fakat özel çıkar amaçlı, siyasi hesaplara dayanan, samimiyetten ve halkımızın beklentilerinden uzak aldatmacalara tevessül edilmesinin bu sorunu çözemeyeceğini de düşünüyoruz. AKP çözüm stratejisi veya planı konusunda bugüne kadar hiçbir açıklama yapmamıştır, Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermemiştir. Olanı biteni ancak Öcalan'ın mesajlarını taşıyan HDP milletvekillerinin açıklamalarından öğrendik, Hükümet bu konuda başka herhangi bir açıklama yapmadı. Silahların susması elbette olumludur, gereklidir, toplumumuzda geçici de olsa bir rahatlık sağlamıştır. Ancak, değerli arkadaşlarım, bu yeterli değildir. Yeterli koşul, PKK'nın Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı her türlü terör ve şiddet eyleminden vazgeçtiğini ve silahların artık sustuğunu ve teslim edeceğini ilan etmesidir. Herhâlde bundan amaç bu mudur Sayın Bakan, belki de bunu şey ediyorsunuzdur? AKP Kürt meselesi ve terörü toplumsal değil, siyasi hesaplara indirgenmiş bir AKP meselesi olarak görmektedir. Sorunu bütün toplumu kapsayan bir zeminde değil, Hükûmete ve Başbakan Erdoğan'a siyasi kazanım getirecek bir mesele olarak görmektedir AKP. Bunun kamuoyundaki algısı da budur. Bakın, bu tasarının bugün gündeme gelmiş olmasının halkta yarattığı algı da budur, siz ne dersiniz deyin, siz ne dersiniz deyin. Bakın, bugün, bu hafta Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmadı, gündemde herhangi bir şey yoktu. Peki, siz bu meseleyi daha önce bilmiyor muydunuz?

Madem öyle bir arzunuz vardı, daha evvel getirseydiniz, bu hafta da görüşseydiniz, niye getirmediğiniz? Çünkü Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı adaylığı dün açıklandı, bugün de biz burada bunu görüşüyoruz. Siz ne dersiniz deyin, bu algıyı atamazsınız.

AKP bu süreci PKK'nın çekilmesi ve silahların susması noktasına indirgemıştır. Oysa, sorunun özünde aynı zamanda Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin de kuruluş felsefesini oluşturan demokrasi, temel haklar ve özgürlükler gibi sorunlar da göz ardı edilmemelidir. Kürt meselesi ve terör Hükûmeti aşan, bütün toplumu ilgilendiren ve çözüm için her kesimin katkısını gerektiren bir konudur. Çözüm arayışı hukuk devleti ilke ve kurallarına ve ülkenin yasalarına göre yürütülmelidir. Süreç Hükûmetin de içinde yer alacağı bir yöntemle oluşturulacak geniş ve kapsayıcı toplumsal bir mutabakat doğrultusunda yürütülmelidir. AKP iktidarı süreç sırasında demokrasiden uzaklaşmamalı, samimi ve dürüst davranmalı, kişisel ve gizli bir gündem gütmemeli, halkımızın kabul etmeyeceği bir taahhüt altına girmemelidir. AKP şeffaf davranmalı ve kamuoyunu bilgilendirmelidir. Şimdi, kanun metnine koymuşsunuz, "Kamuoyuna sağlıklı ve doğru bilgiler vermek..." Yani, şimdi, kamuoyunu doğru bilgilendirmek için yasa hükmüne gerek var mı değerli arkadaşlarım? Böyle bir şey olabilir mi, öyle bir şey var mı? AKP konuyu bugüne kadar Medise taşımak yerine pazarlık yapma yolunu tercih etmiştir, Türkiye Büyük Millet Meclisini devre dışı bırakmıştır. Halka bilgi vermek değil, muğlak bir çözümü akil insanlar mekanizmasını çarpık bir şekilde kullanarak halka benimsetme yoluna gitmiştir. AKP iktidarı çözüm arayışını sadece Hükûmetin işi olarak görmüş, dar bir çerçevede ve gizlilik perdesi arkasında sürdürmüştür. Böyle bir yöntemin sürdürülebilir kalıcı bir sonuca varma şansı yok denecek kadar azdır. Biraz evvel de ifade ettiğim gibi, ancak iki yıl gecikmeli olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirmiştir. Hâlbuki, CHP'nin de önerdiği akil insanlar topluluğu sizin önerdiğinizden ve uyguladığınızdan çok daha farklıdır. Genel başkan yardımcımız da, biraz evvel grup başkan vekilimiz de ifade etti, vermiş olduğumuz bir kanun teklifi vardır, niye birleştirilmedi, onu çok merak ediyoruz. Yani, onu, muhalefetten gelen teklifleri nazarıtibara almıyor musunuz, onu bilmiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Önerge verirsiniz, mümkün.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Değerli arkadaşlarım, bizim önerimiz şuydu: Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi partilerin belirleyeceği eşit sayıda temsilcilerden oluşacak Meclis dışında fakat Meclisteki toplumsal mutabakat komisyonuna bağlı olarak çalışacak bir akil insanlar topluluğuydu. Hâlbuki sizinki böyle bir şey öngörmüyor. Hükûmete değil, Meclise karşı sorumlu olacaktı. AKP'nin önerdiği ve uygulamaya koyduğu nasıldı: Üyeleri Hükûmet tarafından belirleniyor, Hükûmetin talimatları doğrultusunda hareket ediyor, çalışma sonuçlarını da Hükûmete rapor ediyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hükûmete haksızlık etme ağabey, Başbakan tarafından...

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Başka bir ifadeyle akil adamlar, Türkiye Büyük Millet Meclisini çözüm üretme ve karar alma süreçlerinden dışlayan AKP zihniyetinin bir ürünüydü.

Değerli arkadaşlar, sorulması gereken şu: CHP'nin çözüm önerilerine AKP niçin bugüne kadar olumlu yanıt vermemiştir? Bunu bizim sorma hakkımız...

FATMA SALMAN (Ağrı) – Ama CHP'de bir çözüm önerisi yok ki, birden çok çözüm önerisi var.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Efendim, müsaade buyurun, müsaade buyurun.

FATMA SALMAN (Ağrı) – Her birinizin bir lafı var.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Bakın, siz çözümünden bahsetmenize rağmen on iki yıldır iktidardasınız elinizde doğru dürüst bize söyleyeceğiniz, Hükûmetin görüşünü ifade eden bir metin yoktur.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) - Daha usul ve esaslarını yeni belirleyeceğiz.

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Varsa bize verin, varsa verin bize, biz de bilgilenedim, onunla ilgili görüşümüzü açıklayalım. Var mı bir metin? Yok, öyle bir metin yok. Sayın Başbakan zamana, zemine, konjonktüre ve konuştuğu yere göre bazı şeyler söylüyor, orada farklı söylüyor, başka yerde farklı söylüyor. Varsa elinizde, Kürt sorununun çözümüne ilişkin, buna ilişkin bir raporunuz, yol haritanız varsa verin değerli arkadaşlarım, onu değerlendirelim, onu değerlendirelim. Bugüne kadar maalesef siz öyle bir metin hazırlamadınız, "Benim planım şudur, yol haritam budur." diyemediniz. Oysa, Cumhuriyet Halk Partisi her sorunda olduğu gibi bu soruna da ilgi duymuştur. Cumhuriyet Halk Partisi nerede bir sorun varsa o sorunla ilgilenmiştir, o sorunla ilgili çözüm önerilerini getirmiştir, AKP gibi sorunları kullanma yoluna gitmemiştir, sorunları çözüm yoluna girmiştir.

Bakın, biz ne yapmışız, son dönemlerde olanını söylüyorum: 1998 yılında Demokrasi ve İnsan Hakları Raporu'nu hazırlanmıştır. 2003 30. Olağan Kurultay'da Temel Sorunlar ve Temel Çözümler Bildirgesi hazırlanmış ve orada konu gündeme getirilmiştir. 2011 yılında Demokrasi Raporu hazırlanmıştır, 2012 yılı 34. Olağan Kurultayda Özgürlük ve Demokrasi Bildirisi CHP'nin

Kürt meselesinin çözümü için geliştirdiği bir öneridir. CHP bu raporlarla yetinmemiş, çözüm üretme politikasını sürekli sürdürmüştür. Değerli arkadaşlarım, bununla ilgili olarak da pek çok kanun teklifi vermiştir ve bunlar arasında Ceza Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu, insan hakları ve toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkı ve Siyasi Partiler Kanunu'yla ilgili değişiklik teklifleri vermiştir, bunlar nazariyeye alınmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi yıllardır seçim barajının düşürülmesini ve herkesin siyasal yaşama aldıkları oy oranında katılmasını istemiş ama bu konu AKP tarafından hiçbir şekilde kale alınmamıştır. Cumhuriyet Halk Partisi toplumsal barış ve yurttaşların tam eşitliği için demokrasi, hukuk devleti, insan hakları ve özgürlüklerin esas alınması gerektiğini savunmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi bireylerin haklarının en geniş şekilde sağlanması ve korunmasını temel yaklaşım olarak benimsemiştir. Biz bireysel hak ve özgürlüklerin demokrasinin, eşitliğin, üniter devlet yapısının harçları olduğunu biliyoruz. Bizim konuya ilişkin hazırladığımız raporlarda, Cumhuriyet Halk Partisinin hazırladığı raporlarda, parti program ve seçim bildirgelerinde hep bu vurgu yapılmıştır ancak Cumhuriyet Halk Partisi “kolektif haklar” kavramını toplumsal ayrışmanın bir ön habercisi olarak görmektedir. Bunları birbirinden ayırmamız gerekmektedir.

Sayın Başkan, bizim önceliğimiz, süreci hukuk ve meşruiyet sınırları içinde tutmak, Kürt meselesinin kalıcı çözümünün halkımızın benimseyeceği, Kürt yurttaşlarımızın da beklentilerini karşılayacak bir içerikte olmasını sağlamaktır. Cumhuriyet Halk Partisi çözüm arayışının sağlıklı, şeffaf ve meşru zeminde yürütülmesi için her türlü çabayı gösterecektir. CHP sürecin bölgesel ve uluslararası boyutlarını yakından izleyerek Türkiye'nin birlik, bütünlük ve güvenliğini tehlikeye düşürecek bütün eğilim ve gelişmeler konusunda da halkımızı sürekli haberdar edeceğiz, bilgilendireceğiz. Bu konuda demin ifade ettiğim dış politikanın mutlaka AKP'nin izlediği ve bugüne kadar uyguladığı dış politikanın da mutlaka gözden geçirilmesi gerektiğini ifade ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, ben Gaziantep Milletvekiliyim, biliyorsunuz. Bu olaylar, Suriye'de iki seneden daha fazla, üç seneye yakındır cereyan eden olaylar, Irak'a sığınan olaylar toplumumuzu, Türkiye'yi büyük bir güvenlik riski içerisine sokmuştur. Bizim Başkonsolosluğumuz basılmış, oradaki konsolosluk görevlileri rehin alınmıştır, şimdi onlar rehinedir. Ancak, siz buna bile “rehin alma” demiyorsunuz, “Efendim, Başkonsolosluk mensupları alıkonulmuştur.” diyorsunuz. Yani, misafir mi edilmişlerdir, akşam beraber çay kahve mi içiyorlar, nedir yani? Alıkonulma nedir, niçin alıkonulmuşlardır, çok sevdikleri için mi, sohbet etmek için mi alıkonulmuşlardır? Değerli arkadaşlarım, siz sorunların üzerini örterek sorunları çözemezsiniz, bizim söylediğimiz budur. Sorunların adını koymalıyız, samimiyetle çözmeliyiz. Bakın, bu güneyimizde ve güney doğumuzda cereyan eden olaylar Türkiye'nin mutlaka el birliğiyle çözmesi gereken, beraber hareket etmesi gereken sorunlardır. Ancak, AKP, hiçbir sorunun çözümünde muhalefetin katkısını kâle almıyor çünkü bu politika Başbakanın ve Dışişleri Bakanın izlediği yanlış politikanın sonucu olduğunu herkes biliyor ve bu nedenle de muhalefetin görüşleri dikkate alınmıyor. IŞİD terör örgütü olarak nitelendirilmiyor. Ne diyorsunuz? “IŞİD unsurları” diyorsunuz değerli arkadaşlarım. Yani, şimdi, biz şimdi IŞİD'e kafa kesen, insanları olmadık işkencelere maruz bırakan bir örgüte terör örgütü diyemiyor muyuz? Birleşmiş Milletlerin terör örgütü listesinde yer alan bir örgüte terör örgütü diyemiyor muyuz, diyemiyor musunuz?

ALİ TURAN (Sivas) – Diyoruz, bin kere dedik.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onlara “IŞİD unsurları” diyorsunuz. Değerli arkadaşlarım, bu, Türkiye Cumhuriyeti açısından çok büyük bir talihsizliktir. Türkiye Cumhuriyeti büyük bir devlettir, hem dünyanın hem bölgesinin güçlü ülkelerinden biridir. Bizim Başkonsolosluğumuzun basılması, diplomatlarımızın rehin alınması, kamyon şoförü vatandaşlarımızın rehin alınması affedilebilir mi, hoş görülebilir mi? Bir de yayın yasağı koyuyorsunuz ama yasayla, efendim, herkesi doğru ve zamanında bilgilendirmekten bahsediyorsunuz. Öyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Siz yani Türkiye'de yasaklarsanız, bugün Türkiye'de yaşayan insanların büyük çoğunluğu yabancı dil biliyor, yabancı haber ajanslarını izliyor, yabancı kaynaklardan, yabancı basın organlarından haberlerini izliyor. Siz saklayamazsınız ki ama maalesef Türkiye'yi bu duruma getirdiniz.

Zamanınızı aldım, teşekkür ederim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

Sayın Kaplan, sıra sizde.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kısa konuşacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaplan.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Gece devam ediyor muyuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Devam edeceğiz.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri; size iki yönlü bir anlatımda bulunacağım.

Olayların en yoğun yaşandığı bir ilin milletvekili olarak bir taraftan, diğer bir taraftan da rahmetli Ecevit koalisyon hükûmetleri döneminde, 1999’da bu sürecin ilk adımlarının atıldığı, avukat olarak bulunduğum dönem, ilk görüşmelerin başladığı, sınır ötesine çekilmenin ilk yapıldığı, Avrupa Birliği üyelik dinamizmiyle Anayasa’da çok önemli değişikliklerin yapıldığı koalisyon hükûmetleri döneminde, uyum paketlerinin çıkarıldığı bir dönem ki 1999-2004, barış ortamı, bu demokratikleşmede atılan adımların da yolunu açmıştı ama maalesef 1999’de gelen birinci barış grupları maalesef diyorum çünkü Hakkâri’de geldikleri zaman silahlarını bırakıp orada generaller karşılamıştı, kucaklaşmışlardı ve o şekilde gelmişlerdi. Ama, ne olduysa o zaman devlet güvenlik mahkemeleri her birine on beş-yirmi sene ceza vermişti. İşte, barış sürecinin ilk katli böyle başladı. Yani, bu gerçekleri görmezseniz... Size keşke o görüntüleri de getirseydim ama ona gerek yok, çok yakın bir tarih 2009, Habur’ dan gelen ikinci barış grupları. Bu sefer de milletvekilleri olarak bu sürecin içindeydik ve bu sürecin içinde gelen barış gruplarına yine özel yetkili mahkemelerin verdiği cezai tutuklama kararını gördük on beş sene, yirmi sene. Özel yetkili mahkemeler kalktı ama Terörle Mücadele Kanunu aynı duruyor.

Şimdi, çok açık konuşacağım ve şunu şöyle ifade etmek istiyorum: Biz sorunun çözümünü ne Washington’da ne Brüksel’de ne Strazburg’da aramadık; Ankara’da arıyoruz, bu büyük bir şanstır, bu bir tarihî fırsattır. Bizim kuşak, bizim arkadaşlarımız belki görüşebileceğiniz, konuşabileceğiniz, çözüm getirebileceğiniz son kuşaktır. Bizden sonraki kuşak kopuş kuşağıdır, açık konuşayım. Yani, öylesine bir hassasiyette gidiyoruz ki Türklerin ve Kürtlerin Türkiye’deki cumhuriyetteki en büyük iki halkın, sayıları milyonlarla ifade edilen, tabii ki diğer renkleri de katıyoruz, azınlıklara kadar, birlik ve kardeşlik ilişkilerini temel alan güncel bir yaklaşım üzerinden çözümü konuşursak bir şey ifade edebilir. Şimdi, bu çerçeveye yetki olayı Medise geliyor. Elbette ki içinde bir şey olmadığını bilebiliriz yani otuz sene ceza avukatlığı yaptım. İşte, Rıza Bey yargıçtı, ben de karşısında Sayın Öcalan’ın davasına girdim, yani süreçleri yaşadık karşılıklı. Yani, şunu anlatmak istiyorum: Gerçek bu. Yani, biz bu sorunun adını koyarken “terörün sona erdirilmesi”, “terör” diye koyarsak baştan hatayı yapmış oluruz. Çünkü, Türkiye’de Kürt sorunu son otuz yıllık bir çatışmanın değil, yüz kırk, yüz elli yıllık cumhuriyet öncesine tekabül eden isyanlardan günümüze gelen kimlik, etnisite, kültür, hukuk, siyaset, ekonomi, psikoloji, yönetim, siyasi temsil, hukuksal haklar, insan hakları, birçok boyutları olan çok devasa bir sorun. Yani, öyle, bizim bir komisyonda samimi olarak bütün partilerin eğilimlerinin olduğu bu ortamda dertleşip konuşarak nasıl çözebiliriz? Bir de hayatın sıcak alanı içinde olan çatışmaların içinde olan askerle, polisle, idarecilerle, hatta ve hatta imkân olsa taraflarla konuşabilmeyi sağlayacak bir yaklaşım bizi çözüme getirir. Onun için, çok açık söylüyoruz ki inkârcı, ayrılıkçı yaklaşımlar sorunları çözmedi, aksine, daha da zorlaştırdı. Devletin soruna bakış açısı da asayiş, kriminal ve terör gözlüğü olduğu için çok can yitirdik, Çok bedel ödedik, çok kanadı. Oysa ki bu son barış süreci, çözüm süreci Türkiye’de birlikte yaşama arzusunun yüzde 99’ların da üstünde olduğunu gösteriyor. Bütün siyasetçilerin bu gerçeği bilerek bu bilinç ve vicdanla, yeni bir hukuku oluştururken... Bu yasa bir kapıdır, “a” sıdır. Bundan sonra ne yapılacağı konusunda ve Orta Doğu’daki gelişmeleri dikkate alarak... Yani artık kırmızı çizgiler kafalarda, haritalarda gidiyor. İşte Irak’ta Kürdistan’ın kurulması savaş nedenidir, kırmızı çizgidir demiyorduk ama Tuzhurmatu’da IŞİD saldırısı olduğu zaman Türkmenlerin yardımına 2 Kürt Peşmerge tugayı koşmuştur. Ezidilerin ve Süryanilerin, Şengal Dağlarında, yardımına Kürt tugayları koşmuştur.

Tarih mecbur ediyor. Birbirimizi burada incitecek, birbirimize meydan okuyacak hiçbir davranış kazandırmaz, bizim sorunumuzu çözmez. Yani şunu söylüyoruz: Kopuş kuşağı derken 90’ların bir sosyal bilimsel araştırmasını yapın, 90-94 arası bütün üniversite gençliği dağlara çıkmış arkadaş. Ya, bir rakamlama yapın. Üniversiteden atılan öğrencilerin, son genç kuşağın ve son zamanlarda gidenlerin ve IŞİD’in saldırıları sonrası Irak’ın şu an düştüğü durumla Irak’ın şu an 3 parçaya kaçınılmaz olarak konjonktürel gidişinde şöyle manzarayla karşı karşıyayız. Hakikaten Erbil’de demokratik bir yönetim var. 8 Türkmen milletvekili, bakanları var. Ezidiler var Süryaniler var ve demokratik bir yönetim var. Yani orada kantonlar, Suriye’de... Türkiye bunlarla, yani bin yıldır beraber olduğu bu Kürtlerle mi beraber olmak ister, yoksa IŞİD’in, El Nusranın, El Kaidenin komşusu mu olmak ister? Tercih konusu.

Konsolosluğa saldırıyorlar, Türkmenlere saldırıyorlar, Kürtlere saldırıyorlar, üç senedir boğazımız patladı, Mediste anlattık; “Ya, yapmayın, bunlara yardım etmeyin.” Bakanlık belgelerini okuduk, açıkladık; sonra Hükûmet de anladı ki -inşallah anlamıştır ki diyoruz- bu sorun çok ciddi boyutları olan bir sorun.

Şimdi, burada Oslo süreci, arkasından Habur süreci, arkasından geldiğimiz süreç; arkadaşlar, bütün bunlardan öte ateşkes, demokratikleşme ve stratejik olarak silah bırakma; çok basit bir aşama. Hepimiz bunu istemiyor muyuz? Bu ülkenin bütün renkleri yeni

bir anayasa istemiyor mu? Eşit yurttaşlık istemiyor muyuz? Ayrımcılığa karşı durmak istemiyor muyuz? Yeni demokratik yasalar istemiyor muyuz?

Demin Sayın Serindağ açıkladı, düşünce özgürlüğü, şu, bu; elbette ki hepimiz bunu istemeliyiz. Biz de o teklifleri verdik, sizler de verdiniz. Belki sitemimiz ana muhalefet partisine buydu. İnanın, başından beri siz bu çözüm sürecine biraz omuz vermiş olsaydınız bugün çok daha farklı bir noktadaydık. İnanın diyorum, ben bunun içinde olan bir insan olarak söylüyorum.

Şimdi, bu sürece baktığımız zaman tarihle yüzleşmeyecek miyiz? Yüzleşeceğiz. Adaletle yüzleşmeyecek miyiz? Yüzleşeceğiz. Cumhuriyetin kurucu felsefesini Türkiye ulusundan, Türkiye halkından, Atatürk'ün Amasya'daki tamimlerinden, ortak vatan olarak deklare edilmesini Türk ve Kürt halkının... O zaman eğer bütün bunlardan bir şey çıkaramıyorsak, inkâr, ret, asimilasyon politikaları karşısında...

Sizin bizden ne ettiğiniz var? Vallahi sizden zerre kadar fazla bir şey istemiyoruz arkadaşlar. Bir Kürt kardeşiniz olarak siz Türk kardeşlerimizin mevcut haklarının aynısını istiyoruz. Bir zerre kadar fazlasını istemiyoruz. Ama bize dersiniz ki "Yok, eşit değiliz, sizden üstünüz.", üstün ırk nazariyesiyle Mussolini ve Hitler'in ruhuyla karşı çıkarsanız o zaman "Durun." deriz siyaset kurumu olarak. Kimse bize öyle... Roma meydanında balkon konuşmasını da biliriz, Nürnberg Sarayında, stadyumda Hitler'in nasıl konuştuğunu da biliriz. Bize kimse bu şekilde çıkmasın.

Eşit yurttaş olmak 21'inci yüzyılın en güzel değeridir arkadaşlar. Türkiye'nin tarihinin Çerkez'ıyla, Boşnak'ıyla, yani hakikaten, Laz'ıyla, herkesin, Kafkaslardan... Yani dünya değişti. Birinci Dünya Savaşının krizlerinde Balkanlardan Müslümanlar Kafkaslardan geldiler, Orta Doğu'dan da biraz geldi, sıkışık işte bu coğrafyaya. Şimdi de Irak parçalanıyor, yine kucaklaşıyoruz, tarih bizi zorluyor istesek de istemesek de. Çünkü artık türkülerimizde, kültürlerimizde, halaylarımızda, düğünlerimizde, yemeklerimizde, birçok olayda ortaklaşa bildiğimiz konuyu siyaset arenasına dökemiyoruz, 21'inci yüzyılın hukukuna dökemiyoruz, bütün mesele bu. Yani siyaset hesabının üstünde konuşulması gereken bu konular. Onun üstesinde... Yani "Kürt realitesini tanıyorum." demek diye bir şey yok. Çok kişi söyledi. Avrupa Birliği'nin yolu Diyarbakır'dan geçer, "Kürt realitesini tanıyoruz."... Kardeşim, tanımayın ya. Ana dilimizi yasakladı 12 Eylül darbesi geldi. Ya, herkes kendi dilini özgürce konuşsun. "Paralı sen konuş, özel okul..." Niye ben özel okul? Sizin ananız daha mı güzel ya? Sorarım yani, niye?

ALİ SERINDAĞ (Gaziantep) – Ana dil yasağının kaldırılmasıyla ilgili kanun teklifini kim verdi? Onu da söyleyin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, ben yine başka bir noktaya geleceğim. Bölgesel dengesizlik olayı, ekonomi olayı, eğitim olayı; bunlar hep konuşulacak, çözülecek konular. Ama şunun hukukunu... Bana şunu söyleyebilir misiniz arkadaşlar -bütün partilerden arkadaşlar burada- ya 500 küsur ağır hasta hükümlü var. Hangi görüşten, siyasetten olduğu önemli değil. Yaşam hakkı, bunu, cebelleşiyoruz, bir senedir bunların tahliyesini sağlayamıyoruz. Yani düşünün infazının ertelenmesini. Dağdaki nasıl incek? Cezaevindeki nasıl çıkacak? Bunun dünya örnekleri var.

Burada demin arkadaşlar vardı. Biz Londra'daydık. Orada üç parti grup başkanıyla yemek yerken IRA olayını lütfen biriniz anlatın dedim. Bir Lord vardı, dedi "Ben bu komisyonun üyesiydim. Son iki hafta sabahladık." "Ne yaptınız, sabahladınız." dedim, "Cezaevindekiler ne olacak?" diye. "Kraliçe ve bakanlara saldırı vardı, suikast vardı içlerinde." dedi. En sonunda dedi ki: "İki sene mi ne yatan herkes tahliye olacak." İki sene orada... Özel döneminde infaz çıkarıldı, beşte 1'e indi. Ve "Biz onu yaptığımız zaman hayırlı cuma oldu, sonuçlandı." diyor. Tabii ki ETA da şu an o süreci işliyor. ETA Güney Afrika modeli üstünden gidiyor. Güney Afrika'da da De Klerk ile Mandela'nın direkt görüşmesi var. Arkadaşlar, dünyanın, Orta Doğu'nun bu kadar kaydığı bir dönemde, inanın, biz burada konuşmayı becerebilirsek sorunları konuşmayı, bu komisyonlarda... Şu torba kanunda, yukarıda iki aydır kafamı patlatıyorum, torba kanunda her gelen torbaya bir şey atıyor. Memleketin bunca ciddi meselesi varken, bu önemli konuları konuşabilmek varken, torbada yok bilmem kimin özel kadrosu, kimin tayini, kimin bilmem nesiyle uğraşıyoruz.

Şimdi, gerçekten böyle bir fırsatı yakalamışken burada ortaklaşabileceğimiz şeyler var -uzatmak istemiyorum- ve burada, bu çerçevede... Cumhuriyet Halk Partisi de olumlu. Yani eksik bulmuştu, belki önergelerle genişletecektir, daha da güç katacaktır. Yani bunun adının değişmesi... Rıza Hocamız burada, uluslararası yargıç olarak çok güzel deneyimleri var. Ben hiçbir yerde buna rastlamadım, böyle bir isme arkadaşlar. Eğer terörü konuşursak 189 tarifi var Birleşmiş Milletlerde ve size ben devlet terörünü bir anlatırsam beş saat buradan kalkmam. Onun için bitiriyorum konuşmamı ve şunu söylüyorum: Biraz birbirimizi anlayalım, birbirimizi gerçekten anlarız, anlarsak sorunları daha iyi çözeriz, daha iyi bir Türkiye yaratırız, yarım kalan Anayasa çalışmasını tamamlarız ve demokratikleşme yasalarını çıkarırız. Önümüzde büyük görevler vardır. Bu ilk defa Parlamentonun "Ben bu soruna el atıyorum." belgesidir. Arkadaşlar, tarih bunu yazacak, hepinizi; konuşmalarınızı tutanaklardan çıkaracaklar akademisyenler, tartışacaklar.

Türkiye’de Kürtler, Türkler, bütün halklar oturdu, Mediste kendi sorununu tartışıyorlar, başka yerde çözüm aramadılar, Godot’yu aramadılar, başka yerden ‘Gelin, bizi kurtarın.’ demediler, kendileri oturdu, kendileri konuştu, kendileri çözdüler. Bağırıldılar çağırıldılar ama sonunda çözdüler.” Tarih bunu bize yazdırırsa o zaman bununla gurur duyabiliriz, çocuklarımıza vermiş olacağımız bir miras olur.

Hepinizi bu duyguyla selamlıyorum, daha da fazla uzatmak istemiyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; şimdi ara veriyoruz. Saat 21.45’te Sayın Altan Tan’la başlayalım. Olur mu efendim?

Peki, 21.45’e kadar ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 20.11

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.52

BAŞKAN: Mehmet ERSOY (Sinop)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

SÖZCÜ: Alpaslan KAVAKLIOĞLU (Niğde)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli milletvekillerimiz, bugünkü gündemimizin, 3'üncü toplantımızın Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı'nın geneli üzerindeki görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Geneli üzerinde söz isteyen milletvekillerimizden söz sırası Sayın Altan Tan' daydı.

Buyurun Sayın Tan.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sabahtan beri, tabiri caizse, bu mevzuyla ilgili lehte ve aleyhte konuşulmayan mevzu hemen hemen kalmadı. Onun için ben uzun uzadıya bir tarih analizi veya tekrar aktarımı veya bunun gerekçelerini serme ihtiyacı duymuyorum.

Sonda söyleyeceğimiz lafı başta söyleyelim, fazla uzatmayalım: Biz parti grubu olarak bu kanun teklifine “evet” oyu vereceğiz, bunu benden önce de grup başkan vekilimiz söyledi. Peki, madem “evet” oyu verecekseniz o zaman bu kadar değişiklik önergesi niye veriyorsunuz ve niye itiraz ediyorsunuz? Bunları da biraz söyleyeyim.

Tabii, Türkiye’de âdet oldu “Yetmez ama evet.” Biz bunu söylemiyoruz “Yetmez ama evet.” demiyoruz, “Yetmez ama devam et.” diyoruz Hükûmete. Birçok arkadaşımız bunun bir kapı aralama olduğunu söyledi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – “Yetmez ama evet.” çilerin çoğu pişman oldu ama.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Ben, zaten “Yetmez ama evet.” demedim, hiç de pişman değilim, boykotçuydum.

Şimdi, bugün gelinen noktada, bunun isminden tutun, işte daha sonraki maddelerdeki tanımlamalara kadar itirazlarımızı değişiklik önergeleriyle sizlere arz ettik, o maddeler görüşüldüğü zaman da o maddelerle ilgili görüşlerimizi tekrar dile getireceğiz, söyleyeceğiz.

Fakat, sabahtan beri konuşulanlarla ilgili bir iki şey söylemek istiyorum. İşte, “Kürtlere bir zarf atıldı.” dendi -böyle lafın ortasından girelim- ben de aynı kanaatteyim. Yani, başından beri Hükûmetin bir makro hedefinin olmadığı kanaatindeyim ne Türkiye siyasetiyle ilgili ne Orta Doğu siyasetiyle ilgili; günü kurtarmaya dayalı, iktidarda kalmaya dayalı, kendine yarayana dayalı bir siyaset yolu tutturdu gidiyor. İşte, bu, bazen yerinde duran saat gibi günde 2 sefer size yarıyor, bazen yaramıyor, tarz bu, böyle gidiyor. Bu tarzın yanlış olduğunu defalarca söyledik.

Tabii, en fazla kamuoyunda tartışılan algılardan birisi de, niye seçime böyle çok kısa bir müddet kala, hatta adayların ilan edildiği güne, haftaya rast geldi? İşte, seçimle alakası var mı, yok mu? İşte, muhalefet “var” diyor, Onlar “yok” diyor, bana göre de var bu. Yani, zaten AK PARTİ’nin tarzı bu. Sıkışmadıkça, muhtaç olmadıkça, ihtiyaç duymadıkça bir şey yapmıyor, tıpkı yeni bir anayasa yapmadığı gibi. İşte iki sene biz yan yana oturduk -Ayla Hanım da karşımızda- gittik, geldik, yazdık, çizdik, ben bir inşaat mühendisi olarak yarım anayasa profesörü oldum -yani, Komisyon üyeleri öyle söylüyorlar, ben kendime rütbe takmıyorum da- ama anayasa da olmadı. Dolayısıyla, bugün de Sayın Başbakan, cumhurbaşkanı olmak istiyor, sonrasında başkan olmak istiyor, yeni iktidarı belirlemek istiyor. Allah’ın takdiri, takdiri Hüda, döndü, dolaştı, hani “Komşu komşunun külüne bile muhtaçtır.” derler, kardeş kardeşin her şeyine muhtaç olur, geldi Kürtlerin oyuna muhtaç kaldı, tarihî dönemeç bu. Şimdi bunu çok fazla süslemenin, allamanın, pullamanın bir anlamı da yok ama buna karşı çıkmanın da bir anlamı yok çünkü Türkiye’nin siyaseti böyle gidiyor. Yani, 3 ileri 2 geri, 1 ileri 2 geri, 5 ileri 3 geri derken işte bakıyorsunuz bir mesafe almışsanız, alıyorsunuz, böyle gidiyor maalesef.

Dolayısıyla, başta söyledik, biz buna “evet” diyeceğiz. Yani, çok fazla böyle lafı dolandırmadan ilk başta söyledik ama içimizdekileri de söylemek zorundayız. İşte “Çözümü içeride arayalım, yerli bir çözüm bulalım.” Yani, bunlar da çok dile getirildi sabahtan beri, ben sabırla dinledim. Başından beri bu yerli çözümleri savunan birisiyim ama arkadaşlar içeride derdinize derman bulmuyorsanız, eğer bulamıyorsanız, işte Antarktika’ya da giderseniz, Patagonya’ya da gidersiniz. “E, yahu, gitme, bu millî bir davranış değil.” Bizim Cumhurbaşkanımızın hanımı, eşi, arkadaşı, Sayın Hayrunnisa Gül, başörtülü olarak üniversiteye giremedi diye -eşi

Dışişleri Bakanlığı yapmasına rağmen- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitti arkadaşlar, bunları da bilmesi lazım AK PARTİ'li arkadaşların. Yani, bir insan derdine derman bulamıyorsa her yere gider, siz de gittiniz, Cumhurbaşkanı da gitti, eşi de gitti. Onun için, yani "İlla yerli olsun ama Anadolu marka otomobil olsun." Bu da eski Sümerbank günlerinden kaldı. Tabii ki "Yerli olsun."dan kasıt, emperyalistler, bölgede hesap yapanlar, kendi çıkarlarından başka bir şey düşünmeyenler, halkların kanlarına eklemek doğrayanlar bu işin içinde olmasın, doğru. Doğru ama yerli yapalım derken de Türk filmine dönmeyin bu iş, daha Oscar alan bir Türk filmi de yok, inşallah olur. Doğru düzgün yapılınsın bu işler.

Değerli arkadaşlar, tabii, ne istiyoruz? İşte, daha iyi bir Türkiye istiyoruz, çözüm istiyoruz, barış istiyoruz, kardeşlik istiyoruz, Türkiye, şu an, hem hayretler içerisinde hem feryatlar içerisinde hem korku içerisinde hem endişe içerisinde seyrettiğimiz çevremizdeki ülkelere benzemesini istiyoruz. Bu da çok zor bir şey değil, hani halk arasında bir tabir var, atlan deve değil. Yani, niye sorunlarımızı kendimiz çözemeyelim? Türkiye'nin işte bir Kürt meselesi var, Alevi vatandaşların talepleri var. Dindar Müslümanların yetmiş-seksen yıldır kamusal alandan dışlandıklarından dolayı talepleri vardı, önemli oranda bunlar çözüm yoluna girdi. Şu anda da laik seküler hayat tarzını benimseyen insanların endişeleri var; doğrudur, yanlıştır, böyle bir endişeleri var "Biz, acaba, bu laik seküler hayat tarzımızı devam ettirebilecek miyiz, ettiremeyecek miyiz?" diye. Dolayısıyla, biz bunların hepsini çözebilecek durumdayız ve toplum iç içe geçmiş. Yani, bu meseleyi sadece Türklük-Kürtlük üzerinden okumak da bir çözüm değil, laik-seküler-dindara baktığınız vakit, her ailenin içinde başını açan da var çarşaf giyen de var, plaja giden de var 5 vakit camiye giden de var, aynı ailenin içinde.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Ya, plaja giden de camiye gider.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Efendim, hayat tarzını anlatmaya çalışıyorum. Burada, benim ailemde -eğer bir marifetse- altmış sene evvel kadınlar gitti plaja, altmış sene evvel. Yani, benim anlatmak istediğim başka bir şey. Toplum kendi ailesinin içinde farklı kompartımanlarda. Bunları illa tek bir kalıba da sokamazsınız, bunları birbiriyle vuruşturamazsınız, bunları ayıramazsınız. O hâlde ne yapacaksınız? Sadece Türklük-Kürtlük değil, onu demek istiyorum. Yani, laiklik, dindarlık, muhafazakarlık... Benim 4 kızım var, 2'si kapalı, 2'si açık yani benim evimde. Şimdi, böyle bir hayat tarzı, böyle bir toplum var. Dolayısıyla, biz bu sorunlarımızı çözebiliriz yani bütün sorunlarımızı.

Şimdi, Aleviler, "Cemevi açılınsın, açılmasın..." Yedi tane çalıştay yaptı Hükûmet, sonunda Hayrettin Karaman'ın fetvası "İslam'da cemevi, farklı ibadethane yok." denildi, durdu o iş orada. Yol değil bunlar işte, onu anlatmaya çalışıyorum. Diyorum ki: Biz bu sorunlarımızı çözebiliriz.

Bu yasa, arkadaşlarımız anlattı, ismi, terörle ilintilenmesi, Kürt kelimesinin olmaması, diğer maddelerle ilgili belirsizlikler, Hükûmetin ne yapacağını belli olmaması, Medise doğru düzgün malumat verilmemesi, diğer siyasi partilerin bu işe katılmaması, bunların hepsi konuşuldu yani ben tekrar uzun uzadıya bunlara girmek istemiyorum. Sadece AK PARTİ'li arkadaşlara bir şey söylüyorum: Şu an direksiyonda siz varsınız yani iktidar sizde. Allah, bu dönem size verdi, yarın kime verir Allah bilir. Tansu Çillerler, Mesut Yılmazlar, Süleyman Demireller gitti, mahkeme kadiya mülk olmaz, bu devran da geçer ama bu direksiyon sizde olduğu müddetçe bu arabayı lütfen biraz daha dikkatli sürün yani bu işleri böyle kaptı kaçı...

ALİ TURAN (Sivas) – Birinizin burnunu kanatmadık, daha ne istiyorsunuz?

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Baklava ile börek istiyoruz! Daha ne istiyoruz? Baklava, börek. Bu soruya böyle cevap verilir. Baklama, börek istiyoruz.

ALİ TURAN (Sivas) – Hayır, on iki yıl boyunca dikkatli kullanıyoruz, gayet iyi...

ALTAN TAN (Diyarbakır) - Bir de Diyarbakır-Dicle'ye bir gemi istiyoruz, gemi, bir de liman.

Değerli arkadaşlar, biraz daha dikkat. Bu söylem de doğru değil yani "Ben yaparım, istediğim kadar yaparım, içini boşaltırım, veririm, vermem, alırım." Bu tarz da yine barışın dili değil ve tarzı değil. Bir örnek verip, fazla uzatmadan toplamak istiyorum çünkü "..."^(X) yani konuş, konuş, kimsenin fikrini değiştireceği yok zaten, maksat kayıtlara geçme kabilinde, "Geldi sustu, hiçbir şey söylemedi, biz Komisyona koyduk." demesin arkadaşlar diye... Bizim arkadaşlar, zaten, sağ olsunlar her şeyi konuştular, bana da çok fazla bir şey kalmadı. Bir örnek vereyim: Şivan Perver ile Barzani Diyarbakır'a geldiler, biliyorsunuz. Ondan evvel, daha gelmeden önce Erbil'de AK PARTİ'nin bir yetkilisi -partide bayağı ön sırada, adını vermeyeyim, isterseniz veririm özel- bir şekilde Erbil'e gidiyor, bir sohbet oluyor, konuşuluyor "Şivan gelsin, gelmesin, nasıl gelsin?" Zaten Şivan'a gitmeyen kalmadı Allah'a çok

(X) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

şükür. Orada birileri diyor ki: “Bu işe PKK tavır koyabilir, pek hoşlanmıyor bu işten.” Oradan, o zatın yani AK PARTİ’nin Genel Başkan Yardımcısının tavrı şu: “Canım, o çok kolay, yollarız Hakan’ı İmralı’ya, çözeriz işi.”

Arkadaşlar, bu tarz bir yere varmaz yani bu bir dedikodu değil. Bu benim anlattığım, beşinci elden duyduğum bir dedikodu değil, masada oturan insanlardan dinlediğim hikâyeler, birinci aktörlerden. Bu tarz, tarz değil yani “Ben bunu şöyle çözerim, bunu böyle yaparım, onu kafa kola alırım, Barzani’den petrol alırım, boş ver, dün “Kürdistan” ismi kırmızı çizgimdi, bugün 1 milyon varil petrol var, 60 milyar dolar cari açığım var, bunu Kürtlerden kapatayım, onu da böyle alayım.” Bu katakulli, üçkağıt, işportacılık bir yere varmaz. Onun için, bu işlerin tamamını doğru düzgün, demokrasi, insan hakları, kardeşlik hukuku, neyse, adına ne dersek diyelim, İslam vicdanı -dinî olarak bakanlar için söylüyorum ki ben de öyle bakıyorum çoğunlukla- doğru düzgün bir Türkiye, yeni Anayasa, demokratikleşme, herkesin hakkının hukukunun tanınması ve bu getirilen kanun metninin de dilinin acilen doldurularak doğru düzgün bir şekilde konulması ve bu işin, artık, tabiri caizse, doğru düzgün perçinlenerek, bu çözümün bir daha çözülmeyecek, dağılmayacak şekilde neticeye bağlanması bizim dileğimizdir. Böyle olmazsa ne olur? Böyle olmazsa başımız ağrır hepimizin yani sıkıntı çekeriz, yazık olur, rahat etmeyiz. Sonuçta, bu olumsuzluklar hepimizi etkiler yani biri kazanır, öbürü kaybeder, böyle bir şey yok. Bir araba bir yere çarptığı vakit, içindeki herkese bir şey olur, biri ölür, biri kalır, biri sakat olur, dolayısıyla, bunda sevinilecek bir yan yok.

Bu maddenin çok kısa zamanda Medise geleceği anlaşılıyor bu süratten yani birkaç gün zarfında. Onun için, bizim bu eleştirilerimizin dikkate alınarak yine Medisteki değişiklik önergeleriyle, müdahalelerle daha yenilir, yutulur, daha doğru düzgün bir hâle gelmesi lazım.

Acilen ne yapılması lazım? Bir hakikatleri araştırma komisyonu kurulması lazım arkadaşlar. Bu, herkesi rahatlatacak, Kürtleri de, Türkleri de, Türkiye’yi de. Kimsenin süttan çıkmış ak kaşık olmadığı ortaya çıkacak, toplum rahatlayacak yani Kürtler açısından da bir rahatlama olacak, Türkler açısından da bir rahatlama olacak. Devletin de PKK’nın de, Hizbullah’ın da, öbür örgütlerin de, kimin ne yanlış varsa kendisiyle yüzleşme, aklanma ve arınma süreci olacak.

Bir de Rıza Bey de dile getirdi, başka arkadaşlar da söyledi, Terörle Mücadele Kanunu kaldırılmadan -227/6,7,8; 314’üncü madde- yine çok mesafe katedemeyeceğiz. Madem bir jestler dönemi var, eğer hakikaten bir iyi niyet, samimiyet varsa mesela köy, kasaba, şehir, dağ, nehir, aşağı yukarı 12 bine yakın isim değiştirildi bölgede. Bunların da isimlerinin iadesi -ki bunun için belki bir kanun maddesine bile gerek yok, tam bilmiyorum ama çünkü bunların birçoğu kanunla değiştirilmedi- bir başlangıç olabilir.

Tekrar söylüyorum: Yetmez, eksik, hangi mecburiyetten olursa olsun bir adım, destekleyeceğiz, oy vereceğiz, daha güzel bir şeyler yapmak için devam edelim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tan.

Sayın Yılmaz, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, buradaki müzakerelerden görüyoruz ki en önemli itirazlar HDP Grubundan geliyor. PKK’nın bir terör örgütü olup olmadığı konusunda aramızda bir çelişki var, öyle anlaşılıyor. Tasarının ismine bile “Terörün sona erdirilmesi” denmesinden arkadaşlarımız rahatsız oluyorlar.

Şimdi, biz PKK’yı bir terör örgütü olarak görüyor muyuz, görmüyor muyuz? En temel anlaşmazlıklarımızdan bir tanesi, zannederim o. Yani, siz bir terör örgütü olarak görmüyorsunuz ve onu haklı bir savaş yapan, bir siyasi savaş yapan silahlı halk ordusu olarak görüyorsunuz anladığımız kadarıyla ama PKK’nın bir terör örgütü olduğu konusunda hem mahkeme kararları var hem uluslararası anlaşmalar var yani uluslararası örgütlerin tespitleri var. Pek çok sivilin ve askerin öldürülmesine neden olduğu gibi, aynı zamanda da uluslararası anlamda uyuşturucu ticaretinden insan kaçakçılığına kadar pek çok konuda bir suç örgütü olduğu ve bu nedenle de terör örgütleri listesinde olduğu tartışılmaz bir şey ama biz görüyoruz ki burada bunu tartışıyoruz asıl olarak.

Şimdi, PKK’yı bu şekilde kutsayınca tabii, bu kutsanmış PKK’nın silahlı mücadelesi, görüyoruz ki HDP’li arkadaşlara da bir güç veriyor ve diyorlar ki: “Bizim taleplerimiz çok açık, özerlik istiyoruz, şunları, bunları istiyoruz, olmadığı takdirde de silahlı mücadele yeniden başlayacak.” Bunu zaten Abdullah Öcalan da söylüyor. “Eğer bu taleplerimiz yerine gelmezse 50 bin kişinin -hatta bir ara o kadar ileri gidildi ki- 500 bin kişinin ölümü söz konusu olur.”

Son aşamada, diyelim ki bir ateşkesten bahsediliyor, karşılıklı bir ateşkesten bahsediliyor ama görüyoruz ki biz yol kesmeler devam ediyor, adam kaçırmalar devam ediyor, çocukların kaçırılması devam ediyor, araç yakmalar devam ediyor, haraç toplamalar devam ediyor yani biz şunu gözlemliyoruz: Buradaki demokratik talepler ya da egemenlik talepleri, bunların hepsinde aslında PKK terör

örgütünün gücü bir tehdit unsuru olarak kullanılıyor yani temel sorun burada bu, tehdit unsuru olarak kullanılıyor ve "Eğer talepler yerine gelmezse savaş yeniden başlayacak." deniyor. Şimdi, demokratik olan, demokrasi, insan hakları, her türlü güzel sözünün kullanıldığı, böylesi bir şeyde bu tehdit unsuru nedendir? Neden bu tehdit unsuru kullanılıyor ve PKK hâlen daha kutsanıyor yani uluslararası pek çok yerde terör örgütü olarak sayılmasına rağmen, terör örgütü olgusu çok açık olmasına rağmen, hâlen daha terör örgütü bize karşı bir tehdit unsuru olarak kullanılıyor? Bunu ben burada söylemeden geçemeyeceğim.

Özellikle şu söyleniyor: "İnha, inkâr ve asimilasyon politikaları olmamalı." Elbette olmamalı yani bunların olduğu bir yerde insan haklarından, demokrasiden, kültürel haklardan, bireysel haklardan hiçbir şekilde bahsedilmesi mümkün değil. Biz 80 kuşağının insanlarıyız. Üniversitede okuduğumuz dönemde Pir Sultan Abdal türkülerini söylediğimiz için, Kürtçe şarkılar dinlediğimiz için, Lenin, Stalin ya da diğer sol yayınları barındırdığımız için yurttan da atıldık, her türlü soruşturmaya da maruz kaldık yani o baskıcı dönemi hep beraber yaşadık aslında. O baskıcı dönemin bize getirdiği şey ne oldu? Aslında bu, çok planlı programlı bir şey diye düşünüyorum ben. 12 Eylül'den sonra, 1983 yılında 2932 sayılı Yasa çıkartılıyor, ana dilde konuşma yasağı. Siz, ana dilde konuşmanın yasaklarsanız bir insanın, insanların, orada bir düşmanlık duygusunu yaratırsınız. Ardından da, 1984 yılında PKK'nın terör eylemleri başlıyor, o haklı zemin yaratılıyor ve PKK'nın terör eylemleri başlıyor. Biz bu konuda, özellikle, 1989 raporumuzda kültürel hakların ve bireysel hakların tanınması konusunda taleplerimizi iletiyoruz ve 1991 yılında Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisiyle dil yasakları kalkıyor ve ardından da Anayasa'da bazı değişiklikler yapılıyor, sadece Türkçe'nin konuşulacağı, Türkçe yayınların yapılacağı gibi bu yasaklar da kaldırılıyor; 2002 yılına gelinceye kadar pek çok yasak kaldırılıyor aslında. Yani bu bireysel hak ve özgürlüklerin tanınması, kültürel hakların tanınması, bunların her birine bizler zaten "Evet." diyoruz, yani bunlara "Evet." denmemesi... Yani insanların kendi ana dilini öğrenmesi, konuşması, yayın yapması, propaganda yapması, bunların hiçbirine "Hayır." denilemez zaten. Uygar bir ülkede demokratik yaklaşımlarımız olduğu iddia ediliyorsa. Ancak, burada şimdi talep edilen şeylere bakınca, arkadaşlarımız "Hiç de saklamıyoruz, çok net söylüyoruz, özerklik talep ediyoruz, ana dilde eğitim talep ediyoruz." diyorlar.

Şimdi, BDP'nin hem Anayasa Uzlaşma Komisyonuna verdiği önergelere baktığınızda hem de çeşitli kaynaklardan... Mesela, iki ay kadar önce de Taraf Gazetesinde Demir Çelik'in talepleri vardı: "Türkiye 20 özerk bölgeye bölünmelidir, 20 özerk bölgeyle yönetilmelidir, bölge meclisleri olmalıdır. Her bölgenin ana diline kendileri karar vermelidir. Öz savunma gücü oluşmalıdır her bölgenin, ayrı bayrak olmalıdır, ayrı başkent olmalıdır..." Bunları söylüyor Demir Çelik. Aynı zamanda, "Apo'ya özgürlük." de söyleniyor.

Şimdi, sadece, kendi bölgesel yerlerinde ana dilde eğitim değil, Türkiye'nin 20 bölgesel yönetiminden bahsediliyor. Şimdi, 20 bölgeden bahsettiğinizde, her birinde ayrı bir ana dil olduğunda, ayrı bir müfredat olduğunda, öz savunma gücü olduğunda, ayrı bayrak ve ayrı başkent olduğunda Türkiye Cumhuriyeti'nden bahsedebilir miyiz? Birlikte yaşama iradesinden bahsedebilir miyiz? İleri gitmeye hiç gerek yok, eğer siz 20 bölge meclisi oluşturun ve ayrı dillerini oluştursanız, ayrı müfredatlarını oluştursanız hiçbir şey yapmaya gerek yoktur, on beş yirmi yıl sonra yetişen gençler ortak idealden yoksun bir şekilde zaten birlikte yaşama iradesi içinde olmayacak gençlerdir. Yani bu nedenle, özellikle, bu 20 özerk bölge meclisi ve bunun ardından gelen talepler bize Sevr'i hatırlatıyor, bu nedenle hatırlatıyor çünkü Sevr'de de Türkiye'nin paramparça edilmesi iddiası vardı, bunu biz yırtıp attık. Yani bireysel hak ve özgürlüklerin, kültürel hakların tanınması farklı bir şey, 20 özerk bölge ve ardından da Anadolu'da küçük devletçiklerin olduğu, aynen Yugoslavya örneğinin yaşanması ayrı bir şey.

Bir de şimdi, eğri oturup doğru konuşalım. Şimdi, arkadaşlarımız pek çok yerde şunu da söylüyorlar, diyorlar ki, biraz önce de söyledi arkadaşımız: "Kürdistan 4 bölgeye bölündü. 40 milyonluk bir halkız biz ve bizim statümüz, devletimiz, ayrı bir statümüz yok."

Şimdi, buradan çıkan sonuçtan, bunun sadece bir özerklikle sınırlanmayacağı anlaşılıyor zaten, ardından -yani yakın geçmişte gördüğümüz- özerk Kürt bölgesi... Irak'taki Kürt bölgesinin şimdi ne hâle geldiğini gördük. Yani oradaki yaşanan olaylardan dolayı... IŞİD'in saldırısı da aslında bir uluslararası projeydi bunu hepimiz az çok biliyoruz, Musul'a girdiler ve Musul'a girerken ne hikmetse peşmergelerle en ufak bir çatışmaları olmadı, belki küçük çatışmaları oldu ve şimdi orada bir bağımsız Kürdistan'dan bahsediliyor. Ee, bir süre sonra özerklik taleplerinin -daha doğrusu bunun özerkliğin de ötesinde bir federasyon talebi olduğu anlaşılıyor zaten- bağımsızlık ve 4 Kürt bölgesinin birleşmesi gibi bir ideallerinin olduğu çok açık zaten, yani birbirimizi kandırmayalım. Türkiye içinde birlikte, bir arada yaşama iradesini aslında arkadaşlarımız kaybetmişler, bunu biz görüyoruz, yani bu konuda çok açık seçik ve daha net olmalılar ve Türkiye'de yaşayan Türkler ve Kürtler aslında bunu bilmeli. Yani, biz gerçekten bu ülkede kültürel haklar, bireysel haklar tanınarak birlikte mi yaşayacağız, yoksa "ayrı, bölgesel yönetimler" denilerek federasyona giderek daha sonradan ayrışacak

mıyız, buna karar vermek gerekiyor burada, biz bunu gözlemliyoruz ve işte, “Bu ülkenin bölünmemesi gerekir.” derken bu nedenle bunu söylüyoruz. Yani, bunun gidişatının nereye doğru olduğu çok açık seçik zaten, itirazımız bunadır, kültürel hakların, bireysel hakların kullanılmasına değil ama üniter devletin yok edilmesine ve ülkenin paramparça edilmesine, öbür taraftan da ülkeden belli toprakların kopartılarak bir birleşik Kürdistan kurulması talebinin olduğu çok açıktır, itirazımız bunadır Sayın Başkan.

Şimdi, bu tasarıyla ilgili görüşlerimize gelince de: Cumhuriyet Halk Partisi Parti Medisinin 10 Mayıs 2013 tarihinde çıkarmış olduğu bir tutum belgesi var; bu tutum belgesinde aynen şöyle söyleniyor: “Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı her türlü terör ve şiddet eğilimden vazgeçtiğini ve silahlarını yetkili kurumlara teslim edeceklerini PKK’nın bildirmesi lazım. Yani görüşmelerin, konuşmaların ön şartı budur. Çözüm arayışı hukuk devleti ilke ve kurallarına ve ülkenin yasalarına göre yürütülmelidir. PKK’nın belirlediği çerçeve ve koşullara göre değil, toplumsal bir mutabakat komisyonu olmalıdır. Çözüm arayışının Öcalan, Kandil tarafından yönetilmesine izin verilmemelidir.”

Ama şimdi, biz görüyoruz ki Öcalan’la İmralı’ya konuşmaya giden arkadaşlarımızın iletlediği bir görüş, daha doğrusu Öcalan’ın sözleri var, onu ben burada okumak istiyorum: “Biz, yüz yıllık bir meseleyi çözeceğiz. Daha ilk kez, devletle yaptığımız tartışmalar neticesinde sorunun çözümüne yönelik bir yasa şekillendi. Bu kadar uzun bir süre sonra bu noktaya gelmesi devlet açısından aslında çok büyük bir trajik tablodur. Devletin bu hâle düşmesi kendi içerisinde hazin bir durumdur.” Gerçekten de hazin bir durum devletin bu hâle düşmesi çünkü PKK terör örgütüyle bu görüşmelerin, müzakerelerin başladığı zaten uzun zamandır biliniyor.

Şimdi, MİT Kanunu’nda daha geçenlerde bir değişiklik yapıldı. MİT Kanunu’nda yapılan değişikliklerde ne deniliyordu? Örgütle, kişilerle, değişik oluşumlarla MİT’in görevlendirdiği kişilerin görüşme yetkisi verildi zaten. Diğer taraftan, sadece bu kişiler -özellikle Müsteşar- Başbakana karşı sorumlu. İstihbari faaliyetlere yardım ve görev nedeniyle yapılan her türlü eylemlerden sorumlu değiller MİT mensupları. Şimdi, bu varken bu yasa tasarısı ne diye geldi diye düşünüyoruz. Çünkü yani eğer böyle görüşmeler, konuşmalar oluyor -bunun zaten alt zemini, yasal zeminini hazırladı Hükümet- bu, neden var diye düşünmeden edemedik. Yani bunu biraz sonra görüşlerimi açıklayacağım...

Bir de, toplumsal barış ve müzakere konulu BDP Grubunun sunmuş olduğu bir yasa teklifi var. Bu yasa teklifinde aynen şöyle deniyor: “Devletin, politik amaçlarla silahlı mücadeleye başvurmuş örgüt üyelerini demokratik, sivil, siyasi ve toplumsal yaşama katmak ve politik amaçları doğrultusunda demokratik mücadele zeminini yaratmak için gerekli düzenlemeleri yapması gereklidir.” Ama diğer taraftan, terörle mücadele eden -işte asker güvenlik görevlisi, vesaire gibi- diğer kişilerin de yargılanması gerektiğinden bahsediliyor. Elbette askerler ya da bu konuda görevli kişiler görevlerini aşıtlarsa ve yanlış şeyler yaptılarsa, bir devlet terörü uygulandıysa elbette bunun yargılanması gerekiyor. Ama burada benim dikkatimi çeken şey, terör örgütünün elemanları rehabilite edilecekler, toplumsal yaşama katılacaklar ama terörle mücadele etme konusunda görev verilmiş olan askerler de yargılanacaklar. Burada, böyle bir şey var ve ben tasarı da benzer bir şeyi gördüğüm için buna özellikle değinmek istedim.

Aynı zamanda, dikkatimi çeken şeylerden bir tanesi, TBMM arşivleri içerisinde yer alan, cumhuriyetin kuruluş çerçevesini belirleyen metinlerden ve araştırılarak bunların arındırılmasından bahsediliyor. Yani arkadaşlarımızın Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş felsefesi ya da kuruluş beyannamesi olan Lozan da dâhil pek çok anlaşmayla kendi içlerinde sorunlarının olduğunu çok net biliyoruz. Yani Türkiye Cumhuriyeti’ni kendi ülkeleri ya da kendi cumhuriyetleri olarak görmediklerini buradan da çok net bir şekilde görüyoruz.

Şimdi, tasarıya baktığımızda ise çözüm sürecinin yasal zemini gerekçesiyle bu getirildi. Burada, özellikle, Hükümete, aslında kanun hükmünde kararname niteliğinde uygulama, izleme ve koordinasyon olarak bir yetki veriliyor. Yani burada, işte, belli konularda atılacak adımların belirlenmesinden bahsediliyor ama burada hiç komisyondan bahsedilmiyor. Ama, ben biraz önce, HDP Grubundan arkadaşlarımızın konuşmalarından 8 komisyon kurulacağını öğreniyorum, demek ki öncesinde bu konuşuldu HDP Grubuyla. Ne bunlar? Herhâlde, hukuk, siyasi, sosyoekonomik, psikolojik, vesaire, bu konularda bir komisyon kurulacağı, zannedirim, görüşüldü çünkü burada bir komisyondan hiçbir şekilde bahsedilmiyor. Ne türden adımların atılacağı buralarda belirtilecek ve bu konuda Bakanlar Kuruluna yetki veriliyor. Ne türden adımlar atılacak? Yani ben bunu sormak istiyorum ve nasıl Bakanlar Kurulu karar alacak? Yani bir yasal düzenleme yapmaksızın -Rıza Türmen’in anladığı gibi- bir yönetmelikle mi karar verilecek yoksa bu konuda atılacak adımlar yeniden yasal düzenleme yapılmak amacıyla Meclise mi getirilecek? Meclise getirilecekse o zaman böylesine bir çerçeve yasaya ne gerek var? Buradan anlıyoruz ki aslında Meclise getirilmeyecek. Bakanlar Kurulu aldığı bu yetkiye dayanarak kararlar verecek, yönetmelikler yapacak ve artık, Meclisin herhangi bir şekilde denetimi söz konusu olmayacak. Yani Meclis burada yasama erkini, görevini Bakanlar Kuruluna devretmiş görünüyor. Bu yönüyle Anayasa’ya aykırı bir düzenlemedir bu. Böylesi bir düzenleme olmaz.

Diğer tarafta “Özellikle MİT Kanunu’ndan sonra burada neden bu yasa yapıldı?” dediğimizde şöyle bir şey oluyor: “Gerekli görülmesi hâlinde yurt içinde ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog, görüşme ve benzeri çalışmalar yapılmasına karar verir; bu çalışmaları gerçekleştirecek kişi, kurum veya kuruluşları görevlendirir.” Buradan çıkan anlam şu: MİT mensupları görüşebiliyordu ama Abdullah Öcalan ne dedi? “Artık ben siyasi heyetlerle müzakere etmek istiyorum, böyle yetkisiz kişilerle müzakere etmek istemiyorum.” Bu yasanın getirilme amaçlarından bir tanesi de siyasi heyetlerin İmralı’ya ve aynı zamanda Kandil’e gönderilecekleri ve PKK terör örgütünün siyasi müzakerede artık bir taraf olarak kabul edileceği görülmektedir. Buradan benim anladığım şey bu çünkü MİT Yasası’ndan sonra bunun getirilmesinin başka bir anlamı yoktur, siyasi heyetler bundan sonra müzakere edecektir. Siyasi heyetler müzakere ettiğinde ne olacak? “PKK terör örgütünü artık terör örgütü olarak algılamıyoruz yani karşımızda meşru bir güç olarak algılıyoruz.” demektedir Hükümet. Yani terörle mücadele, vesaire, bunların hepsinin fasa fiso olduğu anlaşılacaktır ve ardından da pek çok uluslararası kuruluşa talepler var “Artık PKK’yı bir terör örgütü olmaktan çıkarın, PKK bir terör örgütü değildir.” “Neden?” “Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devleti PKK’yla siyasi müzakerelere başlamıştır.” Bundan çıkan anlam budur Sayın Başkan.

Şimdi, diyelim ki anlaşılmadı, belli konularda artık, sizin de “hayır” diyeceğiniz bir aşamaya gelindi, o zaman silahlı çatışma başladığında işte, çatışan taraf statüsü o zaman olacak ve uluslararası güçlerin de ülkemize müdahale etme hakkı olacaktır. Yani, kendi ülkemizdeki bir anlaşmazlık ya da terörün sonlandırılması değil, aksine, uluslararası bir niteliğe kavuşacaktır. Burada arkadaşlarımızın çok önem vermesinin nedeni bence budur, siyasi müzakerelerin başlıyor olması PKK’yla, budur önemli olan diye düşünüyorum arkadaşlar açısından.

Diğer taraftan “Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alır Bakanlar Kurulu.” Şimdi, silah bırakan örgüt mensupları için yani silah bırakan örgüt mensupları suç işlemiş midir, işlememiş midir; ne kadar bu işlerin içindedir, şiddete karışmış mıdır, bunların hiçbirisi burada belirtilmiyor. Daha önce de topluma kazandırma eve dönüş yasaları yapılmış. Onlara baktığımda –bizden önce yapılmış işte, eğer şiddet eylemlerine katılmadılarsa ve gelip teslim oldularsa serbest bırakılıyorlar ama şiddet eylemlerine katıldılarsa ve teslim oluyorlar ve belli konularda ifşa ediyorsa örgüt sırlarını o zaman da cezalarında indirim yollarına gidiliyor. Ama bakıyoruz ki burada öyle bir şey yok. Yani “Silah bıraktım.” diyecek, herhangi bir terör faaliyetine karışıp karışmadığına, herhangi bir eyleminin olup olmadığına bakılmaksızın onun topluma entegrasyonuna girişilecek. Sayın Başkan, bu bir aftır, af niteliğinde bir olaydır. Yani Bakanlar Kuruluna biz burada, ben Sayın Bakana da...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Dilek Hanım, direkt, böyle, bir madde yazmıyorsa ne anlaşılır? Yani bu kanunların uygulanırlığını...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir dakika. Benim sözümü kesmezseniz...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Ama öyle şeyler ifade ediyorsunuz ki sanki bu maddeden af çıkıyormuş gibi...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakın, siz görüşünü söylersiniz, lütfen benim sözümü kesmeyin. Ben anladığımı söylüyorum, bir hukukçu olarak anladığımı söylüyorum.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – O zaman yanlış anlıyorsunuz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılımlarının sağlanması” buradan anladığınız nedir sizin? Bir atıf var mı, yani eve dönüş yasasına bir atıf var mı? Yok.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Burada bir düzenleme yoksa mevcut kanunlar uygulanır.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben anladığımı söylüyorum, benim sözümü kesmeyin lütfen. Siz de kendi görüşünüzü söylersiniz. “Yanlış anlamışsınız, yanlış değerlendiriyorsunuz.” dersiniz ama ben anladığımı burada söylemek durumundayım ve tutanaklara da geçmesini istiyorum.

Öbür taraftan, şimdi, bu konuda Bakanlar Kuruluna tam anlamıyla yetki veriliyor. Bunun aslında bir yetki devri olduğunu ve Anayasa’nın 7’nci maddesine aykırı olduğunu söylemek isterim. Diğer yönüyle de yine, özellikle 4’üncü maddenin ikinci fıkrasında “Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.” Yani şimdiye kadar hukuki, idari ve cezai sorumlulukları vardı bu insanların, şimdi, bundan sonrakilerde olmayacak, bundan önceki faaliyetleri ve sonraki faaliyetlerinde. Nedir? Aslında, bu da yine Meclisin kullanması gereken bir af niteliğindedir. Yani bu türden faaliyetleri yapanlar şu anki yasalarımıza göre aslında neyle suçlanacaklar? PKK terör örgütüyle iş birliği yapmaktan ve ona yardım etmekten, yataklık yapmaktan, bundan cezalandırılabilirler. Bunların hepsinin bir tarafa bırakılması ve bunların hepsinin affedilmesine ilişkin bir yasal düzenleme

bu. Yani af yetkisi, özel af yetkisi –ki bu özel af yetkisi niteliğindedir- Anayasa'nın 87'nci maddesi uyarınca mutlaka Meclis çoğunluğunun beşte 3'ü tarafından karar verilmesi gereken bir durumdur. O nedenle de bu, Anayasa'ya aykırıdır diye düşünüyoruz. Yani daha önce zaten Hükümet tarafından bu af örtülü olarak yapıldı. Yani bu çözüm sürecinin başlama safhasında, işte, "PKK militanları yurt dışına çıksınlar." Efendim, "Nasıl çıksınlar, silahlı mı çıksınlar, silahsız mı çıksınlar?" E be kardeşim, o zaman, bizim cezaevlerimizde yatan, yaralamadan, cinayetten ya da herhangi bir olaydan yatan insanların günahı neydi? Onlar herhangi bir şekilde, tutukluluk süresinde de kaçma ihtimalleri var diye o dönemde -daha yeni bırakıldı- askerler de dâhil olmak üzere gelip teslim olan askerler "Kaçma ihtimali vardır." diye tutuklandılar ama PKK terör örgütü elemanlarına yurt dışına çıkma izni verildi. Bu da örtülü bir af niteliğindeydi ve aslında Hükümet tarafından işlenmiş Yüce Divanlık bir suçtu. Şimdi, bu yasal düzenleme de, bu tasarı da yine, aslında Hükümetin işlediği bir suç niteliğindedir, Anayasa'ya aykırıdır. Tabii, muhalefet milletvekilleri olarak bunları ne kadar söylersek söyleyelim siz bunları zihninize koymuşsunuz, çıkartacaksınız ama bizim de bu konuda sizleri uyarmak tarihî görevimizdir. Yani tamamıyla Anayasa'ya aykırı olan bu yasa tasarısının Meclisimizde yasalasmaması gerektiğini düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Mutlaka bütün milletvekillerimizin katkıları, eleştirileri değerlendirilecektir. Görüşmelerin sonunda, açıklama ihtiyacı olan hususlarla ilgili Hükümet temsilcisi Sayın Bakanımız da mutlaka bu konudaki fikirlerini açıklayacak ve belki açıklığa kavuşturulması arzu edilen hususlar varsa onlarla ilgili de bilgilendirme yapacaktır.

Şimdi, söz sırası sizde Sayın Güler Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

6 maddelik yasanın, itiraz edilen başlığındaki sözcükler dışında, çözüm sürecine ilişkin olduğu anlaşıyor, çözüm sürecine ilişkin usul ve esaslar. Benim büyük sorum, tabii, bu çözüm süreci konusuna ilişkin. "Çözüm süreci nedir?" diye baktığımda, elimdeki tasarıda bunun tanımının olmadığını görüyorum. Çözüm sürecine ilişkin yetkilendirilenler var, verilen görevler sayılmış, bir de bazı istisnalar var kamu görevlilerine ilişkin ama bu usul ve esasların konusu olan çözüm sürecinin ne olduğunu bilmiyorum. Genel gerekçeye bakıyorum, genel gerekçede "2012 yılı sonlarında daha güçlü, demokratik, özgür, güvenli, huzurlu bir Türkiye için bir devlet politikası olarak çözüm süreci başlatılmıştır." deniyor. Şimdi, fazla sözcükleri atarsam, "2012 yılı sonlarında -yani demek ki kasım, aralık ayları olsa gerek bu- bir devlet politikası olarak çözüm süreci başlatılmıştır." Bir şey nasıl devlet politikası olur? Yani alametifarika olarak mutlaka bir belgesi olması gerekir. Bir Millî Güvenlik belgesi olabilir, bir Bakanlar Kurulu karnamesi olabilir, Büyük Millet Meclisinden çıkmış bir karar, ama bir şey olmalı. Benim ilk sorum bu. 2012 yılı sonlarında çözüm sürecini bir devlet politikası olarak başlatan hukuki araç nedir? Bunu gerçekten bilgilenecek amacıyla soruyorum eğer ben atladıysam eksikimi tamamlamak için soruyorum ve bu soruya cevap, Sayın Başkan, ısrarla talep ediyorum. 2012 yılı sonlarında çözüm sürecini başlatan, bir devlet politikası olarak başlatan karar ya da eylem nedir? Herhâlde daha sonra alacağım cevabımı.

BAŞKAN – Evet.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Anlaşılan bu çözüm süreci hedefleri bakımından tanımlanmış. Terörün tamamen sona erdirilmesi birinci hedefi, toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi ikinci hedefi, elimizdeki kanunun da başlığı. Bir üçüncü hedef daha var burada, millî birlik ve beraberliğin pekiştirilmesi.

Şimdi, öyle anlaşıyor ki millî birlik ve beraberliğin pekiştirilmesi başka bir şey olarak bırakılmış üçüncü hedef olarak, ama ilk iki hedefin kanunu da önümüze bu 6 maddelik kanun olarak gelmiş.

2012 yılı sonlarında bu devlet politikasından önce, 2009 yılı Temmuz ayında Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi başlatılmış. Bu projenin kamuoyuna açıklamasını yapan kişi Sayın Beşir Atalay ve o dönemde 30 soru ve 30 cevap hâlinde bu proje kamuoyuna bir broşürle anlatılmış.

Burada diyor ki: "Bizim daha önce başladığımız -ama onun ne olduğu tanımlanmamış- demokratik açılım süreci, başta terör olmak üzere tüm etnik grupların ve mezhep gruplarının meselelerini çözmek üzere..." Herhâlde bu Alevi açılımı, Roman açılımı vardı bir aralar, anlaşılan o demokratik paketin içindeydi bunlar, fakat git, git, demokratik açılım millî birliğe, şimdi de çözüm süreci dediğimiz şeye dönmüş ve yalnızca Kürt sorununa hasredilmiş, böyle bir daralması da var.

"...etnik grupların ve mezhep gruplarının problemlerini çözmek üzere yürüyoruz, onlar arasındaki eşitliği sağlamak üzere yürüyoruz." deniliyor. Biz demokratik açılım sürecine o zaman eleştirilerimizi yöneltmiştik, demiştik ki: Etnisite ve inanç grubu itibarıyla eşitsizliğe bakmak bir değişik dünya tasarımıdır ama sınıfsal açıdan bakmak, bölgesel açıdan bakmak, gelir dağılımı adaleti

açısından bakmak, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, dengeli kalkınma ve benzeri açıdan bakmak, bunlardan niye hiç söz etmiyorsunuz? O eleştirilerimiz o zaman göz ardı edilmişti, göz ardı edilmesini şimdi anlıyorum, tanımlı bir türlü ortaya konmayan Kürt sorunuyla ilgili, yine içeriği bir türlü net ilan edilmeyen çözüm süreciyle ilgili bir tek boyuttan ibaretmiş.

Çözüm süreci dediğim işlemi gerçekten bilmiyor muyum? Bir devlet politikası olarak ne olduğunu gerçekten bilmiyorum ama PKK ve BDP temsilcilerinin, şimdi HDP temsilcilerinin çeşitli zamanlarda yaptıkları açıklamalardan biliyorum.

Çözüm süreci, 21 Mart 2013'te Öcalan tarafından, 25 Nisan 2013 tarihinde Karayılan tarafından tanımlandı. Bunun aşamalardan oluşan bir süreç olduğu söylendi. Bir, çatışmasızlık; iki, sınır dışına çıkma; üç, silah bırakma görüşmeleri; dört, silahların terki aşamalarından söz edildi.

İkinci aşama, sınır dışına silahlarıyla beraber çıkma aşaması sırasında devletten de yapması istenilen şey anayasa değişiklikleri reformuydu.

Silah bırakma görüşmeleri, üçüncü aşama başladığında devletten istenilen şey af çıkarılmasıydı.

Karayılan, bunları içeriği itibarıyla daha net tanımladı, 25 Nisan 2013'te, bütün dünya medyası da vardı karşısında, dedi ki: "Çözüm süreci Kürtlere kimlik ve statü verme sürecidir. İki, şimdiki aşamada 4 ülkeye dağılmış Kürtlerin millî dayanışma konferanslarını yapma imkanındır. Üç, başta Apo olmak üzere diğerlerinin serbest bırakılmasıdır. Ve dört, başka devletlerin müdahalesi de kabul edilebilir."

Sonuncudan başlamak istiyorum ben, arkadaşlarımız, burada, not aldığım kadarıyla iki kez dile getirdiler. "Biz bunu burada halledelim, başka devletlere ihtiyaç hissettirme hâline getirmeyin bizi." Daha önce de Sayın Gültan Kışanak, bir ülkenin hakemliğini talep eden bir açıklama yapmıştı.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Olabilir...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet, öyle bir açıklama yapmıştı -o bulunabilir zaten- biraz önce Sayın Altan Tan söyledi, daha önce de dile getirildi -şimdi hatırlamıyorum- belki Hasip Bey tarafından.

Şimdi, bir çözüm süreci içindeyiz, bu çözüm süreci denilen devlet politikasını AKP Hükûmeti hiçbir şekilde tanımlamadı, belgesini bize söylemedi, biz bu çözüm süreci denilen şeyi BDP, HDP, PKK temsilcilerinden öğreniyoruz ve orada "Eğer hall olmazsa 50 bin kişi yerine 500 bin kişinin de ölebileceği" tehdidini yutkunabiliyoruz, ikincisi "Aklınızı başınıza devşirin, eğer hall olmazsa başka devletlerin müdahalesi de mümkündür." tehdidiyle yüzleşiyoruz, burun buruna geliyoruz, yazılı ve sözlü dile getiriliyor.

Değerli vekiller, hangi görüşü savunursak savunalım, hangi ideallerin peşinden gidersek gidelim, bu ülkenin egemenlik yetkilerini kullandığımız bu çatının altında, birbirimize "Başka devletin hakemliğine de boyun eğersin hal" tehdidini nasıl savurabiliriz, bunu nasıl dile getirebiliriz? Başka devletlerin bu işe karışması tehdidi.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Tabii ki çatışma çözümlerinde çok örneği var, biraz araştırırsanız iyi olur.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Evet, teşekkür ederim.

Zaten Oslo müzakerelerinde de bir hakem vardı değil mi? İnternet'e sızan da orada...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Görüşmelerde de görüyoruz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ya, evet, bir başka ülkenin hakemliğini de almıştık.

Bu inanılır gibi değildir çünkü Türkiye bağımsızlık savaşı vererek yürümüş bir ülkedir. Siz kendi ülkenizdeki problemi bir başka ülkenin hakemliğinde çözebilecek kadar, kendi tarihinize, ülkenize ve "Burada birlikte yaşayalım." diye -başka bir şey düşünmüyoruz- davet ettiğiniz insanlara bu kadar uzaksınız. Bu akıl alır bir şey değil!

AYLA AKAT ATA (Batman) – Güney Afrika'da var, onlar dışarıyı karıştırmamışlar.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, Güney Afrika sömürgecilik geçmişinden gelir.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Biz de öyle yapabiliriz, dışarıdakileri karıştırmayabiliriz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bunun akla bile gelmesi, benim için akılların durduğu noktadır. Bunun bir de tehdit olarak böyle sürülmesi hiçbir şekilde kabul edilemez. İyi niyetinize inanmalıyım gerçekten "Barış, kardeşlik ve çözüm" diyorsanız, ama siz bana diyorsunuz ki "50 bin yetmediyse 500 bini de deviririm, gerekirse başka ülkelerin hakemliğine de 'evet' derim." Bu ülkenin üzerinde o bölüşme politikaları hâlâ bu kadar canlıyken.

Gelelim şuna, gerçekten bunun cevabını da ben HDP'li arkadaşlardan almak isterim. Şöyle terimlerle karşılaşıyorum: "Kimlik ve statü verilecek." diyorsunuz, "Kimlik statüsü verilecek." diyorsunuz. Yayınlarınızı da okuyorum, şimdi bugün de pek çok kez bu iki terimi kullandınız. Kimlik statüsü talebi mi var? Kimlik ve statü talebi mi var? Ben bunları açıklamanızı gerçekten çok arzu

ederim. "Kimlik" dediğinizin eşit vatandaşlıkla kurulabileceğini düşündüğünüzü görüyorum, yayınlarınızdan da onu okuyorum; pek çoğumuz eşit vatandaşlıktan söz ediveriyoruz, hepimize de doğal geliyor, ama HDP eşit vatandaşlığı bireylerin eşitliği diye kullanmıyor. HDP' de eşit vatandaşlık toplulukların eşitliği anlamına geliyor. Yani, TC vatandaşı...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Okuma yazma bilmedikleri için karıştırıyorlar, onun için kusura bakmayın!

AYLA AKAT ATA (Batman) – Haklarımızı kullanmak istiyoruz. Açık konuşuyoruz, kolektif haklar, kolektif hak talebimiz var.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Güzel, tamam, onu söylüyorum yani yanlış bir şey söylemiyorum. Kolektif haklar...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sizin bireysel hak ve özgürlükler talebiniz...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yanlış mı söylüyorum.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Hayır, kolektif hak talebimiz var.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ya ben sizin terminolojinizle konuşmak zorunda değilim. Sizin düşündüğünüzü nasıl anladığımı söylüyorum. Onda eğer bir yanlışlık varsa onu düzeltin bana. Söylediğiniz şu: "Türkiye'de bir resmî dil var, bu, Türkçe. Türkçe, Türkiye'de bir etnik topluluğun dilidir. Oysa ben Kürt'üm. Kürt topluluğu olarak Türklerle eşit vatandaş olmak istiyorum. Onun dili resmî dil, benimki yalnızca niye ana dil? Benim dilimde resmî dil olsun. Ve diğer...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ama niye ana dili kabul etmiyorsunuz?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ama yok, kaçmayacaksınız şimdi, böyle net konuşacağız.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Yok, net konuşacağız.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Net konuşacağız, evet.

Genellikle tartışmayı şöyle yapıyorsunuz: İnsani, bireysel ve hiçbirimizin asla kabul etmediği yanlış, kusur ve suçları alıyorsunuz, doğrudan kendi siyasal hareketinize mal ediyorsunuz ya da siyasal hareketinize söyleneni kişisel baza indiriyorsunuz, onu yapmayın.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, usul hakkında bir şey söylemek istiyorum. Ben prensip olarak böyle cevap vermeyi çok doğru bulmuyorum. Bu öyle bir noktaya döndü ki bizim yargılandığımız -tabii kimsenin haddine değil de bizi yargılamak- böyle bir suçlama noktasına geldi. Topluca cevap verme hakkı verecek mi siz?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Tabii, iyi olur fikirler açılsın.

BAŞKAN – Tabii, özellikle Ayla Hanım'a karşı çok soru sordunuz, onlara cevap verme hakkı vermem lazım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Çok sevinirim. Hakikaten yani dolaylı yollardan yürüyeceğine bari bu imkân varken karşılıklı konuşalım.

BAŞKAN – Yok, çok da fazla karşılıklıya dönüştürmeyelim. Siz fikirlerinizi söyleyin, cevap hakkı doğan hususlarda arkadaşlarımıza cevap hakkını kullanmaları imkânını vereyim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Peki.

Çözüm sürecinde, yine Ayla Hanım'ın söylediği şey, ortak vatandaş eşit vatandaşlık temelinde birlikte yaşamak.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Eşit özgür.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Şimdi, eşit vatandaşlık ortak vatandaş birlikte yaşamak. Bu bir siyasi proje. Şimdi, ben bu siyasi projeye karşı çıktığım zaman bana çeşitli sıfatlarla saldırılması doğru değil. Bu projenin yanlış olduğunu düşünüyorum. Eşit vatandaşlıktan kastedilen kolektif haklar olarak sınıflandırılan hakların -benim deyişime göre milliyetlerin- her birinin hukuki ve siyasi olarak aynı haklara sahip olması. Somut örnek olarak, madem Türkçe burada yaşayan Türklerin ana dili, resmî dili olmuştur, o halde Kürtçe benim ana dilim, o da resmî dil olsun, Lazcada, diğerleri de yani öbürlerine de hakkaniyete uygun davranıyorlar. Şimdi, BDP-HDP, Anayasa Uzlaşma Komisyonuna teklifini bu yönde verdi zaten. Dedi ki: "Türkiye genelinde resmî dil Türkçe, bölgeler kurul sun 20-25 tane, oralarda da hangi etnik topluluk ağırlıkta o etnik topluluğun dili de bölgesel resmî dil olarak orada geçerli olsun." "Eşit vatandaşlık" bireylerin eşitliğini öngören bir terim değil, toplulukların eşitliğini öngören bir terim. Bunun sonucu Türkiye'de siyasal rejimin milliyetler devleti olması demek. Peki, ben milliyetler devletini bu Anayasa'da kurabilir miyim? Kuramam çünkü 66'ncı madde orada engel. "Türk vatandaşı" demiş. Onu "TC vatandaşı" yaparsam bu engel ortadan kalkıyor. Bir tek bu engel var. AKP ve BDP aynı vatandaşlık maddesini verdiler. AKP'nin böyle bir hedefi var, yok onu bilmiyorum ama BDP'nin böyle bir hedefi olduğunu çok iyi biliyorum. Cemaatler bakımından da benzer bir cemaatler örgütlenmesi gündeme geldiğinde, bu başka bir toplum tasarımı.

Şimdi, kimlik ve statü verilecek. Biz böylece ortak vatanda farklı kimliklerde ve statülerde hakların bir yamalı bohçası olarak birbirimize eşitleneceğiz. Bu, bayağı bir siyasi proje. Bunun karşısında bizim itirazlarımız belli. “Yurttaşların eşitliği temelinde bir cumhuriyet iyi idealdir.” diyenleriz biz. Çok karmaşık değil. Etnik kökeni ya da inancı ne olursa olsun herkesin bireysel yetenekleri temelinde eşitliğinin sağlanması ve hiçbir şekilde bu, anadan, babadan gelme özelliklerin ya da dini inanç tercih edilmişse bunların, yurttaşlar arasında farklılığa neden olmaması. Biz de bu idealin peşinde koşuyoruz. Ben bunu söylediğim zaman “Kürt halkını inkâr ediyorsun.” suçlamasıyla karşılaşıyorum. Ben, Kürt kişiliğini, varlığını inkâr etmiyorum. Ana dilin öğrenilmesinin hak olduğunu kabul ediyorum, ana dilin kullanılmasının hak olduğunu kabul ediyorum ve cumhuriyet boyunca bunların kabul edilmemesi, gerçekten kabul edilemeyecek bir şekilde düzenleniş 1983 tarihli, 12 Eylül rejimidir. Oradaki 2932 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde der ki: “Türkiye’de yaşayan Türklerin ana dili Türkçedir.” E, Türk vatandaşı bizde. Yani, senin Boşnakçanı, Çerkezceyi, Lazcanı falan hepsini yasaklıyor ve şikâyetler son derece haklıdır. Gerçekten, şarkı söyleyen insanlar, Kürtçe konuşan insanlar ya da ne bileyim, Kürtçe şiir yazan insanlar cezalandırıldı falan. Akıllara zarar işlerdi bunlar. 80’li yıllar boyunca benim de içinde olduğum bir mücadeleydi bu, insanlık dışıdır diye. 91 yılında kaldırılan... Ama 83-91 diliminde yapılan “Türkiye’de yaşayan tüm Türk vatandaşlarının ana dili Türkçedir.” gericiğini hep birlikte mücadele ederek kaldırdık. Benim partim verdi mesela onun teklifini. Politikalarını hiç benimsemiş ANAP döneminde Özal kaldırdı sonuçta yasayı. Türkiye’de pek çok siyasal kesimi çok rahatsız etti. Burada inkâr yok. “İnkâr ve imha” diyor bazı arkadaşlar, bazı arkadaşlar “imha”yı kullanmıyor. Yani, kat kat karşımızda bir çözüm talep eden kesim var anlaşılan. O “imha”yla daha korkunç bir mesaj ortaya çıktığı açıkça görülüyor.

Ben kısaca şunu söylemek istiyorum: “Çözüm süreci” denilen şey kimlik ve statü mücadelesidir. Bu, bazı arkadaşlarımıza göre, Mediste bu düşüncüyü temsil eden arkadaşlarımıza göre milliyete kimlik ve statüdür. Bazılarına göre, toprak üzerinde yerel özerklikle bir statü tanımı. Bence fikirleri orada karışık, birbirine giriyor. Toprak üzerinde bir özerklik talebinde misin, milliyete yani onların deyişle halka statü, özerklik talebinde misin ya da ikisi birlikte isteniyor belki. Bu, ancak anayasa değişikliğiyle mümkün. Anayasa’da da eşit vatandaşlığı mümkün kılabilmek üzere Türk vatandaşı kavramının silinmesiyle mümkün. O yüzden, Aralık 2010’da, şimdi Hükümetin “Paralel Devlet” dediği cemaat kesiminin yaptığı bir toplantı sonucunda çıkan bildiride veciz bir şekilde durum ifade edilmişti. “Artık Türkiye’de Kürt sorunu yoktur, Türk sorunu vardır.” demişlerdi. Şimdi, HDP’de bizden Anayasa’dan Türk sözünün çıkmasını talep ederek Kürt sorunun Türk sorununa çevirmiş durumda. Ve bunu “Ama açık acı var, çok üzüntü var, ölüm var.” üzerinden konuşmayı hâlâ sürdürüyor. Türkiye’de bir kişi bile sanmam ki istesin insanlarımız ölsün. Ama bizim konuştuğumuz o değil. İnsanlığımızı yarıştırmıyoruz biz. Bizim konuştuğumuz, Anayasa’da değişiklik öngören farklı siyasal sistem tercihleri. Eğer HDP’li arkadaşlar “Evet, siyaseti konuşuyor; evet, Anayasa’yı ve hukuku konuşuyoruz.” diye gelirlerse masaya, o zaman akıl yoluyla yürüyeceğiz ama “Vay aşığıladın, vay yok ettin, vay işkencede öldürdün, biliyor musun böyle...” Kurban şeyi nedir? Kendini haklı görme psikolojisi içinde yürürse yapacak bir şey kalmıyor geriye. Türkiye’nin tarihi ne yazık ki öyle güllük gülistanlık, şenlikli bir tarih değil, yakın zamana gelinceye kadar bile böyle.

Benim davetim... “Çözüm süreci” denilen bu süreçte, halkların, benim terimimle milliyetlerin özerkliğine, her milliyete bir diğerine denk bir statü vermeye AKP ne diyor? Buna “Evet.” dediniz mi? Ya da yerel özerklikler üzerinden öngörülen bir statü “Kürdistan” dedikleri bölge için vermeye “Evet.” dediniz mi? Bizim için kritik olan noktalar bunlar. Eğer çözüm sürecine ilişkin usul ve esaslara ilişkin kanunlar Türkiye’nin milleti ve ülkesiyle bölünmez bütünlüğü... Yani milliyetler devleti olmaz, üniter devletten vazgeçilemez noktalarına inhisar ediyorsa bu kanunun kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Eğer böyle değilse o zaman bu kanun üzerinde konuşulabilir. Bu nedenle, en somut noktası itibarıyla “2012 yılı sonlarında devlet politikası hâline gelmiş olan bu çözüm sürecinin Hükümetiniz açısından anlamı nedir?” sorusunun aydınlatılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hocam.

Sorularınızın bir kısmının cevabını, görüşmeler tamamlandığında Sayın Bakana vereceğim, sözde alacaksınız muhtemelen, onun için biraz beklemeniz gerekiyor.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Altan Bey, siz mi; Ayla Hanım, siz mi?

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Ben cevap vereyim biraz, ismim belirtilerek...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ben de vereceğim ama.

BAŞKAN – İkiniz de mi vereceksiniz?

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Benim çok kısa.

BAŞKAN – Peki.

Altan Bey, buyurun.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Birincisi: Üslup ve tarz olarak, Komisyon üyelerini hedef alarak konuşmaları üzerinden bir konuşma tarzını biraz yadırgadım doğrusu. Yadırgadım ama çok da alışkın olduğumuz bir tarz çünkü sıkça karşılaşıyoruz bu tip muhataplıklarla.

Şimdi, ben, tabii gecenin bu saatinde konuşulan her mevzuyla ilgili uzun uzadıya sizleri yoracak değilim. Konuşmadığım vakit de “Yahu bu adam hiç bir şey bilmiyormuş.” diye bir kompleksim de yok çünkü her birimiz birbirimizin müktesebatını biliyoruz. Ben bu konuyla ilgili -işte 15’inci baskısı çıktı- 600 sayfa kitap yazdım, ayıptır söylemesi.

Ama şunu söyleyebilirim: Türkiye’de anayasa değişikliği mi lazım? Evet, bunu istiyoruz. Yeni bir paradigma mı lazım? Evet, bunu istiyoruz. Bütün bu kimliklerin kamusal alanda var olmasını mı istiyoruz? Evet, istiyoruz. Sadece Kürtler açısından da değil, ben biraz evvel de çok kısa konuşmamda kalın çizgilerle vurguladım. İnsanların tıpkı nüfus cüzdanı, ehliyet, pasaport, evlilik cüzdanı, ticaret odası kimliği gibi farklı farklı kimlikleri var, dinî kimlikleri var. Ne demek? Dinî derken, ideolojik, ister laiklik ister Müslümanlık ister Hristiyanlık ister ateizm yani bir dünya görüşü var, ideolojisi var, din derken bunu kastediyorum.

İki: Bir mezhebi var.

Üç: Bir etnik kimliği var.

Dört: Cinsiyet kimliği var, kadın, erkek veya üçüncü cins.

Beş: Sınıfsal kimliği var.

Farklı farklı kimlikleri var insanların.

Şimdi, bazı insanlar bu kimliklerini hiç önemsemeyebilir. Mesela benim annem hayatı boyunca otomobil kullanmadı ve ehliyet almadı, yurt dışına gitmedi, pasaport kullanmadı. Yani, ne demek istiyorum? Bir insan için din hiç önemli olmayabilir -dünya görüşü- veya mezhep hiç önemli olmayabilir. Benim sosyal antropoloji okumuş, İstanbul’da kolej bitirmiş amcam 46 yaşında Sünni ve Şafii olduğunu fark etti. O tarihe kadar lay lay lom bir hayat sürmüş İstanbul’da, böyle bir ihtiyacı olmamış. Fakat, bunu kendine bir hayat tarzı olarak seçen insanlar için yani “Benim için etnik kimliğim, Kürtlüğüm, Araplığım, Pomaklığım önemlidir, ana dilim önemlidir, kültürüm önemlidir.” diyen veya “Benim için dinim, inancım önemlidir, benim için Aleviliğim çok önemlidir.” diyen insanlar için bireysel olarak da, kitlesel olarak da kamusal alanda var olma hakkı vardır, bizim savunduğumuz bu. Onun için “Yeni bir Türkiye” diyoruz. 1930’ların, 40’ların paradigmalarını, eski dünyanın değerlerini, işte bugün bütün dünyada artık tartışılan ve lafa, rafa kalkmaya başlayan Fransız ulusalcılığını, jakoben laikliği bir hayat tarzı veya düşünce nizamı olarak benimseyenler olabilir ama biz böyle düşünmüyoruz, çok açık ve net. Bunu da her fırsatta söylüyoruz yani çekinmeden veya bir endişeye kapılmadan. Yani, bütün hayatını, malını, canını, varlığını bu yolda telef etmiş insanlar olarak neden çekineceğiz, neden korkacağız, neyin hesabını yapacağız?

Birlikte yaşama söyleminizin sorgulanmasına gelince, beni en fazla bu incitti. Bu konuda yani sanki “Dört parça Kürdistan kurulsun, bu Kürtler ayrılsın, gitsin...” İnan edin arkadaşlar, hiçbir Kürt bugün -yani, hiçbir Kürt derken böyle işte istisnaları, yüzde 1’leri, yarımaları, binde 1’leri kastetmiyorum- böyle bir şey istemiyor. Yani, bunu korktuğumuzdan, çekindiğimizden veya takkiye yaptığımızdan söylemiyoruz. Benim annem Türk, babaannem Arap, 2 damadım var biri Kastamonulu. Toplum, bütün hayat iç içe geçmiş. Bu bizim için reel bir şey değil, istenilen bir şey değil, arzulanan bir şey değil. Yani, tekrar sınırlar çizmek, Halep’i, Musul’u, Diyarbakır’ı, Bağdat’ı, Şam’ı birbirinden ayırmak, coğrafyayı bölmek parçalamak, Alevi-Sünni diye, dindar-laik diye, Kürt-Türk diye... Bir Kerkük’ü nasıl yapacaksınız, Mardin ne olacak, Halep ne olacak, İstanbul ne olacak? Bu mümkün değil bugün, yapmaya kalksanız da mümkün değil. Onun için, birlikte ama herkesin kendi dinini, kimliğini, mezhebini, cinsiyetini -neyse yani- önemsemediği, haklarını kullandığı bir sistem istiyoruz. Öyle erkekler ve kadınlar var ki hayatları boyunca evlenmemişler yani o cinsiyetini kullanmamışlar. Bazıları dinî kimliğini kullanmamış, bazıları mezhebi hiç takmamış, bazıları da Kürtlüğü, Türklüğü, Araplığı hiç önemsememiş, evinde İngilizce konuşmuş.

Şimdi, dolayısıyla, söylediklerimiz çok açık ve net, yapmak istediklerimiz net.

Bedelini ödemeye gelirse, her sözümüzün bedelini defalarca, yıllarca bütün hayatımız boyunca ödemişiz, bunun böyle sağa sola çekilecek bir yanı yok ama siz bu düzeni değiştirmek mi istiyorsunuz? Bazen... Evet, istiyoruz. Yeni bir anayasa mı istiyorsunuz? Evet. Yeni bir yönetim şekli mi? Evet. Yeni bir paradigma mı? Evet. Yeni bir Türkiye’ mi? Evet. Yeni bir Orta Doğu mu? Evet.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tan.

Sayın Ata.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Şimdi, yadırgamadığım bir üslup çünkü kendini egemen hisseden bir anlayış. Burada söylediğimiz her ne olursa olsun, ifade ettiğimiz her ne olursa olsun o kadar egemen hissetme ruh hâli var ki o ruh hâlinin dışı vurumu ifadelerin tamamı.

Bir de “hangi hakla” şeklinde. Evet, bir hakkımız var tabii ki. Hani eşit vatandaş olarak kabul edilmemiş olabiliriz, o eşitlik hukuku sizin tarafınızdan hâlâ tartışılıyor olabilir ama biz onu hissediyoruz yani biz eşit olduğumuzun farkındayız. O farkındalık bizi mücadeleye sokuyor, o farkındalık nedeniyle direniyoruz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yok, yok, yok, bunu reddediyorum. Yine aynı şeyi yapıyorsunuz. Asla insanı...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bakın, ben sizi dinledim, lütfen siz de dinleyin. Ben sizi dinledim, siz de beni dinleyin.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yok, yok bunu dinlemem. İnsanı insana...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Neler söylediniz farkındayım, lütfen beni dinleyin.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Böyle egemen üsluplar, bilmem neler... Yapmayın, böyle mahkûm etmeyin. Çok eziyorsunuz, böyle olmaz.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ben sizi dinledim, lütfen siz de beni dinleyin. Siz de beni dinleyin lütfen.

BAŞKAN – Sayın Ata...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Biz artık bunu biliyoruz, eşitiz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben siyasi...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bu fark...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Eşitiz tabii, ne fark var?

BAŞKAN – Sayın Ata, bana bir cümlelik izin verir misiniz?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Lütfen Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Güler Hocam...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ama yapmayın, bu böyle olmaz.

BAŞKAN – Yok, öyle yapmak istemediler. Ben şimdi...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Fikrî tartışmadan kaçmak için böyle şeye gerek yok.

BAŞKAN – Hatta siz...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, eğer böyle... Lütfen...

BAŞKAN – Yok, yok, ben size devam ettireceğim, bir cümleyle Hocama bir şeyde bulunmak istedim.

Siz konuşurken uyaracaktım ben sizi. Aslında o egemen tavırdan ziyade, Hocam bir hoca olarak da konuşuyor böyle. Bazen üslubu yanlış anlayabiliyoruz...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ama karşısında öğrencisi yok.

BAŞKAN – ... ama kesinlikle niyetinin o olmadığını biliyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yok, yok, rica ederim. Yani, üslubumda bir sorun mu var?

BAŞKAN – Yok, biraz böyle...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Neyse biz... Lütfen... Devam edebilir miyim Sayın Bakan?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yani ben fikirlerimi anlatıyorum. Herkesin kendine göre bir tarzı var.

BAŞKAN – Tamam, peki.

O zaman Sayın Ata da fikirlerini sunsun. Eğer açıklama ihtiyacı olursa tekrar size söz veririm.

Buyurun.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Hemen küçük bir anekdot: Biz hiçbir zaman tartışmaktan kaçmadık. Yani Sayın Ayman... Tartışmaktan hiçbir zaman kaçmadık. Zaten tartışmadığımız için bu noktadayız, zaten tartışmadığımız için toplumda, kendi toplumumuzda, en azından siyaseti bu noktaya getirebilme becerisini gösterebildik; tartışa tartışa, emek vere vere, bedel ödeye ödeye biz bu noktaya geldik.

Bir diğeri, şimdi, Sayın Ayman'ın son söylediği çok önemli, bence bütün konuşmasının ana fikri de burada. Diyor ki: "Bizim sorunumuz Anayasa için önerilen sistem değişikliği önerisileridir." Evet, biz sistem değişikliği önerdik, istedik.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Evet, istiyoruz zaten

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bakın, bu sizin cümleleriniz olduğu için, ben yazdım da, istedik. O masadan iki siyasi parti, MHP ve CHP Grubu parlamenter sistemin devamından yana olduklarını söylediler. Biz parlamenter sistemin mutlaka ama mutlaka güçlendirilmesi gerektiğini söyledik, güçlendirilmiş bir parlamenter sistem ama AKP Grubu tamamen sistem değişikliği, "yanı başkanlık" ya da "başkanlık" diyebileceğimiz sistem değişikliği önerisi getirdi. Çünkü o amaçla oturmuştuk o masaya, çünkü herkes kendi görüşünü söyleyecekti.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Nasıl bir sistem değişikliği? "Parlamenter sistem" dediniz de nasıl bir sistem değişikliği?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Evet, biz "demokratik özerklik" demiştik. Merkezî yönetimin yerel yönetimlere lehine güç ve yetki devrinin olması gerektiğinin, ademimerkeziyetçi bir anlayışla Türkiye'de yerel yönetimlerin güçlendirilerek birçok demokratikleşme adımlarının güçlendirebileceğini -eğer varsa bir demokratikleşme iddiası- bunun bir adım olabileceğini söylemiştik ama hemen sorunuza oradan geçeyim. Özerklik talebimiz etnik temelde değildir, toprak temelli de değildir. Biz sadece Kürdistan için özerklik istemiyoruz ya da sadece Kürtler için özerklik istemiyoruz. Birlikte yaşadığımız tüm kimlikler için özerklik istiyoruz ve sadece Kürdistan coğrafyası değil, Türkiye'nin tamamı için istiyoruz; Karadeniz için de özerklik istiyoruz, İstanbul için de özerklik istiyoruz. Çünkü, özerklik ve sağlanacak yetki devriyle daha demokratik bir Türkiye olacağına inanıyoruz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yani yerel yönetim özerkliği anlamında mı?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Evet, daha demokratik bir Türkiye olacağına inanıyoruz bu şekilde yetki devriyle. Yetki devrinin sınırlarını da belirledik, hangi yetkilerin devredileceğini, hangilerinin kalacağını da belirledik, bunları da açık açık tartıştık. Çok olumlu mu karşılandı? Hayır, o masada da hop oturup hop kalkanlar oldu. "Nasıl istersiniz, ne hakla istersiniz?" Biz istemedik ki, biz arzuladığımızı ortaya koyduk, istemiyoruz da. Bunun için mücadele edeceğiz, kimseden istemiyoruz. Ve amaç Türkiye'nin demokratikleşmesiyle eğer, bu adımların atılmasının kaçınılmaz olduğunu biliyoruz. Kimse bu adımlardan kaçamayacak. Hani, biraz evvel bir kronoloji verdiniz ya "Şu böyle oldu, 80 devriminde böyleydi işte. Daha sonra şu adım atıldı, şu adım atıldı." Bütün adımlar tek tek atılacak ama amaç ne olmalıydı? Hiç bedel ödenmeyebilirdi bu adımların atılması için. Ama o kadar ağır bedeller ödendi ki. Ben sizden farklıyım, şunu yapamıyorum Sayın Ayman: "Ya, o kadar acı yaşandı, böyle oldu." Ben elimi böyle sallayıp "O kadar acı yaşandı." diyemiyorum. O kadar büyük tanıklıklarım var ki, o kadar büyük yaşanmışlıklarım var ki bizzat kendimin. O yüzden ben böyle elimi sallayıp "Ya, o kadar çok acı yaşandı." Bir daha yaşanmasın diye sizden farklı bir noktadan bakıyorum.

Yine, hatırlarsanız Genel Kurulda da ifade etmiştim, yine söyleyeyim: Emin olun, bizim Türkçeyle bir problemimiz yok yani Türklerle, Türkçeyle, Türk kültürüyle hiçbir problemimiz yok. Bunu ifade eden bir tek siyasetçi arkadaşım da yok. Aksine, belki hani... Ben beş yaşında okula başladım. Şarkı söylediği için tokat yiyen çocuklardan birisi de benim ama ben çok şanslıyım, an azından daha fazlasını yaşamadım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – "Kürtlere kimlik" ne demek?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Okula başladığımda okuma yazma da biliyordum beş yaşında.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – "Kimlik" ne demek?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bizim şu sorunumuz var: Yani, Türkçeyle hiçbir problemimiz yok ve yaşadığımız halklarla da hiçbir problemimiz yok ama orada söylediğimi yine tekrar edeyim: Ana dilimizin inkârıyla problemimiz var, kendi dilimizin inkâr edilmesiyle, kendi gerçekliğimizin inkâr edilmesiyle çok ciddi problemimiz var ve o problemlerdir cumhuriyet tarihi ve öncesinde de var olan, yaşanan sorunların kaynağında, o inkârdır, bizim inkârımızdır. Yoksa bizim birlikte yaşadığımız hiçbir halkın değeriyle hiçbir problemimiz yok.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bizim de yok.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Bize yapılanı bir başkasına yapmamak için zaten demokratik...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – "Kürtlere kimlik ve statü" nedir, ben onu öğrenmek istiyorum.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Efendim?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – "Kimlik ve statü vermek" ne demek? Kürtlere kimlik ve statü verilmesi talebini öğrenmek istiyorum.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Evet, ben bir Türk değilim. Niye Kürt olarak kabul etmiyor anayasal düzeyde beni?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – İşte o ne demek yani “Kürtlere statü vermek” ne demek, onu soruyorum.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Ama ben de size söyledim. Nasıl anlatalım onu?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Nasıl verilir yani statü?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Anayasal düzenlemelerle verilir, yasal düzenlemelerle verilir. O yüzden biz Anayasa’da taleplerimizi tek tek sıralıyoruz, diyoruz ki: Eşit vatandaşlık istiyoruz, ana dile özgürlük istiyoruz. Kendi dilimizin resmî dil olarak kabulü ve kamusal alanda kullanımının önünün açılmasını istiyoruz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Teşekkür ederim, işte ben de bunu diyorum.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Biz bunları defalarca kez söyledik ve en nihayetinde merkezî yönetimin mutlaka yerel yönetimlere yetki devrinin yapılması gerektiğini ifade ediyoruz. Bunların hiçbirinin birlikte yaşamın önünde engel olduğunu düşünmediğimiz için ısrarla savunuyoruz.

Sadece biraz kafanızı kaldırıp “Şu Türkiye’nin sınırları dışında ne olmuş, insanlar yüz yıl önce, iki yüz yıl önce ne yaşamışlar? Bugün herkesin örnek gösterdiği coğrafyalarda nasıl yaşıyor?” diye bir parça bakmanızı isterim.

Bir de son bir şey, CHP’li iki hanımefendiden de aynı şeyi duydum. Niyet okuması yapmayın. Niyetler çok açık, hiç kimsenin niyetini okumanıza gerek yok. Biz açık açık ifade ediyoruz, çok açık söyledik. Şu aşamada, evet, bizim dışımızda da...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Birleşik Kürdistan konusunda ne diyorsunuz?

AYLA AKAT ATA (Batman) – ...siyaset yapan partiler var ve bunlardan bir kısmı federasyon istiyor, bir kısmı yarın bağımsızlığı da talep edebilir ama ben en azından siyasete başladığım günden beri ve yine... 1991’de kuruldu biliyorsunuz siyasi partimiz. Kurulduğu günden beri program ve tüzüğüne Kürt sorununun demokratik, barışçıl yöntemlerle çözümünü koymuş bir misyon partisidir ve henüz bugüne kadar ortak yaşam iddiasından vazgeçmemiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir de bu “20 özerk bölge” derken “Özerklik bütün Türkiye’de olsun.” diyorsunuz. Bu özerk bölgeleri neye göre ayırıyorsunuz? “Etnik temel de ayırmıyoruz.” dediniz ya...

AYLA AKAT ATA (Batman) – Evet, evet, onu söyleyeyim size.

Bakın, Dilek Hanım, gelin bir Kürdistan’a, biraz gezelim sizinle. Bakın, oranın tarihsel köklerinde var. Şu an benim yaşadığım bölgeye biz “Amed” bölgesi diyoruz ama biraz aşağıda Botan var, biraz yukarıda Serhat var, siz demesenez de biraz yukarıda Dersim var, zaten bölgeler var ve biz bu bölgelerde yaşadık. İnkâr ettiniz, yok saydınız, dağ, ova, bayır isimlerini bile yok saydınız, değiştirdiniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Niye yok sayalım? Bize böyle bir şey söylemeyin yani ben bu konuda her türlü şeyi çekmiş bir insanım. Kürtçe kaset dinlediğim için ben gözaltına alınmış bir insanım. Yapmayın bunu. Niye inkâr edelim? Bir dakika ama “20 özerk bölge” diyorsunuz.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Hemen onun neye göre belirlendiğini söyleyeceğim. Burada coğrafya etkili, iklim etkili.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Demir Çelik’in şeyini dinledim, diyor ki: “Önce su havzası.”

AYLA AKAT ATA (Batman) – Hayır, hayır, coğrafya etkili, iklim etkili, ekonomik kaynaklar etkili, ticari ilişkiler etkili o bölgelerin belirlenmesinde. Buna Türkiye’nin diğer bölgelerini de muhtemelen ekleyebiliriz o bölgelerde. Sanırım -belki bilgisi olan arkadaşlar bulunabilir- zaten kalkınma ajansları...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bölge medisleri ana dillerine kendisi karar verecek...

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, çok fazla karşılıklıya dönüştüğü eleştirileri alıyorum.

Bitirelim Sayın Akat.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Yani bence evet, Sayın Bakanımıza, tabii Hükûmete böyle bir tasarıyı gündeme getirdiği için başta teşekkür ederim. Çünkü, gerçekten çok konuşulmaya muhtaç, tabii ki konuşulduğu oranda da anlaşılmaya muhtaç bir konudan bahsediyoruz. Yapılması gereken bu, konuşmak diye değerlendiriyorum. En son yapılması gereken, niyet okumak.

Teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN – Peki, ben teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – “80 devrimi” dediniz. 80’e “devrim” mi diyorsunuz?

AYLA AKAT ATA (Batman) – Darbedir, darbe.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Birincisi bu.

İkincisi şu: Siz açık söylüyorsunuz da Hükûmet ne istediğini açık söylemiyor. Biz aslında Hükûmetin...

BAŞKAN – Tamam, Sayın Serindağ, sırası geldiğinde Hükûmete de söz vereceğiz efendim.

Sayın Güler “Bir cümle düzeltteğim.” dediniz herhâlde. Evet, lütfen, artık şey yapalım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Tan “Böyle muhatap alarak konuşma usulümüz, tarzımız yoktur.” diyerek söze başladı, önce bir onu düzelteyim. Ayla Hanım konuşması sırasında -epey geçti tabii, iftar falan geçince üstünden belki- geçen yıl Genel Kuruldaki konuşmama atıf yapmıştı. O yüzden kendisini doğrudan muhatap aldım aslında. Buna ilişkin kendisinin dileği var “Niyet okunmasın.” diye. Ben teşekkür ediyorum. Sürekli olarak söylenmekten uzak durulan bir şey bu toplantıda açığa kavuştu. Kimlik ve statü ne demektir, kendileri de söylediler. Yanlış anlamadığımı görüyorum. “Türkiye’de yaşayan tüm etnisiteler hukuki ve siyasi kimliğe sahip olsunlar. Resmî dil örneğinde olduğu gibi tüm etnisitelerin ana dilleri resmî dil olsun.” Zaten öyle olmazsa ana dilde eğitim mümkün olmaz, ana dilde savunma mümkün olmaz yani çok böyle pansumanik şeyler olur. Bu bir milliyetler devleti demek. Benim o hatırlattığınız toplantıda da söylediğim ve partimin de savunduğu devlet tipi millî devlet ya da ulusal devlet. Türk bizim için bir etnisitenin adı değildir. Türkmen, Yörük, Tahtacı ve benzeri etnisitelerimiz vardır kuşkusuz ama Kürt kökenli, Boşnak kökenli ve diğer, Türkçe konuşan bütün diğer halklar bizim için siyasal kimlik olarak Türk’tür. “Türk” kavramı bizim için ülkemizin ulusal birliğini anlatır, “millet” dediğimiz şey. Bu anlamda, Kürtler ve diğerleri yani Türkmenler, Yörükler, Türkiye’de yaşayan Boşnaklar milliyetlerdir, Ayla Hanım’ın “halklar” dedikleri yani. “Millet” dediğimiz, bütün bu milliyetleri kapsayandır. Dolayısıyla, burada eşitlik insanın insana eşitliği asla ve kata değildir. Hangi kültür kodunu alırsanız alın bizim aklımızda hiç böyle bir şey yoktur, insanı insanla tartmayız.

Ve, biraz önce söylediği değerlendirmeyi düzeltmek isterim, düzeltmesini istemem, düzeltmek isterim: “Öyle üstten konuşma.” falan. Belki benim konuşma tarzımda böyle bir efelik mi var Egeli olmaktan gelen acaba?

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Evet, var biraz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Olabilir ama üstten konuşma, ezme, öğretmenim ben, hocayım yani bende öyle bir şey olmaz fakat en başından beri millet ve milliyet üzerine konuştuğumu siz çok iyi bildiğiniz hâlde, üzerinden bunca zaman geçmiş hâlâ “Kürdü Türk’le eşit görmeyen” diyorsunuz. Bunu Ali’nin Veli’yle eşitliği olarak kullanmadığınızı biliyorum ama ne yazık ki tabanınıza “Bak, seni Mehmet Efendi’yle eşit görmüyor.” diye propaganda edilmesine izin veriyorsunuz. Bence bunu yapmayın.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Güler.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bu gerçekten insanları birbirine düşman etmekten başka hiçbir işe yaramıyor.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, sadece bir cümle...

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkan, bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN – Yok, sormayın şimdi lütfen, ne olur karşılıklı.

Teşekkür ederiz Sayın Güler.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Sayın Başkan, sadece bir cümle ifade edeyim.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

AYLA AKAT ATA (Batman) – Halkların Demokratik Partisi olarak hiçbir halk adına -biraz evvel resmî dil konusunda- işte “Bu kadar resmî dil olsun.”, hangi halk talep ederse onun talebi doğrultusunda yöneten iradesi karar vermelidir. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak “Şu kadar etnik kimlik var, hepsinin resmî dili kabul edilecek.” noktasında değiliz. Zaten projemiz yani önermiş olduğumuz, Parlamenter sistemin güçlendirilmesi noktasında önerdiğimiz proje çok açık ve nettir. Bölge meclisleri kendi kararlarını alabilecek kudrete muhtemelen sahiplerdir, biz böyle görüyoruz. Ve ulus devleti ve yaratmak istediği tek tip insanı ilk gün kabul etmedik, bugünden sonra da bu ülkeye ulus devletten bir hayır geleceğine inanmıyorum ki kaldı ki Osmanlı geleneğine, Osmanlı mirasına sahip bir cumhuriyet var ortada. Genlerinde olmayan bir gerçekliği dayatmanın büyük yıkımlara da neden olacağına inanıyorum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – O bir varsayım, o bir varsayım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ata.

Efendim, şimdi söz sırası Sayın Sinan Oğan’dadır.

Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, konunun özünden epey uzaklaştık. Biraz beyin fırtınasına döndü hani böyle yuvarlak masayı da bulmuşken. Bizim bir strateji merkezi olan TÜRK SAM'da sık sık yaptığımızı burada kısmen de olsa yapma imkânı oldu.

BAŞKAN – Komisyonumuz bu hoşgörüyü bu kadarcık diyalogu sağlıyor arkadaşlarımıza.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Evet, keşke bu hoşgörüyü başlangıçta da gösterseydiniz Sayın Başkan, başlangıçta lüzumsuz, televizyon ekranlarına yansıyan bir sürü gerginlik görüntüsü olmazdı.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Evet, bazı arkadaşlar durmuyor da o yüzden.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Akşam haberlerinde izledim, hakikaten Meclisimiz adına öyle bir görüntünün olmasını istemezdim şahsen, kendi adıma konuşuyorum.

Şimdi, arkadaşlar, bunun neresinden tutsanız sıkıntı. İfade edildi ama ben başlıklarını tekrar söylemek durumundayım. Bir defa Anayasa'ya çok açık ve net aykırı olan bir kanun tasarısı getirdiniz. Başlangıç hükümlerine aykırı, 2'nci maddesindeki "hukuk devleti" ilkesine aykırı, 3'üncü maddedeki "Türkiye Devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür." ifadesine aykırı, 6'ncı maddeye aykırı, 7'nci maddeye aykırı, 8, 9, 10, 11, 14, 81, 87, 137'nci maddelerine çok net aykırı bir tasarımı görüşüyoruz.

Yeri gelmişken söyleyeyim, daha önce bu tasarının içerisindeki belki de en önemli maddelerden birisi olan "zırh" maddesi veya "cezaî sorumluluktan kurtulma" maddesi... MİT yasa tasarısı görüşülürken hop oturup hop kalkan milletvekili arkadaşlarımız vardı, şimdi hiç sesleri çıkmıyor. Niye, niye arkadaşların hiç sesi çıkmıyor? Hani MİT yasasında bu zırh kanun dışıydı, hukuka aykırıydı, insanlara suç işleme keyfiyeti veriyordu? O arkadaşlar şimdi niye karşı çıkmıyor? Doğrusu Meclisin, siyasi partilerin bu şekildeki çifte standarda göre karar verdiklerinin çok güzel bir örneği.

Peki, bu zırh kurtarıyor mu arkadaşlar? Burada bürokrat arkadaşlarımız var, Sayın Bakan burada ve burada oturan bürokrat arkadaşlar da muhtemelen bu yasadaki sonra bu zırha bürüneceklerini zannediyorlar ve uygulamada birtakım suçlardan kendilerinin muaf tutulacağını düşünüyorlar. Öyle bir şey yok değerli arkadaşlar, öyle bir şey yok açık ve net söyleyeyim. Ha, öyle bir şey ne zaman olur? İlelebet AKP iktidarda olur, siz de AKP iktidarda olduğunuz sürece bu zırha bürünürsünüz ama buradan açık ve net söylüyorum: AKP iktidardan düştüğü gün bunun hesabı hepinizden sorulacak.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Allah Allah!

SİNAN OĞAN (İğdir) – Hanımefendisin, hiç öyle bir tarza gerek yok.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Evet, siz de lütfen beyefendi olun.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Hanımefendisin, hiç öyle bir tarza gerek yok. Arkadaşlar, ben burada bunun hesabının sorulacağını söylüyorum. Siz bunu Anayasa'ya aykırı olarak getiriyorsunuz. Hiç kimse ama hiç kimse suç işleme özgürlüğüne sahip değildir. Her suçun hukuk devletinde bir karşılığı vardır. Bu sizin iktidarınız döneminde uygulanmıyorsa diğer iktidarlarda döneminde de uygulanmayacak anlamına gelmez, onu hatırlatıyorum. Böyle "Allah, Allah!" tavrı, bunu geçin ya. Yani, bu tavrı en son ne zaman görmüştük? "Atma kardeşim, delilin var mı?" demiştiniz arkadaşlarımız "Konsolosluğumuz işgal edilecek." dediğinde, bir gün önce. Ne oldu? Konsolosluğumuz işgal edildi. Onun için, "Atma kardeşim." Bu tarzı geçin.

SERMİN BALIK (Elâzığ) – Nereden biliyordunuz, bir yerden mi bilgi geldi size?

SİNAN OĞAN (İğdir) – Evet, ben bir strateji merkezi başkanım, "Atma." diyorsunuz ama... Burada şimdi yeri geldi, söyleyeceğim, bizim ömrümüz bu işlerle geçti hanımefendi, terörle geçti, bölgeyle geçti. Bölgeye azıcık baksanız...

Hani Sayın Davutoğlu diyor ya: "Bizden habersiz Orta Doğu'da yaprak kıvıldamaz." E, şimdi o zaman soruyorum, madem açtınız konuyu, soruyorum: Eğer sizden habersiz yaprak kıvıldamıyorsa Konsolosluğumuzun işgal edilmesinden -koca Konsolosluğumuz işgal ediliyor, 80 insanımız şu an rehin işte 40 küsuru konsoloslukta- peki, sizin ondan haberiniz vardı o zaman, sizin icazetinizle mi işgal edildi Konsolosluğumuz? Veya siz atmışsınız, Konsolosluğumuz işgal edilmiş, ruhunuz duymamış. Biz uyarımız. Sizin şimdi böyle "Allah Allah!" tavrınız gibi "Atma kardeşim." demiştiniz. Bir Allah'ın kulu gelip deseydi "Ya, nereden biliyorsun bunu?" Kürsüde değil, oturduktan sonra, şu an orada insanlarımız IŞİD'in elinde olmazdı arkadaşlar, IŞİD'in elinde olmazdı. "IŞİD" dediğiniz terör örgütü sizin besleyip büyüttüğünüz ama şu an her dakika ne yapacağı belli olmayan bir terör örgütüdür.

Ve, bir bilgiyi de sizinle yine paylaşayım, Sayın Bakan, belki işinize yarar: Şu an orada diplomatlarımızla ilgili bir şeyler oluyor, netleştiremediğimiz bir şeyler oluyor. Ya yerleri değişiyor veya teslim edilecek veya... Allah korusun ama bir şeyler oluyor, bilginiz olsun. Netleştiremedik daha tam olarak ne olduğunu.

Şimdi, her şeyde ABD'yi örnek gösteriyorsunuz ya, bu terörle müzakere konusunda niye hiç ABD'yi örnek almadınız. Hatırlıyor musunuz, Kondoliza Rays'ından Obama'sına kadar hep beraber televizyonun başına oturup bir operasyon görüntüsünü

heyecanla izlediler. Neyin operasyonuydu? Usame Bin Ladin'e yapılan operasyondur ve canlı yayında Usame Bin Ladin'i, yanındakileri, çocuğu, hepsini katlettiler, götürdüler, okyanusun ortasına atıldılar. Yani, Amerika niye bu teröristlerle oturup müzakere etmedi?

Burada dünyadan örnekler sunuluyor. Evet, dünyadaki örneklerin hepsini biliyoruz, Çeçenistan'ından Timur'una kadar, IRA'sından ETA'sına kadar hepsini biliyoruz. Ve, Türkiye'de bugün sizin yaptığınız teslimiyetin hiçbir terörle mücadele stratejisi içerisinde dünyada eş benzeri yoktur. Ha, "ETA" diyeceksiniz, 800 kayıp vardır ETA'da. "IRA" diyeceksiniz, 2 bin kayıp vardır IRA'da. Bizim 40 bin kaybımız var. Bakınız, orada bile silahlar teslim edilmiştir, ondan sonra müzakereler vesaire başlamıştır yani artık açık bir şekilde IRA demiştir ki: "Biz silahı bıraktık artık. Silaha bir daha da el atmamışlardır."

Bu kaçınıcı paket? Saymayı da unuttuk, 4'üncü çıktı en son herhâlde. Sayın Bakanım, bu 5'inci paket, yanlış hatırlamıyorsam. Peki, her paketten sonra ya bir Allah'ın kulu inmez mi dağdan? Her paketten sonra bir şey olmaz mı? Ne oldu? Her paketten sonra bir şey oldu, dağa çıkışlar daha da arttı. Devletin, Sayın Bakan, size bağlı valilerin resmî rakamlarıdır, dağa çıkışlar her paketten sonra artmıştır. Çok büyük bir öngöründe bulunmayacağız, bu paketten sonra dağa çıkışlar daha da artacaktır. Bu paketten sonra keşke dağa çıkışlar azalsa, keşke bu paketten sonra PKK da kalksa "Ya, ne güzel, bak paket çıkarmışlar, hadi biz de silahı bıraktık, geldik. Nasılsa bizim temsilcilerimiz var Mediste, müzakere yapılıyor." dese. Yapılıyor mu? Yapılıyor.

Peki, her iki kelimeden birinde "demokrasi" kelimesini kullanan arkadaşlara soruyorum, Sayın Bakan, size de soruyorum: Kars'ın Kağızman diye bir ilçesi var. Kars'ın Kağızman ilçesi BDP'deydi geçtiğimiz dönem, şimdi Milliyetçi Hareket Partisinin belediyesi. PKK oraya kamp kurmuş, nasıl olur da MHP, BDP'den o belediyeyi alır diye. Kamp kurmuş resmen, her gün oradan insanları dağa kaldırıyor. Şikâyet ediyoruz Emniyet Müdürüne, "Valla, bizim elimiz kolumuz bağlı..." Hükûmetin bu politikasına ters gelir diye herhangi bir şey yapmıyorlar. İniyor şehre, cam çerçeve demiyor, hepsini indiriyor aşağıya. Yok, devletin bir tek polisi görmüyor, "Görmedim, duymadım, işitmedim." diyor. Peki, bu Kağızman'da bir belediyenin kaybedilmesine tahammül edemeyenler, siz zannediyor musunuz bundan sonra demokrasiye, şuna buna tahammül edecekler. Hiç alakası yok, hiçbir şekilde bunların demokrasiyle falan hiçbir alakası yok, demokrasinin adı var.

Bir hususu soru olarak sordum arkadaşlara, cevabını alamadım. Bir imza tutanağı getirdiler, burada da 2-3 tane sivil toplum kuruluşu gördüm. Sayın Başkan, buradaki sivil toplum kuruluşlarını hangi esasa göre davet ettiniz? Genel bir çağrıda mı bulundunuz? Mesela, bu işin en birinci tarafı şehit ve gazi aileleridir, onların kurmuş oldukları dernekler, vakıflardır. Burada var mı acaba şehit ve gazi ailelerinin temsilcileri? Buna göre yok. Niye yok Sayın Başkan, niye yok? Burada canından can giden onlar, MAZLUMDER değil, kimse kusura bakmasın. Canından can gidenlerin böylesi önemli bir konuda bir taraf gibi buraya davet edilmesi lazım, bir de onları dinlemek lazım. Herkesi dinliyorsunuz, herkesin altına kırmızı halıyı seriyorsunuz, bir tek gariban şehit ailesini, gazi ailesini kimse dinlemiyor.

Şimdi, deniyor ki: "Kan dökülüyor, ne güzel." Doğru, kim ister kan dökülsün? Dökülen kan Kürt çocuğu olunca önemli değil mi, Laz çocuğu, Çerkez çocuğu, Ahıskalı Türk çocuğu olunca... Hepsini bizim insanımız, bizim evladımız, elbette ki kan dökülmesin ama niye kan dökülüyor? Çünkü polis, asker, önünden geçen terör gruplarını görmezden geliyor. Terörist yol kesiyor, polis müdahalede bulunmuyor, asker müdahalede bulunmuyor. Niye kan dökülsün? Teröristin her istediğini veriyorsunuz. Kandil'le artık bu saatten sonra direkt uçak seferleriniz başlar. Kan dökülmesi için bir sebep yok ortada. Peki, şimdiye kadar o kan niye döküldü? Çünkü ülkenin birliği ve bütünlüğüne kastetmiş bir terör örgütü vardı ve bu ülkenin şerefli polis ve askerleri bu ülkenin birliğini, bütünlüğünü korumak uğrunda can verdiler. Çanakkale'de 250 bin insanımız niye şehit oldu? O gün Churchill'in gemilerine "Buyurun, geçin." densesydi o kadar insanımız şehit olur muydu arkadaşlar? Olmazdı. Demek ki siz eğer karşı tarafın, teröristin her istediğini veriyorsunuz -vermeye de devam edeceksiniz bu kanuna göre, öyle anlaşılıyor- elbette kan dökülemez, kan dökülmez, dökülmemelidir de ama bunun bir makul çerçevesi olmalıdır.

Tabii, "Bu kanunla zırh geliyor." dedik. Ben şimdi soruyorum: Bu kanunla suçun unsuru nasıl belirlenecek? Nasıl olacak yani kim suç işleyecek, hangi unsurlar suç sayılacak, hangisi suç sayılmayacak? Örneğin, Sayın Koordinatör Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay -Sayın Koordinatöre Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz "Yıkım koordinatörü" diyoruz, bundan da hiç hoşlanmıyor- işte, burada, kanunda belirtmişsiniz, "diğer benzeri çalışmalar..." Mesela bu söyleyeceğim, bu benzeri çalışmalar içine dâhil olur mu? Sayın Beşir Atalay "Ya, bu MHP'liler de çok oldu kardeşim. Bunlar zaten bu çözüm sürecine de hep engel oluyorlar. Gidin, şunların ayağına bir sıkın." dese... Der mi? Hani normal şartlarda çok diyecek gibi gözüküyor ama dese...

ALİ SERİNGAĞ (Gaziantep) – Belli olmaz.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Dese... Peki, bu suç unsuru sayılacak mı? Gelip MHP'lilerin ayağına sıkın o adam, çözüm sürecine bu MHP'liler engel oluyor diye, cezai sorumluluktan muaf olacak mı ben çok merak ediyorum.

Bu kanunla beraber, çok açık söylüyorum, paraları sıfırlayanlar da bu kanunun zırhına bürünebilir, rakiplerinizi, siyasi rakiplerinizi ortadan kaldırmak için yapacağınız her türlü faili meçhulün de kimse hesabını soramaz. Bu kanun çıktıktan sonra, Türkiye'de hiç kimsenin can güvenliği yoktur arkadaşlar. Ülkelerin, insanların can güvenliği hukuk devletlerinde olur ama bu çıkardığınız kanunun hukuk devletiyle uzaktan yakından hiçbir alakası yoktur. Niye yoktur? Çünkü hukuk devletinde bir suç işlendiği takdirde onun cezasının ne olacağı bellidir. Suç işleyenler bir cezai sorumlulukla karşı karşıya olacaklarını bilirler. Ama şimdi siz diyorsunuz ki: "İstediğin suçu işle..." Bu kanun öyle diyor çünkü başı sonu belli değil, nereden başlayıp nerede biteceği, nerede duracağı belli olmayan bir kanun, bir çerçeve kanun. Hükûmete yetki veriyorsunuz. Sayın Beşir Atalay'ın kafası bozuldu, bir talimat verdi, dedi ki: "Gidin, şu MHP'lilerin ayağına sıkın." Şimdi suç mu bu? Bunun cevabını hakikaten merak ediyorum. Değilse niye değil veya hangi si suç olacak, hangi si suç olmayacak? Bunu kim hangi kanunla, neye dayandırarak belli edecek, bunu doğrusu merak ediyorum.

Şeffaflıktan bahsediyorsunuz. Ya, bu nasıl bir şeffaflık? Diyorsunuz ki: "Bunu şimdiye kadar gizli yürüttük, 'Biz görüşmedik.' dedik, 'Devlet görüştü.' dedik, 'şerefsiz' dedik, bilmem ne yaptık, bir sürü şey dedik görüşenler olarak." Bunların hepsi geçmiş fasıldı, şimdi "Şeffaf yürüyecek." diyorsunuz. Peki, bu nasıl bir şeffaflıktır? Nasıl bir şeffaflıktır ki burada konuşulandan milletin haberi yok, burada konuşulana millet duymıyor. Millet için bir kanun çıkarıyorsanız, kendinize çok güveniyorsanız, bu kanunun millettan destek göreceğini düşünüyorsanız, ne güzel işte... Hani "Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde bir rüşvetti." deniyor ya, gelin, bırakın, televizyonlar bizi çöksin. Niye rahatsız oluyorsunuz? Akşama kadar her türlü programınızı televizyonlar yayınlıyor, bunu da yayınlasın. Niye hemen çıkardınız buradan kameraları? Kameralar olunca bir şey mi oluyor? Hiçbir şey olmuyor. Bu tartışmalar eksilecek veya artacak mı? Hayır. Şimdi ne söylüyorsak o zaman da aynısını söyleyeceğiz. Ama şimdi millettan, sosyal medyadan bir sürü insan arıyor "Ya, ne görüşüyorsunuz orada, niye hiçbir yer göstermiyor?" diye. Niye göstermiyor, niye bugün memleketin, milletin kaderini belirleyecek olan bu yasa tasarısı görüşülürken milleti bundan habersiz bırakıyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, Gorbacov'un politikalarını hatırlarsınız. Ne demişti Gorbacov? "Glasnost." Başka? "Perestroyka." Yani, aşağı yukarı, tercüme ettiğimizde Gorbacov'un kulağına o günlerde fısıldayanlar "Açıklık ve yeniden yapılanma politikalarını benimse Sovyetler Birliğini bu sürecinin dışına çıkar ve Sovyetler Birliğini böylece kurtarırın." demişlerdi. Öyle, anlaşıyor ki o gün onların kulağına, Gorbacov'un kulağına "Glasnost." ve "Perestroyka." fısıldayanlar bugün de sizin kulağınıza çözüm sürecini fısıldamışlar. Çünkü, baktığınızda, tıpatıp aynı çözüm süreciyle, Gorbacov'un "Glasnost." ve "Perestroyka." politikaları aynı ve korkarım ki aynı neticeyi verecektir. Gorbacov "Glasnost." ve "Perestroyka." Sovyetler Birliğini yıktı, şimdi siz bu "çözüm süreci" dediğiniz adına, bu yıkım süreciyle Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısını ortadan kaldıracaksınız ve Gorbacov tarihte nasıl anılıyorsa siz de emin olunuz ki öyle anılacaksınız.

Herkes bir Kürt sorunundan bahsediyor. Arkadaşlar, ben size daha tehlikelisini söyleyeyim: Bugün Türkiye'de Türk'ü o kadar yok saydınız ki kimisi ayaklar altına aldı, kimisi hakaret etti, her şey değerli oldu sizin için ama bir tek Türk değerli olmadı ve Türkiye'de bir Türk sorununu ortaya çıkaracaksınız. Bugün benim doğup büyüdüğüm yerde, mahallemizde biz karışık yaşıyorduk, Kürt arkadaşlarımızla, Kürt vatandaşlarımızla. Hiçbir de sorunumuz yoktu -benim akrabalarım da var Kürt vatandaşlarımızdan- hâlâ hiçbir sorunumuz yok. Benim seçmenlerim var Kürtlerden, ciddi bir oy tabanım var, bulunduğum bölgede yaşayan Kürt vatandaşlarımız bana oy veriyor. Ama, siz o kadar ayrıştırıcı bir dil kullandınız ki, o kadar ayrıştırıcı bir noktaya getirdiniz ki Türkiye'yi, Türkiye'de bir Türk sorunu ortaya çıkardınız. "Kürt sorunu" dediğiniz terör sorunu Türkiye'de 40 bin kişinin hayatına mal oldu. Biraz önce, bir konuşmacı "Bir başınızı kaldırın etrafınıza bakın diyordu." hakikaten de başınızı kaldırın bir etrafınıza bakın ama ciddi bakın, Dünya'da bu işler nasıl olduysa, Çekoslovakya'dan, Yugoslavya'dan, Doğu Avrupa'dan, Uzak Doğu'dan, aynı şekilde Sovyetler Birliğine kadar, büyük Orta Doğu projesine kadar nereye bakarsanız bakın, bugün Türkiye'yle paralel bir süreç yaşanıyor ve Türkiye'de bugün bu süreç, bir süre sonra "Kürt sorunu" dediğiniz terör sorununu çözmeyecek, tam tersine ciddi bir Türk sorunu ortaya çıkaracaktır.

Arkadaşlar, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni belli bir sınır içerisinde almayı hayal edenler var, hadi diyelim hayalinizi belli bir noktaya getirdiniz, ya bir o kadar nüfus batıda var, ne yapacaksınız onları? Yani, burası bizim olsun, burayı biz yönetelim, batı da bizim olsun, boğazda da villamız olsun. Öyle bir şeye kimse müsaade etmeyecektir, ben uyarayım arkadaşlar. Ben sizin o anlamda bir arkadaşınız, kardeşiniz olarak, bu konuları yazan, çizen, sahada araştıran bir strateji merkezinin başkanı arkadaşınız olarak söylüyorum, samimiyetime de lütfen inanın, siyaset yapmıyorum burada, için için kaynayan, Türk olarak ifade edilen... Bize göre Türk, Türkiye'de yaşayan herkesin ortak adıdır ama sizin etnisite olarak baktığınız o Türkler bir süre sonra dağa çıkacaklar, kapıları işaretleyecekler,

uyarmadı demeyin. O kadar kaşındınız ki bu meseleyi, o kadar ayırtırdınız ki bu meseleyi bir süre sonra siz tamam, Güneydoğu'da belli bir özerkliği aldık falan diye sevineceksiniz ama Batı'da ondan daha büyük bir sorunu kucağımızda hep beraber bulacağız, korkarım ki bu sorun daha kanlı, daha çok maliyeti olan bir sorun olarak karşımıza çıkacak. O sebeple, her yaptığımız işin, her attığımız adımın, her söylediğimiz sözün bize faturasını, millet olarak faturasını, devlet olarak faturasını iyi düşünmek lazım.

Belki Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde bu hamleniz sizin Cumhurbaşkanı adayınıza 3-5 puan olarak yazacaktır ama bunun millete faturası, bu şekilde Kürt vatandaşlarımızın istismar edilmesi, bu şekilde terörün muhatap alınması, bu şekilde terörün Güneydoğu Anadolu Bölgemizde önünün tamamen açılması emin olunuz ki bir süre sonra içinden çıkılmaz bir noktaya getirir Türkiye'yi. Uzağa değil, yakına bakın. Bugün, Irak'ta neler olduğuna bakın, Suriye'de neler olduğuna bakın, "Bizden habersiz yaprak kımıldamaz." dediğiniz bölgelerde yeni bir dünya kuruluyor oralarda ve siz sadece maalesef izliyorsunuz.

Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanı olmakla övünüyordu Sayın Başbakan bir zamanlar. Büyük Ortadoğu Projesi, arkadaşlar, ben daha 2000'li yılların başında bir strateji merkezinde çalışırken o zaman bizim çalışmalarımızda bunun ta çok evvelde, 90'lı yılların evvelerinde ABD'nin "think tank"lerinde hazırlanan bir proje olduğunu, bunun amacının İsrail'in güvenliğini sağlamak olduğunu daha o zaman biliyorduk, o zaman ortada AKP falan da yoktu ve projeye arkadaşlar, Türkiye'nin Türk dünyası ve İslam coğrafyasıyla arasının kesilmesi hedefleniyor. İsrail'in güvenliği nasıl sağlanır bölgede? İsrail'in güvenliğini tehdit eden 4 ülke var: Biri Türkiye'dir, biri Irak'tır, biri Suriye'dir, birisi İran'dır. Bu 4 ülkenin tam ortasına bir Kürt sorunu getirip yerleştirirseniz, ki Irak'ta bu, Hükümetinizin de desteğiyle neticeye varmak üzeredir, 4 ülkeden elde edilecek topraklarla büyük Kürdistan kurmaya çalışırsanız... Gözünüzün önüne bir harita getiriniz lütfen ve bizim Türk milleti olarak maalesef en büyük eksikliklerimizden birisi harita okuma becerimizin olmamasıdır. O sebeple, ben ofisime getirdim kocaman bir haritayı, bölge haritasını gözümün önüne koydum, sabah bakıyorum, akşam bakıyorum ve haritaya baktığınızda çok net şu gözüküyor: Bölgede Türkiye'nin bölgeyle bağının kesilmesi durumunda Türkiye Avrupa Birliğine alınacak, küçük bir ülke olacaktır.

Sayın Başbakanın sürekli "Gavur Dağı'nın ötesi" deyip durması boşuna değildir, zihinlerde bölüyor bu Türkiye'yi. Niye sürekli "Gavur Dağı'nın ötesi", "Sivas'ın ötesi, berisi" diyor Sayın Başbakan? Milletın zihninde bu ülke bölünüyor ve bu tür politikaya alet edilerek bölünüyor maalesef. Peki, bölündüğü takdirde ne çıkıyor karşınıza? Bir Ermenistan zaten bölgede kuruldu, bu Ermenistan sayesinde Türkiye'nin bugün Türk dünyasıyla hiçbir karasal bağı yok. İslam dünyasının kabile âdeta mayın gibi bir İsrail devleti getirildi yerleştirildi. Şimdi, Kürt devletinin Irak'ta kurulmasını ilk tebrik eden ve kurulmasını ilk isteyen -ne hikmetse- İsrail Başbakanı açıklama yaptı, bir de Sayın Hüseyin Çelik açıklama yaptı. 2 tane devletin ortasına, büyük bir haritaya baktığınızda da görürsünüz, Kürdistan kurduğunuz zaman arkadaşlar, Türkiye'nin Türk dünyasıyla da Türkiye'nin İslam dünyasıyla da bağını kesersiniz ve bazı AK PARTİ'li arkadaşlar "Türkiye küçülme sorunu değil, büyüme sorunu yaşıyor." diyor. Yani, ondan da şunu kastediyorlar: Türkiye o bölgedeki Kürt vatandaşlarımızı, Kürt etnisitesinin kuracağı bir devleti Türkiye'ye birleştirecek, Türkiye büyüyecek. Buna kim inanır? Hiç kimse inanmaz. Biz elimizdeki toprağımızı kimsenin burnu kanamadan herkese demokratik ve eşit bir statü vererek, eşit vatandaşlık statüsü vererek bir ülke kuralım, bu bize yeter. Bizim oralarda -şimdi daha çok gündeme gelen- işte, Kürtlerle bir federasyon, konfederasyon fikri tamamen bölgedeki entegrasyonu sağlamak ve ondan sonra da "Gavur Dağı'nın ötesi, berisi" diye Sayın Başkanın o bahsettiği coğrafya Türkiye'den koparılmak istenmektedir. Onun neticesinde, arkadaşlar, önümüzde bir Çin Seddi olacaktır. Ermenistan, Kürdistan, İsrail ve o Çin Seddi sizin âdeta... Türkiye büyük bir ülkedir, imparatorluk geni olan bir ülkedir ve Türkiye'yi eğer bir daha Avrupa'nın başına bela etmek istemiyorsanız -ki Türkiye tarihte inişleri, çıkışları olan bir ülkedir ve Türkiye şimdi çıkışta olması gereken bir ülkedir- Türkiye'nin çınar ağacı gibi kökünü kestiğiniz anda Türkiye'den artık hiçbir eser, alamet kalmaz, sıradan bir Orta Avrupa ülkesine dönüşür. onun için de Türkiye'nin kökünü keseceksiniz. Kökleri nerede Türkiye'nin? Birisi İslam coğrafyasında, birisi Türk coğrafyasında, Türk dünyasında. Şimdi, Ermenistan, Kürdistan, İsrail devletini kurarak Türkiye'nin bu bölgeyle bağı kesilmek isteniyor. Oynanan oyun sadece Türkiye'de terörün sona ermesi falan değil, işte ana dilde eğitim vesaire bunlar değil arkadaşlar, bunun çok daha ötesinde, Türkiye'nin bundan sonraki süreçte ne olacağının tartışıldığı ve hesabının görüldüğü bir süreci yaşıyoruz. Bu çıkaracağınız... Daha önce Yerel Yönetimler Yasası'yla bunun adımını attınız. Ondan sonra, dünyanın hiçbir ülkesinde olmamasına rağmen, Avrupa Birliğinin hiçbir ülkesinde olmamasına rağmen, "ana dilde savunma" diye bir garabeti getirdiniz çıkardınız, o garabetin içerisinde terör örgütünün elebaşına istediği kadınla beraber olma imkânını da getirdiniz, ona eklediniz; bununla beraber şimdi bu paketleri de yanına dizdiğiniz zaman Türkiye'nin bölünme senaryosunu tamamlıyorsunuz. Ama diyorsunuz ki bu arada: "Ya, işte, Türkiye'yi böleceğiz ve hiçbir hukuki sorumluluğumuz da olmayacak. Terör örgütleriyle görüşeceğiz ama hiçbir hukuki, cezai sorumluluğumuz olmayacak." diye düşünüyorsanız yanılıyorsunuz arkadaşlar, açık ve net söyleyeyim. Milliyetçi Hareket Partisi,

Allah' ın izniyle 2015' te iktidara geldiğinde, hukuk içeriğinde kalarak hukuksuzluk yapanların hesabını soracaktır arkadaşlar, açık ve net olarak bunu söyleyeyim.

Hepinize de bu vesileyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yani, bir hususa açıklık getirmek istiyorum: Bütün komisyon toplantılarında takip ettiğiniz ve ettiğimiz kadarıyla başlangıçta kameralar görüntü alır ve dışarı çıkmaları noktasında ricada bulunuruz ama basın mensuplarının burada olduğunun da altını çizmek istiyoruz, basın mensubu arkadaşlarımız bizim Komisyonumuzu takip ediyorlar.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan Vekilim, memleketin kaderi burada görüşülüyor yani bir torba yasa falan değil.

BAŞKAN – Hayır, hayır, basın mensubu arkadaşlarımızın burada olmadığını ifade etmemek açısından söylüyorum.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Yani, Türkiye' de gazete okuma oranlarını falan da biliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, sözünüze karşılık bir kelimeyle, bir cümleyle ifade edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında konuşmamda bunu dile getirecektim ama araya başka konular girdi, unuttum.

Şimdi, bakınız, tüm ihtisas komisyonlarında kameralar ne zaman çıkar? Tasarının veya teklifin görüşülmesine başladıktan itibaren çıkar. Sizin bugün yaptığınız veya bugün bu Komisyonunda yapılan, daha usul tartışmaları yapılırken kameraların dışarı çıkarılması meselesiydi. Bizim İçişleri Komisyonunun üç yıldan beri yapılan uygulaması bu değildi. Yani, İçişleri Komisyonunda mutlak olan uygulama bugünkü uygulama değildi.

BAŞKAN – Hayır, konunun basın mensupları tarafından izlenip izlenmediğinin anlaşılması...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, kameralar... Şimdi, bakınız, yasanın görüşülmesine geçmeden evvel kameralar çıkarıldı. Bizim söylediğimiz, yasanın görüşülmesine geçtikten sonra elbette basın mensupları kalıyor ama kameralar çıkabilirdi. Yani, yanlış olan buydu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Evet, buyurun.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli konuklar; ben de hepinizi gecenin bu saatinde saygıyla selamlıyorum ve sözlerime başlamak istiyorum.

Aslında, bu yasayı burada görüşürken, kendi adıma söyleyeyim ama, biraz da kendimi böyle figüran gibi hissediyorum, burada esas muhatapı yok gibi geliyor bana görüştüğümüz yasanın. Çünkü, bu yasayı Hükümet belli yerlerle görüşerek getirdi, bir İmralı'yla görüşüyor, orayla irtibat kurarak getiriyor ama burada karara bağlamamızı istiyor; bu, çok da böyle işin aslına uygun bir şey değil diye düşünüyorum. Onun için -esas muhatapı Türkiye Büyük Millet Meclisi olan, bütün yasalarda Türkiye Büyük Millet Meclisi olması gereken- Hükümet, bu yasayı başka yerlerle, başka meclalarda, başka şekilde şekillendirerek getirdi. Bir defa temel olarak böyle bir şeyin olmasından dolayı Hükümeti hepinizin huzurunda kınamak istiyorum, onu açıklıkla bir defa ifade edeyim. Çünkü, burada toplumsal talepleri karşılayacağız diye getirilen yasa, muhatap olarak başkalarını alıyor ve buraya, bizim önümüze getiriliyor. Bir defa şu gerçeği bilmeden bu yasayı burada tartışmamız yanlış olur diye düşünüyorum. Bu gerçek nedir? Uluslararası küresel egemen güçlerin, bizim Orta Doğu bölgemizde ve Orta Doğu'da, ülkemiz üzerinde, ta "Wilson Prensipleri" diye bildiğimiz, 1918'de bu bölgedeki yapılanma konusunda birtakım görüşlerinin olduğunu bilmemiz ve onun üzerine bu tartışmaları inşa etmemizin daha doğru olacağını düşünüyorum. Geldiğimiz noktada ise işte Sayın Başbakan da "Ben, BOP'un, Büyük Ortadoğu Projesinin eş başkanıyım." diyerek burada kendisine rol almak istemesi, sorunları bu hâle getirmesi ve çıkılmaz noktaya gelmesi bu sebeptendir diye düşünüyorum.

Şimdi, bir defa, çözüm süreci başladığından bu yana, özellikle Hükümet açısından söylüyorum diğer muhataplar açısından değil, Hükümet bizce sonucu biraz malum ama bir muğlaklıkla bu şeyi yürütmek istiyor, net bir tavır ortaya koymuyor. Esas hedefini saptırmak istediğini düşünürüz biz, arkada gizli bir hedef yoksa eğer niye bu kadar gizli kapaklı, toplumun önünden kaçırarak tarzda bunları getiriyor önümüze diye düşünürüz. Ayrıca, gizli bir projesi ve düşüncesinin olduğunu anlıyoruz Hükümetin.

Burada bir çok arkadaşımız konuştu. Hakikaten, ülkemiz, cumhuriyet kurulduğundan bu yana, ara rejimler yaşamış, ara dönemler yaşamış ve mağduriyetler yaşanmıştır, bunu sadece belli bir kesim yaşamamıştır. Burada bazı arkadaşlarımız bunu anlatırken sanki bu mağduriyetleri sadece belli bir kesim yaşamış da diğerleri yaşamamış. Antidemokratik uygulamaları hepimiz, her kesim, hep birlikte yaşadık, hep beraber yaşadık, bunu bir kesimin üzerine alıp onun üzerinden çözüm üretmeye çalışırsak yanlış yaptığımız zaten orada ortaya çıkar. O bakımdan, Türkiye’de sanki böyle iki ayrı yasa varmış da birine başka birine farklı uygulanıyormuş, uygulanmış imajını vermenin doğru olmadığını düşünüyorum.

“Terör sorunu ile toplumsal talepleri ayrı tuttuk.” diyorsunuz ama bu sorunu terörün başıyla, teröristbaşıyla, cani başıyla görüşüyorsunuz. Teröristbaşını da nasıl, bir kesimin, Güneydoğu’daki vatandaşlarımızın temsilcisi hâline getirdiğinizi de bir türlü anlayamıyorum. Ne zamandan beri “sayın” oldu, birden bire, teröristbaşı olan, eli kanlı katil olan... Bekaa’da Kürt genç kız kardeşlerimizin de ırzına geçen kanlı katil, eli kanlı katil “sayın” oldu, “Sayın Öcalan” oldu ve ülkemizdeki sorunları o çözecek, bir kesim vatandaşımızın temsilcisi olacak! Bunu kabul edebilmek bir defa mümkün değil. Eli kanlı katil ve bahsettiğim gibi Bekaa’da her türlü hâlî karıştırmış olan ve Kürt toplumuna karşı da âdeta ihaneti işlemiş olan Öcalan’ın, temsilci olarak “sayın” noktasına getirilmesini bir türlü hazmedemiyorum, onu bir defa kesinlikle ifade edeyim.

Bahsettik burada, 12 Eylül döneminden bahsedildi, işte denildi ki Kürt toplumuna karşı birtakım haksızlıklar, hakaretler edilmiş ya da işte hapisanelerde işkenceler yapılmış. Her kesime yapıldı değerli arkadaşlar, herkese yapıldı. Ülke demokratikleşecekse hep birlikte demokratikleşmeye ihtiyacımız var. Hepimizin temel hak ve hürriyetlerinde birtakım gitti geldiler oldu, o dönemde yasaklamalar oldu, hepimiz bu zorluklar çektik, o dönemlerden geliyoruz ama bunların birini yok varsayıp da ötekini ön plana çıkararak küresel egemen güçlerin o bölgedeki hedefine uygun tavırlar sergilememiz, millî iradenin temsilcisi olan milletvekillerine ben şahsen yakıştıramıyorum bunu, onun bir defa altını çizmek istiyorum.

Şimdi, bu şuna benziyor değerli arkadaşlar: Hakikaten, Nasrettin Hoca hani gözlüğünü bodrumda kaybetmiş dışarıda arıyor ya, biz de öyle yapıyoruz burada biraz. Biz, burada hakikaten birer figüran gibi bunu görüşüyoruz ama başka yerlerle pazarlık edilerek bu getiriliyor. Hükûmetin bu tavrını da kınıyorum.

Şimdi, hakikaten, bir şey daha ifade etmek istiyorum ben: Tartışmalar yapılırken -buradaki tartışmalarda da şahit olduk, bazen televizyonlarda da şahit oluyorum- bizim ülkemiz, Türkiye Cumhuriyeti devleti tartışılırken acaba ayrı, uzayda bir devlet mi, burası Patagonya mı, ne, ben anlayamıyorum, siz anlayabiliyorsanız bana izah edin.

Şunu demek istiyorum burada: Türkiye Cumhuriyeti devleti kurucu irade tarafından tanımı yapılmış ve ona göre kurulmuş bir ülkedir. Tüm temel hak ve özgürlükler, tüm demokratik ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemizde de bu çerçevede değerlendirilir, böyledir. Hiç kimsenin, hiçbir temel hak ve hürriyet, o ülkenin kuruluş iradesini yok varsayacak, ortadan kaldıracak bir şeyleri ön plana çıkararak “Benim de bu hakkım.” deme hakkını kendinde göremez. Sadece bizim ülke için söylemiyorum, Amerika’da da bu böyledir, Almanya’da da böyledir, Rusya’da da böyledir, her tarafta böyledir. Yani temel hak ve hürriyet deyince, toplumsal hak, toplumsal talep deyince böyle ucu açık bir şey değildir, hiçbir ülkede ucu açık değildir. Ucu açık bir şekilde kimse bunu tartışamaz, konuşamaz, temel hak ve hürriyetlerin sınırı vardır, her ülkede böyledir, demokratik olan her ülkede bu böyledir. Onun için bu ülkede de mutlaka, devletin kendi koruma refleksi nedeniyle birtakım şeylere yasak getirilmiştir, getirilecektir. Bunu bir defa ortaya koymamız lazım.

Şimdi, bu kanunun özüne geldiğimizde, hakikaten kanunla ilgili konuşacak olursak -genel gerekçesinin hepsini okumayacağım- diyor ki burada: “Terör sorunu ile vatandaşların meşru ve demokratik talepleri birbirinden ayrılmış, tüm toplum kesimlerinin sorunlarına karşı daha duyarlı bir yaklaşım benimsenmiştir.” Neresi toplum kesimlerinin sorunlarına çözüm arıyor burada? Bunu Öcalan’la görüşerek mi arıyorsunuz? Yani şöyle görüşerek toplumsal taleplere çözüm nasıl üretilir? Siz bana bunu izah ederseniz ben de bunu anlayabilirim. Gidiyorsunuz şöyle... Koşa koşa gönderdiniz elçileri oraya. Kanunun taslak hâlini ilk gören Öcalan herhâlde, ben değilim, öyle değil mi? İlk gören o. Ama burada yazmışsınız ki genel gerekçede, hiç ilgisi ve alakası olmayacak şekilde: “Terör sorunu ile vatandaşların meşru ve demokratik talepleri birbirinden ayrılmış...” Bunu vatandaşların hangi kesimiyle görüşerek getirdiniz? Hangi kesimin, vatandaşın böyle bir toplumsal talebi var da, bunu getiriyorsunuz da buraya bu şekilde yazıyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, bu kanuna baktığımızda, ben hukukçu falan değilim ama kanun yapma tekniğiyle de hiç alakası, ilgisi yok. Böyle ucu açık, muğlak bir kanun tekniği olabilir mi? Geçmiş suçları affettiğiniz gibi, gelecek olan suçları da affediyorsunuz burada. Ne hukuk devleti ne bizim Anayasa’mız böyle bir kanunu öngörmez. Yani gelecekte işlenecek suçları da bugünden affetmeyi öngörüyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Onun için, bakın, Milliyetçi Hareket Partisi... Kanunu bir tarafa bırakalım zaten, bu niyet bakımından, uluslararası egemen güçlerin Orta Doğu’daki projeleri BOP çerçevesinde düşünüldüğünde ve Adalet ve Kalkınma

Partisinin, AK PARTİ'nin bu noktadaki bütün politikalarının battığını gördüğümüzde, baktığımızda, Milliyetçi Hareket Partisinin haklılığı ortaya çıkıyor. Bu yasa ne kadar demokratik olsa bile temel bakış açısı itibarıyla bir siyasi görüş, siyasi proje olması nedeniyle Milliyetçi Hareket Partisi buna karşıdır. Kesinlikle bu şekilde bir yasa kabul edilemez. Ülkemizi nereye götüreceği belli olmayan bu yasaya elimizden geldiğince her yerde, her zaman direneceğiz.

Anayasa'ya aykırılığından vesaireden bahsedildi, ben onlardan bahsetmeyeceğim. Fakat bir de diyor ki (c) bendinde "Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alır." Yani burada işlenmiş suçlar için bir af var. Şurada da diyor ki: "Bu kanun kapsamında verilen görevlerini yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz." Bu da gelecekte işlenen suçları ortadan kaldırıyor, tahmin edilen suçları. Bu suçlar hangisidir, nedir? Biraz evvel Sayın Oğan bahsettiler. Acaba birisi birinin ayağına sıkırsa bir siyasi projeye, bunu da affedecek mi, nasıl olacak? Böyle muğlak, kanun tekniğine aykırı olan bir şey kanun teklifi olarak önümüze getirilebilir mi? Değerli arkadaşlar, bakın, biz burada bir orta oyunu oynamıyoruz, bir kanun yapıyoruz. Onun için biraz daha ciddiyete davet ediyorum herkesi. Böyle bir şey olmaz. Yani aklına kim gelirse kanun diye buraya getiriyor. Zaten bir torba, bir çuval Plan ve Bütçede var. Biri oradan geliyor, biri öbür taraftan. Ondan sonra üzerinden altı ay, üç ay geçmiyor "Vay, yanlış yapmışız." deyip... Nasılsa çok kolay kanun çıkarmak. Başbakan neyi emrederse... Sağ olsun Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşlarım, hepsi aynı anda, hiç yorum yapmadan, hiç tartışmadan, hiç irdelenmeden, hiç incelemenden parmak kaldırıyorlar, hiç okumadan parmak kaldırıyorlar. Onun için altı ay sonra "Yanlış yapmışız, bu sefer de böyle yapalım." diye tekrar geliyor. Olmaz böyle. Yani, evet, kurallar gereği çoğunluk iradesi yönetiyor memleketi, öyledir ama demokrasilerde başka kural da yoktur, hakikaten kural öyle olduğu için çoğunluk... Her şeyi doğru yaptığı, her şeyi tam yaptığı anlamı çıkmaz buradan. Böyle olsaydı geçmişteki iktidarlar da hep çoğunluk iradesiyle idare etmişlerdi, onların da yanlış yapma şansları yoktu. Demek ki çoğunluk iradesini ele geçirmek doğru yaptığınız anlamına gelmiyor. Böyle bir şeye kapılmışsınız, böyle bir şeydesiniz. Yukarıdan gelen bütün yasalar, olduğu gibi, doğrudan doğruya geçiyor.

Bakın, sizin tartışılacağınız, sizin yargılanacağınız dönem de gelecek, bunu da göreceksiniz. Onun için, böyle bir şeyi yapmayın. Yasaları biraz daha tartışarak yapalım. Yasa çoğunluğuna döndü. En çok yaptığımız iş yasa çıkarmak burada. Nasıl olursa olsun yasayı çıkarıyoruz, olmazsa bir daha çıkarırız, nasılsa parmaklar kalkıyor.

Onun için, çok ciddi bir yasayı görüşüyoruz şurada, 6 maddeden ibaret ama içinde bir sürü kocaman yetkiler veren, işte ülkeyi belki bölmeye mi götürecek, nereye götüreceği belli olmayan bir yasayı görüşüyoruz ama gecenin bu yarısında hemen çıkaralım da evimize gidelim gayreti var. Bunu da yadırgıyorum, bunu da kınadığımı ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum, söyleyeceklerim bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Milletvekilim.

Konuşma sırası Sayın Kavaklıoğlu'nda.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, değerli hazırım; bugün Komisyonumuzda çok önemli bir çalışmayı, Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı'nı görüşmek üzere bir araya geldik. Gecenin bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade etmek gerekir ki AK PARTİ olarak her zaman bekamızın, huzurumuzun, mutluluğumuzun ve güvenliğimizin Türkiye'nin birlik ve dirliğinde olduğuna inandık. Ülkemizde farklılıklar arasındaki ön yargıların kırılmasına ve farklı kesimler arasındaki mesafeleri giderecek bir toplumsal zeminin oluşmasına gayret edildi. Aynı vatan üzerinde, aynı bayrak altında ortak bir kaderi paylaşarak geleceği birlikte inşa etme iradesinden asla taviz vermedik. Nereden gelirse gelsin, ne adına yapılmış olursa olsun terör karşısında birlik ve dayanışmamızı güçlendirmek suretiyle teröre asla prim vermedik. Terörle mücadelede bir zafiyet yaşanmadı. Bir taraftan terörle etkin mücadelenin şartları oluştururken diğer yandan demokratik açılımlar aynı netlik ve süratle sürdürüldü.

Hükümetimizin, 2009 yılı Temmuz ayında, terörü sona erdirmek ve toplumsal barış ve kardeşliği güçlendirmek amacıyla başlattığı Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi ülkemizin demokrasi tarihinde çok önemli bir eşik olmuştur. Bu tarihte sonu gelmez tartışmalara, ölümlere, acılara son noktayı koymak için cesur ve güçlü bir irade ortaya konmuştur. Hesabi değil samimi bir şekilde "Terör artık bu ülkenin değişmez kaderi olamaz." dedik. Bütün bedeline razıyız, yeter ki akan dursun, artık gençler ölmesin dedik. Milletimizin birlik ve beraberliği çok sınandı, istismar mekanizmaları çalıştı, süreç provoke edildi. Çok şükür ki her seferinde aziz milletimizin kardeşlik duygusu galip geldi.

Çözüm süreci pek çok fayda getirmiştir. Sürecin olumlu etkilerinden birisi, akan kanın yaklaşık on dokuz aydır durması yani vatandaşlarımızın daha güvenli ve daha huzurlu bir ülkede yaşamaları olmuştur. Çözüm süreci sayesinde ülkemizin özellikle doğu ve

güneydoğusu on yıllardır özledikleri normalleşme görüntülerine kavuşmaya başlamıştır. Bölge insanının şiddetin bitmesine dair iradesi güçlenmiştir. Ekonomik alanda da bu farklılıklar hissedilmiştir çünkü terör, ekonomik gelişmenin ve ilerlemenin en büyük düşmanıdır.

Ayrıca, şunu da özellikle vurgulamak gerekir ki iktidarımızın ve Türkiye siyasetinin iç ve dış krizlerle en fazla yüzleştiği son bir yıl içinde dahi çözüm süreci kesintiye uğramadan devam etmiştir. Bu da toplumun, sürecin siyasi istikrara etkilerini görerek desteğini artırmasını sağlamıştır.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bugün görüştüğümüz tasarı, 2002 yılından beri ve özellikle 2009'da başlatılan "Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi"yle birlikte ivme kazanan, Hükümetimizin adım adım gerçekleştirdiği demokratik vizyonun yeni bir aşamasıdır. On iki yılda bunun altyapısı yapılmıştır. Hükümetimizin bu sorunu çözecek iradeye ve güce sahip olduğu test edilmiş ve onaylanmıştır. Bugün gelinen noktada, artan kamuoyu desteğiyle birlikte sürecin olgunlaştığı bir safhaya geçmiş bulunmaktayız.

Görüşmekte olduğumuz tasarının amacının demokrasi yoluyla terörün bitirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi olduğu anlaşılmaktadır. Doğrudan çözüm sürecini referans alan bir çerçeve yasa tasarısı olup, çözüm sürecine ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve hukuki altyapısını sağlamak amaçlanmaktadır. Zira, başladığından beri çözüm sürecinin yasal bir dayanağının, teminatının olmaması eleştiriliyor ve bir yasal güvenceye kavuşturulması isteniyordu. İşte, çıkarılacak bu yasayla her şeyden önce bu talep karşılanıyor ve süreç yasal bir teminat altına alınıyor.

İkincisi, bu yasa tasarısı ile Hükümetimiz bir kez daha yükümlülük ve sorumluluk altına alıyor ama bu kez çözümün adresi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi öne çıkıyor. Artık, Hükümetin yanı sıra Meclisin de iradesi sürecin temel dayanağı hâline geliyor. Yani, artık, millî iradenin tecelli ettiği Meclis devreye giriyor, devlet politikası olarak süreci sahipleniyor ve çözüm sürecini yürütmek üzere Hükümeti yetkilendiriyor.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; tasarıya göre Hükümetin çözüm süreci kapsamında yürüteceği çalışmaların ise genel olarak şu şekilde olduğu görülmektedir: Terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesine yönelik siyasi, hukuki, sosyoekonomik, psikolojik, kültür, insan hakları, güvenlik ve silahsızlandırma alanlarında ve bunlarla bağlantılı konularda atılabilecek adımları belirleyecek. Gerekli görülmesi hâlinde yurt içindeki ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog, görüşme ve benzeri çalışmalar yapılmasına karar verecek. Bu çalışmaları gerçekleştirecek kişi, kurum veya kuruluşları görevlendirecek. Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alacak. Düzenleme kapsamında yapılan çalışmalarla alınan tedbirlere ilişkin kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesini sağlayacak. Alınan tedbirlere ilişkin uygulama sonuçlarını izleyecek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlayacak. Gerekli mevzuat çalışmalarını yapacak. Bakanlar Kurulu, çözüm sürecine ilişkin gerekli kararları almaya yetkili olacak. Çözüm süreci kapsamında yapılan çalışmaların koordinasyonu ve sekretarya hizmetleri Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı tarafından yürütülecek. Düzenleme kapsamında verilen görevler, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle yerine getirilecek. Düzenleme kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmayacak.

Bu kanun tasarısı her şeyde önce AK PARTİ iktidarının çözüm noktasında ne kadar kararlı olduğunun açık bir göstergesi olarak görülmektedir. Ayrıca, Türkiye'nin kendi meselelerini kendi gücü ile çözebileceğine dair güçlü bir irade beyanıdır. Milletimiz kendi meselelerini çözebilecek kudrette ve dirayettir. Siyasi irade olarak Hükümetimiz ve bundan böyle millî iradenin tecelli ettiği Meclisimiz bu kudret ve dirayete öncülük edecektir.

Son olarak şunları ifade etmek istiyorum ki bugünkü birlik ve beraberliğimizi şehitlerimizin ve gazilerimizin varlığına borçluyuz. Eğer, bu ülkede terör örgütünün çabalarına rağmen bir Türk-Kürt çatışması olmamışsa, bugün üniter bir devlet olarak dünyada saygın bir noktada isek bu konuda şehitlerimize ve gazilerimize çok şey borçluyuz. Bizim yaptığımız, şehitlerimizin seve seve canlarını feda ettiği bu toprakları huzura, istikrara, güvenliğe kavuşmasıdır. Şehitlerimizin ruhu, ülkede daha fazla şehit düşmesiyle, daha fazla ölüm yaşanmasıyla, daha fazla ocağa ateş düşmesiyle değil tam tersine ülkenin huzur, istikrar ve güvenliğe kavuşmasıyla, ölümlerin, acının, gözyaşının durmasıyla şad olacaktır.

Başta, Başbakanınız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Başbakan Yardımcımız Beşir Atalay, İçişleri Bakanımız Sayın Efkân Âlâ ve emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyor, tasarının ülkemiz, milletimiz ve devletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum. Neticeleri, inşallah, ülkemizin birliğine, beraberliğine, kardeşliğine ve huzuruna katkılar sağlayacaktır.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Komisyon Sözcümüz Sayın Kavaklıoğlu'na teşekkür ediyorum.

Sayın Mehmet Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, Komisyonumuza bugün görevli olarak gelen değerli kamu görevlisi arkadaşlarımız, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, öncelikle, bugün bu kanun tasarısını burada niye görüştüğümüzü cevaplayarak başlamak lazım. İşte, Abdullah Öcalan'ın cezaevinde diğer mahkûmlarla yaptığı görüşmelere ait bir tutanak var burada, işte, kayıtlar, bu yasal yoldan elde edilmiş bir belge. Burada Abdullah Öcalan şunu söylüyor: "İşin enteresan tarafı, ben uyardım, bu süreç yeniden başlarken çok akıllı şeyler söyledim. Parlamento izni olmadan hepiniz vatana ihanet ile yargılanıyorsunuz. Elinizdeki en güçlü silah bu. Diyemezler ki sonra 'Bizi Apo oyuna getirdi.' diye. Ben dürüstçe bunların hepsini söyledim. Benim konumum sağlam. Şu anda işlerin hepsi kanunsuzdur. Türkiye'de tam bir hukuk krizi yaşanıyor. Her an hepimizi savcı soruşturmayla çekebilir."

Bu görüşmelerin sonucunda, işte, şimdiye kadarki yapılan bütün görüşmeleri legalize etmek için bir kanun tasarısı bugün önümüze gelmiş. Tabii, gerekçeyi okuduğum zaman başından sonuna kadar kendi içinde gariplikler içeren bir gerekçe. Bir tarafta 2002 yılından itibaren tarihin en kapsamlı demokratik değişim, dönüşüm ve normalleşme süreci yaşanmaktadır. Sanki, Türkiye 2002'den önce anormal bir durumdaydı gibi böyle çok garip bir giriş var bir defa. Gene, arkasından, işte, "Millî Birlik ve Beraberlik Projesi"nden bahsediliyor. Bu proje, tabii, Sayın Başbakan ve bazı Hükümet yetkilileri tarafından ifade edildi ama bununla ilgili alınmış bir karar, çıkartılmış bir düzenleme, Millî Güvenlik Kurulunda ya da başka bir yerde alınan bir karar gereği yapılmış bir yayın yok. Bu, sadece AK PARTİ siyasetçilerinin sağda solda konuşuklarından ibaret.

Yine, burada 2012 yılı sonlarında ise daha güçlü, demokratik, özgür, güvenli ve huzurlu bir Türkiye için bir devlet politikası olarak çözüm süreci başlatılmıştır. Şimdi, bu devlette yirmi beş sene kadar biz de memurluk yaptık. Devletteki işlerin hepsi yazıyla, kayıtlı olur. Yani, bu 2012 yılı sonlarında başlatılan devlet politikasının kaydı, belgesi, dayanağı nedir? Ben -herhâlde sona yaklaştık- Sayın Bakan konuşurken bu konuda kendilerinden Komisyonumuza ve kamuoyuna bilgi vermesini talep ediyorum. Eğer, böyle bir karar alınmamışsa, böyle bir yasal dayanağı yoksa, böyle bir çalışma yapılmamışsa böyle bir proje de böyle bir devlet politikası da yok demektir bize göre çünkü devletlerde asılan şey belgelerdir.

Gene, bu akil adamlar meselesi de burada yerini almış. Akil adamlardan birisiyle bir televizyon programına çıktığımızda ben canlı yayında sordum, dedim ki: "Size Başbakan hangi görevi verdi, siz ne iş yapıyorsunuz?", "Biz bunu paylaşamayız. Türkiye'de bu çözüm sürecinde akil adamların fonksiyonunu bir kişi biliyor, o da Başbakan." Ben de o zaman kendisine canlı yayında sordum: "Pekâlâ, Başbakan insan mıdır?", "İnsandır." dedi. "O zaman ölebilir mi?" dedim, o da bizim gibi bir insan olduğuna göre kalbi durur ölür yani herkes gibi. "Başbakan ölürse bu projeyi başka bilen yok mu? Nasıl yürüyecek, nasıl devlet politikası olacak bu?" Yani, bir devlet politikasıysa bunları ortaya biraz daha ciddi koymak lazım.

Yine, sürecin ilk olumlu etkisi olarak akan kanın yaklaşık on dokuz aydır durması dolayısıyla vatandaşlarımızın daha güvenli ve daha huzurlu bir ülkede yaşamaları olmuştur. Şimdi, arkadaşlar, bu süreçte teröristlerin daha güvenli olduğu, daha güvenli yaşadıkları konusunda hiçbir tereddüt yok. Çünkü, bu süre içerisinde bütün güvenlik kuvvetlerimiz teröristlere olağanüstü hoşgörü gösterdiler, ta ki Diyarbakır'daki hava üssündeki bayrağımız indirilirken bile ne o üssün içindeki birisi ne o üssün dışındaki bir güvenlik görevlisi bu olaya müdahale etmedi. Hâlihazırda, o bayrağı indiren kimdir, bunun hakkında yapılmış bir tahkikat var mıdır yok mudur, daha kamuoyuna somut, doyurucu bir bilgi verilmemiş, paylaşılmamıştır. Ama, ben burada -Sayın Bakanım da buradayken- şunları öğrenmek istiyorum: Bu on dokuz aylık süre içerisinde -PKK otuz yıldır devletle birlikte hareket ettiği için, kendilerine hakikaten arazide çok sıkıntı çektiği için- ne kadar korucuyu infaz etmiştir, ne kadar korucu şehit olmuştur bu süre içerisinde? Bu süre içerisinde ne kadar yol kesilmiştir? Bu süre içerisinde ne kadar şantiye basılmıştır? Bu süre içerisinde ne kadar insan kaçırılmıştır gerek asker, polis, kamu görevlisi gerekse sivil vatandaş, o şantiyelerde çalışan insanlar? Ne kadar iş makinesi yakılmıştır? Bunların da on dokuz aylık bir bilançosunu doğrusu merak ediyoruz ve bir bütün olarak ve doğru... Çünkü, Sayın Bakan biraz önce arkadaşlarımız konuşurken "Siz doğru rakamları bilmiyorsunuz." dedi. Biz doğru rakamları kendisinden öğrenmek istiyoruz çünkü gerçekten bölgeden duyduğumuz bir sürü haber var. Bizim bildiğimiz, bizim elimize ulaşan bilgilere göre onlarca korucu infaz edildi PKK tarafından. Şimdiye kadar devlete yardım ettiği için, PKK'nın karşısında olduğu için, şimdi bu süreçte sahipsiz kalan korucular birer birer temizleniyor; buna maalesef Hükümetimiz, valilerimiz, kaymakamlarımız, askerlerimiz, polislerimiz sessiz kalıyor.

Tabii, bu kanun tasarısında gerekçe üzerinde birkaç konu daha var. Çözüm süreci, hâlihazırda ilgili kurumların mevzuatları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu mevzuat çerçevesinde yürütülmesinin önünde bir engel var mıdır? Şu anda PKK silah bırakmadığına göre yani PKK'nın elinde silah var işte. Kandil'den her zaman yapılan açıklamada "1 Temmuz'a kadar şunu yapmazsanız şöyle olur, işte

Cumhurbaşkanlığı seçiminde bunları yapmazsanız böyle olur...” Arkasından daha neler gelir neler gider onları bilmiyoruz çünkü PKK'nın elinde silah var ve bu süre içerisinde yani on dokuz aylık süre içerisinde PKK daha önceki otuz senede devşiremediği kadar militanı topladı -asker olarak vesair olarak her neyse- dağa çıkarttı. Eğer her şey güzel olacaksa yani 2009 yılında Sayın Cumhurbaşkanının söylediği gibi, daha sonraki dönemlerde Sayın Başbakanın işte “Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi” adı altında, “devlet politikası” adı altında söylediği gibi, Sayın Beşir Atalay'ın bu yıkımdan sorumlu Bakan olarak söyledikleri gibi her şey güzel olacaksa PKK niye militan toplayıp dağa çıkartmaya devam ediyor? Bu garip durumun da buradaki herkes tarafından, özellikle iktidar partisi tarafından, Hükümet yetkilileri tarafından, bu kanun tasarısına imza atan insanlar tarafından bize ve kamuoyuna izah edilmesi lazım. Çünkü, eskiden PKK'ya katılmak ayıptı, suçtu bizim oralarda görev yaptığımız dönemlerde ama şimdi artık PKK'ya bölgenin kahraman çocukları katılmaya başladı. Bu konunun da herkesin dikkatini çekmesi gerekir yani eskiden PKK'ya katılmak suçtu, ayıptı, bölgedeki insanlar tarafından da bu durum yadırganıyordu.

Yine, bu gerekçenin son paragrafında da “Tasarı, ülkemizdeki çözüm sürecinin daha güçlü bir yasal dayanağa kavuşturulmasını amaçlamaktadır.” Yani, bu, bu konudaki son yasa mıdır yoksa bu konuda çıkacak olan yasaların -bundan sonrası için- bir başlangıç noktası mıdır? Burada da bizi tatmin edecek bir bilgi gerekçe de tam olarak bulunmamaktadır.

Tabii, tasarının maddelerine göz atmaya başladığımız zaman, burada bir defa bu kanunun amacı, terörün sona erdirilmesi ve toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesi için yürütülen çözüm sürecine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Şimdi “çözüm süreci” lafı iktidar partisi tarafından, Başbakan tarafından çokça kullanılan bir tarif ama hiçbir kanunda ve bugüne kadar alınmış olan hiçbir Millî Güvenlik Kurulu kararında -çözüm süreci nedir, bunun tarafları kimdir, kiminle kim arasında bu görüşmeler yürütülmektedir- hiçbir açıklama yapılmadı ve bu kanunda da maalesef bunun tanımı, çerçevesi, sınırı belli değil. Çözüm süreci ucu açık bir garabet. Eğer tanımlamıyorsanız kanun yapma tekniğinde, bu işte kimseyi ikna edemezsiniz. Varsa böyle bir süreç bunun bir tanımı, bir çerçevesi, bir sınırı olması lazım. Burada böyle bir şey yok.

Karşımızda silahlı bir terör örgütü var. Örgütün bu manada hiçbir geri adım attığı yok. Bu süreç başladığında yani sizin anlattığınız süreç başladığında bunlar silahlarını alıp yurt dışına çıkacaklardı ya bırakıp çıkacaklardı ama ne dışarıya çıkan var ne silahlarını bırakan var. Herkes yine Kandil'den üniformalı açıklamalarını yapmaya devam ediyor.

Yani, bu süreç ne zaman başarıya ulaşacak? Şimdiye kadar bunu on iki senedir yürüttüğünü söyledi bu sabah Sayın Beşir Atalay. Bu süreç de AK PARTİ'nin iktidara gelmesiyle 2002 yılında başlamıştır. On iki senedir PKK'nın silahsızlandırılmasını sağlayamadıysanız bundan sonra bunu nasıl sağlayacaksınız? Bu konuda bugüne kadar Hükümet tarafından kamuoyuna yapılabilmiş tatmin edici bir açıklama yok.

2'nci maddede, tabii ki “Hükümet çözüm süreci kapsamında aşağıdaki hususlarda gerekli çalışmaları yürütür.” deniyor. Eğer bu millî bir projeyse, bir devlet projesiyse -Millî Güvenlik Kurulunun zaten sekreteryası var, bu devlet projesinin yürütülmesi konusunda şimdiye kadar Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bu tip toplantıların sekreteryasını yapmıştır- yani bugün buna niye Millî Güvenlik Kurulu baypas edilerek başka bir şekilde çözüm aranmaktadır? Millî Güvenlik Kuruluna katılan diğer üyelerin bu Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığındaki toplantılara katılmasının bir sakıncası mı vardır? Yani, Millî Güvenlik Kurulundan gizli bir şey mi var burada? Bu da bizim dikkatimizi çeken hususlardan bir tanesi.

Şimdi, tabii ki önceden PKK Türkiye'nin sadece belli bir bölgesinde tehdit unsuruymuş ama bu süreç başladıktan sonra PKK militanlarını artık Türkiye'nin her yerinde gezdirebiliyor ve hatta silah yakalattığınız zaman -bu bir ara magazin gündemine de girdi- “Ya, jandarmayla, polisle ne uğraşıyorsunuz? ‘Ben teröristim, ben yurt dışına gideceğim.’ deyin, silahınızla birlikte gidin.” dendi sokakta. Yani, şu anda Türkiye'nin her yerinde bu manada güvenlik problemi bundan sonrası için olacak çünkü PKK, militanlarını artık sadece bölgede tutmuyor, bütün büyük şehirlere de yerleştirdi. Hatta, bu sene, Ankara'daki bazı üniversitelerde bazı öğrenciler kendi okullarında sınavlara bile katılamadılar, başka yerlerde sınavlara girdi bazı grup öğrenciler çünkü o okullarda PKK'lı öğrenciler, PKK'lı yapılanmalar diğer öğrencilerin sınava girmesine bile izin vermediler.

Mevcut kanunlarımıza göre Hükümetimizin bu tedbirleri alması ve uygulamasının önünde bir engel var mı? Bu 2'nci maddedeki bütün işler bir iktidarın zaten görevi yani gerekli mevzuat çalışmalarını yapar. E, şimdi bunun altına yazalım o zaman “Milletvekilleri de bu konularla ilgili kanun teklifi verebilir.” desek yani bizim Anayasa'mızda, İç Tüzük'ümüzde milletvekillerinin kanun teklifi vermesinin önünde bir engel var mı? Yok. Pekâlâ, Hükümetin bu konuda bir mevzuat çalışması yapmasının önünde bir engel var mı? Yok. Buraya bu niçin yazıldı, mesela niye böyle bir şeye ihtiyaç duyuldu, gerçekten anlamak mümkün değil.

“Alınan tedbirlere ilişkin uygulama sonuçlarını izler ve bu konuda koordinasyonu sağlar.” Yani, on iki senedir Hükûmet bu bölgedeki olaylarla ilgili yaptığı çalışmaları izlemedi, koordine etmedi mi? Burada böyle bir itiraf mı var?

“Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alır.” E, şimdiye kadar bununla ilgili zaten bir sürü eve dönüş yasası çıktı, bu Hükûmetten önce de çıktı, bu Hükûmet döneminde çıkan yasalar da var. Bu süre içerisinde silahlarını bırakan, güvenlik kuvvetlerine teslim olan militanlarla ilgili bunlar yapılmadı mı? Bunlar yapılmadıysa, Hükûmet demek ki bu konudaki görevlerini şimdiye kadar ihmal etti. Ama, bu (b) fıkrasındaki “Gerekli görülmesi hâlinde yurt içindeki ve yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlarla temas, diyalog...” konusunda bizi en çok endişelendiren konu, tabii ki Hükûmet ne kadar inkâr ederse etsin, PKK’yla, Kandil’le, İmralı’yla, bilmem neyle Oslo’dan bu yana bir sürü görüşme yaptı. Artık o söyledikleri laflar ne kadar kendi boyunlarına asıldı, o bizi ilgilendirmiyor, onu vatandaşın takdirine havale ediyoruz, vatandaş bunları zamanı gelince yeteri kadar değerlendirir. Ama, bundan sonrası için, özellikle PKK’nın ısrarla talep ettiği, bu konudaki herhangi bir gözlemci talebi yerine getirilecek mi, getirilmeyecek mi? Bu görüşmelerde yani Türkiye’nin Lozan’da elde ettiği egemenliği tehdit edecek, oradaki elde ettiği egemenliği PKK’yla oturduğu masaya koyup yeniden tartışmasına sebep olacak herhangi bir yanlış yapılacak mı, yapılmayacak mı? Açıkçası, bu konuda bu iktidara, bu Hükûmete güvenmiyoruz çünkü şimdiye kadar bu işleri hep gizli saklı yaptılar, hep bu konuda söylenen sözlerle karşı suçlayıcı tavırlar takındılar ama sonrasında, yaptıkları görüşmeler birer, ikişer, basına yarım yamalak da olsa, tamamını bilmesek de birçoğu sızdı. Artık bunu bilerek mi sızdırdılar, yoksa önceden bu görüşmelerle ilgili gerekli tedbirleri alamadıkları için mi sızdı, onu bilmiyoruz.

Ama, bizim buradan Hükûmete söyleyeceğimiz, iktidara söyleyeceğimiz şey şudur: Silahlar teröristlerin elindeyken yapılacak bütün görüşmeler silahların gölgesindedir ve bundan bir başarı beklemek hayal görmekten öte bir şey değildir. Eğer PKK ve sizin görüştüğünüz diğer unsurlar samimiyse önce bu silah meselesinin ortadan kalkması lazım çünkü teröristin kontrol edilmesi, bir kere psikolojik olarak bile elinde silah varken onun kontrol edilmesi mümkün değil. Şimdi, elinde silahla dağda aslanlık yapanların, yarın elinden silah gittikten sonra sokakta yaşayacaklarına razı olması kolay değil. Türkiye’de bunu en iyi bilen İçişleri Bakanlığıdır çünkü zamanında bazı tedbirleri yeteri kadar uygulamadığı için İçişleri Bakanlığı bunun sıkıntılarını özellikle özel harekâtçı polislerimizle ilgili yaşadı. O bölgede yıllarca terörle mücadele eden, dağda, bayırda yaşayan polislerimiz rehabilite edilmeden, onlarla ilgili herhangi bir sosyal çalışma yapılmadan, onlar batıdaki karakollara geldiğinde yaşanan sıkıntıları Sayın Bakan da yakinen bilmektedir.

Şimdi, tabii, PKK terör örgütü olarak 1984’ten bu yana silahlı eylemlerine hep devam etti. Mesela, bu konuda da bilgi kirliliği var, “Efendim, şu kadar insan, bu kadar insan öldü.” diye herkes konuşuyor. Yani, ben bütün bu resmî rakamların Hükûmetimizin elinde olması gerektiğine inanıyorum. PKK 1984’ten bu yana ne kadar sivil vatandaş öldürdü? Yani, orada yaşayan Kürt vatandaşlarımızın kendilerine destek çıkmadığı için, devletin yanında olduğu için ne kadar Kürt vatandaşımızı, sivil vatandaşımızı öldürdü? Ne kadar askerimizi, polisimizi, kamu görevlimizi, korucumuzu şehit etti? Hükûmet tarafından yapılan, devlet tarafından yapılan mücadele sonucunda ne kadar PKK militanı enterne edildi? Bunların bilgilerini de bu vesileyle bir güncellemekte, bunları elde etmekte herhâlde fayda olduğuna inanıyorum.

Şimdi, tabii ki demokrasi konusu, daha çok demokrasi konusu hep tartışılıyor, hep konuşuluyor ve herkes bunu istiyor, herkes özgürlük istiyor, herkes demokrasi istiyor. Ama, tabii, burada bir şeyi çok iyi düşünmek ve tartışmak lazım: Demokrasi dediğimiz rejim bir kurumlar ve kurallar rejimi. Tabii, demokrasideki en önemli kurum Parlamento, yürütme, yargı. Şimdi, bu kurumlar ve bu kuralların eğer herkese eşit olarak yani bu kurumlar ortaya konan kuralları herkese eşit uygulamayacaksa bunun adından demokrasi diye bahsetmek çok zor. Yani, AKP on iki senedir hep “Biz demokrasiyi güçlendirdik, şöyle oldu, böyle oldu.” diyor ama şimdi bu kanunun içinde getirilen, özellikle bu 4’üncü maddedeki “Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.” hükmü, 12 Eylül 2010 referandumunda ortadan kaldırılan 12 Eylül 1980 sonrasındaki Anayasa’ya eklenen geçici 15’inci maddeden farkı nedir? Onlar bir ihtilal hükûmetiydiler, yanlış yaptılar, doğru yaptılar ve kendilerini güvenceye alacak bir hükmü getirdiler, oraya koydular geçici 15’inci maddeyi ve bu da 12 Eylül 2010 tarihine kadar yaklaşık otuz sene yürürlükte kaldı ama otuz sene sonra da olsa bu hüküm kaldırıldı ve o insanlar yargılandı, hüküm giydi bugün.

Şimdi, o hükümle bu hüküm arasındaki fark nedir? Yani, o gün ihtilal yönetiminin kendisini zırha bürümek için ortaya koyduğu hükümle bugün Hükûmetin, iktidarın kendisini böyle bir zırha bürümeye ihtiyacı arasında bir benzerlik var mıdır? Varsa yani Hükûmet bu şekilde kendisini topa tutacak, kendisini yarın yargının önüne koyacak hangi yanlışları yapmıştır ve bundan sonra yapmayı planlamaktadır? İşin doğrusu, bu konuda çok tatmin edici bir bilgi yok ama biraz önce Sinan Bey de söyledi, herkes şundan emin olsun: Tarihte hiçbir zaman hiçbir suç cezasız kalmamıştır. Yani, kanunun zırhına bürünerek kendini koruyacak birtakım sigortalar oluşturarak,

iyi niyetle ya da kötü niyetle suç işleyen herkesin bunu çok iyi değerlendirmesi ve bilmesi lazımdır. Burada ne siyasetçi ne bürokrat bu yükün altından kalkamaz, sonuçta herkes bunun hesabını verir.

Tabii, bu 3'üncü maddedeki "Bakanlar Kurulu çözüm sürecine ilişkin gerekli kararları almaya yetkilidir.", bu gerçekten bir hukuk garabeti, böyle bir şeyin... Hani, kanun hükmünde kararname çıkartacaksa kanun hükmünde kararname yetkisinin nasıl verileceğini İç Tüzük'ümüz, Anayasa'mız belirlemiş ve bunun hem kullanma süresi var hem de sınırları var. Burada hiçbir sınırlama yok. Bu Bakanlar Kurulu kararları, Hükûmet kararları Resmî Gazete'de yayınlanacak, kamuoyunun bilgisine sunulacak mı? Yoksa, Oslo'da yapılan görüşmeler gibi biz bunları da ya İmralı'dan ya Kandil'den ya da başkalarından mı öğreneceğiz? Yoksa, Hükûmet gerçekten bunları "Ben samimi olarak şu adımları atacağım, bununla ilgili kanunun bana verdiği şu yetkiye göre şu kararları aldım." diye yayınlama cesaretini, bunu toplumla paylaşma erdemini gösterecek mi, göstermeyecek mi? Bu da gerçekten çok önemli bir şey çünkü bu yetki, dünyada hiçbir parlamentonun yürütmeye kendi kontrolünden vazgeçerek vermesi mümkün olmayan bir yetki. Burada ben iktidar milletvekili arkadaşlarımızın da birazcık düşünmesini arzu ederim.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Ne zaman düşündüler ki!

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerçekten ucu açık, zaman sınırı yok, alan sınırı yok, bunu herkesin bir sorgulaması lazım. Yani, bugün iktidar sizde ama bu kanuna göre, yarın bir başkası iktidar olduğunda, bir başkasının da bu sözüm ona çözümle ilgili kendi kafasına göre hangi kararları Parlamentodan geçirerek, kamuoyundan geçirerek alıp yapacağını ve zaten arkasındaki hükümlere göre de cezai, hukuki, adli, idari herhangi bir sorumluluğu olmadığına göre... Yani, bu tamamen kapalı kapılar ardında sınırsız bir alan açmaktadır iktidarlara; bu çok tehlikeli bir yapı. Yani, biraz önce Sinan Bey de bundan bahsetti, bu saatten sonra Hükûmete muhalefet eden, açılıma muhalefet eden ve Hükûmetin yaptığı yanlışları herhangi bir şekilde gündeme getiren hiç kimsenin can güvenliği -bu tasarıya göre, bu tasarı bu şekilde kanunlaşırsa- yoktur.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Başımıza bir iş gelirse sorumlusu da sizsiniz, bak şimdiden söylüyorum, kayıtlara da girsin Sayın Başkan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, yani, biz bunu şimdiden, bütün...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Allhtan başka kimseden de korkumuz yok, onu da söyleyeyim.

(Başkanlığa, Başkan Mehmet Ersoy geçti.)

BAŞKAN – Ben gariban bir Komisyon Başkanıyım ya.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Bir sorumlu bulacağız.

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Kayıtlar iyi tutulsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani, bu kayıtları tutmaktan sorumlu olan kişi komisyon başkanı. Biz buradan bütün savcılara, bütün yetkililere sesleniyoruz. Hakikaten, bu saatten sonra kimsenin bu manada bir can güvenliği yok.

Tabii, bu süreçle ilgili çok enteresan başka şeyler var dikkatimizi çeken. Bu kanun tasarısının hazırlandığı özel toplantı 19 Mayıs 2014 tarihinde yapılmıştır. Yani 19 Mayıs törenleri Soma vesilesiyle, Soma'da yaşanan maden faciası sebebiyle, orada 301 vatandaşımızın şehit olması vesilesiyle iptal ediliyor ama 19 Mayıs günü... Yani, başka bir gün bulamıyor Hükûmetimiz böyle bir toplantıyı yapmak için. Tam Kurtuluş Savaşı'nın Samsun'dan başladığı 19 Mayıs günü böyle bir toplantı yapılıyor. Bu bile hani iktidarın Türk devletiyle, cumhuriyetle, bu devletle olan problemini ortaya koyması bakımından bizce çok manidar bir durum.

Tabii, "Efendim, bu süreçte kimsenin burnu kanamadı." E kimsenin... Özellikle biraz önce de söyledim, teröristlerin burnu kanamadı çünkü siz Oslo'da söz verdiniz iktidar olarak, dediniz ki: "Sizin istemediğiniz hiçbir vali, hiçbir emniyet müdürü orada görev yapmayacak." Ve bu manada, işte, "Teröriste ağlamayan insan değildir." diyen emniyet müdürü yıllarca emniyet müdürlüğü yaptı. Hükümlü, terör suçlusu Abdullah Öcalan ile Sayın Başbakanı birlikte öven vali hâlihazırda orada görev yapmaya devam ediyor. Bunun örneklerini çoğaltmak mümkün. Dolayısıyla, bu bürokratların bu olaylara...

ALİ TURAN (Sivas) – Ya mübarek gün, sanki yanındaymışsın gibi konuşuyorsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim?

ALİ TURAN (Sivas) – Mübarek gün, yanındaymışsın gibi konuşuyorsun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu tutanaklar yayınlandı yani sen okumadıysan, sen takip etmediysen bunları ben ne yapayım Ali Bey?

ALİ TURAN (Sivas) – Ya mübarek gün ya, yapma.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Aksini iddia eden mi var? Tabii mübarek gün.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Zaten Sayın Valinin sosyal medyada yazdıkları açık, herkesin ulaşabildiği bilgiler. Abdullah Öcalan ile Başbakanı, bir terör hükümlüsünü aynı, eşit şartlarda öven vali hâlihazırda orada görev yapmaya devam ediyor.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Bu AKP klasiği, bir şeyin arkasına saklanacak ya “mübarek gün” diyor. Ya tabii ki mübarek gün, inkar mı ettik?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, şimdi, bu yasayla hedeflenen terör örgütü PKK’yla yapılan görüşmeleri meşrulaştırmak. Bunları tabii ki siz istediğiniz kadar anlatın ama bize şunların da cevabını verin: Yarın IŞİD Türkiye’de herhangi bir faaliyete girerse IŞİD’le de görüşme mi yapacaksınız yoksa onunla mücadele mi edeceksiniz? Yani IŞİD’in statüsü ne olacak? DHKP-C’nin statüsü ne olacak? Diğer terör örgütlerinin statüsü ne olacak? Onlarla devletin mücadelesi nasıl olacak? Onlarla da terör örgütü olarak mücadele mi edeceğiz yoksa onlar da PKK’yla birleşecek, bu çözüm sürecinde masanın başında yerlerini alacaklar mı?

Tabii, burada PKK’nın talepleri açık, herkes bunu değişik şekillerde ifade etmeye devam ediyor. İşte, özerklik, öz yönetim ve arkasından bağımsızlık. Yani, siz bu yaptığınız görüşmelerin sonucunda PKK’nın elinden silahları alıp PKK’nın bu taleplerinden vazgeçmesi konusunda herhangi bir adım atabilecek misiniz, bunu sağlayabilecek misiniz? Şimdiye kadar yaptığınız görüşmelerde bunları ortadan kaldırmak var mı? Yoksa siz zaten baştan bunlara razı olduğunuz için kendinizi güvenceye alıp bunları PKK’ya vermek mi istiyorsunuz? İşin doğrusu ben çok merak ediyorum ve bunu merak eden bütün insanlar adına sormak istiyorum.

Tabii, Sayın Bakan sabahki bir açıklamasında dedi ki: “Yani, PKK’nın doğuda yol kestiği falan yok. Onlara anında müdahale ediliyor.” Ama her gün bu haberler gelmeye devam ediyor. Bundan sonra, yol kesenlerle ilgili olarak yani bugüne kadar o eylemi yapanlarla ilgili hangi yasal işlemler yapılmıştır, kaç kişi yakalanıp yargı önüne çıkartılmıştır ve bunlarla ilgili hangi işlemler yapılmıştır ve bundan sonra yol kesen, efendime söyleyeyim, oradaki şantiyeleri yakan vesaire örgüt mensuplarına ne gibi işlemler yapılacaktır?

Tabii ki buradaki en önemli husus, Türkiye’nin bağımsızlığını elde ettiği Lozan Anlaşması’dır. Lozan Anlaşması, bu çözüm süreciyle birlikte bundan sonra yapılacak görüşmelerde maalesef iktidarın basiretsizliği yüzünden masada PKK’yla birlikte yeniden tartışılır hâle gelecektir.

Şimdi...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, çok özür diliyorum. Otuz dakikayı doldurdunuz, takdirlerinize sunuyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii, ben teşekkür ediyorum uyarınıza ama biliyorsunuz Komisyon üyesi bir arkadaşımız rahatsız olduğu için bu toplantılara katılamıyor. Onun da bize ilettiği notları var, onları...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Gün içerisinde grup başkan vekillerine böldünüz o şekilde. Konuştu iki grup başkan vekili konuşamazken. Bizde de iki komisyon üyesinin yerine...

BAŞKAN – Süreler konusunda listeye baktırmayın Sayın Oğan. Çok imtiyazlı bir gün geçirdik sizin lehinize.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, arkadaşlar, tabii, bizim bildiğimiz bu konuda yani “çözüm süreci” denen bu garip süreçte, devlet tarafından yürütüldüğünü ısrarla söylüyor. Yani, şimdi, burada bir sorumluluk varsa, bir yanlış varsa, sorumluluk devlete ait; bir başarı varsa, bir nimet varsa AKP’ye ait. Bir kere burada da bir samimiyet ben bekliyorum. Bu bir devlet projesi mi, bir AKP projesi mi? Devlet projesiyse bu başarı devlete aittir, AKP projesiyse AKP’ye aittir. Çünkü AKP şimdiye kadar ki yaptığı bütün icraatlarda, bütün açıklamalarda top atmayı çok iyi beceriyor. İşte, en son Diyarbakır’daki bayrak indirme olayında olduğu gibi, Sayın Başbakan grupta çıktı, dedi ki: “Orada bayrak indirilirken orada görev yapmayan komutanlar var, bunlardan hesabını soracağız.” Yani, biz sanki bunlara...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Yalnız, bir gün bekledi, Öcalan açıklama yaptıktan sonra açıklama yaptı. Hemen açıklama yapmadı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Neyse, yani orada kendisi Hükûmet etmiyor, Türkiye’yi kendisi yönetmiyor, kendisi Başbakan değil, kendisi sadece AK PARTİ’nin Genel Başkanı. Dolayısıyla, orada bayrak indirilirken müdahale ediliyorsa başarı hemen kendisine ait ama yoksa, bir sıkıntı varsa sorumlu başkaları. Yani, bu bir defa iktidarın maalesef bu konuda samimiysizliğinin en açık, en bariz göstergesidir.

Tabii, biz bu tasarıya, baştan sabahki grup başkan vekillerimizin konuşmasında da söylediğimiz gibi, karşı oy kullanacağız. Bununla ilgili muhalefetimizi hem burada hem de Genel Kurulda sonuna kadar yürüteceğiz. Biraz sonra da zaten verdiğimiz önergemiz görüşülecek.

Bu tasarıyla ilgili esas endişemiz de Anayasa’nın askıya alınmasıdır. Bu tasarıyla Anayasa’nın bir sürü maddesi askıya alınmakta ama iki temel konunun burada üzerinde bence ayrı ayrı durulması lazım.

Bir, idarenin yaptığı her eylemin, her işlemin yargı denetimine tabi olması. Tabii, iktidarın yargıyla hep problemi var. İşte, biliyorsunuz torba kanunda da bununla ilgili başka bir hüküm konuyor, mahkeme kararlarının uygulanmamasıyla ilgili. Şu anda Genel Kurula o da gelecek. Burada da gene “İdarenin bu konuyla ilgili yaptığı işlemler, eylemler, aldığı tedbirler yargı denetimi dışındadır.” deniyor. Şimdi, bir kere bir devletin hukuk devleti olmasından bahsediliyorsa, bir ülkede demokrasi den bahsediliyorsa o ülkede önce bir kanun hâkimiyetinin olması lazım ve o kanunların herkese eşit uygulanması lazım. Eğer bu kanunlar herkese eşit uygulanmıyorsa, bu kanunları mahkemeye götüremiyorsa, vatandaş “Kardeşim, ben kolumu, bacağımı o bölgede terörle mücadele ederken verdim. Ben şimdi bu kararları alan kişilerle ilgili suç duyurusunda bulunuyorum, bunun gereğini yapın.” diyemeyecekse, bir gazimiz, bir şehidimizin annesi, bir şehidimizin babası bunu yapamayacaksa, yargıdan bu kadar korkuluyorsa, adalet nasıl sağlanacak? Bu konuda nasıl başarılı bir sonuç alınacak?

Gene, efendim, demokrasi diyorsak, insan hakları diyorsak, bu ülkede yaşayan 76 milyon vatandaşın hepsine aynı hukuk kurallarının uygulanmasını sağlamak zorundayız. Yani teröristin eline silah alıp dağa çıkması, insan öldürmesi, yol kesmesi, araç yakması, insan kaçırması suç mudur arkadaşlar, değil midir? O zaman, aynı işi Ankara’da birisi yaparsa suç mudur, değil midir? Ankara’da yapınca, münferit bir olay gerçekleştirince birisi, bu suçtur, yakalarsınız, mahkemeye götürürsünüz, cezaevine koyarsınız, efendim şunları yaparsınız ama aynı işi adam “Ben teröristim; ben o terör örgütünün bir militanı olarak yapıyorum.” derse, buna karşı suskun, sessiz, tavırsız kalıyor isek burada bir oturup bir daha düşünmemiz lazım, bu konuyu da hepimizin biraz daha vicdanında tartışarak çözmesi lazım.

Silahın olduğu yerde çözüm olmayacağını herkesin çok iyi bilmesi lazım. Demokratik bir hukuk devletinde silahı, ancak ve ancak devletin güvenlik kuvvetleri kullanır, iç güvenlikle iç güvenlik birimleri, dış güvenlikle ordu kullanır, bunun dışında kimsenin silah kullanarak hak arama iddiasında bulunması kabul edilemez, savunulamaz, tartışılmaz. Yani bence bunların üzerinde herkesin mutabık olması lazım.

Anayasa’yı askıya alan, Anayasa’yı yok sayan ilk kanun bu değil, geçmişte de birçok kanun çıktı, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, HSYK Kanunu gibi. Efendim, bunlar sonradan iptal edildi falan filan ama bir kısmının iptal edilmesi, Türkiye’de o çıkan yasaların hukuk alanında ortaya koyduğu boşluğu, sıkıntıyı çözmesi, Anayasa Mahkemesinin kararlarının geriye yürümemesliğinden dolayı çözüm olmuyor. Bu konuda da elbette ki bu tasarı da eninde sonunda Anayasa Mahkemesinin önüne öyle ya da böyle gidecektir. Biz şimdiden bu komisyonda bu yanlışlıkların tartışılarak, bir kere bu kanunun Anayasa’ya aykırılıklarının ortadan kaldırılmasını ve ondan sonra bu kanunun görüşülmesini talep ediyoruz.

İkincisi: Tabii bu kanun tasarısı bu Komisyona ana komisyon olarak sevk edilirken Sayın Meclis Başkanının yaptığı değerlendirme sonucunda hem Anayasa Komisyonunu hem Adalet Komisyonunu ilgilendirdiği için tali komisyon olarak oralara sevk edilmiştir ama AKP’nin aceleciliği ve AKP’nin hukuk tanımazlığı artık Meclis çalışmalarına da hâkim olmuştur ve o iki komisyonda da bu tasarı görüşülmeden buraya gelmiştir. Belki o komisyonlarda görüşülseydi, Adalet Komisyonundaki ve Anayasa Komisyonundaki arkadaşların katkılarıyla bazı maddeler, bazı şeyler düzeltilerek buraya gelebilirdi.

Biz, yarından itibaren, bu Anayasa tartışmasıyla birlikte bu tasarinın burada görüşmelerinin durdurulup önce Adalet ve Anayasa Komisyonlarında görüşülmesini, o komisyon raporlarını burada hep birlikte inceledikten sonra buradaki görüşmelere devam edilmesini istiyoruz. Çünkü, nasıl olsa 1 Temmuz itibarıyla Meclisin tatile girmesi artık hayal oldu. Oldu olacak bu sene yaz boyu çalışalım ama yaptığımız iş doğru olsun, hiç olmazsa yani burada, şu mübarek ramazanda, şu sıcak günlerde oruç ağızımızla yaptığımız çalışmaların bu ülkeye, bu millete, bu devlete bir katkısı olsun. Boşu boşuna, sadece kayıtlara girsin diye konuşan insan olmak, bazen bizi daha çok yoruyor. Bunların çözülmesi lazım.

Ben cevaplama sırasında Hükûmet adına Sayın Bakanın, bu konuşmam sırasında sorduğum sorulara cevap vermesi ümidiyle hepinize teşekkür ediyorum ve inşallah, biraz sonra bu Anayasa’yla ilgili tartışmayı da hep birlikte yapmak üzere şimdilik konuşmama son veriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Söz isteyen toplam 4 sayın milletveklimiz kaldı. 4 milletveklimiz, 2 STK temsilcimiz ve Sayın Bakana söz vereceğim ve saat iki civarı da çalışmayı tamamlamayı arzu ediyorum. Takdirlerinize sunuyorum arkadaşlar ama söz sırası bekleyen milletvekillerimizin tamamının...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, herhâlde saat bir. Bir saatte bu kadar konuşmacının... Yani başta Sayın Bakanın da, bu kadar, sabahdan beri konuşanlara cevap vermesi herhâlde beş dakikada olacak bir şey değil. Müsaade ederseniz, bunu bugün bir buçuk gibi kapatalım, hiç olmazsa eve gidip yatıp namazlarımızı da kılacak bir vakit bırakın yani.

BAŞKAN – Efendim, odam dâhil her türlü servise sunmaya hazırım sizlere.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama oraya gittiğimiz zaman biz buradaki görüşmeleri takip edemiyoruz yani...

BAŞKAN – Sayın Aldan, siz buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, zamanımız, daha yarın var, öbürkü gün var... Yani bu kadar kısa sürede bitirmeyi planlamanızın veya zorlamanızın anlamı ne? Nedir yani?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani yarım saatle kıyamet kopmaz.

BAŞKAN – Kısa sürede biteceğim demedim. Ben bugünkü çalışma planımızı şey yaptım.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Gece saat iki. Çalışma planı...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama bugünkü çalışma zaten 4 maddelik...

BAŞKAN – Sayın Aldan, siz buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani şimdi böyle bir çalışma düzeni olmaz Sayın Başkan. Olmaz böyle. Saat bir buçuk olmuş, saat bire geliyor, biz hâlâ çalışıyoruz. Sayın Bakan yanıtlayacak. Şimdi, bu saatten sonra sivil toplum kuruluşu yetkilileri...

BAŞKAN – Belki hepsini...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – ...efendim, zaten siz zamanı sıkıştırıp, bir saat on beş dakika var...

BAŞKAN – Müsaade edin, bir an evvel dinleyelim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir dakika. 4 milletvekili var, 2 sivil toplum kuruluşu örgütünün temsilcisi var, bir de Sayın Bakan var. Bu nasıl bir saatte biter?

BAŞKAN – Efendim, belki milletvekilleri konuşmayacak. Biz bir an evvel işimize bakalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Günler çuvala mı girdi?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aldan.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kamu kurumlarının değerli temsilcileri, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, sevgili basın mensupları; on dakikayı geçmemek üzere konuşacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Böyle bir şey olamaz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Aslında çok farklı değerlendirme yapmak üzere hazırlanmışım ama bugün artık akademik düzeylere varan konuşmalar gerçekleştirildi. Yıllardır, bir ara devlet güvenlik mahkemesi savcılığı yapmış biri olarak bu konuya ilişkin belli bir deneyimim var, onu paylaşmak istedim; mümkün değil.

Aslında ben, tamamıyla teknik düzeyde bir değerlendirme yapacağım ama öncelikle, Sayın Ayla Akat Ata Hanımefendi “Niyet okumayın.” dedi. Belki haklı. Niyet okumak zorunluluğumuz var. Asıl temel sorun burada.

Yine konuşması sırasında bu tasarının “Terörün sona erdirilmesi.” ile başlayan başlığına vurgu yaparak, bunun doğru bir yaklaşım olmadığını ifade etti ve şöyle tamamladı hatırladığım kadarıyla sözlerini: “Bir mutabakat belgesi ortadayken böyle bir tanımlamayla tasarının gündeme getirilmesini doğru bulmuyorum.” dedi.

Şimdi o zaman şunu sorgulamak lazım: Ortada bir mutabakat belgesi var demektir. İşte, bunun için niyet okumak zorunda kalıyoruz. Ortada bir niyet var, bir mutabakat var ve 8 komisyonun oluşturulacağından bahsetti. Oysa bu tasarıda komisyon oluşumuna ilişkin belirgin bir düzenleme yok.

İşte, aslında arkadaşlar, biz, HDP’ye sorduk ama Hükûmet kanadına sormak gerekiyor. Belki Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin çoğu da bilmiyor ne olup bittiğini. Bu da ister istemez sorgulamayı gündeme getiriyor. 6 maddelik, yürürlük, yürütme maddelerini dışarsak 4 maddelik bir konu bu kadar kamuoyunun gündemindeyse ortada bir sorun var demektir. Demek ki bu 4 maddenin ötesinde bir mesele var.

Teknik konuya gelince, “çözüm süreci” diye bir tanımlama Hükûmetin bulduğu bir tanımdır. Teknik anlamda yasaya konması doğru olmamıştır. “Çalışma” diyebilirsiniz, başka bir tanımlamada bulunabilirsiniz ama “çözüm süreci” tanımlaması doğrudan iktidarın bir anlamda yasa koyucu üzerindeki bir vesayetinin işaretidir. Bu doğru bir tanımlama değildir.

Diğer yandan bu yasa, bu tasarı, aslında 2 bent ve 1 fıkradan oluşmaktadır, geri kalan tamamıyla bunun sosudur. O da şudur: 2'nci maddenin (c) bendi, (e) bendi ve 4'üncü maddenin (2)'nci fıkrası. "Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri almak." Aslında, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının yasasında diğer bentlerdeki hususlar belirtildiğine göre, ayrışik bir durumdur ve bunun güncel olarak ortaya konulma olasılığı yüksektir. İnsana ister istemez şöyle bir duygu geliyor: Acaba, bu Cumhurbaşkanlığı sürecinde bir de bir PR çalışması var malum. Bazı kadınlarımız, çocukları dağa gitti, dönsünler diye eylem yapıyorlar. Bu süre içerisinde, Cumhurbaşkanlığı süreci içerisinde böyle bir grubun gelmesi mutabakat belgesine dâhil midir? Bir niyet okumadır bu da ama insan ister istemez bu niyeti okuyor.

Üçüncüsü...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Gelse de kötü mü olur?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Çok iyi olur ama asıl sorun şu, onu sözlerimin sonunda tamamlayacağım: "Gerekli mevzuat çalışmalarını yapar..." Bu "Gerekli mevzuat çalışmalarını yapar." tanımlaması bir anlamda yönetmelik, genelge çıkarır anlamındadır ve dolayısıyla bu 2'nci madde (e) bendi dışında pek çok alt bentlerden oluşacak birtakım yeni hukuki düzenlemeleri de beraberinde getirecektir ki bu Parlatentonun dışında olacaktır.

4'üncü maddenin (2)'nci fıkrası "Bu Kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz." diyor. Sayın Mehmet Erdoğan da belirtti, Anayasa'nın geçici 15'inci maddesi de aynen şöyledir: "Cezai, mali ve hukuki sorumluluk iddiası ileri sürülemez." 12 Eylül 2010 referandumuyla geçici 15'inci maddeyi yürürlükten kaldırdık. Kaldırdıktan sonra suç zaman aşımına uğramıştı ama savcılar bu geçici 15'inci maddeyi zaman aşımını durduran bir neden olarak kabul ettiler, dava açtılar. Sonuçta âlây-ı vâlâ yargılama yapıldı, Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya müebbet hapis cezasıyla cezalandırıldılar. Şimdi, o hâlde bundan yola çıkarsak ileride bu yasal düzenleme değıştiği takdirde, eğer bu anlayış doğruysa, bu yasa kapsamında görevlendirilen herkes yargılanacaktır.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Görevlendirilenler de dâhil.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Dâhil tabii ki.

Yargılanacaktır eğer ondan yola çıkarsak. Ha, hukuksal olarak sorarsanız, burada şahsi cezasızlık sebebi vardır. Bana kalırsa, geçici 15'inci madde halk oylamasıyla çıktığı andan itibaren aslında onların yargılanması çok kolay bir şey değildir yani 12 Eylülcülerin. Bunların yargılanması da kolay bir şey değildir ama şu anda Yargıtay safhasında olan, yargı sürecinde olan bir konu var. Kenan Evren'in müebbet hapis cezasının onandığı gün artık, bu yasa kapsamında görev alan herkes de yargılanacak demektir. Bunu iyi hesaba katmanız lazım. İkincisi, Anayasa'nın 10'uncu maddesine ve 36'ncı maddesine açıkça aykırıdır, eşitlik ilkesine aykırıdır. Yani, ortada bir suç var ama "Suçu belli kişiler açısından suç saymıyorum." demek Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bir durumdur.

Son olarak sözlerimi şöyle tamamlıyorum: Aslında elbette ki dağdan o çocuklar insin, elbette ki analar ağlasın -bunlar artık sıradan sözcükler hâline dönüştü- ama bu sorunun çözümünde ben sorunu çözme iradesi görmüyorum, bu sorunu dondurma iradesi görüyorum. Sadece eylemsizlik kararları verilsin süreçler hâlinde, o süreçte seçimler atlatılsın, sonra yine ortalık kan gölüne dönsün, yine birtakım görüşmeler yapılsın, yine bir dondurma sürecine girsin. Bu, şuna benziyor değerli arkadaşlarım: Bir eti buzdolabından indirirsiniz, birkaç saat dışarıda bekletirsiniz, sonra tekrar buzdolabına koyarsınız. Sonra onu birkaç gün sonra tekrar indirirsiniz, çözülr o, tekrar buzdolabına koyarsınız. O takdirde, böyle şoklanma, dondurmayla, dışarıda tutmayla o et bozulur.

SİNAN OĞAN (İğdır) – O et yenmez!

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Ben eski aşçıyım, bozulur o.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bu et bozulur. O açıdan bu sorunu çözmek konusundaysa irade elbette ki herkes katkı göstermelidir ama bu, sorunu dondurma anlamını taşır.

Bir diğer nokta ise aslında, 1999 ve 2004 yılları arasında devletin psikolojik üstünlüğü sağladığı bir ortamda kolaylıkla çözülebilecek bir sorun varken bu sorun giderek derinleşmektedir ve samimiyet sorgusu egemen olmaya başlamıştır, marjinal yarar egemen olmaya başlamıştır.

Bu noktada son sözüm şudur ki: İmralı muhatap alınmamalıdır. Dünyadaki örneklere baktığınız zaman, her zaman terör örgütleriyle görüşme olur ama terör örgütünün legal yapılanmasıdır muhatap alınması gereken. Bu da çok büyük bir yanlışlıktır diyorum.

Teşekkür ediyorum, herkese iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Aldan, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Şuay Alpay, buyurun.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi gecenin bu ilerleyen saatinde sevgiyle selamlıyorum.

Konuşmacı arkadaşlardan sürecin değerlendirilmesiyle alakalı tespitler yapılırken Avrupa ve dünya örneklerinin bilindiğinin, özellikle bu tür çözüm süreci, müzakere süreçleriyle ilgili örnekler verildi. Özellikle işte İrlanda ve IRA örneğinden hareketle, işte İrlanda'da IRA'da 2 bin civarında kaybın olduğunu ve IRA'nın silah bıraktıktan sonra barış ya da işte müzakere süreci olarak bilinen süreçleri devam ettirdiğini, aksine bir hâlin olmadığına benzer tespitler yapıldı.

Burada bir eksik bilgilenme olabilir, onunla başlayayım izniniz olursa. İrlanda örneğinde ki bana göre çok da önemlidir, belki de isabet oldu bu örneğin verilmesi. 1960'lı yılların sonunda başlayan İrlanda'daki IRA, adına "terör örgütü" deyin ya da başka ne dersiniz deyin, bu süreç 1994'e kadar gelir. Bunlar, literatürde var olan ve bilinen bilgilerdir. 1994 yılında IRA ateşkes ilan eder. Bakın, 1994 yılı. Üzerinden dört yıl geçer, 1998 yılında, meşhur "Hayırlı Cuma Anlaşması" olarak literatürde bilinen, İrlanda, İngiltere, IRA ve diğer silahlı gruplarla yapılan meşhur barış anlaşması akdedilir, 1998 yılıdır ve bunun üzerinden yaklaşık yedi yıl geçer, 2005 yılında... Yani, 1994'te ateşkes ilan ediliyor, 1998'de meşhur Hayırlı Cuma Anlaşması akdediliyor, ardından yedi yıl gibi uzun bir süre geçtikten sonra, 2005 yılında IRA silahlarını bırakıyor, silahsızlanmayı tercih ettiğini ve siyasi çözüm olarak çözümü tercih ettiğini ifade ediyor ve o andan itibaren de İrlanda farklı bir sürece evriliyor. İki yıl gibi bir süre sonra da 2007 yılında -bildiğiniz gibi- Kuzey İrlanda'da Protestanlar ile Katolikler arasında bir müşterek hükûmet kuruluyor. Dolayısıyla da 1960'lı yılların sonundan başlayan çok kanlı bir süreç ve Kuzey İrlanda'nın nüfusu -dikkati çekmek için söylüyorum- 1,8 milyondur. Bu olaylar sırasında hayatını kaybeden insanların sayısı 3.600'dür. Oranlama yapılırsa Türkiye ölçeğinden çok daha yüksek bir rakamın olduğu bilinir, onun için özgül ağırlığı çok yüksek bir benzetmedir, bu yönüyle isabetlidir. Ancak dediğim gibi, 1994 ateşkes, 1998 anlaşma, anlaşmadan yaklaşık yedi yıl sonra IRA silahları bırakıyor.

Burada dikkat edilmesi gereken şey şudur: Bir süreçten bahsediyoruz. Dünyanın her tarafında da benzer hadiselerin yaşandığı, olayların yaşandığı yerde bu tür hadiseleri bir süreç olarak görmek lazım ve silahsızlanma ve silah bırakması şüphesiz İrlanda'daki barış görüşmelerinin önemli bir aşamasını oluşturmuş ama dediğim gibi, 1998'deki anlaşmadan yaklaşık yedi yıl sonra silah bırakılmıştır. Dolayısıyla da bu süreci böyle görmek lazım. Tabii, üst düzeyde politik bir ilişki kurulmuş İrlanda ve IRA örneğinde. Ancak, toplumlar arası ayrışma o kadar keskin ve o kadar derindir ki toplumlar arası nefret o kadar ön planda ve üst perdedendir ki üst düzeyde politik bir ilişki kurulmasına ve bir barış anlaşmasının bu anlamda sağlanmasına rağmen hâlen bu öfke ve nefret dili devam ediyor ve çok keskin ayrışma devam ediyor. Müthiş bir şeyle karşılaşmıştık Belfast'a gittiğimizde. Belfast'ın tam merkezine 1 kilometre mesafede, biliyorsunuz, işte, "kraliyetçi" diye bilinen İngiltere yanlısı, Anglikan Protestanlarla İrlanda yanlısı Katolikler bu işin tarafları asıl olarak, IRA Katolik İrlanda'yı temsil ediyor. Çok büyük bir semt var. Bu semtte iki mahalle de değil, evler arasında takriben 1,2 kilometre uzunluğunda bir çelik duvar var. Bildiğiniz kafesten, çelik duvarlarla örülmüş bir duvardan bahsediyoruz. Toplamda 4 kilometreye ulaşıyor, 8 metre yaklaşık yüksekliği var, gözümüzle gördük bunu ve işin başka bir hoş tarafı, bu çelikten duvarın bitiminde kapılar var üzerinde mazgalların olduğu. Akşam yedide bunlar kapanıyor, dışarıya kapalı, Allah'a açık bir görüntüyle hayat devam ediyor. Böyle bir toplumsal ayrışmanın, keskin derinleşmenin olduğu yerde bu manzarayı gördükten sonra ülkemiz için çok daha fazla umutlanmamız gerektiğini de gördük çünkü hamdolsun, Türkiye'de Türk ve Kürt toplumları arasındaki ayrışma asla bu parametreler üzerine oturmaz. Aynı değerler manzumesinin paydaşlarıyız bildiğiniz gibi, aynı inanç manzumesinin sahibi ve paydaşlarıyız. Bin yıllık bir tarihsel birlikteliğimiz var, akrabalıklarımız var, birçok ortak noktamız var ve şu anda, herkesin bildiği gibi, yaşanan terör, buna bağlı olarak da ortaya çıkan diğer sosyal ve siyasal problemlerle birlikte çözüme çok daha yakın noktada durduğumuzun da önemli bir işaretidir, bunu böyle görmek lazım. Onun için arkadaşımız IRA örneğini verirken belki eksik bir bilgiye dayanmış olarak verebilir ama bunu görmekte fayda var.

Özellikle, şehit ailelerinin, yakınlarının bahse konu sürecin neresinde olduğu sorulmuştu. Hatırlanacağı gibi, 2009 yılında Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi hayata geçtikten sonra, 2013 yılının ardından ve 2014 yılındaki bildiğiniz düzenlemeler yapıldı ve "çözüm süreci" diye başlayan süreç başladı. Yapılan siyasal analizlerde ve toplumsal araştırmalarda yüzde 80'in üzerinde şehit ailelerinin ve yakınlarının bu sürece destek verdiği kaydı bilgi olarak durmaktadır. Sağlıklı ve sıhhatli bilgilerdir bunlar. Bu konuda hiç kimsenin tereddüdü yok. Dolayısıyla, bugünkü geldiğimiz noktada yaşadığımız süreçte bu işin paydaşıdır onlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – O zaman Şehit Aileleri Derneği neden buraya çağırılmadı Sayın Vekilim?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – O ayrı bir şey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Madem bu kadar büyük destek varsa...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bakın, semboller üzerinden konuşmak işimizi çözmiyor Dilek Hanım, burada bir toplumsal gerçeklikten bahsediyoruz, çok açık. Elbette belki burada bulunmaları arzu edilir. Ben bilemiyorum tabii, bu Komisyonun asli üyesi değilim ama fikrî takip açısından buradayım, bunu da önemsiyorum ama siz de çok iyi biliyorsunuz...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sizin şehit aileleriyle bizim şehit aileleri farklı mı?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – ...şehit aileleri ve derneklerinin yüzde 80'lerini üzerinde bu işe destek verdiği açık ve tartışmasızdır. Şimdi adına ne dersiniz deyin ister “Kürt sorunu” deyin ister “Kürtlerin sorunu” deyin, ister “terör sorunu” deyin, bir acı gerçeklikle baş başayız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz ne diyorsunuz?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bizim ürettiği bir problemle baş başa olmadığımızı çok iyi biliyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz ne diyorsunuz, onu da öğrenelim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Arkadaşlar, izin verir misiniz. Bunun hiçbir kıymeti yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tamam da öyle diyorsunuz, üç şey söylüyorsunuz, hangisini söylüyorsunuz?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hiç önemli değil, onu anlatmaya çalışıyorum. Tanımlamanın ne olduğunun hiçbir kıymeti yok. Önemli olan, bu sosyal, siyasal ve toplumsal tahriplerin şiddetidir ve yaşanan maddi ve manevi acılar ve kayıplardır, değerli olan budur. Sizin nasıl tarif ettiğinizin, nasıl tanımladığınızın hiçbir kıymeti yok. Algıyla gerçeklik arasındaki yaman çelişki de ne yaşıyorsa burada da o yaşıyor. Onun için gelin, burada doğru bir tespit yapalım. Yani, nasıl tanımladığınızın, nasıl tarif ettiğinizin hiçbir kıymeti yok.

Bir başka şeyi daha ifade etmek lazım. Bizim üretmediğimiz, eski Türkiye manzarasının ve birçok parametrenin bir araya gelerek oluşturduğu ciddi bir problemten bahsediyoruz. Terör sorunu olarak da kabul etseniz, Kürt sorunu, Kürtlerin sorunu olarak da kabul etseniz can yakan, acıtıcı, incitici bir süreç var. Büyük devlet olmanın refleksi, hukuk devleti olmanın refleksiyle biz bu problemi aşmak zorundayız. Buna sırtımızı dönmeyiz, yok sayamayız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hukuk devleti mi kaldı. “İki yıl mahkeme kararı uygulanmaz.” diyorsun ya.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Dolayısıyla, burada şunu da yapmak doğru değil: Bakın, demin kıymetli milletvekili arkadaşlarımızın konuşmalarını izledik. Şimdi, acıları yarıştırmak da doğru değil, olayı doğru bir noktaya götürmez, sistem tartışmasına olayı götürüp sistem tartışması üzerinden de bu meselenin insani boyutunu görmeyip iskalamak da bize pahalıya mal olur. Onun için lütfen bunu yapmayalım. Burada doğru tespit, bu meselenin çok acil çözülmesi gereken bir mesele olarak kabulüdür. Dedğim gibi, önemli olan bu sosyal, siyasal problemin yarattığı tahribatlardır. Güvenlikçi yaklaşımın, polis, asker mantığıyla yapılan yaklaşımların bir sonuç vermediğine hep birlikte müşahade ettik ve bu acıları birlikte yaşadık, bunları hep birlikte gördük. Dolayısıyla da bu yaklaşım üzerinden daha fazla direnmenin, daha fazla ısrar etmenin bir anlamının olmadığını biliyoruz. Bugün bir sohbet de ifade etmişim, aynı şeyleri söyleyerek, aynı şeyleri tekrar ederek farklı sonuçları beklemenin çılgınlık olduğunu Einstein ifade ediyor. Onun için de biz bu meselede daha farklı bir yaklaşım ortaya koymak zorundayız. Tarihsel sorumluluğumuz bize bu yükü yüklemektedir, bunu görmek lazım.

Tabii, bu meselede aslında sivil bir anayasanın bu ülkenin en büyük problemi olduğunu hepimiz biliyoruz, çok açık. Evet, biz de gerçekten AK PARTİ olarak Türkiye’de sivil, özgürlükçü, adil, hakkaniyete uygun, kısa bir anayasanın problemlerin büyük oranda çözümünü için önemli bir parametre olduğunu, kilometre taşı olduğunu kabul ediyoruz ve bunu deklare ediyoruz. Bundan yana hiçbir endişemiz yok ve yine kabul edip ifade edelim ki biz burada bir yaklaşımın da değiştiğini ifade ediyoruz, paradigma değişikliğinden bahsediyoruz. Bir sistem değişikliği üzerinden çok şey konuşulabilir yani ideolojik yorumlar yapılabilir ama bu meselenin, bu acil probleme çok katkı sağlamayacağını ifade etmek istiyorum.

Bir başkası, demin yine konuşmacı arkadaşlarımız ifade etti, milletvekili arkadaşlarımız, işte, kanun hâkimiyeti... Biz daha çok hukuk hâkimiyetinin ve hukuk nosyonunun öne çıkması gerektiğini doğru buluyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Keşke öyle yapsanız.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bunu önemsiyoruz, çok açık söyleyeyim, bu önemli bir yaklaşımdır.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Öyle bir şey olsa bu yasa gelmez zaten.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Başından beri bu meseleyi de böyle düşünüyoruz.

Arkadaşlar, bakın, şimdi, Türkiye’de biz yaklaşım olarak bu meseleyi çözmek adına kararlıyız çünkü vatandaşımızın bu konudaki mutabakatı büyük oranda bize bu tarihsel sorumluluğu yüklüyor ve biz bunu yapmak zorundayız ama bunun ötesinde süreç değişir, bundan sonra başka partiler, siyasal duruşu tercih eden partiler iktidara gelir, millet bu yetkiyi verirse çok kolay, Anayasa’yı

nasıl değiştiriyorsanız bu kanunları da değiştirirsiniz, o zaman da bu problemler kalmaz. Yani, bu çok problem değil. Dolayısıyla da bugün cezayı idari yönden müeyyideye uygulanacak şeylerin, Ömer Ağabey'in ifadesinde olduğu gibi, çok problem olmayacağını düşünüyorum. Kanun değişikliği yapılır, anayasal değişiklik yapılır, farklı tercihler ve talepler olursa bunlar da dikkate alınır. Dolayısıyla da çok fazla lafı uzatmak istemiyorum ama bu probleme hiç kimsenin sırtını dönme şansı yok. İnşallah çözmeye çok daha yakın noktadayız. Avrupa, dünya örneklerine baktığımızda iyi durumda olduğumuzu söylemek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Alpay.

Sayın Oğan...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sataşma var, açık sataşma var.

BAŞKAN – Sataşma var mıydı?

SİNAN OĞAN (İğdır) – Çok açık yani neredeyse tamamını benim konuşmama cevap olarak verdi.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, İrlanda, çok açık, bunlar kitabı bilgiler Sinan Bey. Bir sataşma olduğu için söylemedim, hayır, kesinlikle.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sataşmadan herkese söz verdiniz.

BAŞKAN – Tamam, çok kısa düzeltin lütfen Sayın Oğan buyurun.

Sataşma değil bu, bilgi paylaşımı.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, konuşmacı herhâlde dediklerimi doğru algılayamamış veya ben tam anlatamamışım. Burada IRA'nın doğru örnek olmadığını söylüyorum. IRA doğru örnek değil ne nüfus itibarıyla ne IRA'nın baş vurduğu terör metotları itibarıyla ne ortadaki can kaybı itibarıyla IRA doğru örnek değil. Haddizatında bire bir hiçbir terör örgütünü alıp başka bir ülkenin terör örgütüyle de kıyaslamamız doğru değil.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, siz verdiniz örneği de onun için ben söyledim üstat, yoksa başka bir...

SİNAN OĞAN (İğdır) – IRA'nın doğru örnek olmadığını söyledim, doğru örnek diye vermedim IRA'yı. Dolayısıyla, IRA doğru örnek değil. Haddizatında hiçbir terör örgütünün o anlamda, bire bir –bırakınız, bire bir zaten olmaz- büyük oranda birisi diğeriyle uyumaz, her ülkenin kendi yerel şartları vardır ama prensibi ortaya koymaya çalıştım, dedim ki: Gelin, beraber burada kimsenin vaktini almayalım, dışarıda görüşelim, bir bir önümüze koyup bakalım. Dünyada hiçbir terör örgütü, bugün Türkiye'de yapıldığı gibi, elinden silahı bırakmadan, terör örgütüne bu kadar kapsamlı taviz verilmemiştir, hiçbir örnek sunamazsınız. IRA'yı da alsanız, ETA'yı da alsanız, Doğu Timur'u da alın, El-Kaide, kimi alırsanız alın. Bahsetmek istediğim odur, bir.

İkincisi, dediniz ki: "Şehit aileleri yüzde 80 destek veriyor." Doğru değil. Kaldı ki ben ondan bahsetmedim. Şehit aileleri destek veriyor veya vermiyor demedim, şehit aileleri birincil derecede taraf oldukları hâlde niye burada değiller dedim ve siz diyorsunuz ki: "Ben bunu bilmem, aynı zamanda ben bu Komisyonun üyesi değilim." E, kusura bakmayın o zaman bilmediğiniz konuyu da konuşmayacaksınız.

Teşekkür ederim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ne demek şimdi bu? Siz çok farklı şeyler söylüyorsunuz, yapmayın.

Bakın, buradaki şey çok önemli: Şehit aileleri ve derneklerinin sürece manevi katkıları vardır, bu benim kanaatim değil, tespittir, analizler ortada duruyor ama fiilen burada bulunmamaları ayrı bir husus, bu Komisyonun bileceği şeydir.

BAŞKAN – Peki, Sayın Alpay, teşekkür ediyorum.

Sayın Oğan, teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Plan ve Bütçeden geliyordum, size uğramadan gitmek, nezaketsizlik etmek istemedim, bir uğrayayım dedim. Ayrıca, dondurmalar da bizim Komisyonun sizin Komisyona ikramlarıdır, afiyet olsun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok öyle değilmiş, öyle değil.

BAŞKAN – Öyle değil, Sayın Bakanımızın ikramı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, Sayın Bakan hem bir tarafta burayı takip ediyor, bir taraftan da bizim Komisyonunun fikrî takibini yapıyor, işi kolay değil. Dolayısıyla, yine de bizim Komisyondan gelmiş oldu bu dondurmalar, bunu ifade edeyim.

82'nci maddeyi tartışıyoruz bugün, malumunuz; sabahlandı tartışıyoruz, yolun yarısına geldik Sayın Bakanım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 82'nci madde bitti mi?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yok, yolun yarısına geldik.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Belediyelerle ilgili olan mı 82?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yok, bu idari yargılamalarıyla ilgiliydi.

Şimdi, işin esprisi bir tarafa, böylesi önemli bir kanun tasarısının Türkiye Büyük Millet Medisi çatısı altında İçişleri Komisyonunda tartışılıyor olması bizim açımızdan son derece önemlidir, ben önem atfediyorum. O nedenle de, yani, yaklaşık otuz gündür Plan ve Bütçe Komisyonunda sabah on bir, gece saat bir mesaisi yapan bir milletvekili olarak -sabahtan bu yana da bu Komisyonunun çalışmasını takip etmek arzu ediyordum ama oradaki çalışmalarımızdan dolayı fırsat bulamıyordum- gecenin bu saatinde burada sizlerle bir arada olmayı kendi açımdan son derece önemli gördüm. Bunu sizinle çok değerli fikirler paylaşacağım ya da katkı sunacağım anlamında ifade etmiyorum sadece bugüne tanıklık etmek son derece önemlidir ve biz bu tartışmayı yapıyoruz.

Ben “Adına ne koyarsanız koyun.” demiyorum “Adına bir şey koyalım.” diyerek başlamak istiyorum. Evet, bu tasarının tanımlanması, isimlendirilmesi çözmeyi arzu ettiği sorunun ağırlığıyla bağdaşır bir tanımlama, bir isimlendirme değildir. Umut ederim, bu Komisyon çalışmaları esnasında bu isim tanımlaması yapılır ve ruhuna uygun bir isimlendirmeyle Genel Kurul safhasına bu tasarı gelir. Doğrusu, bu tasarıya “demokratik çözüm ve toplumsal barış kanun tasarısı” demektir. Şimdi, istediğiniz kadar sözcüklerinizin, cümlelerinizin arasına terör sıkıştırın, Türkiye’de yaşananların terör olmadığı açık, biliyoruz, sizler de biliyorsunuz ama böyle bir nitelermeyi yapmakla karşı karşıya olduğumuz sorunun boyutunu aşağıya çekme arzusu Türkiye’de sürekli bir siyasi retorik olarak kullanıldı, sorun sürekli kriminalize edildi ve Türkiye’nin önündeki bu sorun her geçen gün büyüdü. Tarihsel bir dönemde biz Türkiye olarak bu sorunun tartışmaya başladık, çözümü de tartışmaya başladık. Türkiye’nin etrafında, dolaylarındaki gelişmeler esnasında bugünkü konjonktürde Türkiye’ye bir fırsat da sundu. Yani, eğer, bu kadar karmaşıklaşan, bu kadar kaotik bir atmosfere evrilen Orta Doğu coğrafyasında Türkiye, tam da bu noktada bu beceriyi sağlayıp kendi iç sorununu -ki sadece bu bir iç sorun değildir ama nihayetinde bizim yan yana oturup çözeceğimiz bir sorun olmasından kaynaklı olarak iç sorun diyorum- bu sorunu bugün demokratik yol ve yöntemlerle, müzakereyle çözerse Türkiye hem kendi önünü açmış olacak hem bölgesel sorunların çözümünde rol modeli olma şansına sahip olacaktır. Türkiye büyüme fırsatı yakaladı, bu Türkiye’nin büyüme fırsatıdır. Yıllar yılı Türkiye’nin bölünme tehlikesini hem bu Parlamento hem devletin tüm mekanizmaları sıkça tartıştı. Bölünme, Türkiye açısından bir paranoyaya dönüştürüldü. Ancak, bugün sorununu konuştuğumuz bu aşama itibarıyla, bu Türkiye’nin bölünmesi sorununu değil, mevcut durumda Türkiye’nin büyümesine fırsat tanıyan bir tarihsel momentte, bir tarihsel bir süreçte biz bu işi tartışıyoruz. İyi de bir iş yapıyoruz. Umut ederim tarih, konuştuğumuz aşama itibarıyla bu süreci hayırlı ramazan olarak addedecektir. Birilerinin hayırlı cuması varsa, bizim de hayırlı ramazanımız olur umut ediyorum bu böyle geçecektir tarihin sayfasına.

Bundan ibaret mi konuşuyoruz? Hayır efendim, kim demiş bundan ibaret konuşacağız? Bu sorunu konuşmaya başladığımız noktadır burası. Çözüm edeceğiz. Türkiye toplumsal dokusu itibarıyla, tarihsel gelenekleri itibarıyla; evet, bugüne kadar sorunlarını müzakere ederek çözmeye geleneğine sahip bir ülke değildir, bunu kabul etmek durumundayız. Bugüne kadar, Osmanlı gelenekleri de dâhil, toplumsal geleneği de dâhil Türkiye sorunlarını müzakere ederek çözmemiş. Çatışmacı bir gelenek vardır, o nedenle de bizim tarihsel kültürümüzde, Anadolu’nun tarihsel kültüründe o meşhur bilek üzerine olan atasözü vardır. Şimdi, Türkiye bir sorununu hem de çok önemli bir sorununu çok önemli bir tarihi evrede müzakere ederek çözmeyi deneyecek. Bir aşamaya girdik. Bu iş Hükûmeti çok çok aşar. Bu iş Parlamento çatısı altında bulunan partileri, ki tümünü de bir araya getirseniz, ortaklaştırsanız yine aşar. Bu bir devlet sorunudur. Evet, bu süreç başından itibaren devlet mekanizmasıyla tartışılan bir süreçtir. Hükûmet bu sürecin neresindedir? Bu dönemde, bu tarihsel dönemde kim ki devletin icra organlarının başındaysa o bu sürecin sahiplenmesini de gerektirecekti. Hükûmet bu süreci sahiplenmekle kötü bir şey mi yapmış? Hayır, o kanaatte değiliz; tersine Hükûmet, bu sürece böyle bir tasarıyla sahiplik ediyor olması hayırlı bir iştir. Bunu sadece cesaretti bir çıkış olarak addederek, birbirimizi pohpohlayarak yol kat edeceğimiz bir şey olarak ifade etmiyorum. Bence doğru bir mecraya girilmiştir. İş tartışıyoruz.

Tasarı maddeleri tabii ki çok önemlidir, değerlendiriyoruz ama gerekçedeki bir cümle benim dikkatimi çok çekiyor, bütün değerlendirmelerin merkezine o cümleyi koyuyorum: “Çözüm süreci şiddeti ve silahı aradan çıkarma, sözü, düşüncüyü ve siyaseti devreye alma sürecidir.” Bence ruhu bu ya da benim görmek istediğim ruh bu, benim anlamak istediğim ruh bu burada. Niye bu kadar bu cümleyi önemsiyorum? Ben üç yıldır -kimileri, ki çoğunuz çok daha fazla milletvekilliği yaptınız, inşallah daha uzun yıllar da milletvekilliği yaparsınız ama- milletvekilliği yapıyorum. Kendi milletvekilliği sürecimi 2’ye ayırıyorum; Haziran 2011, Aralık 2012. Bu

tarihsel süreç içerisinde, bu bir buçuk yıllık süre içerisinde sadece kendi seçim bölgemde asker, polis, gerilla -ki Roboski' de katledilen insanlar da dâhildir bu rakama- yaklaşık 300 cenazeye tanıklık ettim, 300 cenazeye tanıklık ettim.

İkinci evreyi de değerlendiriyorum: Ocak 2013-Temmuz 2014. Hakkâri'de can kaybı, bu süre içerisinde, asker, polis açısından sadece bir trafik kazasında -yanlış hatırlamıyorsam- 3 kayıp. Bunun dışında bir can kaybı olmamış. Çatışmaların en yoğun yaşandığı bölgeden, geçişlerin en yoğun olduğu bölgeden söz ediyoruz.

Bana şimdi sorsanız: Hangi dönemi tercih edersiniz? Benim milletvekilliğimin birinci dönemini tercih etmem için vicdanımın kararlı olması lazım, vicdanımın nasır tutmuş olması gerekir. 300 civarında genç insanın cenazesine tanıklık ettikten sonra, şiddet dilinde ısrar etmem için vicdanımın nasır bağlamış olması gerekir.

Şimdi, bunu açık yüreklilikle söylüyorum, diyorum ki: Artık biz bu sorunun çözümünü konuşalım. Çözümü nedir? Kusura bakmayın, eğer otuz yıl önceki kabulleri bugün, yine bize dayatırsanız, Kürt halkına dayatırsanız bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Bir, devlet güvenlikçi paradigmasından vazgeçecek, özgürlükçü bir paradigmayı esas alacak; bu özgürlük şemsiyesinin altına neleri koyacağız, başlıklarını sıralayacağız. Bu tasarıda bunun ipuçları verilmiş, siyasi, hukuki, sosyoekonomik, insan hakları... Sıralamış, yanılmıyorsam 7 başlık. İlave başlıklar yapılabilir buraya, genişletilebilir ama sonuçta referansımız belli, ne yapacağımız belli. Üzerinde çalışma yapacağımız alan kanun teklifinin 2'nci maddesinin (a) bendi, bunun üzerinde yoğunlaşacağız. Burada sıralı başlıklar üzerinde yoğunlaşacağız. Başlıklar yeterli olmayabilir, genişletilebilir.

Açık ifade ediyorum, çok uzatmayacağım Sayın Başkanım: Kaygılarımızı giderene kadar bence tartışabiliriz, bu tasarının müzakeresini uzatabiliriz. Kaygılarımızı, birbirimizi anlayana kadar götürdüm. Bugüne kadar başka yerde konuşulmuş olabilir, başka şekilde sorunlar tartışılmış olabilir ama başından itibaren biz diyoruz ki: Bu işin çözüm yeri Parlamentodur, Büyük Millet Meclisidir. Büyük Millet Meclisi yasa yaparak bu sorunu çözebilir. Bu, anayasal bir sorundur. Kimse bize başka yerde bir anayasa yazarak önümüze koymayacaktır. Biz oturacağız, Türkiye'nin Anayasası' nı birlikte tartışacağız, sorunlarımızın çözümünü arayacağız. Burada çözeceğiz.

Bir kanun tasarısıyla bu sürecin, demokratik çözüm ve barış sürecinin Parlamente'ya mal ediliyor olması yadırganacak bir durum değildir; tersine, sahiplenilecek bir durumdur. Bu süreç, özellikle Aralık 2012 itibarıyla başlayan süreç, Türkiye açısından Hükümeti de kapsayan bir devlet politikasıdır.

Arkadaşlar, artık sokaktaki insanlar dahi... Bu sürecin alenileşmesi Aralık 2012 Millî Güvenlik Kurulu tartışmasından sonradır. Millî Güvenlik Kurulu tartışması ardından bu süreç alenileşti ve bizi bugüne kadar getirdi. Bundan sonrasını getirmek gerekiyor. Türkiye kazanacak burada, Türkiye büyüme ivmesi kazanmış olacak bununla birlikte; ikincisi, Türkiye kendi siyasi coğrafyası dışındaki, sınırları dışındaki diğer Kürtleri tehlike unsuru olarak görmektense bence, Türkiye kendi sorununu demokratik ve barışçıl yöntemlerle, müzakere ederek çözerek kendi sınırları dışında yaşayan diğer Kürtler açısından da çekim merkezi durumuna gelebilir. Bugün Rojava'da, bugün güney Kürdistan'da, bugün doğu Kürdistan'da nerede bir referandum yaparsanız, eğer Türkiye demokratik bir pencere açarsa, sorunlarını demokratik yol ve yöntemlerle çözme gayreti içerisine girerse, böyle bir atmosferde buraların neresinde bir referandum yaparsanız oradaki Kürtler Türkiye'yle birlikte hareket etmekten yana tutum içerisine girerler. Şimdi, böyle bir şans var da Türkiye bunu teperse çok yazık olur.

Dolayısıyla, sizin Komisyon olarak bugün böyle bir şeyi tartışıyor olmanız, bana göre sizin Komisyonunuzu ismen tarihe geçireceği açısından, tek tek sizleri tarihe geçireceği açısından çok önemlidir. Bu boyutuyla sizi kıskandığımı ifade etmek istiyorum. Biz öbür tarafta teknik rakamlarla, teknik işlerle uğraşırken siz burada Türkiye'nin önünü açacak bir tartışmanın içerisindesiniz. Hayırlı bir iş yapıyorsunuz.

Kusura bakmayın, eğer uzatarak sizleri de sıktıysam beni lütfen bağışlayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

Sayın Şahin...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, Kıymetli Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; gecenin bu saatinde gelinen süreç itibarıyla dinlediğimiz tüm milletvekillerimizden bu kanun tasarısıyla alakalı ziyadesiyle istifade ettiğimizi belirterek sözlerime başlamak istiyorum.

Öncelikle bir hususu ifade etmem gerekiyor. Bir kısım konuşmacı milletvekili arkadaşlarımız bu tasarının Anayasa Komisyonu ve Adalet Komisyonunda görüşülmediğini ifade ederek, bir nevi bir eksiklik olduğunu ifade ettiler. Oysaki Meclisimizde tali

komisyonlar genelde kendilerini doğrudan ilgilendirmeyen konularda görüşmeyeceğini bir rapora bağlayıp, bu şekilde ana komisyona gönderiyorlar. Ben de Anayasa Komisyonu Başkan Vekiliyim ve Komisyon Başkanımızla da istişare ettiğimizde, bu işin İçişleri Komisyonunda detaylı olarak görüşüleceğini ve Anayasa'ya aykırılık iddialarına da her komisyonun doğal olarak kendiliğinden bakabileceği düşüncesiyle görüşülmemesine karar verildi ve tutanağa bağlandıktan sonra da İçişleri Komisyonuna gönderildi. Bu hususu özellikle ifade edeyim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bütün komisyon üyelerinin görüşümü bu?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Komisyon başkanlarının yetkisi var İç Tüzük'te. Bunu bu şekilde değerlendirdiler. Ben kısaca bunu ifade edeyim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hangi maddede?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İç Tüzük'ün o maddesini bize gösterir misiniz?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Sayın milletvekilleri, bu bir uygulamadır, teammüldür.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, biz de bilgilenelim. İç Tüzük'ün o maddesini bir okuyalım, bilgilenelim.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – İç Tüzük son derece açık, buna dair uygulamalar da var. Geçmişte de İçişleri Komisyonu buna dair uygulamalar...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bilgileneлим. İç Tüzük maddesini okuyalım. Burada İç Tüzük var.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, bakın, ben düşüncelerimi söylüyorum ve bunu bir tutanağa bağlayıp buraya gönderdiğimizi ifade ettim.

SİNAN Oğan (Iğdır) – “İç Tüzük” dediniz, okuyun biz de öğrenelim, bilmiyoruz.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Değerli arkadaşlarım, uygulamamızda bütün komisyonlar bu şekilde hareket ediyor.

Şimdi, burada işin önemli olan hususu şu: Burada çok önemli bir kanun tasarısı görüşülüyor, evet. Ne bunu çok büyük bir övgüyle tarihî bir gün olarak addetmek ne de olayı basitleştirip sıradan bir kanun tasarısı gibi değerlendirmek doğru bir yaklaşım olmayacaktır. Niçin olmayacaktır, onu kısaca ifade etmek istiyorum: Çünkü, 2002 tarihinden bu yana ülkemizin demokratikleşmesi adına çok önemli adımlar atıldı ve bu adımlar içerisinde başlangıçta, 2002 tarihinden bu yana atılan demokratikleşme adımları genel gerekçede de kısmen de olsa ifade edilmiş oldu ve ben burada, geçtiğimiz yıllar içerisinde bizzat içerisinde bulunarak çalıştığım 2 komisyondan örnek vermek istiyorum:

Birisi, Çözüm Komisyonu ile alakalıydı -gerekçe kısmında buraya da atıf yapılmış- yaklaşık sekiz aylık hummalı bir çalışma gerçekleştirildi. Buradaki bütün amaç şuydu: Milletlin sorunlarının çözümü yetkisini iktidar partisine milletimiz tevdi etmişti ve bu görev çerçevesi içerisinde de Meclis İçtüzüğü' müze uygun olarak da bir Komisyon kurulmuştu. Biz, o Komisyonunda, özellikle olayın tüm taraflarını dinlemek suretiyle bir çözüm yolu bulmak, bir kısım önerilerde bulunmak suretiyle de raporumuzu tamamladık ve orada, kendi coğrafyamıza ve ülkemizin koşullarına uygun bir çözüm arayışı içerisinde olmamız gerektiğini ve bu yönde hareket etmemizin doğru olacağını ve 76 milyonun huzur ve refahı için de bu sürece herkesin katkı sağlaması gerektiğini, olayı bir bölgeye ve bir etnisiteyi indirgemenin yapılan çalışmalara da haksızlık etmek olacağını ifade etmiştik. Zira, demokratikleşme, bu ülkenin tamamında yaşayan insanlarımızın ortak arzusu ve talebiydi, bunu da adım adım gerçekleştiren iktidar AK PARTİ olmuş oldu. Ve bu süreç içerisinde, yine, 2/3/2014 tarihli ve 6529 sayılı Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la da... Anayasa Komisyonunda Alt Komisyon Başkanı olarak bu çalışmayı da bizatihi yürüten milletvekili kardeşlerinizden bir tanesiyim.

Bunlar şunu göstermektedir: Bugün, şu an itibarıyla İçişleri Komisyonunda görüşülen bu konu bir ilk değildir, bir süreçtir ve sosyal bilimler sürekli olarak devam edegelen bir süreci ihtiva etmektedir ve günün şartlarına ve ihtiyaçlarına göre de buralarda bir çözüm yolu bulmak, bunları araştırmak ve milletin önüne sunmak da Parlamentonun görevlerinden bir tanesidir. Bugün itibarıyla da gerçekten, çok anlamlı bir görev tanımlamasıyla bu tasarı karşımızda ve AK PARTİ iktidarı olarak 2002'den bu yana, özgürlükler için güvenlikten, güvenlik için de özgürlüklerden asla vazgeçmediğimizi her seferinde ifade ediyoruz. Yapmış olduğumuz bu düzenlemelerin ülkemizin tamamını ilgilendirmesi ve 780 bin metrekare toprakların tamamında olumlu bir şekilde karşılanması için adım atıyoruz ve her seferinde de maalesef şununla karşılaşyoruz ki, AK PARTİ temsilcileri olarak bizler, bu atmış olduğumuz adımlarda topyekûn, her zaman muhalefetin Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla muhatap oluyor ve karşılaşyoruz. Ve yine, AK PARTİ iktidarı tarafından atılan tüm demokratikleşme adımlarına maalesef, muhalefetimiz aynı refleksi gösteriyor ve atılan her adımda üniter yapının bozulacağını, Türkiye Cumhuriyeti'nin milleti ve ülkesiyle birlikte bölüneceğini, çıkartılan yasalarla birilerinin zırha büründüğünü ifade etmektedirler. Biz,

tabii ki, bunları anlayışla karşılıyorruz ama şunu özellikle bir sefer daha ifade etmek istiyoruz ki, 2002 yılından bu yana atmış olduğumuz her adımda, milleti ve topraklarıyla vatanın daha da perçinlendiğini ve milletimizin birbiriyle farklı bir şekilde kaynaştığını, insanımızın gerçekten bu topraklarda yaşamaktan büyük onur ve keyif duyduğunu ve yine “Zırha büründü.” diye ifade ettiğimiz kesimlerin tamamının da bağımsız yargı karşısında hür türlü sorumluluklarının yine devam ettiğini ifade etmek istiyorum. Burada, çok değerli milletvekillerimiz, özellikle çıkarılan kanunla, insanların hiçbir hukuki güvencesinin kalmadığına yönelik bir kısım tespitlerde bulundular. Ve yine, karşılaştığımız hadiselerde de özellikle bundan önceki eylem ve işlemlerden dolayı yargılanamayacağına, bir nevi af niteliğinde bir düzenleme olduğuna dair bir kısım tespitler var.

Şimdi, bu tespitlerin hiçbirine katılmak mümkün değil. Bir hukukçu olarak, burada çok netliğiyle ifade edeyim ki, bir ceza yargılamasında eğer bir düzenleme varsa geriye doğru yürüme şansı yok bir kere, bundan sonraki süreci ihtiva eder ve bir düzenleme söz konusu ise bundan sonraki süreç içerisinde yapılacak suç ve eylemler için en azından bir şahsiliğe ve ceza söz konusu olabilir. Burada, milletin, özellikle, eylem ve işlemlerden dolayı yargılanmayacağına dair -af niteliği taşıyacağına dair- böyle bir algıya varılmış olması da son derece yanıltıcı, bu, toplumu da yanlış bilgilendirmektedir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Nedir o zaman bu?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Ve yine, çıkarılan kanunla, insanların hiçbir hukuki güvencesi kalmayacağına yönelik böyle bir söylemi de, bir eylem suç... Önce, suçun tanımını yapmak lazım. Suç nedir? Tipikliğe uygun, hukuka aykırı etkili eylem suçtur. Eğer bu tanım...

Bakınız, gerekçenin son bölümünde “Terör eylemleri sürdüğü müddetçe güvenlik güçlerinin ve adli makamların hukuk içinde kalarak bunlarla mücadele etmesi kanuni görevleridir.” diye bir ibare söz konusu. Yani hukuk içerisinde kalmanın gerekçede açıkça beyan edildiği bir husus söz konusu. Dolayısıyla, insanları keyfiliğe iten bir durumu bir yasayla nasıl ortaya koyabilirsiniz? Eğer bir suç işlemişse, herkes, bağımsız yargı önünde bunun cezasını çekmekle yükümlüdür. Ancak burada bu kanun kapsamıyla alakalı bir kısım görevler verilmiş ise ve bu görevlerin maalesef ülkemizdeki yargı sistemi haklı bir şekilde algılıyor ise...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Paralele güvenmiyorsunuz yani, mesele o.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Geçmişte bu tür örnekleri var.

MİT Kanunu’nun 26’ncı maddesi çok açık bir şekilde... 4483 sayılı Kanun’da memurun yargılanması için nasıl amirinin soruşturma iznine ihtiyaç var ise o takdirde de MİT Kanunu’nun 26’ncı maddesinde Başbakanın iznine tabi olmasına rağmen bir savcı keyfi tutum ve davranışıyla MİT Müsteşarını eğer ifadeye çağırabiliyorsa, bugün itibarıyla da yargının içerisinde benzer uygulamaları yapan maalesef bir kısım temsilciler varsa -hiç kusura bakmayın- bu düzenlemede -altını kalın çizgilerle çizmek suretiyle- bu kanun kapsamında yapılacak işlemlerden dolayı herhangi bir hukuki ve cezai sorumluluğu olamayacağına dair bir cümlelerin konulmuş olmasını kimse yadırgamamalı.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yargıya müdahaleyi referandumla siz yaptınız, biz yapmadık ki.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Biz, işte bunu söylüyoruz.

Değerli Mehmet Bey, Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kendi yaptığınız yanlışları...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bizim de ifade ettiğimiz husus, bu ülkede eğer bir yanlışlık varsa yargı yanlış gidiyorsa...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama yalnızca o değil, o da yanıltıcı, bu da yanıltıcı.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – ...yürütme yanlış gidiyorsa, bunu çözümlenecek olan mekanizmanın da Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğunu ifade ediyoruz. Bir işte bir arıza varsa, bunu düzeltmek iktidarın sorumluluğundadır ve bugün itibarıyla yapılanlar da budur.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İşte, onun çözümü bu değil.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Ve yine, bir hususu daha ifade etmek istiyorum ve toparlayacağım Sayın Başkanım.

Her konuşmada özellikle şuna dikkat ettik, muhalefetteki milletvekili arkadaşlarımızın bir kısmı “Sizin de tartışılacağını, sizin de yargılanacağınız bir dönem gelecektir.” demek suretiyle aba altından hem buradaki kamu görevlilerine hem de iktidar temsilcileri olarak bizlere bir gözdağı vermek...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Gerçekleri hatırlatıyoruz, gözdağı değil.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Hukuku hatırlatıyoruz.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bakınız, şunu özellikle ifade edelim: Bizler, Allah’a çok şükür ne yaptığımızın fevkalade farkında olan insanlarız. Bu yaptığımız hadiselerin tamamı, milletimizin daha özgür bir şekilde yaşayabilmesi, birbiriyle kaynaşmak suretiyle birliğimizin, bütünlüğümüzün tam olarak tesis edilebilmesi için atılan adımlardır. Dolayısıyla, bunları farklı bir şekilde değerlendirmenin ve bir şekliyle bunun sonuçlarının vahim noktalara gideceğine yönelik telkinlerde bulunmuş olmanın doğru olmadığını özellikle ifade etmek isterim.

Şu sözümlü söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum Sayın Başkanım: Söz bize geldiğinde sabırsızlanıyorsunuz “Bir an önce bitirin.” diye ama iktidar temsilcileri olarak bizler de saatlerce... Özellikle ben başından sonuna kadar bu konuşmaları dinledim ve şunu özellikle de ifade etmek istiyorum: Uygulamadaki farklılıklar olmasa, bu kanunun 2’nci maddesinde belirtilen hususların tek tek yazılmasına gerek yoktur, bunu da özellikle ifade ediyorum. Demin bahsettiğim hususlarda diyorsunuz ya “Bu zaten Hükûmetin bir görevidir, niye tek tek yazılıyor?” İşte, uygulamadaki farklılıklardan kaynaklı olarak altı çizilmek suretiyle bir sefer daha yazılıyor

Ve şunu da Değerli Erdoğan ifade etmiş: “Bu ülkenin yargısı milletlin istihbarat teşkilatını gayriyasal yollarla derdest edip etmediğine dair bir hususu ifade etmek istiyorum. Diyorsunuz ya ‘Bu düzenlemeler niçin yapılıyor?’ Maalesef, yargı kendi yetki alanının dışına çıkmak suretiyle de istihbarat organları başta olmak kaydıyla, pek çok alanda kendisi yasal olmayan yollara tevessül etmiştir ve bir şekliyle bunları bir düzenlemeye tabi tutmak ve bu şekilde hareket etmek de Parlamentonun asli vazifesidir.”

Sonuç itibarıyla, inşallah, ülkemizde bu tür hadiselerin bir daha yaşanmaması, millî birlik ve kardeşliğimizin daim olması adına atılan çok önemli bir adım olarak kanun tasarısını görüyoruz. Bunu gerek Komisyonunda gerek de Genel Kurulda da iktidarıyla, muhalefetin vereceği katkılarla perçinleteceğini ve hiçbir şekilde milletimizin hilafına ve milletimizin arzusu dışında bir düzenlemenin olmayacağını bir sefer daha ifade ediyor, bir de şu hususu beyanla sözlerimi sonlandırıyorum: Sayın Oğan’ın “İŞİD sizin besleyip büyüttüğünüz bir örgüt.” tanımlamasını asla ve asla kabul etmediğimizi, kim ki hukuka aykırı bir eylem içerisindeyse bunların tamamının yargı önünde hesap vermesi gerektiğini ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

CEMALLETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bizi açıkça tehdit etmekle suçladı, müsaade ederseniz düzeltmem gerekiyor.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ettin ama öyle demedin mi yani? Yanlış bir şey söylemedi ki, öyle dedin.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan, izin verirsiniz bu yanlışlığı düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, anladım, sırayla 4’ünüz de birer, ikişer cümleyle o yanlışları düzeltin lütfen.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Ne kadar konuşacağımızı da söyleyin Sayın Başkan!

BAŞKAN – Ya, lütfen Sayın Oğan, şeyin bu saatinde sadece düzeltme...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şeyin bu saatinde yapmayın, gündüz saatinde yapın o zaman.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, biz Komisyonuz, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, hiçbirimizin bir diğerini imtihan etme gibi bir durumu yoktur. Şimdi, ben bu İç Tüzük’ü okudum, diyorum ki: “İç Tüzük’te komisyon başkanlarının böyle bir yetkisi yok.” Sayın İdris Şahin diyor ki: “İç Tüzük’te var.” Ben rica ediyorum, hepimiz okuduğumuzu anlayabilecek durumdayız, biz de bilgilenebiliriz, öğrenmek istiyoruz yani öğrenmek istemek suç değil. Lütfen, hangi maddede bu husus düzenlenmişse o maddeyi bize okusun, hepimiz öğrenebiliriz; birincisi bu.

İki: Şimdi, bakın, bu yasanın 4’üncü maddesinin ikinci fıkrası şöyle diyor: “Bu kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.” Değerli arkadaşlar, kanunu uygulamak ne zamandan beri suç ki? Kanunu uygulamak zaten suç olmaz ki. Yani, şimdi, bu ibareyi niçin koydunuz? Onu açıklayamıyorsunuz çünkü bu, hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmaz.

BAŞKAN – Müsaade ederseniz Sayın Bakan açıklayacak.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, müsaade...

Şimdi, yasaı uygulamak suç olmaz ki yasa uygulanırken işlenen suçlardan ötürü sorumsuzluk getirilsin. Demek ki yasa uygulanırken belki yasa dışına çıkılacak ki o zaman sorumsuzluk zırhını getiriyorsunuz.

Bir üçüncü durum şu: Şimdi, Sayın Başkan, bu Gülen cemaati belli ki sizi çok korkutmuş, çok korkutmuş. Tüm işlemlerinizde bunu esas alarak düzenleme yapıyorsunuz, bu yanlış bir şeydir. Doğru olan şudur: Evrensel hukuk ilkeleri nasıl sa düzenlemeler öyle yapılmalıdır. Diyor ki: “Efendim, paralel yapının içinde başkaları var işte, onlara güvenmiyoruz.” E, peki, sade vatandaş...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, size satışmayı düzeltmek için söz verdim, yarın yoksa çok zamanımız var, konuşursunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, yok, bu da öyle, bu da bizim söylediğimiz zaten.

Bu sade vatandaş nasıl şey yapacak? Sade vatandaş neye güvenecek? Yargıya, adalete güvenmeyecek mi? Peki, siz birilerini koruma altına aldınız, sokakta gezen sade vatandaş nasıl korunacak, adaleti nerede arayacak?

İŞİD’le ilgili şeyi de ben söylemişim, evet, İŞİD AKP Hükûmeti tarafından desteklendi, eğitildi, silahlandırıldı ve bu duruma getirildi.

Teşekkür ediyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – İnsaf edin üstat ya, bu inanılmaz bir şey.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Serindağ.

Sayın Oğan, siz de şey yapın, sırayla 4 milletvekiliimizin de söz talebi var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama, soruyu yanıtlayın lütfen, öğrenelim burada, İç Tüzük’ü bir...

BAŞKAN – Tamam, İdris Şahin cevabı verirse...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Her şey yazılı usul değildir.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Ama İç Tüzük’ten bahsetmeyeceksin o zaman.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama yani “Her şey yazılı usul değildir.” diye bir şey var mı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oğan.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Konuşma var, nasıl buyurayım. Konuşmalar bitecek, ondan sonra...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – İç Tüzük hükmü son derece açık.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Açıkça söyleyin efendim, biz okuyalım, öğrenelim, öğrenmek istiyorum ben. Hayır, ben öğrenmek istiyorum, başka bir amacım yok.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, Sayın Şahin’le konuşursunuz.

Sayın Oğan, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Niye konuşayım Sayın Şahin’le? Ben Komisyonun huzurunda, biz ikiimiz konuşmayacağız ki, Komisyonun huzurunda bunu dile getireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Oğan, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Şahin diyor ki: “Bizi açıkça tehdit ettiniz.” Biz kimseyi tehdit etmedik. Tehdit nasıl olur? “Yüzde 50’yi evde zor tutuyoruz.” demek tehdittir. “Hukuku iktidara geldiğimizde uygulayacağız.” demek ne zamandan beri tehdit olmuş? Biz demiyoruz ki: “Sayın Şahin, biz sizi şöyle yapacağız, şöyle yapacağız.” Hayır, kim suç işlemişse, Anayasa’ mız açıktır, “Anayasa’ mızda konusu suç teşkil eden hangi maddelere karşı kim gelmişse, bürokrat dâhil, siyasetçi dâhil biz onu mahkeme önüne çıkaracağız.” diyoruz. Mahkeme belki de bize diyecek ki: “Arkadaş, siz yanılıyorsunuz.” “Mahkeme önüne insanları çıkaracağız.” demek tehdit midir? Bu tehdit değil. “Yüzde 50’yi evde zor tutuyoruz.” demek tehdittir, kimse kusura bakmasın.

BAŞKAN – Teşekkürler.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bir dakika...

BAŞKAN – Pardon, ben onu düzeltmek için söz aldınız, düzelttiniz, bitti zannettim.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bir konu olsa Sayın Başkan, iki, üç konudan bahsedildi.

Şimdi, Balyoz’dan on sekiz sene yiyen benim hemşerim Hanefi Yıldırım. Suçu ne biliyor musunuz? Gidip komutanının çantasını taşıyıp oturup seminer dinlemek. Şimdi bu suç mu Anayasa’ mıza göre, kanunlara göre bu suç mu? Komutan demiş ki: “Gel...” Şimdi, İçişleri Bakanımız bir bürokrata “Gel, şu işi yap.” diyecek değil mi, aynen burada olduğu gibi ona da komutan demiş ki: “Gel şu

çantamı taşı, seminerde otur.” Ne yapacak? “Ben senin çantanı taşıyorum komutanım.” mı diyecek? Ya, komutan “Gel, seminere katıl.” demiş, ne yapacak? Seminere katılmanın konusu suç mu teşkil... Adam on sekiz sene yedi. Hatırlatıyorum sadece.

İŞİD’le ilgili bir hususa değindiniz. Mehdi El Harati’nin Sayın Başbakanın alnından öperken boy boy resimleri var. Mehdi El Harati kim? Libya’da savaşmış ve oradan da gelip Türkiye’de tedavi görmüş, Hükûmetiniz tarafından tedavi ettirilmiş bir terörist, bir ülkenin Başbakanın alnından nasıl öper, hakikaten hayret ediyorum. Alnından öperken de boy boy resimleri çekilmiş. Bunun gibi onlarca resim var. İŞİD’lilerle de var, Libya’da savaşan diğer gruplarla ilgili de var. Şimdi konuşmuyoruz, niye konuşmuyoruz biliyor musunuz? Konsoloslüğümüz basıldı ve İŞİD’in elinde şu an, o yüzden çok şeyi söylemiyoruz. Allah’ın izniyle sağ salim onlar bir memlekete gelsin, ondan sonra, teröristlerle nasıl kucak kucağa olduğunuzu inşallah bütün Türk milleti de öğrenecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Oğan.

Sayın Erdoğan, size bir şey kaldı mı cevap verilmedi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Kaldı, kaldı.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, bir defa, şimdi, siz biraz önce “Bu yaptığımız görüşmeler İç Tüzük’e uygun olsa ne olur, aykırı olsa ne olur?” diye Altan Bey’e gülerken bir şeyde bulundunuz.

BAŞKAN – Nasıl? Ben öyle bir şey demedim, bir yanlış anlaşılma oldu herhâlde.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Haa, Bakan Bey bulunmuş, ben sizin bulunduğunuzu zannettim.

Yani burada bir kere burada İç Tüzük’e uygun görüşmeyeceksek bu toplantıyı yapmamızın bir anlamı yok, birincisi bu.

İkincisi: Bu sizin dediğiniz İç Tüzük’teki hükmü burada okuyalım: “Tali komisyonlarca süresi içinde görüş bildirilmemesi esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir.”

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Tamam, bu ne demektir?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bir dakika arkadaşlar. Bu komisyon...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – On günlük süreyi bile beklemeden yazmışız, göndermişiz siz esasa ilişkin görüşün diye. Bundan daha makul bir...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Beyefendi, Komisyon toplanmamış, siz Komisyonu toplamamışsınız.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Yahu, Başkanın bunu bildirmek imkânı var diyorum. Sonuç itibarıyla...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Beyefendi, oku görelim.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Şimdi, her şeyde buradaki yazılı metne göre mi hareket edeceğiz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Elbette yazılı metne göre hareket edeceksiniz, sizin keyfinize göre mi hareket edeceğiz?

BAŞKAN – Sayın Serindağ, Sayın Şahin...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Uygulamalarda nasıl olduğunu bilmiyor musunuz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman İç Tüzük’e göre demeyeceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İsmimden bahsedilerek bahsedilen iki konu daha var.

Sayın Şahin özellikle yargının içindeki gizli yapılanmayla ilgili birtakım şeyler söyledi. Şimdi, bakınız, ben bunu Genel Kuruldaki bir konuşmamda da hatırlattım, on iki yılda bu iktidar 2 bin civarında kanun yaptı. Yani bugün şikâyet ettiğiniz o paralel dostlarınızın yargı içerisinde belli bir konuma gelmesi tamamıyla bu Hükûmetin icraatıdır. Yani yanlış varsa buna yeni bir yanlış yaparak buradan çıkılmaz, iki yanlış bir doğru yapmaz, yanlış varsa yargının içindeki yanlış yapılanmayı temizlersiniz, bunu nasıl yapacağınızı tartışsınız, yeni bir yanlış hüküm koyarak, efendim, burada onlardan koruyacağız diye birilerine dokunulmazlık zırhı sağlayamazsınız. Bu bir yanıştır, bu yanlış yapma hakkınız yok.

Tehdit konusu, biz asla kimseyi tehdit etmedik, etmiyoruz. Biz, burada bir muhalefet milletvekili olarak uyarma görevimizi, daha önce de Genel Kuruldaki birtakım konuşmalarımızda yaptık, şimdi de sizi tekrar uyarıyoruz.

SİNAN Oğan (İğdır) – 2010 referandumunda nasıl yaptıysak...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – 2010 referandumunda, 12 Eylüldeki o geçici madde kaldırılıp, onlar nasıl bugün sizin iktidarınızın talimatıyla, iktidarınızın yaptığı yasal düzenlemeyle yargılanıyorsa, yarın bu yaptığınız yanlışlar sizi korumaya yetmez. Biz uyarıyoruz, kimseyi tehdit ettiğimiz yok, böyle bir yanlış anlama olmasın.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – İktidarı siz alırsanız değişikliği yaparsınız, hiç problem yok, yani Anayasa'yı da kaldırmak çok basit, millet "kaldır" derse kaldırabilirsiniz. Bundan daha kolay bir şey var mı?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Hayır, biraz evvel "tehdit" denildi de onun için.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İşte, tehdit değil yani.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Siz ifadelerinize bir bakın, ne şekilde, hangi üslupla söylediğinizi o zaman görürsünüz.

BAŞKAN – Tamam mı Sayın Erdoğan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tamam, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şimşek, size kaldı mı bir şey?

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Ben de bir düzeltme yapayım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Şöyle bir düzeltme yapmak istiyorum. Hukukçu sıfatıyla Sayın İdris Şahin söyledi. Hakikaten bu kanunun 2'nci maddesinin (c) fıkrasında deniliyor ki: "Silah bırakan örgüt mensuplarının eve dönüşleri ile sosyal yaşama katılım ve uyumlarının temini için gerekli tedbirleri alır."

Nasıl olur bu? Apo da dâhil herkes özgür kalacak deniliyor. Yani bu yasa açıkça izah ediyor ki burada terör mensuplarının bir şekilde affedileceği, yani başka bir amacı yok, çünkü bu yasa, bak Abdullah Öcalan deklare etti daha sonra...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Siz bundan af çıkarıyorsunuz öyle mi?

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Bu yasa Apo'yla görüşüldükten sonra yazıldı ya da son notu o verdi. Son notu o verdi, "Tamam, çok güzel hakikaten." dedi, ondan sonra önünüze geldi.

Ben biraz evvelki konuşmamda da söyledim, biz burada birer rol model olarak duruyoruz. Zaten Hükûmet bunu Apo'yla görüşmüş, karara bağlamış, gönderdiler mi elçileri? Gönderdiler. Hep şahit değil miyiz arkadaşlar? Yani biz burada rol modeliz, sen de rol modelsin İdris Şahin...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bence sadece kendi adınıza konuşun.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Onun için, hiç böyle bir şeye kalkışma, bunun neticesinde "Apo dâhil özgür kalacak" diyorlar, herkes o şekilde söylüyorlar. Burada Sayın Altan Tan var, buyurun, söylesin, bunun hedefinin o olmadığını söylesin. Bu yasanın hedefi o değilse, onlar için bir anlam ifade etmediğini söylesin.

Sonra 4'üncü maddenin (2)'nci fıkrasında "Bu Kanun kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz." deniliyor.

Sayın Serindağ buradaydı, gitti şimdi...

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Bizim aşireti karıştırmayın, Hükûmet cevap versin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ama sabahtan beri en çok siz savunuyorsunuz.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Hükûmete soruyorum ben, size değil zaten, bu Hükûmetin tasarısı. Böyle bir madde yazma gereğini niye duyuyor o zaman hukuken, zaten kanuna aykırı bir fiil suç teşkil edeceğine göre. Niçin böyle bir şeyi yazıyorlar?

Onun için, Sayın Şahin'in söyledikleri doğru değil, yanıltıcı bir açıklamadır diyorum, çünkü bunların Apo'yla görüşerek gerçekleştirilmiş olması, dünyada örneği olmayan bir şey. Dünyada bir örneği yok arkadaşlar, bunu laf kalabalığıyla ya da... Ben sosyal bilimler mezunu olmadığım için lafı çok dolaştırarak söyleyemem, direkt söylüyorum, yani o bakımdan, lafı uzatmamak adına, bu böyle görülebilir bir şey değil.

Yani bir terör örgütüyle, 2 defa müebbet almış bir terör örgütüyle görüşülüp karara bağlanmış yasayı burada görüşüyoruz ve bunu da hukuki zemine oturtmaya çalışıyoruz. Olmaz böyle şey diyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Şimşek.

Sayın milletvekilleri, söz isteyen bütün milletvekillerimizin isteklerini yerine getirdik.

Şimdi, son söz Sayın Bakanın...

Sayın Bakanım, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdir) – Sayın Başkan, saat iki oldu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, bakın, 2 tane sivil toplum örgütü var...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bakanımız belki beş dakikada kesecek, yarın devam edecek, ama bu kadar konuşmanın üzerine ona söz vermemek yanlış olur.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, bak, sivil toplum kuruluşları konuşmadı...

BAŞKAN – Sivil toplum kuruluşları ayrılmışlar.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, belki beş dakikada, on dakikada bitirecek. Bu kadar sözü dinledi, hiç mi konuşmadan ayrılısın buradan?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yarın gelmeyecek mi?

BAŞKAN – Tamam, anladım, belki yarın Sayın Bakan gelmeyecek, başka bir bakan gelecek.

Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bu yasa üzerinde değerli görüşlerini ortaya koyan saygıdeğer milletvekillerinin çabalarına da teşekkür ediyorum, yararlandığımız görüşlerin olduğunu da belirtmek isterim doğrusu.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; biz, Türkiye'nin çok önemli bir sorununu, Türkiye'ye çok büyük maliyetler ödetmiş, toplumumuza büyük sıkıntılar yaşatmış bir sorununu çözmek üzere gönderdiğimiz, ona katkı olsun diye, zemin olsun diye gönderdiğimiz bir yasanın tartışmasını yürütüyoruz. Elbette çeşitli alternatifler, değişik fikirler, eleştiriler olacaktır, ama kabul etmek gerekir ki böyle bir süreci yönetirken, Türkiye'nin içinde bulunduğu hukuk düzeni, geçmişte yaşadığı tecrübeler, bugünü ve yarını için ortaya koyduğu vizyonundan bağımsız değerlendirmeler hep eksik olacaktır.

Biz, bu sorunu 80'den itibaren çok ağır bir biçimde yaşadık, tecrübi bilgiyle edindiğimiz çok değerli bilgiler var, ama Türkiye'nin herhangi bir köklü sorununu çözmek için ortaya koyduğumuz bütün yeni demokratik adımlarda, bir miktar Türkiye'nin içerisinde bulunduğu eski sistemin ya da şu anda içinde bulunduğu ama çeşitli doğrudan ya da dolaylı darbelerle örülmüş bir sistemin paradigmalarıyla karşı çıkışları hep gördük. Bunlar da doğaldır, çünkü böyle kapalı sistemler sürekli sorun üretir ve o sorundan beslenenler hep vardır, o sorunun çözümü gündeme geldiğinde de... Bütün eleştirilerin o anlama geldiğini zinhar söylemiyorum, eleştiriler bizim yapacağımız işlere aynı zamanda önemli katkılardır, düşünce açıklamalarıdır, ama önemli bir kısmı da dışarıda ya da içeride, elbette bu sorunun ortadan kalkacağını düşünüp, bu sorundan beslendiği için de varlığına bir saldırı olarak tanımlayıp, karşı çıkabiliyorlar. Bunları, siyasetin alanını daraltma arzusunda olanları da dikkate alarak bu çerçevede değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, tabii, siyaset zaten içinde bulunduğumuz kurulu düzen tarafından yeterince sınırlandırılmış ve statüko ve müttefikleri tarafından çerçevelenmiştir. Bu bakımdan, sorun çözme kapasitesi gerçekten çok artırılması gereken bir alandır. Bizim sistem yetmezliği içerisinde olduğumuzu, önümüze koyduğumuz her sorunun çözümünde dikkate almamız gerekir, aksi takdirde inanınız 1940'ların kodlarıyla, 1970'lerin argümanlarıyla çeşitli itirazlar öne sürebiliriz, değerlendirmeler yapabiliriz, ama bu bizim mevcut sorunlarımızı çözmeye yetmez, çünkü mevcut hukuk düzenine referans vererek, mevcut Anayasa'ya referans vererek biz kendimizi bu sistem içerisine hapsederek, temel sorunlarımızın hiçbirini çözmemiz mümkün değildir, çünkü demokrasiz bir hukuk düzeni içerisindeyiz. Biz henüz 80 darbesinin Anayasası'nı değiştirememişiz, onun sınırlandırmalarıyla biz demokratik bir toplumda çözülmesi gereken sorunları ne kadar sık çözüme kavuşturabiliriz?

Burası Meclistir, saygıdeğer milletvekillerim, sizler karar verdiğiniz zaman sistemi yeniden kurabilirsiniz, buyurun, o zaman bu sistemi, yeniden sık çözümler üretecek, bizim milletimize yakışır biçimde çözümler üretecek biçimde yeniden inşa edelim, ama bu sistemin ortaya çıkardığı sorunları yine sistemin kendi argümanlarıyla eleştirmek mümkündür ama bizim bir işimize yaramaz. Biz, bu sorunu nereden devraldık? Bakınız, kendime referans göndermekten çok hoşlanmam ama tecrübi bilgimin olduğunu söylemek bakımından arz ediyorum. 90'lı ve 80'li yıllarda bizzat yaşadığımız hadiselerdir ki Türkiye, devlet olarak, bu bölgede bu sorunun ağırlıklı olarak, çok ağır bir biçimde yaşadığı bölgede insan haklarını askıya almak durumunda kalmıştır. İnsan haklarını askıya almıştır, hak ve özgürlükleri askıya alan bir durum yaşanmıştır Türkiye'de ve çok ağır ölümler, şehit cenazeleri gelmiştir, ölümler olmuştur çok sayıda. Bir ilden diğer ile gitmek ya da ilden ilçelere gitmek imkânsız hale gelmiştir, il yolları kapanmıştır. Daha sayabileceğimiz çok sayıda şimdi hatırlamaktan bile imtina ettiğimiz hadiseler bu ülkede yaşanmıştır. Bunlar yaşandıktan sonra bu dönemin en önemli karakteristiği -yani söylediğim dönemin- siyasi inisiyatifsizliktir. Siyasi inisiyatif alınamamıştır o dönemde. Alınmadığı için 99'dan

2004'e kadarda bu soruna sadece seyirci kalınmıştır, alınamamıştır bir türlü inisiyatif. Ve 2002'den sonra iktidara gelen hükümet inisiyatif almaya başlamıştır. Ne yapmıştır? Demokratikleşme paketleri, demokratik adımlar atmıştır.

Peki, demokrasi ve terör arasından nasıl bir ilişki vardır? Değerli milletvekilleri, demokrasi terörü bitirmez ama teröre olan toplumsal desteği azaltır ve Türkiye'de bu yaşanmıştır ve bugüne de getirmiştir bu süreci yönetme çabası ve demokratikleşme adımları. Bugün eğer Türkiye'de çözüm tartışılabilir ise güney doğuda, doğuda, bu sorunun ağırlıklı olarak yaşandığı toplum kesimlerinde çözüme olan destek yüzde 90'ların üzerine çıkmışsa işte bu atılan demokratikleşme adımları sayesinde. Bu bilimsel bir gerçektir.

Arkasından, tabii, bu "Anneler ağlamasın." ifadesiyle kendini netleştiren toplumsal bütünlük... Yani, Türkiye'nin her bölgesinde bu çözüm sürecine olan desteğin en güzel ifadesi olarak söylüyorum çünkü anneler aynı zamanda aynı dilden ağlıyorlar. Ve bu sonuç yani ortaya koyduğumuz bu değerlendirmeler sonucunda ya da yaptığımız açılımlar sonucunda elde ettiğimiz sonuç bizi bir noktaya getirdi. O da, o zaman terörü bir yöntem olarak seçmiş terör örgütlerine yönelik de bir çözüm üretme. Yani, toplum kesimlerinin desteğini çektikten sonra zaten her taraf kendisine bir çözüm üretilmesi yani terör örgütü de kendisine bir çözüm üretilmesi noktasına geldi. Üretildiği zaman artık silahı kullanmayacağını, silahı bırakacağını ve silah yerine elbette çeşitli demokratik argümanları kullanmayı tercih edeceğini kendi istihbarat bilgilerinden de, kendi açıklamalarından da ortaya koyuyor. Türkiye'nin geldiği bu aşamada biz bunu çok kıymetli, değerli bir yöntem olarak görüyoruz yani ortaya koyduğumuz şu yasal çerçeveyi. Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye'nin en önemli sorununa vaziyet edecektir. "Bu daha önce niye gelmedi, daha sonra niye gelecek?" sorusu her zaman sorulabilir ama bugün geldi çünkü bugün gelebilecek en optimal noktadaydı yani bugün gelmesi gerekiyordu. Çünkü, bugüne kadar yaptıklarımız eğer dikkate almazsanız, değerli arkadaşlar, zaten buraya gelemezsiniz. Yani, biz 2002'den beri yürüttüğümüz süreci yürütmemiş olsaydık bugün bu nokta burada konuşuluyor olamazdı. Biz birbirine "Merhaba." demekten çekinen insanların ve siyasi aktörlerin olduğunu biliyoruz ama şimdi burada çok kıymetli tartışmalar oldu. Hep birlikte izledik. İnsanlar düşüncelerini ortaya koydular. Can sıkıcı biçimde tavırları olanlar da oldu ama herkes birbirini anlayışla karşıladı ve bu sorunu tartıştı. Benim hiç daha fazla bu konuya ilişkin bir şey söylememe gerek yok, sadece hafızalarımızı tazelememiz yeterlidir. Bu sorunun nasıl konuşulamaz hâlde olduğunu bundan önceki dönemlerde... Bu bakımdan, AK PARTİ'nin de, Hükümetimizin de ortaya koyduğu kapalı sistemden açık topluma geçiş sürecinin kıymetini anlamak ve bilmek gerekir.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Hâlâ çözüm sürecinde ne olduğunu bilmiyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, tabii, biz bu sistemin kendisini ayakta tutmak için düşman ürettiğini çok iyi yaşayarak öğrenmiş bir toplumuz. Toplumun her kesimi çeşitli dönemlerde sistem tarafından düşman olarak, öteki olarak tanımlandı ve orada çok ağır biçimde yaptırımlar uygulandı. O zaman, bizim bu sistemi çözmemiz gerekiyor topyekûn olarak, eğer sorduğunuz soruları daha sonra getireceğimiz yasalarda, daha sonra herhangi bir sorunu ele aldığımızda çözüm sürecine ilişkin değerlendirmelerde tekrar sormak istemiyorsanız. Çünkü, bu sorundan, bu paradigma değişimini yaşamazsak, bu sistemi yeniden inşa etmezsek -ki gelin bu sistemi değiştirelim diyorum- o zaman biz hangi temel sorunu ele alsak aynı şeyleri sorarsınız.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Sistem, sistem... Neyi değiştirelim Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi bizim uyguladığımız politikalara tabii ki siyasi partiler değişik argümanlarla karşı çıkacaklardır. Peki, demokrasinin temel bir argümanı var, temel bir kaidesi var. O zaman biz ne yapacağız bu yöntemlerin hangisinin toplum tarafından kabul edildiğini görmek için? Halka gideceğiz. Biz halka 2002'den beri gidiyoruz ve 34,5'la gelmiş AK PARTİ iktidarı yüzde 50'lere dayanmış ve sürekli oyunu artırarak yoluna devam ediyor. Bu, şu demektir, bunu şöyle okumamız gerekmez mi: Evet, uygulanan politikalar, topluma deklare edilen projeler toplum tarafından destekleniyor. Buna karşı çıkan...

SİNAN OĞAN (İğdir) – Yüzde 43.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – 50'lere dedim efendim, 47 var, 43 var ama 15 ile 20 arasından daha iyi bir bazda olduğumuz açıktır.

Dolayısıyla, buna karşı çıkan politikalara bakıyoruz, ne oluyor? Zaten bölgede hiç yoklar. Yani, en son yaptığımız seçime geldiğimizde, yüzde 50'lerin altında büyükşehir belediyesi belediye başkanlıkları seçimleri dikkate alındığında, 37 ilde yani il sayısının aşağı yukarı yarısına yakın bir yerde yüzde 10 barajını geçememiş politikaları var. Elbette bunlar da yine söyleyeceklerdir, itirazlarını dile getireceklerdir. Benim sadece burada altını çizmek istediğim şey şu: Biz bir politika izlerken siyasi parti olarak, siz de bir politika izlerken, birbirimizi ikna etme durumunda değiliz elbette. Zaten öyle olsa bu kadar parti olmaz. Ama biz toplumu ikna etmek mecburiyetindeyiz ve politikalarımızı topluma, millete götürürüz. Hakem millettir ve milletin söylediği sözün gereğini yaparsınız, önümüze koyduğu vizyona doğru da yol alırız. Bu bakımdan, politikaları böyle değerlendirmek lazım.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Sayın Bakan, o zaman buraya getirmenize gerek yok, madem böyle düşünüyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Sonra, tabii ki ülkeleri kim yönetiyor? Burada da biz bir mevcut sistem içerisinde bile olsa pratik olarak bazı şeyleri değiştiriyoruz. Ülkeyi hükümetler yönetiyor arkadaşlar. Yani bu hükümetler yönetirken devleti toplumsallaştırıyoruz. Bu, MGK’da görüşülmüş, görüşülmemiş, başka yerde şu olmuş, bu olmuş, bu değil. Yani devlet yurttaşlar topluluğundur ve yurttaşların verdiği yetkiyi hükümetler kullanır, hükümetler devlet adına karar alır, aldıkları zaman o, devlet kararıdır. Onun için, böyle örtülü iktidarlara son veren bir anlayışın garipsenmemesi gerekir. Türkiye oraya doğru yol alacaktır. Yani, Türkiye açık topluma doğru yol alacak...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Her şey gizli yapılıyor, açık toplumdan bahsediyorsunuz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bakan Bey, o açık kararı öğrenmek istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Böyle, demokrasiz bir hukuku kutsamaya gerek yok.

Efendim, ben şunu söyleyeyim: Şimdi, bu değerlendirmemi bitirdikten sonra sorulara ilişkin de birkaç şey söyleyeceğim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Soru sormuştum.

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Şimdi, sizin soru sormanıza ben karışmadım ama...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Bakan, pardon... Tahmini bir süre...

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ALA – Rica ederim, sizin soru sormanıza hiçbir şekilde karışmadım, siz de benim hangi soruya hangi cevabı vereceğimi zannediyorum bu konuşmalarım içerisinde çıkarabilirsiniz. Ben daha fazla bir şey söylemek istemiyorum çünkü o hangi argümanlarla bana soru sorduğunuz o sorunun cevabını o argümanlarla vermek istemem. Ama, benim ortaya koyduğum perspektifte sorularınızın cevabı vardır, belki de biraz daha dikkat ederseniz o soruların cevabının bu değerlendirme içerisinde olduğunu göreceksiniz. Elbette polisiye rakamlar her zaman ilgi odağı olmuştur ama kısa dönemlidir, bir işe de yaramaz. Onu yazılı da veririz, şimdi de versek yapabiliriz ama bunu ben çok değerli ve önemli bulmuyorum kendi açımdan. Elbette sizin sorularınızı kesinlikle yargılamıyorum, zaten o anda da bir şey söylemedim.

Şimdi, böyle, bazı iflas etmiş politikaların dilini kullanarak tabii köklü sorunlarımıza çözüm üretemeyiz. Bunu böyle yapıyoruz anlamında söylemiyorum. Söylediklerim sadece buraya ilişkin de değildir. Yani, Türkiye’nin bu ağır sorununu yaşarken ortaya koyduğu perspektifin değerlendirilmesi yönünde düşüncelerimi arz ediyorum. Yoksa, böyle kendi kendine atıf yapan öncüller, bunları biraz önce söyledim, Anayasa veya bütün referanslar yapmak ya da birtakım bizim katılmadığımız varsayımları katılmışız gibi ortaya koyup onun üzerine fikir inşa etmek tabii bir seçenektir ama biz buna katılmak zorunda değiliz.

Değerli arkadaşlar, bu Anayasa, sürekli refere ettiğimiz Anayasa, bir şey daha söylüyorum, milletimize aykırıdır. Gelin bu Anayasa’yı değiştirelim, bu ayıptan da kurtulalım. Bunu yapabilir bu Medis, yapacaktır, öyle de ümit ediyorum çünkü böyle yolumuza devam etmek mümkün değil, haksızlıktır da. Bu millete bu kadar zamanın maliyetini ödetmek doğru bir şey değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bazı hususlarda, belki, konuşma içerisinde yeterli dikkati göstermeksizden ağır ithamlarda bulunulabiliyor. Bunu takdirlerinize sunuyorum. Bu çok yanlış bir tutumdur yani Türkiye devletinin böyle terör örgütlerine, IŞİD’e, bilmem şuraya, buraya destek olduğunu söylemek nasıl izah edilebilir? Biz politika olarak tabii ki terörle, teröristlerle mücadelede akıllı, politikayı, diplomasiyi devreye sokan bir politika izliyoruz. Bu politikanın yeterince anlaşılmadığını gösterir sadece. Yani, Türkiye’nin teröristlerle mücadele ederken çeşitli argümanları, çeşitli enstrümanları devreye sokması, anlaşılıyor ki bazı arkadaşlarımız tarafından yeterli bir biçimde anlaşılamamıştır. Hiçbir zaman, teröre destek olarak nitelendirilebilecek hiçbir politikayı ya da hareketi Türkiye’de, Türk devletinden, Türk devletini yönetenlerden görmek mümkün değildir. Yani, bizim, politikaları anlayamıyorsak onu biraz anlamaya çalışmamız lazım. Yoksa bunu “Bir IŞİD, şuna destek, buna destek...” Biz uluslararası platformlarda hangi argümanları, hangi politikaları nasıl savunuyoruz, bu ortaya çıkıyor. İsabetli olur, isabetsiz olur. Sizin tarafınızdan elbette eleştiriye açıktır, beğenmek zorunda da değilsiniz ama biz politikalarımızı eleştirirken -biliyorum ki hiç tereddüdüm yok- ülkenin geleceği ve şimdiki konusunda yeterli hassasiyeti, asgari hassasiyeti göstermemiz gerekir. Çünkü, bunu alıp başkaları da rahatlıkla siz öyle söylediğiniz için kullanabilirler. Bu gerçeğe aykırı kullanımdan da Türkiye zarar görür.

Değerli milletvekilleri, çözüm süreci konusunda önümüzdeki dönemlerde Türkiye’nin 76-77 milyonunun yararlanacağı, temel hak ve özgürlüklerin derinleşmesi, genişlemesi, bizim ortaya koyduğumuz ve imzasını attığımız uluslararası sözleşmeler ve Hükümet olarak ortaya koyduğumuz 2023 hedefleri, 2071 vizyonu, bütün bunlar toplumun önünde tartışılıyor, bunlar toplumun önünde konuşuluyor. Ne yaptığımızı, ne yapmak istediğimizi bizim milletimiz çok iyi anlıyor ki bu meselelerin arkasında duruyor. Ama,

dinleme yerine sürekli aynı argümanlarla karşı çıkma geleneğini sürdüren arkadaşlarımıza, bir miktar anlama ve meselenin nereye gideceğini anlama konusunda yeterli çabayı göstermeyen arkadaşlarımıza benim önerim, biraz daha...

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – “Anlama özürü” diyor bize!

İÇİŞLERİ BAKANI EFKAN ÂLÂ – Estağfurullah, onu söylemiyorum, sadece buraya ilişkin de söylemiyorum çünkü bu kamuoyunda da tartışılıyor, “Bunun içinde ne var, ne yok?” deniyor. Bunlar aslında çok çeşitli platformlarda, çalıştaylarda tartışılıyor. Belki katılmayan arkadaşlarımız olabilir ama sonuç olarak bizim ortaya koyduğumuz perspektif, Türkiye’nin hiçbir ferdinin aleyhine olmayacak, hiç kimsenin zararına olmayacak daha ileri bir demokrasi, daha gelişmiş bir ekonomi, daha büyük ve güçlü bir Türkiye’ye hizmet edecek politiklardır. Bu politikaların değerlendirilmesinin de millet tarafından yapılacağı tabiidir, oradan da onay aldığını düşünüyoruz. Bu çerçevede değerlendirmelerimizi, kanun tasarılarımızı, bu sistemin de içerisinde, sistemi de zorlayarak getiriyoruz. Burada, sistemin kendi argümanlarıyla baktığınızda birtakım eksiklikler görebilirsiniz ama sistem zaten doğru işlemiyor. İşlese belki bu sorunlar ortaya çıkmayacaktı. Sistem biraz daha doğru işlese belki bu ortaya koyduğumuz, getirdiğimiz yasalara ihtiyaç olmayacaktı ama arkadaşlar, zaten işlemiyor bu sistem de onun için bunlar oluyor.

Benim sorum şu yani sadece düşünelim, tartışalım diye kendi iç dünyamızda; şöyle mi düşünüyoruz? Gerçekten 80 darbesi olmuş, 60 darbesi olmuş, 70 müdahalesi, 71 müdahalesi, sonra 28 Şubat 97 müdahalesi, sonra sayısız muhtıralar, vesayet rejimi statüko ve müttefikleri güzel bir sistem inşa etmişler, Anayasa inşa etmişler, bizim elimize vermişler ve buyurun kullanın, işte size demokrasi demişler. Böyle bir şey yok. Yani bu sistemin neresine baksanız eleştireceğiniz yüzlerce şey bulursunuz. Bunları değiştirmedeğimiz sürece de bunları hep konuşuruz. Onun için de bu işten tamamen kurtulmanın yolu bu Meclisin yeni bir anayasa yapmasıdır ve bu demokrasisiz hukuktan da kurtulmasıdır. Bunu biraz daha açayım, Meclisten geçmeyen yasalara da hukuk denmez ama açın, bakın, mevzuatın önemli bir kısmı da o darbe dönemlerinde yazılmış mevzuattır. Bunlarla zaten sorunu çözemeyiz.

Daha fazla vakit almak istemiyorum. Biz genel perspektiften baktığımızda çok önemli bir şey yapıyoruz, bu, milletin hayrına olan iştir.

Sizlerin de katkınız için teşekkür ediyorum ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli milletvekillerimiz, görüşmekte olduğumuz tasarının...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, bir sorum vardı.

BAŞKAN – Çok özür diliyorum.

...tümü üzerinde yaptığımız görüşmeler tamamlanmıştır.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Soru sormayacak mıyız Sayın Başkan? Bu nasıl bir usuldür? Hiç sorumuza cevap alamadık.

BAŞKAN – Çok affedersiniz.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sona ermiştir.

Maddelerine geçmeden önce Anayasa’ya aykırılık önergesi vardır.

Yarın saat 11.30’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:02.19